

ნანა თდიშარია:
**ქვეყნის დაგაქვავალო
 ნახიონალაბო, შაეოგაკვდაბით
 და ამ აგბავს სთქვენოდ არ
 დაგაბთავრაბინებთ!** **2**

**3 ბოზბაუი
 და ჩინირთმა,
 ანუ ლეპანი
 თუ ირაკლი?**

19

**ჰავლაბრიდან
 ჰააბის
 ტრიბუნალაგდა,
 ანუ მტარს მოსვდა
 ტალიაჰინის მუსლი**

საზოგადოებრივ-ჰორიციკური გამოსცემა 15 — 21 ივლისი, 2009 №21

საქართველო

& მსოფლიო www.geworld.net

გამოცემის მთხმბათობით ფასი | ღარი. ელ.ფოსტა: info@geworld.net

...ქარაზანი მიღის!

2

ახალ ტერმინოლოგიას თუ ვიხმართ, ცხინვალში ჩასვლით მედვედევემა ასეთი „მესიჯი“ გაუგზავნა, პირველ რიგში, ამერიკელ კოლეგას და საქართველოს ხელისუფლებას: თქვენს პათოსსა და რიტორიკას იგივე ფასი აქვს, რაც — დაძრული ქარაზანისთვის ძაღლის ყეფას, ამდენად, მაინცდამაინც, თავს ნუ მოიტყუებთ, რაც დროზე აღიარებთ ახალ რეალობას, მით უკეთესი იქნება ყველასთვის.

ტარკადაბორაბულები, ანუ სხვის ჩასარაბს ორბოში ჩაბარღნილები **4**

შაჩაბი **9**

**ოჯახისა და ქვეყნის მოლაბა,
 აბკუვენებული მეღაა ხელისუფლებამ
 საქართველოს სახე-სიბოლოდ აქხია**

16-17

**მიუბ და სომხები,
 ანუ ვისი პრაზიდანტი
 სააკაშვილი?** **6**

**მიუბ და ბავუბები,
 ანუ არაბობარი სასალონო
 შაეღბარი ბიღი** **7**

**ბანათლების საშინისტრობ გოგაბაბუილის
 „ღადა ენას“ ხხრა ლახვარი ჩასხა** **8**

არნთ ხიდირბეგიშვილი:
**ზაეოთ — ლარსი, ქვეოთ — ყარსი
 და მიუბას მორიბი ფარსი...** **10**

**გოქასა შიგან რასა ღბას,
 იბივა იღბა კოტაბუიხ** **14**

...ქარაზანი მიღის

13 ივლისს რუსეთის პრეზიდენტი მედვედევი ხანმოკლე სამუშაო ვიზიტით ცხინვალში ჩავიდა. შეხვედა კოკოთს. „საუბრის დროს განიხილეს რესპუბლიკის ეკონომიკისა და სოციალური სფეროს აღდგენის ერთობლივი პროექტების რეალიზაციის საკითხები. ორმხრივი ურთიერთობების პერსპექტიული განვითარების შესახებ საუბრისას დ. მედვედევმა ხაზი გაუსვა თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობის აუცილებლობას“, — იტყობინება ოფიციალური პრესა.

რალაც რომ შეიცვალა გლობალური გეოპოლიტიკური სივრცეში აგვისტოს ომის შემდეგ, ფაქტია. აქედან გამომდინარე, ექსპერტები ასკვნის, რომ ეს ომი იმდენად შედეგი კი არ იყო, რამდენადაც — სერიოზული ბიძგი ახალი რეალობის ჩამოსაყალიბებლად.

მედვედევის ცხინვალში ჩამოსვლაც შეიძლება შეფასდეს, როგორც ამ რეალობის დამადასტურებელი ფაქტი.

ასეა და გინდა, იძახე, რომ ეს იყო ქურდული შემოპარვა, საქართველოს საზღვრის უკანონო დარღვევა, ამორალური საქციელი და „ამორალური ოლაქა ნებისმიერი რუსი ლიდერისთვის დღესაც და ა.შ., ქარაზანი დაძრულია და მიდის“.

მიდის ქარაზანი, შეძახილენ ბის მიუხედავად. და ეს მოჰყვება ჩვენს დამარ-

ცხებას აგვისტოს ომში, რომელშიც, როგორც სახრწობელას ყულფში, თავი გავეყავით. უცნაური ომი? შეცდომა თუ დაგეგმილი პოლიტიკური პერსპექტივის ერთ-ერთი დეცალი? ომი როგორც ძალაუფლების ტექნოლოგიის შემადგენელი ნაწილი თუ რომელიღაც გლობალური პოლიტიკური პრობლემის გადაწყვეტის საშუალება?

პოლიტოლოგები და სპეცები ახლა ამ კითხვებზე ცდილობენ პასუხის გაცემას.

რეალური პოლიტიკოსები კი მოქმედებენ: ობამა მოსკოვში ჩადის, მედვედევი — ცხინვალში, როგორც თავის დროზე პუტინი გროზნოში ჩავიდა და ამით განაცხადა — ჩეჩნეთს რუსეთი არ დათმობდა!

მედვედევა ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში ჩასვლით იმავეს დეკლარირება მოახდინა, კოლ-

ონდ, ცხადია, ცხინვალთან დაკავშირებით.

აბა, თბილისში ხომ არ ჩამოვიდოდა...

თუმცა, მისი განცხადების ტექსტს თუ ყურადღებით წავიკითხავთ, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ასეთი რამ შეიძლება მართლაც მოხდეს, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ახლანდელ ხელისუფლებას შეეცვლისო ქართველი ხალხი. გაურკვეველი პერსპექტივა.

სამაგიეროდ, სავსებით გარკვეულია, რომ რუსული ჩეჩმა, როგორც საერთოდ ჩეჩმა, ძალის დემონსტრირების ინსტრუმენტია.

მაგრამ რუსული ჩეჩმა სტუმართმოყვარეობის სიმბოლოც რომ ყოფილა, ეს ერთხელ კიდევ გამოჩნდა ნოვო ოგარეოვში ბარაკ ობამას პუტინთან სტუმრობის დროს: მაღალი სტუმრის პატივისცემად ტრადიციული წესით ჩაის რომ ამზადებდნენ, ჩეჩმით უბერავდნენ სამოვარს.

ან, ეგებ, ამ ჩეჩმის საყოველთაოდ სახილველად გამოტანით ამერიკის ლიდერს გაახსენეს, ნიკიტა ხრუშჩოვი (ლმერთო, მაპატიე!) ფეხსაცემელს რომ უბრაზუნებდა გაეროს ტრიბუნას და უთარგმ-

ნელი „*Кухинна мать*“-ის ჩეჩნებით ემუქრებოდა — დედას გიტყვებო, იმპერიალისტი-ბოო.

„ედრენა მატ, გიტლერ!“ დიპლომატიურ ურთიერთობებში პატარა დეტალს დიდი და სიმბოლური მნიშვნელობა რომ აქვს, ცნობილია.

აქედან გამომდინარე, ჩეჩმის ქვეტექსტი არც ისეთი უადგილო და ყურით მოთრეული ჩანს.

კი ილაპარაკა პრეზიდენტმა ობამამ მედვედევთან შეხვედრაზე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მხარდაჭერაზე, მაგრამ მედვედევს არაფერი უპასუხია, რამაც ფრიად გააოცა ექსპერტები.

შეეშინდა და ვერ გაბედაო, — თქვეს და იმეორებენ ჩვენთან.

ახლა „გაბედა“ და მისი ეს ვითაჟი ცხინვალში გაცივებით ძლიერი პასუხი გამოდგა, ვიდრე დისკუსიის დაწყება აშშ პრეზიდენტთან საქართველოს თემის გარშემო.

თავი გამოაშკარავაო.

რალა გამოაშკარავება სჭირდებოდა რუსეთის პოლიტიკას მას შემდეგ, რაც ე.წ. სამხრეთ ოსეთი და აფხაზეთი დამოუკიდებელ სახელმწი-

ფოვად ცნო და აღიარა.

სხვათაშორის, ჩრდილოეთ კორეაში შეერთებული შტატების საკვანძო ფიგურების ჩასვლა არავის არასოდეს გაჰყვირებია. არც — ერაყში. არც — ავღანეთში.

ცხინვალში ჩასულ მედვედევს ჩრდილოკავკასიის სამხედრო ოლქის სარდალმა მარკოვმა მოახსენა სამხედრო ბაზაზე არსებული მდგომარეობის შესახებ, რომელიც სრულად შეესაბამება მის წინაშე დასმულ ამოცანებს.

დიდ დაფიქრებას არ საჭიროებს ამ ამოცანების გაშეფრა.

იმდენი იძახა ჩვენმა ხელისუფლებამ, რომ ბარაკ ობამას მოსკოვში ვიზიტის შემდეგ რუსეთი თავს არ დაგვესმებაო და ვაშინგტონმა მოსკოვს კისერი მო-

უგრიხაო, რომ, ახალ ტერმინოლოგიას თუ ვიხმართ, ცხინვალში ჩასვლით მედვედევა ასეთი „მესიჯი“ გაუგზავნა, პირველ რიგში, ამერიკელ კოლეგას და საქართველოს ხელისუფლებას: თქვენს პათოსსა და რიტორიკას იგივე ფასი აქვს, რაც — დაძრული ქარაზანისთვის ძალის ყეფას, ამდენად, მაინცდამაინც, თავს ნუ მოიტყუებთ, რაც დროზე აღიარებთ ახალ რეალობას, მით უკეთესი იქნება ყველასთვისო.

...ქარაზანი მიდის. ვერ ვაჩერებთ ქარაზანის სვლას, მაგრამ ყეფა-წყმუტუნით ხომ ავიკელით დუნია, ობამამაც ხომ დაუჭირა მხარი ჩვენს ტერიტორიულ მთლიანობას და რალა გვიჭირს!
ლაშა ბიორბიკა

ნანა ოდიშარია: **ქვეყნის დაგაჟსავლო ნასიონალუბო, შემოგაჟვლებით და ამ აჟბაჟს სთქვენოდ არ დაგაჟსავრებინებთ!**

მდიდართა, ამპარტავანთა, მკვლელთა, ღვთისმგობობთა და მრეშობთა აღვირახსნილობას ღვთისმშობლის წილხვედრ საქართველოში საზღვარი აღარ აქვს! არადა, ამბავი, რომელმაც ორი დღის წინათ საზოგადოების უკიდურესი აღშფოთება გამოიწვია, ნუ დაგვაინწყვება, რომ ჯერ კიდევ მაშინ დაიწყო, როდესაც პირველად საქართველოში თავისუფლებისინსტიტუტული ჭინკები თავიანთი პატარა რქებითა და ნორჩი ვარდისფერი ჩლიქებით მალაყებზე დამდგარნი გამოჩნდნენ! ეზო-ეზო, კარდაკარ, ხილულად თუ უხილავად ჯგრო-ჯგრო დაძროდნენ და ტრადიციული მეტატალობის ქართველობას ხან ქათქათა კბილებით ხიზლავდნენ, ხანაც კიდევ — ვერცხლის ჩხრიალით!

ვის მოუვიდა პირველად საქართველოში აზრად, მიცვალებულთათვის ბაჟი დაენესებინა? — ვის და, ალბათ, მათ, ვინც მიცვალებულებს ჯერ საარჩევნოდ „რაზმავდა“, ხოლო შემდგომ, ვითარცა ცოცხალთ, ისე განიკითხავდა: — გინდათ ჩვენთან, ყოველბულ საქართველოში ყოფნა? — მაშინ გადაიხადეთ. არ გადაიხდით და მაშინ ამოგთხრით, თქვენს ჭირსუფლებს საფლავებში ჩამოგიყრით ან დავაპატიმრებთ და გაჩენის დღეს ვანყველინებთ!

— არ გაბედაოთ ჩვენს საფლავებთან მოახლოება, ულმერთობებო, თორემ ჩემი შეილის სულს ვფიცავ, ჯერ თქვენ მოგკლავთ, მერ კი ჩემი ფეხით ნავალ პოლიციაში. დათო ბაქრაძე ვინ გდია, სასაფლაოზე წყლის მთავარი ონკანი რომ დაასვარებინა? ვინ გეკითხებათ, ჩვენს საფლავებს მარმარილოთი მოვაპირკეთებთ თუ ბაზალტის კვით? თქვენ უნდა გკითხოთ, რა მცენარე დაეფრევა ჩემს მიცვალებულს, იმის მიხედვით რომ გადაამახვივითო შემდეგ ფული?.. ბანდიტებო, კაციჭამიებო, უსინდისობებო და ნაშუსგარეცხილებო, რით ვერ გასკდა თქვენი მუცლები, ახლა მიცვალებულთა საფლავების ძარცვა-გლეჯა რომ და-

ინყეთ? — რისხვით სავსე ხმით მოთქვამდა ახალგაზრდა ქალი და ფირმა „თერმის“ წარმომადგენლისკენ იწეოდა, რომელიც ვერის სასაფლაოზე საგანგებოდ, ქალაქის მერისა და საკუთარი ფირმის დავალებით იყო ამოსული.

„დაწყნარდით, ქალბატონო, ალბათ, კარგად ვერ აგიხსენით, სინამდვილეში რას ვაპირებთ“, — გადადგა ორიოდ ნაბიჯი უკან ლურჯთვალები „ბიზნესმენმა“ და სხვა ჭირსუფალ ქალბატონებს ამოეფარა, ძუ ლომივით გააფთრებულ, ერთადერთი შეილის დამკარგავ ქალს თვალბერო მარამოეთხარა მისთვის!

ვერის სასაფლაოზე მისულს ისეთი შეგრძნება მქონდა, თითქოს მთელი ჩვენი ცოდვილი პლანეტის სირცხვილი მეკიდა ზურგზე! საბედნიეროდ, ჩემი დიდი ხნის მეგობარი ნანა ოდიშარია მალევე შევნიშნე შეკრებილ საზოგადოებაში და გკითხე: შეგიძლია, ინტერვიუ მომცე იმ ყველაფერზე, რაც აქ დღეს ხდება-თქო? რა თქმა უნდა, დამთანხმდა და გათავაზობთ ამ ინტერვიუს, ყოველგვარი „მოკრეჭის“ გარეშე:

ნანა ოდიშარია:
— მე და ჩემი ოჯახი ძირძველი ვერელები ვართ, ეს სასაფლაო 1986 წელს უკვე და-

„მინყალენ ჩვენ უფალო, მინყალენ ჩვენ, რამეთუ მრავლითა აღვივსენით ჩვენ შეურაცხებითა. უფროისად აღვივსო სული ჩვენი ყვედრებითა მდიდართაითა და შეურაცხებითა ამპარტავანთაითა“. დავით ნინასწარმეტყველი, გალობაი აღსავალთაი 122.

კეტილი იყო და აქ მიცვალებულთა დასაფლავება მხოლოდ იმ შემთხვევაში ხდებოდა, თუკი ჭირსუფალს თავისი უახლოესი მიცვალებულის გვერდით თავის ან ოჯახის სხვა წევრებისათვის „მოზომილი“ მინის ნაკვეთი წინასწარ ჰქონდა შენახული. ეს სასაფლაო 1991-92 წლებში მხედრონელებმა გახსნეს და აქ სასაფლავებდნენ თავიანთ გარდაცვლილ მეგობრებს. ძირითადად, ამ სასაფლაოზე ახალგაზრდები განისვენებენ. ხომ ხედავთ, მათი ასაკი 19-20-23-წელია. ყველა შინაური, ძალიან ახლოებულ ოჯახთა შვილები არიან და, თურმე, ახლა ახალი კანონებით, მე, ნანა ოდიშარია, უფლება აღარ მაქვს, მათ საფლავზე გიგი უგულავასა და ვილაც ვიგინდარების ნებართვის გარეშე ბლახნი მოველიჯო, ყვავილი დაავრგო, მოვრწყო და ჩვარი გადავუსვა მარმარილოს! თურმე, დამლაგებელ ქალებს ჭირისუფლები რომ 10 ლარს აძლევენ, კორუფციაა და ის, რომ „თერმის“ პრეისკურანტით, ერთი ძირი ვარდის მორწყვის საფასური 2 ლარი და 50 თეთრია, ის — არა! კარგი,

ვთქვით, მე სამი ძირი ვარდი მაქვს დარგული და, შესაბამისად, თვეში 7-8 ლარს ვადავიხდი, მაგრამ ის რა უბედურებაა, ჯერ კიდევ ცარიელი, შეილის გვერდით მოზომილი მინის საფასურიც რომ უნდათ, გადაახდევინონ ჭირისუფლებს? იცით, რა თქვა ვერის სასაფლაოს ადმინისტრაციის წარმომადგენელმა? — არ გადაიხდით და ჩამოგაჭირით!

— რა თანხა დასახელდა „ჩამოსაჭრელი“ სასაფლაოების საფასურად?

— 500 ლარი, წარმოგადგენიათ? ვთქვით, ვერ გადაიხდის ოჯახი და მართლაც „ჩამოიჭრება“, ესენი ხომ ამ ადგილს შემდეგ 5-6 ათას დოლარად გაყიდა. ეს კორუფცია არ არის? თუ ოჯახს შეილი აქ ჰყავს დასაფლავებული, დედამას კი მის გვერდით უნდა სამუდამო სასუფელების დამკრებება, 1000 ლარი უნდა გადაიხადოს, თუ არადა, როგორც ადმინისტრაცია აცხადებს, ამის უფლება „კანონით“ აღარ ექნება! აი, მე მინდა, რომ ყოველგვარი შელამაზების გარეშე დანეროთ: არ გაგივით, ამ ქვეყნის დამაქცევლო ნაციონალებო და ძმანო მათ-

საფლავს, უნდა ვიცოდეთ, ის გარდაცვლილის ოჯახის წევრია ნამდვილად, თუ — არა, გასაგებია?

— უკაცრავად, ახლა საჯარო რეესტრის ამონაწერი უნდა ვირბინოთ სასაფლაოზე, მართლა ჩვენი ოჯახის წევრი რომ ასაფლავია აქ? — მიუტრიალდა ჩემი რესპონდენტი ნანა ოდიშარია „თერმის“ წარმომადგენლებს, — იქნებ ისიც გვითხრათ, აღდგომის კვერცხის გაგორების უფლება თუ გვაქვს ჩვენი მეგობრების საფლავებზე ან სანთლის დანთების და ქვის გადაწმენდის?

მოკლედ, აბოპოქრებული ჭირისუფლები თაკარა მზის გულზე კიდევ დიდხანს ბჭობდნენ ცოცხალთა და მიცვალებულთა უფლებებზე, მაგრამ — ამაოდ. სასაფლაოს ადმინისტრაცია „შემუშავებულ და დამტკიცებულ პრეისკურანტს“ გრომ-კაპიქს არ აკლებდა და გაიძახდა: ვარდის ბუჩქი — 2,50 ლარი; ბზის ბუჩქი — 3 ლარი; ნაძვი, სოჭი ან სხვა ჯიშის ხე — 10 ლარი; მარმარილოს ფილებით მოპირკეთებული საფლავის მოკლა — 10 ლარი; ბაზალტის ქვით მოპირკეთებული — 13 ლარი და ა.შ.

აღმამოთებელია, არა, მკითხველო, ეს ყველაფერი? მაგრამ ნუ დაგვაინწყვება, რომ: მთელ საქართველოს პირველად მაშინ გავგანეს სილა, როცა აღმამშენების საფლავზე ფარისეველის თვალთმაქცობას ტაში დავეუკარით, როცა მეფე დავითი შუაგულ თბილისიდან გავაძვევთ და ნუ გვიკვირს, კიდევ მეათასედ რომ გვაფურთხებენ სულშიც და საფლავშიც!

ირინა ბოროსაჟილი

ბოზბაში და ჩიხვირაში, ანუ ლევიანი თუ ირაკლი?

ლევან გაჩეჩილაძემ ახალი საზოგადოებრივი მოძრაობა „დაიცავი საქართველო“ დააფუძნა, რომელიც ცნობილი საზოგადო მოღვაწეები გაერთიანდნენ. თავის მხრივ, გაფართოება-გამსხვილებაზე ზრუნვა დაიწყო პოლიტიკურმა გაერთიანებამ „ალიანსი საქართველოსთვის“, რომლის ერთპიროვნულ ლიდერად და საარჩევნო სიის პირველ ნომრად ირაკლი ალასანიას სახელდება. არასაპარლამენტო ოპოზიციის ტიპის კონკრეტული ლიდერების, ამ შემთხვევაში ლევან გაჩეჩილაძისა და ირაკლი ალასანიას, ირგვლივ გაერთიანდნენ.

ლევან გაჩეჩილაძე და ირაკლი ალასანია

საზოგადოებაში მუდმივად ისმის კითხვა — ირაკლი თუ ლევანი? ეს ფრაზა ილია ჭავჭავაძის „კაცია ალახანი?!“ — ს მივყავართ. ლევანის — ლუარსაბისა და დარეჯანის ყოველდღიურ საზრუნავს მახსენებ:

— ჩიხვირაში, ალახანი!
— ბოზბაში, დედაკაცი!
...და სევდანარევი იუმორის გუნებაზე მაყენებს, რადგან, როცა ვცდილობდი, გამერკვირა, რატომ ლევანი ან რატომ ირაკლი, პასუხი ვერ მივიღე, გარდა იმისა, რომ ერთი ემოციური და მეორე დინჯი პოლიტიკოსია, თუმცა ამ ორ პიროვნებას ყურადღება არც ხელისუფალთა მხრიდან აკლია. ისინი მმართველი გუნდის კრიტიკის ქარცეცხლში განსაკუთრებით მას შემდეგ მოხვდნენ, რაც ლევან გაჩეჩილაძე და დავით გამყრელიძე თან ყოფილ მინისტრს კახა თარგამაძეს შეხვდნენ ბერლინში. არაერთხელ მცდელობის მიუხედავად, ხელი-სუფლებამ ჯერ კიდევ ვერ დაადგინა, რეალურად რაზე საუბრობდნენ ეს ალახანები, მაგრამ ამ ფაქტმა გაახსენა, რომ ირაკლი ალასანია კახა თარგამაძის დროს ძალიან სტრუქტურულ ნარმოადგენდა. 2001 წელს კი, როცა სამაჟორული კომპანია „რუსთავი 2“-ში მს სამინისტროსა და უმინისტროების თანამშრომლები შევიდნენ, იმ დროს ალასანია უმინისტროების საბჭოში უმინისტროების კურატორად მუშაობდა. ხელისუფლებას მის წარსულზე ცოტა ადრე უნდა ეფიქრა მანამ, სანამ მას მნიშვნელოვან თანამდებობებზე დანიშნავდა.

რა ღირსებების გამო გახდნენ გამოკვეთილი პოლიტიკური ლიდერები? დღემდე არც ერთ მათგანს საზოგადოებისთვის პოლიტიკური პროგრამა არ წარუდგენია, პროგრამულად არ ჩამოყალიბებია, თუ როგორ ესახება საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, როგორ აპირებს ტერიტორიული მთლიანობის პრობლემის მოგვარებას. მათზე მხოლოდ პიროვნული ღირსებების მიხედვით მსჯელობენ და სვამენ კითხვას — ირაკლი თუ ლევანი?

ისტორიკოსი სვიმონ მასხარაშვილი მიიჩნევს, რომ ქართველი ერი კერძოთაყვანისმცემლობისგან ჯერაც ვერ გათავისუფლებულა და ამიტომ აკეთებს აქცენტს არა პარტიების პროგრამაზე, არამედ კონკრეტულ ლიდერებზე. „ქართული საზოგადოება არის ძალიან დაბალი, ბარბაროსთა დონეზე, მაღალი პოლიტიკური ღირებულებების დეფიციტს განიცდის, პოლიტიკაში გააქტიურებულ ადამიანებს, სისტემურ ხედვას კი არ სთხოვს, არამედ მუდმივად ითხოვს და ირჩევს ბელადებს, რაც მონური საზოგადოებისთვისაა დამახასიათებელი.

მნიშვნელობა არ აქვს, „მიშა, მიშა“ დაიძახებენ, თუ „ლევან, ლევანს“. ბელადების უმრავლესობა გონება-შეზღუდული, ტირანი, არასრულფასოვანი და უინტელექტო ადამიანები იყვნენ. ამ პიროვნებებს ასეთ შეურაცხყოფას ვერ შეეკადრებ, მაგრამ, რასაც ისინი პოლიტიკას უწოდებენ, იმ საქმეში მათი მარტივი ქმედების კოეფიციენტი ნულია. თანმიმდევრულად ვერ აზროვნებენ და კვირაში ერთხელ ცვლიან ლოზუნებს. გავიხსენოთ 26 მაისი, ლამის სისხლისღვრამდე მიიყვანეს ხალხი“ — აცხადებს სვიმონ მასხარაშვილი.

ქრისტიან-დემოკრატიული პარტიის ერთ-ერთ ლიდერს — ლევან ვეფხვაძეს ტრაგედია არ მიაჩნია ის ფაქტი, რომ პარტიები კონკრეტული ლიდერების გარშემო ერთიანდებიან: „დღევანდელი ამომრჩეველი ლიდერზე ორიენტირებულია, სოციალისტური კვლევების თუ ნახავთ, გამოკითხულთა 60 პროცენტი ყურადღებას აქცევს პოლიტიკურ ლიდერს, ხოლო 20-25 პროცენტი — პროგრამას და იდეოლოგიას. ეს ქართული ფენომენი არ გახლავთ, სამხრეთული ტიპის ქვეყნებისთვისაა დამახასიათებელი და, შესაბამისად, ამით არც ჩვენ ვართ გამოჩეულები“. ლევან ვეფხვაძისათვის ამ ეტაპზე ირაკლი ალასანია უფრო გამოკვეთილი

ლი ფიგურაა, როგორც განონანსორებული და დინჯი პოლიტიკოსი, ვიდრე ემოციური ლევან გაჩეჩილაძე. „გრეჩისა“ თავისი ხასიათით ერთგვარად მიმა სააკაშვილთან ასოცირდება. მიშას ემოციებმა რა დღეშიც ჩააგდო ქვეყანა, ყველამ კარგად იცის და, შესაბამისად, ხალხი არჩევანს გაცილებით კონსტრუქციული ლიდერის სასარგებლოდ გააკეთებს. ეს უკანასკნელი, მისი აზრით, არც წინა საპრეზიდენტო არჩევნებში ყოფილა გამორჩეული ლიდერი, რადგან მან ანტისაკაშვილისეული ხმები მიიღო.

„საპრეზიდენტო არჩევნებში მიღებული ხმების იდეალური წილია 26 პროცენტი. სწორი არაა, იმიტომ, რომ ის იყო ოპოზიციის ერთიანი კანდიდატი და ის აპირებდა, რომ სხვა ლიდერი ყოფილიყო, ისიც მიიღო.“

ლევან ვეფხვაძის აზრით, გაჩეჩილაძის რეიტინგმა განსაკუთრებით 26 მაისის შემდეგ იკლო, რომლის ბოლო წვეთი პრეზიდენტთან შეხვედრა იყო. „ჩვენთან არის საზოგადოების ერთი ნაწილი, რომელიც ფიქრობს, რომ, თუ ხელისუფლებას ხელს ჩამოართმევ და დაელაპარაკები, მოსყიდული ხარ. ეს ძალიან ცუდი სტერეოტიპია, რომელიც თავის დროზე მიშამ შექმნა. სააკაშვილისა და გაჩეჩილაძის შეხვედრის შემდეგ უნდა გენახათ, რა ხდებოდა „მაისტროზე“, მორბენალ სტრი-

ქონში როგორი მესიჯები გადმოდა.

მოსახლეობის დიდი ნაწილი დღესაც ფიქრობს, რომ გაჩეჩილაძე სააკაშვილს უფრო გამოართვა მიტინგებისა და კარკავის დასაშუალებად.“

გაჩეჩილაძის რეიტინგის ვარდნის მიზეზად ისტორიკოსი სვიმონ მასხარაშვილი ამ უკანასკნელის კახა თარგამაძესთან შეხვედრას ასახელებს: „თარგამაძესთან შეხვედრით ლევან გაჩეჩილაძის პოლიტიკური კარიერა მინიმუმ 10 წლით დასრულდა.“ ლევან გაჩეჩილაძის და ირაკლი ალასანიას, როგორც

პოლიტიკური ლიდერების, შეფასება უჭირს კონსერვატორ კახა კუკავას, რადგან თვლის, რომ მათ ამ ეტაპზე შედეგიანი არაფერი გაუკეთებიათ. ჯერჯერობით არც ერთ მათგანს გადაუდგამს მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ნაბიჯი, რომელიც შედეგიანი იქნებოდა და შეფასების საშუალებას მოგვცემდა. ამას გარდა, არჩევნებამდე იმდენი პოლიტიკური პროცესი იქნება და ისეთი დინამიკა, რომ რომელიმე მათგანის შესწავლა საუბარი რთულია. მე ბოლო ორი წლის მანძილზე მახსოვს არა ერთი ლიდერი, რომელსაც დიდი გავლენა უნდა მოეხდინა პოლიტიკურ პროცესებზე, მაგრამ კონკრეტულ მომენტში ჩაიკარგა.“

ლევან გაჩეჩილაძე პოლიტიკური პროცესების „მსხვერპლი“ რომ არ გახდეს, ახალი საზოგადოებრივი მოძრაობა „დაიცავი საქართველოსთვის“ დააფუძნა. რაც, ერთი მხრივ, საშუალებას მისცემს, პრაგმატული პოლიტიკური მიზნების განსაზღვრას და, მეორე მხრივ, მშვიდად მიიღოს უწინასწარი მხარდაჭერა თუნდაც პრაზიციული ტინგებისა.

თუმცა რა იქნება მომავალი არჩევნებისთვის და კვლავ იდგება თუ არა დღის წესრიგში კითხვა — ირაკლი თუ ლევანი? — ძნელი სათქმელია, რადგან მათი არაპროგნოზირება და არათანმიმდევრული პოლიტიკის წყალობით, ასევე, ხელისუფლების მცდელობით, მათ წინააღმდეგ საკმაოდ კომპრომიტები გამოამზეუროს, არაა გამორიცხული, ქართულ პოლიტიკურ პალიტრაზე სულ სხვა ლიდერები ვიხილოთ.

ნათია კვიციანი

...И от имени Рамаза Чхиквадзе

ღრმა დეპრესიაში ყოფილან რამაზ და ნატაშა ჩხიკვაძეები... რაღა გამოიყვანათ! არ გაუმართლათ ჩხიკვაძეებს და საქართველოს სხვა „ნატაშებს“ — იმედები გაუტყრათ „მალაშა და ლამაზმა“! იცინა თვითონ, ვისაც ვგულისხმობ. 2003-ში, როცა საქართველომ ბუნების ხილზე გაიარა, ნატაშა ჩხიკვაძე ოპერის სცენაზე შედგა და ჩვეული მანერით შეუერთდა „დემოკრატიულ პროტესტს“ „...И от имени Рамаза Чхиквадзе“.

ან კომუნალურ გადასახადებს, საზრუნავი და სადარდელებია საქმლის ფული და ლაპარაკი კი ზედმეტია ჯანმრთელობის შენარჩუნებაზე, რადგან ძალიან ძვირი სიაში შედგება ის, რომ ცოცხალი დარჩე“.

მაცნე, რას აპროტესტებდნენ? — მათი ერთადერთი საშუალო კონსულად არ დანიშნა საშინდელმა პრეზიდენტმა, ნატაშა კი უარის თქმას ორგანულად ვერ იტანს. მისთვის დაუძლეველი ბარიერი არ არსებობს, მაგრამ მაშინ ჩხიკვაძეები საკონსულ საერთოდ არ იყო გახსნილი... მოკლედ, არ გაუმართლათ და ახლა მიდიან... სად? ევროპის მოქალაქეები გახდნენ და ევროპული პასპორტები აიღეს. ისრაელის მოქალაქეობასაც მიიღებენ და უზრუნველყოფილი იქნებიან უფასო სამედიცინო მომსახურებით... ჩხიკვაძე იყიდია ლამაზ ბინას. იქ ალექსანდრე ჩხიკვაძე ცხოვრობს — ნატაშას ვაჟი, რომელსაც „აქვს ბიზნესი, დაახლოებული მდიდარ და გავლენიან პირებთან და მზად არის, დაეხმაროს საქართველოს“.

„მალაშა და ლამაზმა“ „ჯიბის ნურბელა“ უნდა და დედობრივმა ინსტინქტმა განსაჯდეს მყოფი საშუალო-რაჯიო მაგიადუნე ნამოანვინა. ამასობაში ვითარება ჩაცხრა და ახლა საშუადაახლოებულია მდიდარ პირებთან“. რა-ლა უჭირს... ახლა მით უფრო არ გაუჭირდება — ნატაშაც მასთან ახლოს იქნება.

აბა, რა გინდა ასეთ ქვეყანაში? არ ჯობია, ნახვიდე კარლოვი ვარში, „სადაც დასასვენებლად ჩამოდიან შეძლებული ადამიანები მთელი მსოფლიოდან“, პატარა მოედანზე ამოიწყო ერთი ფაცხა, მონიო სიგარეტი, დალიო ყავა და „დააბირჟა“ შენსაირებთან ერთად „ნატაშას ბირჟაზე“!

მაცნე, რას აპროტესტებდნენ? — მათი ერთადერთი საშუალო კონსულად არ დანიშნა საშინდელმა პრეზიდენტმა, ნატაშა კი უარის თქმას ორგანულად ვერ იტანს. მისთვის დაუძლეველი ბარიერი არ არსებობს, მაგრამ მაშინ ჩხიკვაძეები საკონსულ საერთოდ არ იყო გახსნილი... მოკლედ, არ გაუმართლათ და ახლა მიდიან... სად? ევროპის მოქალაქეები გახდნენ და ევროპული პასპორტები აიღეს. ისრაელის მოქალაქეობასაც მიიღებენ და უზრუნველყოფილი იქნებიან უფასო სამედიცინო მომსახურებით... ჩხიკვაძე იყიდია ლამაზ ბინას. იქ ალექსანდრე ჩხიკვაძე ცხოვრობს — ნატაშას ვაჟი, რომელსაც „აქვს ბიზნესი, დაახლოებული მდიდარ და გავლენიან პირებთან და მზად არის, დაეხმაროს საქართველოს“.

თურმე, ნატაშა და რამაზი ძალიან შეუხებულნი არიან იმ მდგომარეობით, რომელსაც „ჩვენ ახლა ვხედავთ... იმიტომ, რომ, რაც დღეს საქართველოში ხდება, ის არ არის ნორმალური სიტუაცია... მე იძულებული ვავხდები, გამეყიდა ბინა... დღეს რა მომავალი აქვს საქართველოს, მე უკვე არ ვიცი“.

ეს ციტატები რამაზ და ნატაშა ჩხიკვაძეების ერთ-ერთი ინტერვიუდანაა, თუმცა გენიალური მსახიობი ამ ინტერვიუში დროს გადასვლას ვერცხვინის დასტურად ცალფეხზე ხტუნაობდა და ორიოდ შეკითხვას უპასუხა. როგორც ყოველთვის, ააჯერადაც ნატაშა ლაპარაკობდა „...И от имени Рамаза Чхиквадзе!“

გვახსოვს, როგორ „დაეხმარა საქართველოს“ ნატაშას საშუალო ტრანსპორტის მარეგულირებელი კომისიის თავმჯდომარედ დანიშნა მადლიერმა „ქართული პარლამენტარების მამა“. მერე, ერთ დღესაც

სანამ მომავალი ჰქონდა ამ ქვეყანას, ნატაშა და რამაზი ჩხიკვაძეები თავს მშვენივრად გრძობდნენ, ახლა კი ქვეყანას გაუჭირდა და იქ მიდიან, სადაც თავს კომფორტულად იგრძობენ... „სამშობლოს გრძნობა გასაკვირველი“?.. კარგი რა, შეხედეთ სამყაროს ნატაშას თვალებით და არ მოგაკლდებათ კარლოვი

ახლახან, მოძრაობა „დაიცავი საქართველოს“ დაფუძნებისას, ნინელი ჭანკვეტაძემ განაცხადა: „სამწუხაროდ, ყველას სჭირდება საზოგადოების ცნობილი სახეები ხელისუფლებაში მოსასვლელად, რის შემდეგ ამ საზოგადოებას ყურს არავინ უვდება. ჩვენ ეს აღარ უნდა დაეშვათ მომავალში“. ეს სწორედ ის შემთხვევაა, როცა „საზოგადოების ცნობილი სახეების“ გამოყენებას კიდევ ერთხელ ცდილობენ პოლიტიკოსები და გამოიჩინებენ არაა, რამდენიმე წლის შემდეგ ქალბატონი ნინელიც ნატაშას გზას დაადგეს — ისიც ჩავარდეს დეპრესიაში. თუმცა, საეჭვოა, მას ნატაშას გაქანება აღმოაჩნდეს და სადმე, კარლოვი ვარის რომელიღაც პატარა მოედანზე, „ნინელის ბირჟაზე“ გაჩნდეს.

ბონდო მინარაშვილი

საიზაო ორდანი...

საკნებს იღებენ. რუსთაველის პროსპექტს საკნების გარეშე გამოაზაფხულებენ. შეიძლება, ზღვაზეც „დაასვენონ“... მხოლოდ ერთი საკანი დაგვრჩება. ისიც მე-5 ნომრით. საკნების აღების ოპოზიციური გადაწყვეტილება სალომე ზურაბიშვილის პირით გაცხადდა.

სხვებს ისევ წყალი აქვთ ჩაგუბებული. პირში. ოლონდ, ჯერ ბაიდენს დავასვენებთ საკნების ქალაქში და მერეო...

დღეს დაჩის, მერაბს და სხვებს უშვებენ პოლიციის მთავარი სამმართველოს ჯურ-ღმულებიდან. ალბათ, ცოტა ხნით... თორემ სახლში დამჯდარი დაჩი ცაგურია ვერ წარმომიდგენია. ახალი კანონით კი, მსგავსი ქმედებებისთვის 30-დღიანი პატიმრობა 90-დღიანით იცვლება. და ასე... მალე მთელი საქართველო საკნებში ვისხდებით.

ობამასთან შეხვედრის შემდეგ მედვედევი ცხინვალში ჩავიდა. კოკოითს შეხვდა. სააკაშვილი ამაზე გაცხარდა და — „დაუბანელ, კაცისკვლელ და კრიმინალ კოკოითთან შეხვედრით საშვილიშვილოდ მოიჭრა მედვედევა თავიო“, — განაცხადა... ჯო ბაიდენი რომ ჩამოდის და სააკაშვილს ხვდება, აღარ არის დანაშაული? ამაზე ოპოზიციის დღეს. არადა, კაცისკვლელი და კრიმინალი ხელისუფლება შეარქვეს სააკაშვილის რეჟიმს საზოგადოებისა და ოპოზიციის ნათელმა სახეებმა.

რას ვიზამთ... ზოგს მიმა მოსწონს, ზოგს...

სხვათაშორის, უახლოეს მომავალში „ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენი“ წესდება. აბა, ღირსებისა და ვახტანგ გორგასლის ორდენები ყველას დაურიგეს „ნაც-შპანში“ და... მეტიც: ზოგმა მარაო გაშალა, ზოგმა ბილეთი შეუკვეთა სოხუმამდე და ორდენებით დაჯილდოვდნენ.

ამ ერთი თვის წინათ კი მერაბ ბერძენიშვილმა — ლეგენდატყუალმა მოქანდაკემ საკუთარი სახლის ეზოში გახსნა დიდი რუსთაველის ქანდაკება. და რომელი ორდენზეა საუბარი, მაღლობაც არაფის ნამოსცდენია სააკაშვილისა და უგულავას მთავრობიდან.

ასეა, ასე... ხვალ კობა ხაბაზს დააჯილდოვებენ, ალბათ, „ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენით“... ზეგ — ნუგზარ ნიკულაურს, მამუკა — ქეთუსია იგნატოვას... რა, ცოტანი არიან თუ?!

დაბოლოს... „ნაბუკო“ „დაიბადაო“, ტვინი „გაბურღეს“ ტელეეთერით... არადა, გუშინ ვაჟა-ფშაველას დაბადებიდან 148 წელი შესრულდა...

გუშინვე ნოდარ დუმბაძე 81 წლის გახდებოდა...

გუშინვე ქაქუცა ჩოლოყაშვილის დაბადების დღეც იყო... გაახსენდათ?

ვიორაი მააგაჟილი

საქართველოში ახალი ორდენები დაწესდება

ახალი კანონპროექტის მიხედვით, უნდა მოხდეს ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენის, თამარ მეფის ორდენისა და წმიდა ნიკოლოზის ორდენის შემოღება. ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენი მიენიჭება კულტურის, განათლების, მეცნიერების, ხელოვნებისა და სპორტის გამოჩენილ მოღვაწეებს შესაბამის სფეროში შეტანილი წვლილისათვის.

ქალბატონები თამარ მეფის ორდენით დაჯილდოვდნენ ქვეყნისა და ერის წინაშე განსაკუთრებული ღვაწლისათვის, ხოლო საქველმოქმედო და საზოგადოებრივ საქმიანობაში დამსახურებისთვის — წმიდა ნიკოლოზის ორდენით.

კანონპროექტით გათვალისწინებულია, აგრეთვე, ერთჯერადი ფულადი ჯილდოების დაწესებაც.

შესაბამისი კომიტეტის წევრებმა კანონპროექტის პლენარულ სხდომაზე განსახილველად გატანას მხარი დაუჭირეს.

ტარკადაბორეხულები, ანუ სხვის რასაზეც ორმოში ჩაპარდნილნი

„ტარკა“ დაუგორდა დაღმართში ჩვენს ხელისუფლებას, მისდევს და ვერ ეწვევა. ვერ ეწვევა და დოპინგს იკეთებს ძველი ლოზუნგებით: „წინ მივაღოთ ყოველდღიურად, საერთო სიხარულია!“

ლაგამანყვეტილი თავდაჯერება ტარკადაბორეხულების.

ძალაუფლება ხელიდან ეცლება. ესენი კი ან შეგნებულად თავს იტყუებენ და ჩვენს გაბითურებასაც ცდილობენ, ან პალატა ელთი №6 (იხ. ნიკოლაი გოგოლი). მოსკოვში ობამა-მედვედევის შეხვედრის დღეებში ვილნიუსში თავშეფარებულმა სააკაშვილმა მიხეილმა დაიმონმა აშშ პრეზიდენტი და ტაში შემოჭრა სიხარულით ატაცებულმა: „ყველაფერი, რასაც ჩვენ ვამბობდით (ნაიკითხე — „მეო“) დასტურდება: ჩვენ შევინარჩუნეთ მხარდაჭერა. ჩვენ გვექნება კიდევ უფრო მეტი მხარდაჭერა“.

მაშ, მტყუენის?! ბარაკ ობამამ სიტყვასიტყვით თქვა: „ნება მიბოძეთ, მკაფიოდ (!) განვაცხადო: ამერიკას არ შეუძლია და თავს არ მოახვევს სხვა ქვეყნებს მმართველობის რაიმე სისტემას, ჩვენ არ ვარჩევთ პარტიას ან პიროვნებას, რომლებიც უხელმძღვანელებს სხვა სახელმწიფოს, თუმცა ამ ფრონტზე ჩვენ ყოველთვის სათანადოდ არ ვიქცევოდით“.

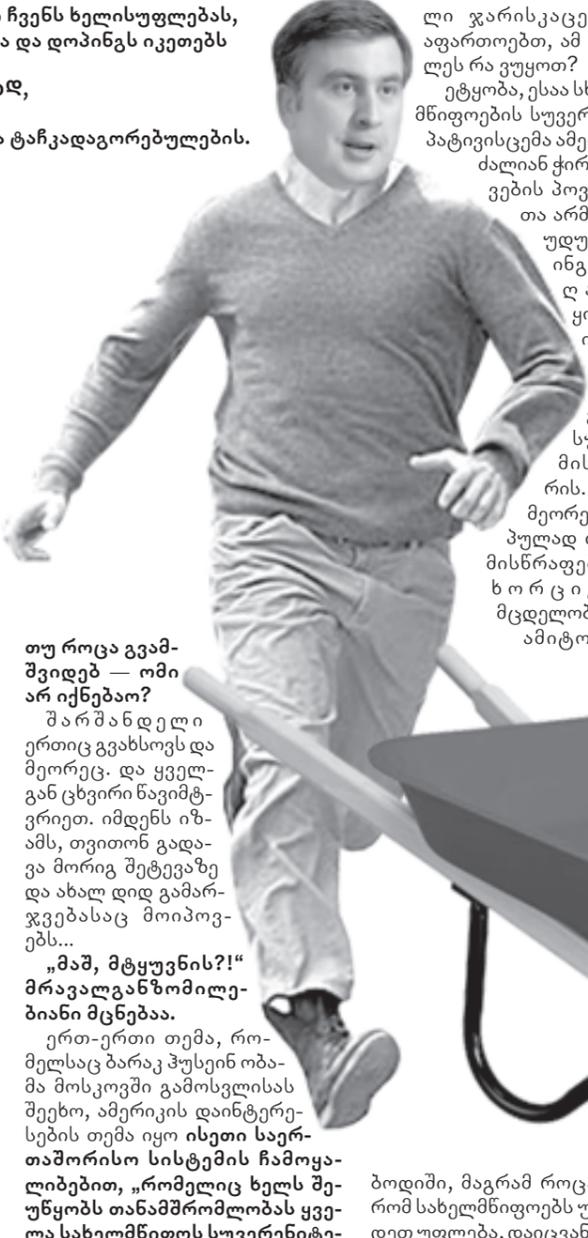
რა ვერ გაიგე, ბატონო მიხეილ, ამ უმარტივესი სენტენციიდან? „ჩარეცხილიაო“ არ უთქვამს, მაგრამ საესებოთ გასაგებად მიგვანიშნა — საქართველოს ამჟამინდელ პრეზიდენტს მხარს არ დავუჭერთ, რადგან ვერც პრინციპებს ვუღალატებთ, არც სიცოცხლის ბოლომდე მიმას პრეზიდენტობაზე არ დავგვიფიციაო ხატზე, რაც აქამდე გავაკეთეთ, ისიც შეცდომა იყო.

„...ჩვენ პატივს ვცემთ უნივერსალურ პრინციპს, რომლის მიხედვით ადამიანებმა უნდა აირჩიონ საკუთარი ლიდერები იმის მიუხედავად, ვეთანხმებით თუ არა ამ ლიდერებს“.

სად ჩანს აქ სააკაშვილის ხელისუფლების მხარდაჭერა? — არსად! მაგრამ როგორც ავტორიტეტული ბრიტანული გამოცემის Oxford Analytica-ის ექსპერტებს მიაჩნიათ, „საკაშვილმა, როგორც ჩანს, ირწმუნა, რომ ობამას ადმინისტრაციის მხარდაჭერა მას უკვე გარანტირებული აქვს და, ამით გათამამებულმა, შეიძლება კიდევ უფრო გააძლიეროს ერთპიროვნული მმართველობა და რუსეთთან უფრო გამოძინევად იმოქმედოს. ვილნიუსში სააკაშვილი ისევ შეეცადა, ობამას განცხადებებზე აშშ-ის მიერ თავისი მთავრობის მხარდაჭერად გაესაღებინა“.

სხვა რა გზა ჰქონდა! გზა ისაა, მიშამ რომ აირჩია, მაგრამ იმ თავდაღმართში „ტარკა“ დაუგორდა: „ჩვენ მეგობრებთან ერთად აუცილებლად მოვახდენთ ჩვენი ქვეყნის დეოკუპაციას, აუცილებლად გავაძევებთ დამპყრობელ ძალებს ჩვენი ტერიტორიიდან!“

მაშ, მტყუენის?! ერთი მარშან ამ დროს გაიმარჯვა, მეორედ — ახლა აპირებს. ეს რამდენიმე დღეა პატივცემულმა მიხეილმა და მისმა მთავრობამ პოლიტარლანი სხვადასხვად დაატრიალეს — რუსეთი ომით ჩვენს წინააღმდეგ არ წამოვაო. კაცო, როდის დაგიჯეროთ, როცა საომრად მოგვინოდებ,

თუ როცა გვამ-მვინებ — ომი არ იქნებაო?

შარშან დელი ერთიც გვახსოვს და მეორეც — და ყველგან ცხვირი ნავიშვრით. იმდენს იზამს, თვითონ გადავა მორიგ შეტევაზე და ახალ დიდ გამარჯვებასაც მოიპოვებს...

„მაშ, მტყუენის?!“ მრავალგანზომილებიანი მცნებაა.

ერთ-ერთი თემა, რომელსაც ბარაკ ჰუსეინი ობამა მოსკოვში გამოსვლისას შეეხო, ამერიკის დანტერესების თემა იყო ისეთი საერთაშორისო სისტემის ჩამოყალიბებით, „რომელიც ხელს შეწყობს თანამშრომლობას ყველა სახელმწიფოს სუვერენიტეტის პატივისცემის პირობებში“.

ენის წევრზე დავიჭირე „მაშ, მტყუენის?!“ ყოფილ იუგოსლავიის ტრაგედია, დაშლასა და დანაწევრებას რა ვუყოთ, რომელიც სეპარატიზმის გაღვივების მძლავრ იმპულსად იქცა?

სახრწობელაზე ჩამოკიდებულ ჰუსეინის ცხედარს რა ვუყოთ, ბატონო პრეზიდენტო? ხომ ყველასათვის ნათელია, რომ თქვენმა წინამორბედმა აშშ ენერგოგაგანტების საცეცების არეალის გასაფართოებლად წამოიწყო ერაყის ომი და დღეს ამერიკელ სამხედროებს (დიქტატურისგან ერაყის გამათავისუფლებლებს) ნავთობის საკუთარი ბიზნესი აქვთ ამ ქვეყანაში.

თქვენი ბრალი არ არის. მაგრამ ავღანეთიდან ფეხს რომ არ იცვლით და იქაურ საარმიო კონტინგენტს თუნდაც ქართვე-

ლი ჯარისკაცებით რომ აფართოებთ, ამ სინამდვილეს რა ვუყოთ?

ეტყობა, ესაა სხვა სახელმწიფოების სუვერენიტეტის პატივისცემა ამერიკულად. ძალიან ჭირს განსხვავების პოვნა საბჭოთა არმიის შეზღუდული კონტინგენტის ავღანეთში ყოფნასა და იმავე ქვეყანაში ამერიკის გამათავისუფლებელ მისიას შორის. ერთიც და მეორეც პრინციპულად იმპერიულ მისწრაფებათა განხორციელების მცდელობაა. ამიტომ, დიდი

ლება სჭირდება იმის დადგენას, რა ძალაა, რომელიც მოვლენათა გამოვრებას უწყობს ხელს.

ძალა ხელისუფლებაშია! „ძალა ერთობაშია“ — ჩვენს გერბს რომ ანერია, საშინაო მომარებისთვისაა, უბირთა და მალემრწმენათთვის განცხადებული.

ელიმება იუმს თავისი საუკუნის სიმორიდან. ბუზი კი ბუზის მომამზრებლად, შემოდგომის ბუზი, რომელიც, თავლი იყოს და ამერიკაშიც გაფრინდება.

აბა, ბაღდადიო?! ეგ ძველ დროში მოდიოდა ბაღდადიდან. ახლა პოლიტიკის თავლი და სკები ამერიკაშია.

„ბევრი დასავლელი ექსპერტის აზრით, სააკაშვილის ხელისუფლება საკუთარი გარე და შიდა პრობლემების მოსაგვარებლად შეეცდება, უფრო აქტიურად გამოიყენოს ვაშინგტონი. სხვათა შორის, ამას მოწმობს ბოლო დროს გახშირებული ქართულ-ამერიკული ოფიციალური და, უფრო მეტად, არაოფიციალური კონტაქტები, თუმცა დღეს სიტუაცია საქართველოში და მის ირგვლივ უფრო

რთულია, ვიდრე შარშანდელ ზაფხულში იყო“, — მიანიათ ექსპერტებს.

ჩვენს თავზე დამოკლეს მახვილივით ჰკიდა ბარაკ ობამას განცხადება: „ნატო უნდა მიისწრაფოდეს რუსეთთან თანამშრომლობისკენ და არა — კონფრონტაციისკენ“.

განაწილებს ობამას ეს მინიშნება ბუზის კოვბოური საგარეო პოლიტიკის ქართველი თავყანისმცემლების საბრძოლო ალტყენებას თუ არა, ვერაფერს მოგახსენებთ.

არამაზ სანაბლია

P.S. Тачка ქართულად ურიკაა. სამეგრელოში „კაჩკას“ ეძახიან. „ურემო, რა გაჭრიალებს და — რაც მამძიმებსო“, — ეს ხალხური ანდაზაა.

უგულავამ ბავშვებს ბინა წააჩოვა

გლდანის მეორე მიკრორაიონში მცხოვრებ არასრულწლოვან ბავშვებს — ფრიდონაშვილებს — გარდაცვლილი მამის ბინაზე საკუთრების უფლების მონაშობის რეგისტრაცია უკანონოდ გაუუქმეს.

ადვოკატ მაია ნერეთლის განცხადებით, თბილისის მერის გიგი უგულავას აღნიშნული განაწილებული კანონის დარღვევაა. ადვოკატი აღნიშნავს იმასაც, რომ ბინით დაინტერესებულმა ბავშვების ბებია და მისი ახლოობელი, ვინმე გიორგი ნათაძე, რომელიც ლეიბორისტული პარტიის ლიდერის შალვა ნათელაშვილის დაცვის ნეერი აღმოჩნდა. ყველა საჩივარი ბავშვების წინააღმდეგ სწორედ ჯავახიშვილის ქუჩაზე არსებულ ლეიბორისტთა ოფისიდან იგზავნება. „ჩვენ მივმართეთ პრეზიდენტის ადმინისტრაციას, რომელმაც საკითხის დეტალურად შესწავლის შემდეგ მასა-

ლები თბილისის მერს გადაუგზავნა, რომელმაც მოქალაქეთა არა მხოლოდ კონსტიტუციური, არამედ მორალური უფლებებიც დაარღვია. ამჟამად დახმარებისათვის მივმართეთ ევროსაბჭოს წარმომადგენელს საქართველოში, რადგან ჩვენს ხელისუფლებას არ შესწევს ძალა, დაიცვას ობოლი ბავშვების ინტერესი“, — განაცხადა დაზარალებულთა ადვოკატმა.

საქართველო

გზერთ, გაზიფიკაციის თანხები მოსაზრებები? დაგზიფიკაცი: 38-41-97, ან მოგზიფიკაცი: info@geworld.net

2009 წელი. საქართველომ ისევ სცადა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ძალისმიერი გზით მიერთება. კონფლიქტში ჩართო ნატოც, რომელმაც თავის წარმომადგენლად პოლონეთი აამოქმედა. სწორედ ამ დროს უკრაინამ სევასტოპოლში შავი ზღვის ფლოტის ბლოკირება მოახდინა. რუსეთს არ შეეძლო, გვერდზე გამდგარიყო, ამიტომ საპასუხო დარტყმა მიაცენა...

ეს არ გახლავთ უახლესი ისტორიის ალტერნატიული სახელმძღვანელო, არც — ფაქტების გაყალბების მცდელობა. ესაა ანოტაცია 2008 წელს გამოსული კომპიუტერული თამაშისა „წინააღმდეგობა: იძულებითი მშვიდობა“.

მოკლე მიმოხილვა: კომპიუტერული თამაშები რამდენიმე ათეულ წელს ითვლის. მათგან ერთ-ერთი უმოპულარესი უანია RTS (Real-Time Strategy), ანუ სტრატეგია რეალურ დროში. კომპიუტერული თამაშების ინდუსტრიას კარგახანია, შეუერთდა რუსეთიც. რამდენიმე წლის წინათ რუსულმა კომპანია „Руссофт-М“-მა გამოსცა Red Ice Software-ს მიერ გამოშვებული თამაში „წინააღმდეგობა“ (Противостояние), რომელიც გამოირჩეოდა, მსუბუქად რომ ვთქვათ, არასახარბიელო გრაფიკით (ანუ გამოსახულების სიმკვეთრით), ყოვლად გაუგებარი გეოგრაფიით (მართვის სისტემით) და თავიდანვე დამსახურა მოთამაშეების არაკეთილგანწყობა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, კომპანიას არ შეუჩერებია მისი დამატებების, ეგრეთ წოდებული ადონების (add-on) გამოშვება, რის შედეგადაც დღის სინათლე იხილა დაახლოებით 12-მდე „წინააღმდეგობა“ სხვადასხვა სათაურით, სხვადასხვა სიუჟეტითა და ერთნაირად არასახარბიელო გრაფიკით. მათი სცენარი, ძირითადად, წარმოსახვით ისტორიულ მოვლენებს, მომავლის უმეტესსა და კონფლიქტებს ეფუძნებოდა.

არცთუ დიდი ხნის წინათ გამოვიდა „წინააღმდეგობის“ ჯერჯერობით ბოლო ვერსია „წინააღმდეგობა: იძულებითი მშვიდობა“, რომელიც, ყველასგან განსხვავებით, რეალურ მოვლენებზე, კერძოდ, რუსეთ-საქართველოს აგვისტოს ომზეა დაფუძნებული და ისეთივე უინტერესო დარჩებოდა ყველა გეიმერისთვის, როგორც მისი წინამორბედი, რომ არა თამაშის პოლიტიკური სარჩული და საფრთხე, რომ მასში აღწერილი სიუჟეტი შესაძლოა, ერთ მშვენიერ დღეს რეალობად იქცეს...

თამაშის დასაწყებად აუცილებელია მისი რომელიმე მონაწილე მხარის არჩევა — ან ნატოს მხარეზე უნდა იბრძოლო, ან რუსეთის, ან უკრაინის, ან კიდევ საქართველოს.

იძულებითი მშვიდობა

ვირტუალური საქართველოსთვის...

მე, როგორც პატრიოტმა, რა თქმა უნდა, საქართველოში დავინწყე... და სწორედ აქ გამოჩნდა ერთი მეტად უცნაური, უფრო სწორად, რეალობასთან ერთი-ერთზე მიმსგავსებული გარემოება — საქართველოში თამაში თვითმკვლელობის ტოლფასი ყოფილა, თანაც სირთულის ნებისმიერ დონეზე!

გადაკეთა მებრძანებინა, რომ საიდანაც რაღაც რუსული ცეცხლი მომხვდა და თამაში იქვე დამთავრდა.

მას შემდეგ დაახლოებით ორი დღე ვინვალე, როგორმე თუნდაც ერთი შეტაკება რომ მომეგო, მაგრამ ამაოდ. ეს მაშინ, როცა მსგავსი კატეგორიის თამაშების მოყვარული ვარ და გამარჯვების მოპოვება არანაირად არ მიჭირს.

საუკეთესო, რაც ამ თამაშს აქვს, ესაა მისი დისკის ყდა — გარეკანი, რომელზეც საკუთარი პასუხისმგებლობის მოტარებზე ჩვენი პრეზიდენტიც გამოსახული.

პოლიტიკა რომ ბინძური თამაშის ხელოვნებაა, ცნობილი ფაქტია, მაგრამ „წინააღმდეგობა“ ბინძურ თამაშსაც ვერ უწოდებ, ესაა თამაში, რომელსაც მხოლოდ გარეკანი უფარგა, ისიც იმიტომ, რომ პირდაპირი მინიშნება რეალურ მოვლენებზე.

„წინააღმდეგობა“ შესანიშნავი მაგალითია, როგორ არ უნდა იყოს თამაში. ეს თამაში, ასევე, ერთგვარი მინიშნებაა, თუ როგორ არ უნდა მოიქცეს საქართველოს ხელისუფლება რუსეთთან მიმართებაში...

ეს თამაში, ასევე, პირდაპირი გაფრთხილებაა, რომ რაც შარშან აგვისტოში მოხდა,

წლებულსაც შეიძლება განმეორდეს... და ათჯერაც რომ განმეორდეს, ათჯერაც რომ წამოვიწყოთ სამხედრო ოპერაცია „კონსტიტუციური წესრიგის აღდგენის“ მიზნით, ათიჯერ იგივე მოხდება, რაც 2008 წლის აგვისტოში. საკითხავი მხოლოდ ის არის, გავუძლებთ თუ არა ათჯერ ასეთ კატასტროფას. ეს თამაში, ასევე, შესხენება საქართველოს ხელისუფლებისათვის, რომ პოლიტიკა და, მით უფრო, იარაღთან თამაში კომპიუტერული თამაშებისგან იმით განსხვავდება, რომ არც დარესტარტების საშუალება გაქვს და აღამიანებასაც ნამდვილად კლავენ, ანუ ბოლო დამახსოვრებიდან თამაშის განახლებით ვერც დაბოცილ ჯანსაღსაც ვაძვირებთ და ვერც დაცარიელებულ გადაშენარ სოფლებს აღადგენ.

რაც შეეხება თამაშს „წინააღმდეგობა: იძულებითი მშვიდობა“, დასაწყისა, რომ მას ასეთი ცუდი გრაფიკა, მარტივი და თავიდანვე ცხადი სიუჟეტი აქვს, თუმცა ეს ხომ პირველი თამაშია, რომლის გარეკანზეც ჩვენი პრეზიდენტიც გამოსახული. ის კი 2013 წლამდე ნასვლას არსად აპირებს და ვინმე კიდევ არა ერთი, გაცილებით დახვეწილი თამაშების გმირიც გახდეს...

ლემო ლემოვილი

ბარაქობანი ვიზიტი უბარაქო დეტალები

როგორც ჩანს, ამოუწურავია ჩვენი პრეზიდენტის ფანტაზია. დავინწყით იმით, რომ ბათუმის რომელიღაც მშენებარე „კრიშაზე“ არმატურებისა და ბეტონის ზღვის ფონზე მან მთავრობის გასვლითი, უფრო „ასვლითი“, სხდომა ჩაატარა, რამაც უნებურად ჯერ ბავშვობისდროინდელი ზღაპრიდან სახურავის ბინადარი კარლსონი გამახსენა, რაც ღიმილის მომგვრელი იყო; მერე მისას ოპოზიციონერობაც მომავლანა, როცა ხშირად „რუსთავი 2“-ის თანხლებით გლდანში „კრიშაზე“ დაძვრებოდა. ესეც ღიმილის მომგვრელი იყო, ოღონდ, სიმწრის ღიმილის, რადგანაც გლდანის „კრიშებიდანაც“ ქვეყნის, დემოკრატიის შენებას გვპირდებოდა და იგივეს გვპირდება ახლაც ბათუმის სახურავიდან.

გასულ შაბათს კი ბატონი პრეზიდენტი საკუთარ სასახლეში ბავშვების გარემოცვაში ვიხილეთ, რის შემდეგაც ნამდვილად ძნელი სათქმელია — უნდა ვიტყვი, თუ უნდა ვიცინოთ; ალბათ, — ორივე ერთად.

მწარე რეალობაა, რომ მისას შინ და გარეთ არანაირი რესურსი აღარ გააჩნია, ოდენ იაფფასიანი პიარისა. უფრო მეტიც, სააკაშვილთან შეხვედრას, მისთვის ხელის ჩამორთმევას ყველა ნორმალური ქვეყნის ლიდერი ერიდება. თუ არა და, იქნებ ვინმემ შემახსენოს აგვისტოს ომის შემდეგ სააკაშვილის მეტნაკლებად სერიოზული ვიზიტი დასავლეთში ან პირიქით, დასავლეთიდან — საქართველოში. აბა, სატორალი არ არის ეს სამსუხარო რეალობა? — ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე, რა თქმა უნდა, ოღონდ მხოლოდ ქვეყნის სხალინდელ დღეზე მოფიქრალი ხალხისთვის და არა მიმარასტები-სათვის.

პრეზიდენტმა ბავშვებს საკუთარი რეზიდენცია რომ დაათვალიერებინა, ამაში საძრავის-სასაცილო თით-

ხელისუფლება სრულ მზადყოფნაში იქნება — აიქორება, აზვირთდება დემოკრატიის ახალი ტალღები ცემატყეპის, არალეგალური ტყვეების წვიმის, მასიური დაჭერებისა და სხვა უმხედავობათა სახით.

ბავშვებთან საუბრისას სააკაშვილი გლობალურ პოლიტიკასაც შეეხო — ჩვენი დედამისი 0,47% გვიკავია და, მართალია, ვიღაცებს ჩვენი ტერიტორიის 20%-ის მიტაცება უნდაო, მაგრამ ვერ მივართვითო...

მივდევით კიდევ წინამდებარე წერილის სერიოზულ ნაწილს.

მოსკოვში ყოფნისას ობამამ ორი დღის განმავლობაში ორჯერ ახსენა საქართველო და ორივეჯერ მკვეთრად დაუჭირა საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას მხარი — აი, ნაცპროპაგანდის მთავარი თეზა, რასაც დღემდე ატრიალებენ საკუთარ ტელევიზიებში საკუთარი „ექსპერტების“ კომენტარებით. პრეზიდენტმა ამ ამბავს უშიშროების საბჭოს სხდომაზეც კი მიუძღვნა — ომი აღარ იქნებაო, მოკლედ ყველა დონეზე წყლოპინეზე რაღაც ნიშნისმოგებით, თითქოს „ნაცების“ გარდა ყველას ჩვენი ქვეყნის ცუდი გაგვიხარდება.

გასულ შაბათს RTVI ყოველკვირეულ გადაცემაში „Грани недели“, რომლის მთავარი თემა მოსკოვის უმაღლესი დონის შეხვედრა იყო, თითქმის ნახევარსაათიანი სიუჟეტი გავიდა. გუსინსკის ტელევიზიას, რომელიც პუტინის მტერია და ვერავინ დასწამებს პრორუსულობას,

საქართველოსა და უკრაინაზე სიტყვაც არ დასცდენია. ამ ტელევიზიამაც კი 1996 წლის არჩევნებში ელცინის გამარჯვებას იმავე საღამოს ორჯერ მეტი დრო დაუთმო, ვიდრე ობამას ვიზიტს.

რა თქვა ამისთანა ობამამ, რაც, თუნდაც, მის წინამორბედებს არ უთქვამთ? აღარაფერს ვამბობ გაეროსა და ეუთოზე. ყველა ქვეყანას აქვს საკუთარი ლიდერების არჩევის უფლება. მათ, ასევე, უნდა შექონდეთ მყარი საზღვრები და დამოუკიდებელი საგარეო პოლიტიკა. ეს არის ჭეშმარიტება რუსეთისთვის ისევე, როგორც ამერიკისთვის, — თენგიზ გოგოტიშვილის ხმით გვამცნო „რუსთავი 2“-ის P.S.-მა.

იგივე RTVI-ზე ობამა-პუტინის საუბრის შემდეგ, როცა მათ კომენტარი არ გააკეთეს, გამოვიდა პუტინის ადმინისტრაციის მაღალჩინოსანი და გვამცნო, თუ რაზე ისაუბრეს საუბრის დროს, ანუ პუტინს საქართველოს პრეზიდენტი „აღერსიანად“ უხსენებია, აგრეთვე, დაუმუნათებია ობამა — თქვენი შეგულიანებოთ იყო მიზა და ამიტომ შევარდა ცინივალური და საერთოდაც, პოსტსაბჭოთა სივრცე რუსეთის ინტერესების სფეროში შედისო, რაზეც ობამას სიტყვა მიუცია პუტინისთვის — ამერიკა აუცილებლად გაითვალისწინებს რუსეთის ინტერესებს უკრაინაში, საქართველოსა და, ზოგადად, პოსტსაბჭოთა სივრცეში. და იქვე — ნატოს აღმოსავლეთით გაფართოება უახლოეს მომავალში გამორიცხებულიაო. ვიმეორებ, რომ ამ ში-

ნარსის კომენტარი ოფიციალურად გაკეთდა მაღალი რანგის ჩინოვნიკის მიერ.

თუ კი ეს სინამდვილეს არ შეეფერება, მაგრამ გოგოტიშვილია მართალი, რატომ არ უარყო თეთრი სახლის ადმინისტრაციამ ოფიციალურად ეს განცხადება?

ერთადერთი საჯაროდ განცხადებული რეალური შეთანხმება, რაც მოსკოვში შედგა, ის არის, რომ რუსეთი დათანხმდა ამერიკის სამხედრო ტვირთების გატარებაზე საკუთარი საჰაერო სივრცით ავღანეთის მიმართულებით. რა, ცალმხრივად და წავიდა რუსეთი ამ ნაბიჯზე და სადაცღოდ არაფერი მიიღო? აი, მთავარი კითხვა, რაზეც უსუსტი პასუხი გვერეგობით არ ვიცით, მაგრამ ეს პასუხი აშშ პრეზიდენტის საქმით — ახლო მომავალში განვითარებული მოვლენებით — გამოჩნდება.

ტერიტორიული მთლიანობა და მტკიცე საზღვრები, როგორც რუსეთი იტყვიან, „понятие растяжимое“. ობამას ამ კონტექსტში არ უხსენებია აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი. ხომ არ ნიშნავს ეს, რომ „მტკიცე საზღვრები“ ბარაკ ობამამ აგვისტოს ომის შემდგომი საზღვრები იგულისხმებ? ახალი ომის საშიშროების ალბათობა რომ პრაქტიკულად ნულის ტოლია, ამას რად უნდა ეკატყეშელაშვილის უშიშროების საბჭო? რაღად უნდათ რუსებს ახალი ომი, თუ კი რაი პრაქტიკულად ნულის ტოლია, ამას რად უნდა ეკატყეშელაშვილის უშიშროების საბჭო? რაღად უნდათ რუსებს ახალი ომი, თუ კი რაი პრაქტიკულად ნულის ტოლია, ამას რად უნდა ეკატყეშელაშვილის უშიშროების საბჭო? რაღად უნდათ რუსებს ახალი ომი, თუ კი რაი პრაქტიკულად ნულის ტოლია, ამას რად უნდა ეკატყეშელაშვილის უშიშროების საბჭო?

მედევევის გაკეთებული განცხადება ნიშნის მოგებით გააპიარა — მოუწვევს რუსეთს აფხაზეთში გაეროს მისიის გაგრძელებაზე ვეტოს მოხსნაო. არა და, რუსეთის პრეზიდენტმა ის თქვა, რომ რუსეთი არ არის წინააღმდეგი აფხაზეთსა თუ ცინივალში საერთაშორისო მისიებისა, ოღონდ ახალი, ფაქტიური რეალიების გათვალისწინებით. ეს ახალი რეალობა კი ის არის, რომ საქართველოს ეს ორი რეგიონი რუსეთის მიერ დეიურედ აღიარებული დამოუკიდებელი სახელმწიფოებია და, თუ ამას გაითვალისწინებენ, მაშინ მოხსნის ვეტოს რუსეთი.

ერთი სიტყვით, კითხვები და ვარაუდები საკმარისზე მეტია. ერთი რამ უდავოა — სატრაბახო და გულში მჯილის საცემი ბევრი არაფერი გვაქვს, რადგან ჩვენი ქვეყნის მომავალი ობამას მოსკოვერი ვოიაჟის შემდეგ, უკეთეს შემთხვევაში, ბუნდოვანი და გაურკვეველია. გასული საუკუნის ოციანი წლებიდან (ერთა ლიგიდან დაწყებული) და ბოლო ოცი წლის (გაერო-უეთოთი და ამერიკის ყველა პრეზიდენტით დამთავრებული) განმავლობაში ყველა აღიარებდა და აღიარებს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას. ობამას მიერ ჩვენს „დასაცავად“ მოსკოვში გაკეთებული განცხადება კი იმას ჰგავს — კაცი წყალში რომ იხრჩობოდეს და მისი „მეგობარი“ მიშველების მაგივრად ნაპირიდან ეძახდეს, გიცანი და გალიარებო!

დაპით შპიიკა

მიუხ და სოხეხი, ახუ ვიხი პრეზიდენიხი სააკაშვილი?

შარშან აგვისტოში, თურმე, ჯავახეთისკენ მიმავალი რუსული ტანკები, რომელთა მიზანსაც ნავთობსადენის დაპყრობა წარმოადგენდა, შეაჩერა სპეცრაზმა, რომელიც „100%-ით სომხებისგან“ შედგებოდა. მათ რუსებს განუცხადეს, ამის მერე „მხოლოდ ჩვენს გვამებზე გადაივლით და ისე გააგრძელებთ გზასო“. მცირე ხნის მოლაპარაკების შემდეგ რუსები უკან გაბრუნდნენ.

იკოდით? არა?
იკოდით, რომ საქართველოში თურმე ეთნიკური ნიშნით (100%-ით სომხებისგან) დაკომპლექტებული „სპეცრაზნი“ არსებობს?
არც ჩვენ!
ზღაპარს კი არ გიყვებით, ეს სიტყვები მიხეილ სააკაშვილმა თქვა სომხეთის დედაქალაქში ერევნის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებთან შეხვედრაზე.
არც სომხებს სცოდნიათ და მიშამაც ზარ-ზეიმით აუწყა!
ჩვენ გვევონა, რომ რუსების არმია, რომელიც მთელი საქართველოს აღებას გეგმავდა, ევროპის მხარდაჭერამ, საფრანგეთის პრეზიდენტის თავგამოდებულმა შრომამ, მსოფლიო საზოგადოების პროტესტმა და თითო-ორი ღირსეული ქართველისადმი კრემლში შემორჩენილმა პატივისცემამ შეაჩერა.
თურმე, ვცდებოდით!

თურმე, ახლა რომ ამ ნერილ ვნერ, თქვენ რომ კითხულობთ, პრეზიდენტი რომ ისევ მიშაა, ოპოზიცია რომ ისევ „გრეჩიხა“, „კავკასია“ რომ ისევ აქუბარდისია, საქართველოს საფეხბურთო ნაკრები ისევ რომ ავებს, საქართველოს საერთოდ რომ ჰყავს საფეხბურთო ნაკრები, რუსთაველი რომ ისევ გადაკეტილია და ნახევარმა საქართველომ ჯექსონს რომ არ გავასწარი იმ ქვეყნად — ეს ყველაფერი „100 პროცენტი“ სომხებით დაკომპლექტებული „სპეცრაზნი“ დამსახურება ყოფილა!
დიდი მადლობა პატრულს კი არა და, სომხებს!
რა კარგია, ასეთი მეზობლები რომ გვყავს! საინტერესოა, ამ მეზობლებთან ერთ მშვენიერ დღეს „საქმის გარჩევა“ რომ მოგვიწიოს, ვის მხარეს დაიკავებს „100%-ით სომხებისგან“ დაკომპლექტებული „სპეცრაზნი“ — ქართლოსის თუ შაოსის?
ცოტა რომ გაგვივლის ეს

ვიფორია, მეზობლების სიყვარულის გახეთქილი ბუშტი ისევ რომ გაგვეკერება და რომ დავწყნარდებით, ვარიანტი არაა, რომელიმე ნორმალურად მოზროვნე ადამიანმა (ჩვენ თუ აღარ დაგვრჩა, სომხებს ჯერ კიდევ ხომ მაინც ჰყავთ ასეთები) არ გაიაზროს, რომ რაღაც ისე ვერაა, რო-

სილი სპეცრაზმი საქართველოს სადარაჯოზე იდგა, თუ ყველაფერი კარგად იყო და თუ არაფერი გვემუქრებოდა, მაშინ რატომღა ვანვალეთ ნახევარი ევროპის პრეზიდენტები (განსაკუთრებით, ერთ-ერთი, მგონი, ესტონეთის პრეზიდენტი იყო, ზუსტად არ მახსოვს, მოხუცი კაცი), რატომღა ვარბენინეთ რუსთაველზე და რატომღა ვამღერეთ ხელიხელჩაკიდებულები „თავისუფლება ლომთა ხვედრია“?
მესამეც — თუ ასეთი მაგრები არიან სომხები, რომ ერთი სპეცრაზმით რუსეთის ჯარის სატანკო კორპუსი უკან გააბრუნონ, ხომ არ ჯობია, საერთოდ აღარ გავინვიოთ ჯარში ქართველები და პირდაპირ სომხები დავიქირაოთ მეტროდობად?
„რუსეთს ფეხზე ეკიდა სომხეთის ინტერესები. მათი ძალები სწორედ იმ სატრანზიტო გზებს, ხიდებსა და რკინიგზებს ურტყამდა, რომლებიც სომხეთში მიდიოდა, — განაცხადა სააკაშვილმა, — მე დამირეკა რობერტ ქოჩარაიანმა და შემატყობინა, რომ რუსებმა ლარსი ჩაკეტეს, ოღონდ მხოლოდ ქართველებისთვისო. ჩვენ სიამოვნებით გავგატარებენო. მე ვუთხარი, რომ ქართული პოლიცია ნახევარ საათში ასობით ქართულ სატვირთო მან-

მო-საენა და გაგონება

მოხიხინა, თორემ დაგასხენ!

გაზეთმა „კვირის პალიტრამ“ ჩაატარა გამოკითხვა, ყველაზე მეტად ვის უსმენს და უჯერებს პრეზიდენტი სააკაშვილი.
პირველ-მეორე ადგილებზე გავიდნენ: მისი უცხოელი კოლეგები — 7,68% და საკუთარი პოლიტიკური გუნდი — 7,29%.
მკითხველთა აზრით, მათ შორის, ვისაც პრეზიდენტი უსმენს, ხუთეულში მოხვდნენ: საერთაშორისო ორგანიზაციები — 6,94%, ჟურნალისტები და მასმედია — 5,13% და, ასევე, პოლიტოლოგები და ექსპერტები — 4,16%.
ბოლო ადგილებზე გავიდნენ: ხალხი — 3,89%, ქართული არასამთავრობო ორგანიზაციები — 3,64%, ინტელიგენცია — 3,46% და ოპოზიცია — 2,8%.
საგულისხმო შედეგებია, დამეთანხმებით.

გამოდის, რომ ხალხის მიერ ოთხმოცდარდაც პროცენტითა და ჯერჯერობით მეორე ვადით არჩეული პრეზიდენტი ხალხის გარდა ყველას უსმენს, ვისაც ლაპარაკი არ ეზარება. ყოველ შემთხვევაში, ასე ფიქრობს ხალხი.
ხალხი იმასაც ფიქრობს, რომ პრეზიდენტი თავის უცხოელ კოლეგებს რომ უსმენდეს, ასე უბედურად არ ექიქებოდითო, მაგრამ ეს უკვე ის შემთხვევაა, როცა აღარ აქვს მნიშვნელობა, რას ფიქრობს ხალხი.
უბრალოდ, უნდა გვიხაროდეს, რომ ხალხს ჯერ კიდევ შეუძლია ფიქრი.
ერთი პატარა შენიშვნაც: იმავე ხალხს, რომელიც ჯერ კიდევ ფიქრობს, თუ ჰკითხავ, მიშა თუ არა, აბა მაშ სხვა რომელი პოლიტიკოსი უსმენს ხალხსო, რას გიპასუხებს, იცით?

— რა თქმა უნდა, ვანო მერაბიშვილი!
და მართლაც იქნებოდა! ამ ჩვენს საყვარელ, მრავალჭირგამოვლილ, თავისუფალ, დემოკრატიის მაშენებელ საქართველოში ერთადერთი ხელისუფალი, რომელიც ხალხს უსმენს, ვანო მერაბიშვილია! და აღარ უნდა ახლა ამას დიდი გამოკითხვა და ანკეტების ფრიალი! მთელმა საქართველომ და მსოფლიომ იცის, რომ გვისმენს! ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით!
ჰოდა, ჩემო კვირასო, თანამოქალაქებო, თანაქვეყნელებო და „ადნაკლასნიკებო“, თუ ასეა საქმე და თუ თქვენს

მეთანხებით აბაში, მოღით, პრეტად აპირიოთ პანო პრეზიდენტად და გვისმინოს, რაგვინც გაუსწარდება.

პრეზიდენტიც ინფორმირებული გვეყოლება, ხალხიც დასმენილ-მოსმენილი და, რაც მთავარია, ეს აბეზარი სოციოლოგები ამის მერე მაინც ვეღარ იტყვიან ნიშნის მოგებით — საქართველოს პრეზიდენტი საკუთარ ხალხს არ უსმენსო! დამიჯერეთ, ყველანი დავისვენებთ. დაახლოებით ისეთი სიტუაცია იქნება, როგორც ურთიერთობა იმ ქალსა და მამაკაცს შორის, ჯერ რომ საყვარლები არიან და შემდეგ ქორწინდებიან (საქმე იგივეა, ოღონდ მეორე შემთხვევაში ყველაფერი ლეგალურია!).
ახლა მკითხავთ, ვანოს პრეზიდენტად არჩევას რომ მოგვიწოდებ, მკურნალი ექიმი ან ნაცნობი ფსიქიატრი მაინც არ გყავს და თუ გყავს, რად არ უსმენ და უჯერებო... მეც კახურად გიპასუხებთ: სააკაშვილს რომ ყავს ერთიცა და მეორეც, ან რამე გამაადგა, ან რომელ ერთს მოუსმინა და დაუჯერა რო?
ლაქსო ლეკიაშვილი

სააკაშვილს აღვივოილი ხელიდან ეხლება

„კაცთა მიერ ჩადენილი ცოდვა უფლის მიერ სიყვარულით ნაძენს სამყაროში უკვალოდ არ ქრება“! ეს ჭეშმარიტება ზოგს სიცოცხლეში, ხოლო ზოგსაც მაშინ ახსენებს ხოლმე თავს, როცა მიქლგაბრიელი სულ რაღაც ერთი ნაბიჯის მოშორებით დგას და ელოდება, როდის მოინანიებს ესა თუ ის პიროვნება მიწაზე დასატოვებულ „ცოდვათა მძიმე ტვირთს“.

დღეს საქართველოში ახალი ამბებით ვერავის გააკვირვებ, მითუმეტეს ცუდით, მაგრამ ადამიანურად შემეცოდა ახალგაზრდა კაცი, ჩვენი ქვეყნის პირველი თუ არა, მესამე „ვილინი“ რომ ჰქვია და რომელმაც უნდადროს სახელმწიფოს მშენებლობაში თავისი წვლილი შეიტანა. შორს წავიყვანს ის სია, რომელსაც ბუტა რიბაქიძის, სანდრო გირგვლიანის, ზურა ვაზაგაშვილის, ჯიშმერ და ირინა ენუქიძეების ტრაგიკული აღსასრული დაერქვა.
ყვარლის მთების ძირში, სოფელ მთისძირში გაზრდილ ზურაბ ადგიშვილს მარტივად შეეძლო ისეთი ცხოვრებით ეცხოვრა, რომ მასზე განსაკუთრებული სიძულვილით არც კახეთში და არც დანარჩენ საქართველოში ესაუბრათ, რადგან ერთ ჩვეულებრივ ქართულ ოჯახშია გაზრდილი. ადგილობრივები ამ ოჯახს დიდი ხანია, ძრწოლით შეჰყურებენ და იხსენებენ იმ დროს, როცა ადგიშვილების ოჯახს, ზუსტად ისეთივე გაჭირვება ადგა, როგორც დღეს — ყოველ მეორე ქართულ ოჯახს. ვერც განცვიფ-

რებას მალავენ პატარა ზურიკოს ასეთი უარყოფითი შემობრუნების გამო და ცდილობენ, მისი ცოდვები ვინმე უფრო მაღალი თანამდებობის პირებზე გადაამისამართონ...
მუდამ „მზე მიხილის“ ჩრდილში მყოფი, ფიზიკურად უამისოდ ცუდს და კომპლექსებით დატვირთული ზურაბ ადგიშვილი, როგორც „საქართველო და მსოფლიომ“ შეიტყო, მძიმე სენით დაავადებულა. სანდო წყაროზე დაყრდნობით, ისიც შევიტყვევით, რომ ჯანმრთელობაზე ყველა იუსტიციის მინისტრი ხშირად ისრაელში დაფრინავს, რადგან იქაური ონკოლოგების უფრო სჯერა, ვიდრე — აქაურების! როგორც ებრაელი ექიმები ვარაუდობენ, მათი პაციენტის სიცოცხლეს სერიოზული საფრთხე ემუქრება და ლეტალური შედეგი დაავადების პროგრესირების შემთხვევაში ძალიან მალე შეიძლება დადგეს. სწორედ ამიტომ ისრაელში ზურაბ ადგიშვილს ძვირადღირებულ მედიკამენტებსა და მაღალ პროფესიულ მომსახურებას არ აკლებენ!
რა თქმა უნდა, ეს ინფორმა-

ქანას გასწავდა გვერდზე-ასეც მოხდა, მაგრამ სომხეთის მაშინდელმა კოლეგამ ორი დღის შემდეგ დამირეკა და მითხრა, რუსები გზას არ ხსნიანო. ეს აშკარა პროვოკაცია იყო“.

გამოდის, რომ გასული წლის აგვისტოში რუსეთს საქართველოსთან კი არა, სომხეთთან ჰქონდა ომი!
მოკლედ, ამ უთავბოლო სიტუაციას ამოხსნის ორი შესაძლო გზა აქვს, ორი ვარიანტი: ან რუსეთს სომხეთის დაბომბვა უნდოდა და შეეშალა, ან კიდევ, მეორე და უფრო სავარაუდო — სააკაშვილი რეალურად სომხეთის პრეზიდენტი!

ალბათ, ამიტომაცაა, რომ ასე იოლად თმობს საქართველოს ტერიტორიებს და ამიტომაც იკლავს თავს სომხეთიდან ახალქალაქის გავლით ყარსში რკინიგზის გასაყვანად და, ერთ-ორ ოპოზიციონერს თუ დაუფერებთ, მზადაა, ჯავახეთიც სარქისიანს უფექშალოს.

ჰოდა, თუ ასეა, მიწა, მივმართო ჩვენს ისტორიულ მეზობელ სომხებს:
— „რუბიკჯან! ია ტებე ადინ უმნი ვემზ სკაშუ, ტიტოლოკო ნე აბეჟაისია“! ხო მაინც თქვენია ეგ ჯიგარი პრეზიდენტი სააკაშვილი, რომელსაც „ნა ზაპადე“ დემოკრატიის „მაიაკს“ ეძახიან? ჰოდა, ადგილი და ნაიყვანეთ, რაღა! მაინც დამაინც ჩვენ უნდა ვუქნათ ვაჟა? ნაიყვანეთ და თქვენსა ანაოოს მაგ „მაიაკმა“! თანაც, თქვენ ხო ზღვა არ გაქვთ და „მაიაკი“ მაინც გექნებათ, რა!
ჩვენც დავისვენებთ და თქვენც განათდებით დემოკრატიის „მაიაჩნი“ შუქით!
ასე არ ჯობია?
ლაქსო ლეკიაშვილი

ირინა ბოროსავილი

განათლების სამინისტრომ გოგებაშვილის „დედა ენას“ სხრა ლახვარში ჩასსა

ახლანდელ განათლების სამინისტროში ჩატარდა კონკურსი პირველკლასელთა „დედა ენის“ სახელმძღვანელოებზე. საკონკურსოდ წარმოდგენილი იყო ათი სახელმძღვანელო. კონკურსი უჩვეულო ფორმატით წარიმართა, განათლების სამინისტრომ ათივე „დედა ენას“ გრიფი მიანიჭა. მათ შორის იყო იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“ც. ეროვნულ სკოლებში „დედა ენის“ სახელმძღვანელოებთან დაკავშირებით შექმნილ სიტუაციაზე გვესაუბრება ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ენათმეცნიერების ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი, პროფესორი გიორგი გომილაშვილი.

გიორგი გომილაშვილი

— ბატონო გიორგი, რა კრიტერიუმით უნდა იხელმძღვანელოს სკოლამ „დედა ენის“ სახელმძღვანელოს შერჩევას და, საერთოდ, რამ გამოიწვია ასეთი ფართო არჩევანის შეთავაზება? — ქართულ ენას ეროვნულ სკოლაში დღეს ისეთივე ბედია აქვს, როგორც მთელ საქართველოში. ამჯერად პირველ კლასში ათი ალტერნატიული სახელმძღვანელოა, რომელთა ავტორები არიან: 1. იაკობ გოგებაშვილი; 2. ნ. გორდელაძე; 3. ნ. ჩხეკელი; 4. ბ. სულაკაური; 5. მ. ბელოვილი; 6. გ. რამიშვილი; 7. ნ. კუპრაძე; 8. ნ. ზირიძე; 9. ნ. მალაქელიძე; 10. ც. ყურაშვილი; 11. ვ. როდონაია; 12. ვაშაქიძე; 13. ე. სვანიძე; 14. ზ. ბაქრაძე; 15. ზ. ვახანიანი; 16. ბ. სარია; 17. ჩ. ჩიტაიშვილი. ახლა გეკითხებით, კონკურსი ჰქვია იმ შეჯიბრს, რომელშიც ყველა წარმოდგენილი სახელმძღვანელო იზარჩევებოდა? — ამან გამოიწვია ფართო არჩევანი. არ ვიცი, რომელი სახელმძღვანელო მოემსახურება კომპეტენტური კომისიის წევრებს? — ამათ შორის, რადგან პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების ცენტრის ოქმე-

ბი ყველასთვის ხელმისაწვდომი არაა. არაფერ იცის, არჩევანის გაკეთებისას რით უნდა იხელმძღვანელოს. აქედან ნათელია, განათლების სამინისტრო თუ როგორი სირთულის წინაშე აყენებს პედაგოგებს. მათ წინაშე არ აჩვენებენ, რესურს-ცენტრებში მხოლოდ ამ სახელმძღვანელოთა სიები დარიგდა. საქმე ის გახლავთ, რომ ავტორები და გამოცემები თვითონ ზრუნავენ თავიანთ სახელმძღვანელოთა დამკვიდრებისათვის; სახელმძღვანელოების გამსაღებლებს შემოსულობები უნდა უზრუნველყოს. ურიგდებიან, რის შედეგადაც ეროვნულ სკოლებში მახინჯ სახელმძღვანელოებს ვი-დებთ. ჩვენ უკვე ვიცნობთ ამგვარად „გამარჯვებულ“ სახელმძღვანელოთა უმეტესობას. სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, ზოგიერთი მათგანის სკოლაში შეტანა დანაშაულია! ასეთ სიტუაციაში ცუდ დღეშია იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“, რომელიც, რა თქმა უნდა, საუკეთესოა შეთავაზებულ სახელმძღვანელოთა შორის. რამდენადაც ვიცი, ყველაზე

მაღალი შეფასება კონკურსში ამ წიგნმა მიიღო. — იქნებ, „დედა ენა“, რომელზეც თაობები იზრდებოდნენ, დღევანდელი გადასახედიდან მოძველდა... — ვერ დავტანხმებთ, იგი აკმაყოფილებს სახელმწიფო სტანდარტებით გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნას — მას ახლავს მასწავლებლის ნიგნიც და მოსწავლის რეველიც. გამარჯვებულ „დედა ენათა“ უმეტესობა სწორედ იაკობის „დედა ენის“ მიხედვითაა შედგენილი.

გვიკონდა შესაქვებობა, თვალთ ვიგვაღვენებინა, თუ როგორ ხდება სკოლაში სახელმძღვანელოთა არჩევა. პროტაქსიონიზმი და უსამართლობა ამაზე შორს ვერ წავა.

ასეთ სიტუაციაში ვეჭვობ, იაკობ გოგებაშვილი დანარჩენი ავტორების საქმის „ჩაწყობას“ გაუმკლავდეს! მთავარია, რა პოზიციას აირჩევს სკოლების ხელმძღვანელები, დანეყებილი კლასების პედაგოგები. საკუთარი შეფასების ბედით დაინტერესებული მშობლები. ბავშვს თუ პირველი ნაბიჯის სწორად ვერ გადავადგმევინებთ, ის სიარულს ვერ ისწავლის. მიუხედავად დედაენის არნახულ კონკურსის უცხო ენების მოჭარბებული სწავლება უნდა. გოგებაშვილი ამბობდა: „ბავშვი თუ გენიოსად დაიბადა და ის არამშობლიურ ენაზე გაეზარდეთ, მისგან ნიჭიერი კაცი გა-

არ ჩავთვლით იმას, რომ გზად გზა, ფრამგენტულად, ლიტერატურული ნაწარმოების ქვემოთაა მიწერილი ენის საკითხები. X კლასის სახელმძღვანელოს „ქართული ლიტერატურა“ ჰქვია, სადაც ენა საერთოდ არ ჩანს. XII კლასის სახელმძღვანელოს ანერია „ქართული“. რას ნიშნავს „ქართული“? ეს ხომ რაღაცის მსაზღვრელია?.. სინამდვილეში მასში 16 უცხოელი ავტორია შესული, მათ შორის: კაფკა, ჰესე, ჰემინგუეი, მორუა, ვიონი და სხვ. შეუსაბამობა განათლების ეროვნულ ცენტრსა და ეროვნული გამოცემების ცენტრს შორის მიუტეველ შეცდომებს წარმოშობს. საგამოცდები შედის, რომლებიც ან რომელიმე ალტერნატიულ სახელმძღვანელოში არ არის, ან — არც ერთ მათგანში. ეს უბრალოდ დარღვევა არაა, ეს დანაშაულია, რაც სერიოზული განსჯის საგნად უნდა იქცეს. — ყველაფერი ეს განათლების შესევეურთა არაკომპეტენტობის ბრალია? — განათლების სამინისტროს თუ იმ კონტექსტში მოვიხილოთ, რაც ქართული ენის წინააღმდეგ ხდება, აღმოჩნდება, რომ ეს ყველაფერი მიზანმიმართულია. მირჩევნია, ვიფიქრო, რომ რაღაც არ იციან და ეშლებათ. აღდგენილ „ივერიის“ შენობას ყველა მხრიდან ამშვენებს წარწერა Redissoni, ეროვნული შინაარსის ქართული წარწერა კი გაქრა. ბარნოვის ქუჩაზე ჩინეთის საელჩოს ფირნიშზე მხოლოდ ინგლისური და ჩინური წარწერაა.

არის შეთხვევა, როდესაც სამსახურის დაწყების ისუკველას

არ ჩავთვლით იმას, რომ გზად გზა, ფრამგენტულად, ლიტერატურული ნაწარმოების ქვემოთაა მიწერილი ენის საკითხები. X კლასის სახელმძღვანელოს „ქართული ლიტერატურა“ ჰქვია, სადაც ენა საერთოდ არ ჩანს. XII კლასის სახელმძღვანელოს ანერია „ქართული“. რას ნიშნავს „ქართული“? ეს ხომ რაღაცის მსაზღვრელია?.. სინამდვილეში მასში 16 უცხოელი ავტორია შესული, მათ შორის: კაფკა, ჰესე, ჰემინგუეი, მორუა, ვიონი და სხვ. შეუსაბამობა განათლების ეროვნულ ცენტრსა და ეროვნული გამოცემების ცენტრს შორის მიუტეველ შეცდომებს წარმოშობს. საგამოცდები შედის, რომლებიც ან რომელიმე ალტერნატიულ სახელმძღვანელოში არ არის, ან — არც ერთ მათგანში. ეს უბრალოდ დარღვევა არაა, ეს დანაშაულია, რაც სერიოზული განსჯის საგნად უნდა იქცეს. — ყველაფერი ეს განათლების შესევეურთა არაკომპეტენტობის ბრალია? — განათლების სამინისტროს თუ იმ კონტექსტში მოვიხილოთ, რაც ქართული ენის წინააღმდეგ ხდება, აღმოჩნდება, რომ ეს ყველაფერი მიზანმიმართულია. მირჩევნია, ვიფიქრო, რომ რაღაც არ იციან და ეშლებათ. აღდგენილ „ივერიის“ შენობას ყველა მხრიდან ამშვენებს წარწერა Redissoni, ეროვნული შინაარსის ქართული წარწერა კი გაქრა. ბარნოვის ქუჩაზე ჩინეთის საელჩოს ფირნიშზე მხოლოდ ინგლისური და ჩინური წარწერაა.

უსხო ენის სოლანს სოსოვან იხ შეთხვევათხ, როსა ამის აუსილალოკა არაბ, გავინ, როდესაც სამართავლოს მოქალაქის კონსტიტუციური უფლება ამის, თაშის საგმოლოში ეგოგლიური ენის სოლნით იხსოვროს და იარსებოს. სხვანაირად ეს მიში უფლებაგისა და ეროვნული ინტეჩისის შელახვაა.

კომპიუტერთან რომ მივიდე ან მობილურით ვისარგებლო, არ უნდა მჭირდებოდეს ინგლისური ან რუსული ენის ცოდნა, მას ქართული მენიუც უნდა ჰქონდეს. ამ თვალსაზრისით, ბოლშევიკები უფრო ყურადღებიანი იყვნენ თავის დროზე. აუცილებლად უნდა დავსვათ საკითხი, მოგვეცეს ჩვენს ქვეყანაში ქართველ ცხოველებს უფლება. ეროვნულ სკოლებში აღდგეს ეროვნული სასწავლო პროცესი და განათლების საკითხს სერიოზული დამუშავება უნდა. ჩვენი პოლიტიკა შეიღებს განათლების მისაღებად უცხოეთში ავგზავნის. ეს ის „ბენევის ხილია“, რომელზეც დიდი ილია ჯერ კიდევ 1861 წელს წერდა. უცხოეთის განათლების მისაღებად წასული ჩვენი შვილები ფეხქვეშ შეიძლება ის „ბენევის ხილი“ ჩაწყდეს და მათ სამშობლოსთან კავშირი დაკარგონ. ფრთხილად, ქართველებო! ენათა აღრევამ თვით ბაბილონის გოდოლი დაანგრია. ესაუბრა ლალი შავიაშვილი

ქართული ენის განვითარების უზრუნველყოფის თანამშრომლები ატარებენ

ჩვენმა კოლეგებმა დასავლეთ საქართველოდან სამხარაო ამბავი შეგვატყობინეს... ქუთაისი და მთლიანად იმერეთის რეგიონი საინფორმაციო ვაკუუმშია. ის ყურნალისტები, რომლებიც ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ მოვლენათა ობიექტურად გაშუქებას ცდილობენ, უშიშროების თანამშრომლებს ტერორში ჰყავთ, ემუქრებიან და აპინებენ მათ.

ნინო კოშვილი

— ოპოზიციური რადიოსა და ტელეარხების გადაცემებს ქუთაისშიც და მთლიანად რეგიონშიც მოსახლეობა ვერ ნახულობს, საინფორმაციო ვაკუუმში ვართ, — აცხადებს ოპოზიციის ერთერთი რეგიონული ლიდერი მამუკა გივარამია. — რატომ ვერ აღწევს ინფორმაცია თქვენამდე? — ყურნალისტები უშიშროების თანამშრომლებს ტერორში ჰყავთ — ემუქრებიან და აპინებენ ტელეკომპანია

„რიონის“ წარმომადგენლებს, მუშაობის საშუალებას არ აძლევენ. უშიშროებამ ყველა ტელეკომპანიას გაუგზავნა წერილი, სადაც მორატორიუმს აცხადებენ... — რაზე ცხადდება მორატორიუმი? — სანამ ქვეყანაში დაძაბული მდგომარეობაა, ოპოზიციური აზრის გამოხატვა არ შეიძლება, მისწერეს ყურნალისტებს... საქართველო 120-ე ადგილზეა სიტყვის

თავისუფლების მხრივ; მაგრამ, ჩემი აზრით, ბოლო ათეული უნდა ვიყო. — კი მაგრამ, პრეზიდენტმა ხომ განაცხადა, მასმედია არ შეეზოვება? — პიარია და სხვა არაფერი!.. ქუთაისში უშიშროების თანამშრომლები ყურნალისტებს გასაქანს არ აძლევენ, კერძოდ, კოტე არჩაია და გიგა შუშანიანი, რომლებიც მასმედიას კურირებენ. მათ სურთ, ქულები ჩაიხერონ, თავი გამოიჩინონ ზემდგომთა წინაშე. — მაინც რით აპინებენ უშიშროება ქუთათურ ყურნალისტებს? — გამოუძებნიან რაიმე დავალიანებას, უმნიშვნელო გადაცდომის გამო სიცოცხლეს გაუმხნავენ. ბონა ბაბუარაძე, ოპოზიციის რეგიონული ლიდერი: — ამ ეტაპზე ძალიან ვართ შეწუხებული ქუთაისში მასმედიაზე ზეწოლით. დაპატიმრებული

არაინ იოსებ ქებურია და ედიშერ ჯობავა, რის გამოც საპულაციო სასამართლოს წინ მიტინგი ჩავატარეთ. უნდა ყველაფერი შუქდებოდა, ამჯერად ეს ფაქტი არცერთმა ტელეარხმა არ გააშუქა — არც ადგილობრივმა, არც ცენტრალურმა. უშიშროებამ მორატორიუმი გამოაცხადა და ყველა საინფორმაციო საშუალებას მასალის გაშუქება აუკრძალა. ერთ საათზე მეტ ხანს გრძელდებოდა სასამართლო პროცესი, ტელევიზია კი იმ დროს მოვიდა, როცა ყველაფერი დამთავრდა. ბონა ბაბუარაძე, ყოფილი პარლამენტარი: — ყურმოკვრით ვიცოდით, თბილისში რაღაც ხდებოდა, მომიტინგეებს არბევდნენ. ქუთაისი სრულ ინფორმაციულ ვაკუუმშია, აღარაფერს ვამბობ სხვა რეგიონებზე. ხელისუფლების წარმომადგენლები ამბობენ, უკეთესია, რაც ცოტა გეცო-

დინებათო. მობილურებით საუბარი ძვირი გვიჯდება, რამდენი ინფორმაცია უნდა მივიღოთ ტელეფონით? ყველას ისეთი შეგრძნება გვაქვს, რომ იმერეთი გასული საუკუნის 30-იან წლებში დაბრუნდა. პროტესტის გამო სახსავდავად გვსურს, ჩვენც დავცვათ კარვები, რათა ხალხს საკუთარი აზრის გამოთქმის საშუალება ჰქონდეს. ნინო კოშვილი, ქუთაისის რადიოს დირექტორი: — ბოლო ორი წელია, თვითდაფინანსებაზე გადავიყვანეთ. მერია მასაცილო თანხა გამოგვიყო — 300 ლარი. ენთუზიაზმზე ვმუშაობთ, თავს უფლებას არ ვაძლევთ, რადიო დავხუროთ. აქამდე პრობლემა არ შეგვექმნია. მონასტერი მას შემდეგ აირია, რაც რადიო „უცხოების“ იუმორისტული პროექტის ტრანსლირება მოვახდინეთ. ისეთ კრიტიკულ ფაქტებს ვაშუ-

ქებდით შევარდნაძის დროს, მაგრამ მთავრობისგან ზენოლა არ ყოფილა. შემაჩრები-ნეს იუმორისტული გადაცემა, ზენოლა ამ ფაქტით დაინყო. შეიძლება, ისე შემობრუნდეს სიტუაცია, რომ საერთოდ დაგვხურონ. სამოქალაქო ომშიც ვიყავი, აფხაზეთშიც... აქამდე არავის უკადრებია, ჩემს ჭკუაზე იარეო. ახლა სერიოზული წნეხის ქვეშ ვარ. ზოგჯერ ვიცი, რას ვფიქრობ?.. სპეციალურად ხომ არ დანიშნეს ხალხის მტრები ქალაქის ხელისუფლებაში ჩვენს დასაქვევად, გასანადგურებლად?.. კაბინეტში ვერავის ნახავ, ჭირს ინფორმაციის მიღება. ვაგონილა მერის და გუბერნატორის ამდერჯერ შეცვლა?.. ქუთაისს არაკომპეტენტურობა და-ლუბავს. ნინო გოგიაშვილი, ნანა ბაბუარაძე

საქართველო

გზნით, გაგზიანებით თქვენი მოსაზრებები? დაგზიანებით: 38-41-97, ან მოგზიანებით: info@geworld.net

წარმოუდგენლად მრავალრიცხოვანი პოლიტიკური პარტიების არსებობა ქართველი ხალხისთვის უკვე ნამდვილ ეროვნულ უბედურებად იქცა. აღმოჩნდა, რომ ძველისძველი ფეოდალური პარტიკულარიზმი კვლავ მთელი ძალით ბობოქრობს საქართველოში. ჩვენ თვალწინ მკაფიოდ გამოიკვეთა ძალაუფლებისა და სიხარბის წყურვილით შეპყრობილ ადამიანთა ერთსახოვანი ფენა, ახალი ყაიდის ფეოდალური საზოგადოება, რომელსაც ერთიანობისა და მყარი ეროვნული ცნობიერების სრული განადგურებისკენ მიჰყავს ქვეყანა. პარტია ნაწილს ნიშნავს, რაც ამ ნაწილის განცალკევებას, ანუ პარტიკულარიზმის აღმოცენებას უწყობს ხელს. მოკლედ, პარტიომაზია ჩვენში გავრცელებული ის სახიფათო ეპიდემიაა, რომელიც შესაძლოა, დამლუპველი აღმოჩნდეს ჩვენი ისედაც დავრდომილი ეროვნული ორგანიზმისთვის.

თემურ ქორიძე:

შახაშხი

ასე მაგალითად, ცალკე აღებული ყოველი პოლიტიკური პარტია განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს თავის წევრთა ერთობასა და შინაგან მონოლითურობას. ისინი ხშირად იყენებენ მაგიურ პირობებს, რითაც იოლად ატყუებენ ამომრჩევლებს და ხშირად დიდ ვენებასაც აყენებენ მთელ მოსახლეობას. ამ გზით პარტიები გვარიან თანხებსაც იხვეჭენ და საკუთარი კეთილდღეობისათვის აუცილებელ გარანტიებსაც მოიპოვებენ ხოლმე. ქაჯების შესახებ კი ფატმანი მოგვითხრობს:

„ქაჯნი სახელად მით ჰქვიან, არიან ერთად კრებულნი, კაცნი გრძნებისა მცოდნენი, ზედა დახელოვნებულნი, ყოველთა კაცთა მავნენი, იგი არვისგან ვნებულნი, მათი შემბნელნი ნამოვლენი დამბალნი, განბილებულნი.“

დღეისათვის საქართველოში ორასამდე პარტია და ორი ათასზე მეტი ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაცია არსებობს. ჩვენისთანა მცირერიცხოვანი ერისთვის ეს მართლაც კატასტროფული ციფრია! როგორც ჩანს, ქართველთა უმეტესობამ საერთოდ დაკარგა სოციალური ფუნქცია და ნებაყოფლობით დაიხშო ინტელექტუალური ზრდა-განვითარების უნარი. სამაგიეროდ, ბევრი მათგანი საკმაოდ დახელოვნებულ ავანტიურისტად ჩამოყალიბდა და, რაკი პოლიტიკური საქმიანობა ადვილად ასათვისებელი „თამაშად“ წარმოიდგინა, მთელი აზარტით გადაეშვა ამ უსაზღვროდ ამღვრულ მორევში. ალბათ, სწორედ ასეთ ადამიანებზე წერდა თავის დროზე მრავლის მომხსნე და მხილველი ვიქტორ ჰიუგო:

„როგორც კი ზღვა ნაპირზე გარეყავს რევოლუციას, მას მაშინვე მიესევინა მოხერხებულის მოღვაწე, რათა ნადავლი დროულად გაინაწილოს. ჩვენს დროში ამ მოხერხებულებმა სახელმწიფო მოღვაწის სახელი დაიკრვეს. ფევი გაიგდა ამ სახელმა და დღეს ხალხში „სახელმწიფო მოღვაწე“ მოხერხებულ ადამიანს ნიშნავს. მართლაც წუ დავიწყებთ, რომ საცა მოხერხების მეტი არა არის რა, იქ უთუოდ დაკნინებაც არის. რომ იტყვიან — მოხერხებული კაცი არის, — ამით ამბობენ, საშუალო კაცი არისო. სწორედ ისევე, როგორც სიტყვა — „სახელმწიფო მოღვაწე“ — ხშირად უდრის სიტყვას — „ქვეყნის მოღალატე“... ძალიან კარგად იციან ამ პოლიტიკოსებმა თავიანთი ჯიბის სარგებლობისთვის სახელმწიფო საჭიროების ნიღბის მორგება.“

სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ ამ სიტყვების ქვეშაობით დროს არავითარი კორექტივი არ შეუტანია და ჩვენც ისე დაგვრჩენია, ხშირად ვახსენით ხოლმე ფრანგული რევოლუციების სწორუპოვარი

მემბრანა, თუმცა არც ჩვენი აკაკის დაინყება მოგვიტანს სიკეთეს. „ოცი წელიწადია, რაც ჩვენში პარტიომაზია გავრცელდა, — შენიშნავდა აკაკი და ჩვეული ირონიით დასძინდა, — შეუძლებელია, რომ ყოველს საქმეში ორად არ გაიყვანო ხოლმე და ბრძოლა არ ასტეხონ. ამ ბრძოლაში ბევრი ძალიან დახელოვნდნენ... ერთი პარტია მაინც იმისთანა ენერგიულია, რომ არავითარ საშუალებას არ დაზოგავს, ოღონდ კი საქმე მოიგოს“...

დღეს პარტიები ურთიერთშორის კიდევ უფრო მეტად „დახელოვნებულ“ და „ეჩერგიულ“ ბრძოლებს მართავენ. ისინი მართლაც „არავითარ საშუალებას არ ზოგავენ“, რათა ბოლომდე გაანადგურონ მონინალმდებელი და რაც შეიძლება დიდხანს შეინარჩუნონ „სახელმწიფო საჭიროების ნიღბი“.

მაგრამ ზოგჯერ დაუფერებელი ამბებიც ხდება და ეს მოთამაშე პოლიტიკოსები სათქუთარი ხელით იხსნიან ხოლმე ნიღბებს. სწორედ ასე დაემართა ქართული რევოლუციის მამას — მიხეილ სააკაშვილს, რომელიც, რატომღაც, ხშირად არჩევს, თავისი „ნატურალური“ სახით ეჩვენოს საზოგადოებას. „მეგობარმა შემომჩვილა, ოპოზიცია ჩემზე ტყუილებს ლაპარაკობსო. მე იგი დავამშვიდე: ჩვენ მაშინ უნდა შეგვეშინდეს, როცა ჩვენზე სიმართლეს იტყვიან-მეთქი“.

ამ სიტყვებით მან დაუფიქრებლად გასცა თავისი თავი და თქვა ის, რასაც გონიერი მმართველი არასდროს არ იტყვია!

საერთოდ, ცნობილია, რომ ჩვენებურ პოლიტიკოსებს ყველაზე მეტად სწორედ „გონიერის“, „ინტელექტუალის“ და „ბრძენის“ ნიღბის ტარება ეძინებათ. ძალიან უჭირთ ასეთი როლების თამაში და იმიტომ! სხვა შემთხვევაში კი, კვლავ მ. სააკაშვილის სიტყვების ზუსტ ციტირებას თუ მოვხვდებით, მათ „შეშებიც“ უჭირებათ და „ცუდი მოლოდინებიც“.

სხვათა შორის, აღმოჩნდა, რომ „ტყუილების ლაპარაკი“, ყველაზე მეტად, თურმე, ქ-ნ ბურჯანაძისთვის ყოფილა მიუღებელი. აი, რას წერს ერთგანი ირონიით დასძინდა, ალაღმართალი მანდილოსანი: „მსოფლიოს მთელი პოლიტიკური სპექტრი მიცნობს და პოლიტიკაში დამკვიდრება გამიჭირდება? ეს მაშინაც კი არ დამჭირდება, არაფერი რომ არ ვაკეთო და მემუარების წერეთ ან ჩემი ძაღლების მოვლით გავიროთ თავი“... ამ შესაშური თავმდაბლობისა და „გახსნილობის“ შემდეგ ხსენებული ქალბატონი თავის ყველაზე იდუმალი ფიქრების ლაბირინთებშიც კი გვეპატიუება და, როგორც იტყვიან, შიგ „სულში იძვრენს“ ჩვენს თავზედ ცნობისმოყვარეობას. „ხალხი არასოდეს მომიტყუებია. ამის კონკრეტულ, არსებულ მაგალითს ვერაინ მოიყვანს. მაგალითისთვის წყნეთის ცნობილი საკითხიც კმარა — შემეძლო ყველაფერი ტყუილი ლამაზად შემეფუთა, მაგრამ მე ეს არ გავაკეთე, რადგან საზოგადოებას აქვს უფლება, სიმართლე იცოდეს“. ქალბატონი ბურჯანაძე აქ ნამდვილად გულახდილია. ის პირდაპირ ამბობს — შემეძლო სხვაგვარად, უფრო ზნეობრივად მოვექცევიდი და ლტოლვილებით სავსე გაღატაკებულ საქართველოში ასეთ გაუმართლებელ ფუფუნებას არ გამოვდევნებოდი, მაგრამ რაკი მე, ნინო ბურჯანაძე, ხარბი და გაუმძაღარი ბუნების ადამიანი ვარ, ჩემგან ასეთი ნაბიჯის გადადგმა „ლამაზად შეფუთული ტყუილი“ იქნებოდა და მე ასეთი რამ ამიტომ არ გავაკეთებ. ეს თვითგამანადგურებელი აღინიშნავს კი „სიმართლის“ წინაშე ისეთი მონინებული ერთგულებით არის გამაგრებული, რომ

შეუქლია ატაროს არა მარტო საქართველოს, არავე მთელი დედამიწის ყველაზე სინიკური პოლიტიკოსის სახელი!

და თუ ყოველივე ამას საბრალო ლტოლვილების სამშობლოს მოლაპატებებად გაცნობადებასაც დაეუმატებთ, მაშინ ეს ქალბატონი უკვე სამუდამოდ უნდა ამოვშალოთ ადამიანთა სიიდან და მხოლოდ პოლიტიკოსად, თანაც, ყველაზე მართალ პოლიტიკოსად ვაღიაროთ. შთამომავლობას კი ჩვენი თაობის სირცხვილად უნდა დავუტოვოთ ცნობა იმის შესახებ, რომ ერთ დროს ამ პოლიტიკოსს საქართველო თავის პრეზიდენტად აღიარებდა და მას საკუთარი სახელობის პარტიაც კი ჰყავდა გამოქანდაკებული — „ბურჯანაძე — დემოკრატიები“ თუ რაღაც ამგვარი... შთამომავლობას, ალბათ, შორეული წარსულიდან უთუოდ მისწვდება ქალბატონი სალომე ზურაბიშვილის ცაქკაქური ამომხილიც: — „ქაჯები“...

საერთოდ, ქაჯებისა და პოლიტიკოსების იდენტიფიკაცია საქართველოში (მგონი, საფრანგეთშიც და, ალბათ, მთელ ევროპაშიც), პირველად სწორედ ქალბატონმა სალომემ განახორციელა. ქაჯთა შესახებ უფრო ადრეული ცნობები კი ყველა ქართველის სანუკვარი ქმნილების პერსონაჟმა (ასევე ქალმა) ფატმანმა შემოგვინახა. მისი ნაამბობიდან კარგად ჩანს, რომ პოლიტიკური საქმიანობა არც ქაჯებისათვის ყოფილა უცხო ხილი. მათ საკუთარი სამეფოც აქვთ და ჯარისკაცთა კარგად განვრთნილი არმიაც ემსახურებათ. საგულისხმოა, რომ ქაჯების ცხოვრების წესი და სტრუქტურა ზედმინევენით შეესაბამება პარტიული ცხოვრების მოდელს და უნარ-ჩვევებს.

გვითხვით ამ უკვდავ სტრიქონებს და უმალ თვალწინ ჩვენებური პოლიტიკური პარტიების ყოფა-ცხოვრება წარმოგვიდგება. ოღონდ ისაა, რომ ქაჯთა პოლიტიკური პროგრამების თაობაზე ფატმანი რატომღაც მრავალმნიშვნელოვან დუმილს ამჯობინებს. აი, ქალბატონი სალომე ზურაბიშვილი კი, ქაჯებისაგან განსხვავებით, თავისი პარტიის („საქართველოს გზა“) პლატფორმას მთელ საქართველოში ავრცელებს.

ქალბატონ სალომე ზურაბიშვილს პატივს ვცემ, მაგრამ ქ-ნ ბურჯანაძის მსგავსად „ტყუილების ლაპარაკი“ არც მე მიყვარს და ამიტომ პირდაპირ უნდა ვთქვა, რომ ეს პლატფორმა-პროგრამა რატომღაც პლაგიატი მგონია. საფრანგულად, ქ-ნ სალომე იგი ქაჯების რომელიმე პარტიის (ალბათ, „ქაჯების გზის“) საპროგრამო დოკუმენტებიდან უნდა ჰქონდეს განდონილი. ჩემი ვარაუდის მართებულობაში დასარწმუნებლად მკითხველს აქვე ვთავაზობ მცირე ამონარიდს, ოღონდ წინასწარ გთხოვთ, რომ საქართველოს ნაცვლად ტექსტში სხვა ქვეყანა — კერძოდ კი — ქაჯეთი წარმოიდგინოთ. „დიპლომატი და ტოლერანტობა ჩვენი მისიაა: საქართველოს თუ ჰქონდა ოდესმე მისია და არსებობდა როლი, ეს იყო რელიგიების, ეთნიკური ჯგუფების და იმპერიების შერწყმის ან შეჯახების ადგილი. იმ მსოფლიოში, სადაც ყოველდღე უფრო საშიში ხდება დასავლეთისა და მუსულმანური სამყაროს დაპირისპირება, საქართველოს აქვს პოტენციალი, თუკი თვითონ იქნება დემოკრატიული, ტოლერანტული და ღია ქვეყანა, რომ გამოიყენოს თავისი ისტორიული გამოცდილება, რათა გააძლიეროს ცივილიზაციათა და დიალოგის სამაგალითო კუთხედ“ (ს. ზურაბიშვილი, „საქართველოს გზა“, გვ. 16).

როგორც ვხედავთ, ტექსტს აშკარად ეტყობა, რომ იგი რომელიმე უცხოური დოკუმენტიდან (ჩემი დაუინებელი ვარაუდით — ქაჯურიდან)

უნდა იყოს გადმოთარგმნილი. თანაც, ასეთი მდარე და უნიგური ქართული ჩვენი პოლიტიკური სპექტრიდან მხოლოდ რამდენიმე ლიდერი მეტყველებს, მათ შორის ყველაზე თვალშისაცემი ფიგურა კი მიხეილ სააკაშვილია. გამორიცხული არ არის, რომ ქ-ნ სალომეს სწორედ ეს პოლიგლოტი დახმარებოდა და ამ გზით „საქართველოს გზასთან“ პოლიტიკური აღიანის დამყარება ეცადა. მათ ხომ ერთობლივად საქართველო მართლაც ქაჯებით დასახლებულ „კუთხედ“ ჰყავთ მიჩნეული?!

ახლა ჩვენც გავარკვიოთ, პატივცემულო მკითხველო, როგორ დავიცვათ თავი ასეთი აბეზარი ადამიანებისგან? როგორ გავუმკლავდეთ პარტიებად დარაზმულ მსგავს მოძალადეებს? ისინი ხომ ქაჯებით მრავალრიცხოვანი არიან და ერთმანეთთან „კოორდინირებული“ მოქმედებით ცდილობენ ჩვეულებრივი (არაქაჯი) ადამიანების დამარცხებას... გულუბრყვილო არაქაჯები ხშირად კითხულობენ, თუ რატომ არ ერთიანდებიან ეს პარტიები, რატომ ყველანი ერთად არ დადგებიან... ღმერთმა დაგვიფაროს!

ღმერთმა დაგვიფაროს, დაგვიფაროს, რომ როგორც პარტიას ჩვენს საზოგადოებაში სერიოზული დასაყრდენი გააჩნდეს... გაუჩინო ფოცალური უინოვარი, ალბათ, ნამის ჩხვლებად მოგვიჩვენებოდ!

ბრძნული აზრი მათგან ჯერ არავის მოუსმენია, მათი მგზნებარე მამულიშვილობაც უფრო ქვიშაზე დაწერილი არაკს ჰგავს და საქართველოში ამდენი სიცრუე და სიმორიყვე, რაც ამ ადამიანებმა აქამდე თქვეს და მოიმოქმედეს, ჯერ არავის უთქვამს და ჩაუდგინა.

ამდენი მოლაყბეც საქართველოს არასოდეს ჰყოლია. ამიტომ ახალ-ახალი პარტიების დაფუძნება კი არა, ქართული საზოგადოების გამთლიანება და რეალური ეროვნული კონსოლიდაციის მიღწევა უნდა იქცეს ჩვენს უპირველეს ამოცანად. მუდამ უნდა გვახსოვდეს ილიას ნათქვამი მწარე სიმართლე:

„სმა უნდა აინონოს და არა დაითვალოს. გნებავთ, საქართველოში ათი ათასს კაცს ხელს მოვანერინებ, რომ დედამიან ხარის რქაზედა სდგას და ნუთუ ეს მცირედენ მცოდნე კაცი-სათვის საბუთია? ათი ათას კაცის ხმა უფრო მეტს იწონის, ვიდრე ერთი ხმა გალილიყისა?“

ჩვენ უნდა ვისწავლოთ, ათას ცრუ ხმაში როგორ გამოვარჩიოთ ერთი ქვეშაობიტი ხმა გალილიყისა.

მაშ, ამ იმედით კვლავ გავგაგრძელოთ ჩვენი დავკირება, მომავალში კი მთლიანად დავასრულოთ ქაჯებზე საუბარი, რაც, ალბათ, თქვენთვის ნამდვილად არ არის სასიამოვნოდ მოსასმენი, პატივცემულო მკითხველო.

გარწმუნებთ, ჩემთვისაც ასეა!

ქალბატონ ბურჯანაძის ამიერიდან თავისუფლად

არნო ხიდირბეგიშვილი:

ზაქაროვი – ლარსი, ქვემოთ – ყარსი და მიუხედავად პორიბი ფარსი...

„კიდევ ერთხელ მიწა, მადლოა გადავუსადო პრაზიდატ მადვადვასა და მთელ მის გუნდს შესანიშნავი მიღებისა და ეფექტური თანამშრომლობისათვის!“ — თუ სტენოგრაფებს დავუჯერებთ, მოსკოვში ვიზიტისას აშშ 44-ე პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ თავის გამოსვლებაში 44-ჯერ გადაუხადა მადლობა თავის 44 წლის კოლეგას — რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტ დიმიტრი მედვედევს, ასევე პრემიერ-მინისტრ ვლადიმერ პუტინს და ყველა დანარჩენს გულღია რუსული სტუმართმოყვარეობისა და ნაყოფიერი თანამშრომლობისათვის. ის არ მალავდა თავის კმაყოფილებას: მიმდინარე წლის 6-8 ივლისის ისტორიულ სამიტზე რუსეთი და ამერიკა შეთანხმდნენ ყველაფერზე, იმაზეც კი, რაზეც არ შეთანხმდებულან (საქართველოსა და უკრაინაზე), რაც, უდავოდ, როგორც რუსული, ასევე ამერიკული დიპლომატიის ზრდასთან დაკავშირებულია!

ქართული ოპოზიციის ზოგიერთი ლიდერის ბოლო დროის ყველა განცხადებაზე შეხვედრას ფინანსურ დახმარებასთან არავითარი კავშირი არ ჰქონდა, მათი ნამდვილი მიზანი იყო პირდაპირი კავშირის დამყარება ქვეყნთან!

მოლაპარაკებები, პრეს-კონფერენციები და შეხვედრები, რომლებიც რეგულარულად ხდებოდა, მედვედევმა და პრემიერმა (ექს-პრეზიდენტმა) პუტინმა გამართეს, მთელი მსოფლიოსთვის პოლიტიკური კეთილგონიერებისა და კომპრომისის ხელოვნების ეტალონად იქცა: ორივე მხარე წარსულს ჩააბარა მეტოქეობა, მეორე პლანზე გადაინა ზოგიერთი უთანხმოება და, პრაქტიკულად, ერთდროულად დაიწყო „სამშობლომარაგების“ — ამერიკული „გადამტყორთვისა“ და რუსული „ვეროსპული უსაფრთხოების არქიტექტურის“ ამოქმედება.

ამავე დროს, შეიქმნა შთაბეჭდილება, თითქოსდა ეს საპრეზიდენტო მასტიკულასი საგანგებოდ ქართული პოლიტიკური ისტებლიშმენტისთვის ჩატარდა — მათი თითოეული საჯარო გამოსვლა (მაშინაც კი, როცა საქართველოს არც ახსენებდნენ) შეიცავდა რამდენიმე მისიჯს, რომლებიც ჩვენი პოლიტიკოსებისთვის იყო განკუთვნილი!

თითქოსდა სრული გულღიანობის ატმოსფერო, რომელიც თავისი მნიშვნელობით უნიკალურ სამიტზე სუფევდა, მთავარ მოქმედ პირთა უდემინგენით მკაფიო გამოხატულებები და ფორმულირებები, ისევე, როგორც რუს-გარეო საქმეთა მინისტრის ლავროვის უნაკლო ინგლისური (ხშირად რომ უსწორებდა პროფესიონალ თარჯიმნებს და ამით აშშ პრეზიდენტს გულწრფელად ალაფრთოვებდა!), მრავალმნიშვნელოვანი ახსნისა და ეჭვების საფუძველს არ იძლეოდა, მაგრამ საქართველოს მთელი პოლიტიკური სპექტრის — ხელისუფლებამაც მყოფი დემოკრატებისა და ბუტაფორიული ოპოზიციის, „სამეფო კარის“ ექსპერტ-პოლიტოლოგებისა და ზემოჩამოთვლილ ბატონებსა და, ამავე დროს, უცხოეთის სპეცსამსახურებზე მომუშავე „ჯიბის“ მედიის არაადეკვატურმა, ზოგჯერ აბსურდამდე დაყვანილმა შეფასებებმა, ასევე, ზოგიერთი რუსი „გოსდუმელი“ და „ორდენის საძმოს“ — ფელ-

გენგაურ-ილარიონოვ-ლანტინების ინტერპრეტაციებმა მაიძულეს, მიმემართა თემებისთვის, რომლებზეც ამ დღეებში ისედაც ბევრი დაინერა. ასე და ამგვარად: სამიტის შემდეგ ყველა ქართველმა პოლიტიკოსმა გამოთქვა აზრი, რომ ბარაკ ობამას არ გადართვია საქართველო „გამოსასყიდად“ — არ გამოუყენებია ის სავაჭრო მონეტად ამერიკის შეერთებული შტატებისთვის საჭირო შეთანხმებების მისაღწევად რუსეთთან. უფრო მეტიც, პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა უპრეცედენტო უნოდა ამერიკის მხრიდან მოსკოვში საქართველოსთვის მხარდაჭერას: „მთელი ამ თვეების მანძილზე გვესმოდა და გვესმის ზოგიერთებისგან, მათ შორის, ჩვენი თანამემამულეებისგანაც, რუსეთის მიერ შემოგვდებული ტყუილი, რომ საქართველო იზოლაციაშია, რომ თავისი ხელი-სუფლების წყალობით დაკარგა დასავლეთისა და დეკორატიული მსოფლიოს მხარდაჭერა. არადა, ნახეთ: ერთ-ერთი მთავარი საკითხი, რომელიც რუსეთისა და შტატების მოსახრებებს შორის მთავარ განსხვავებას წარმოადგენდა, იყო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საკითხი, რომელიც ამერიკამ უპირობოდ დაუჭირა მხარი!“

ახლა კი ერთ-ერთი მოკლე ფრაზათაგანი საქართველოს შესახებ, რომელიც ობამამ მოსკოვის ვიზიტისას საჯაროდ წარმოთქვა: „პრეზიდენტ მედვედევთან ერთად ჩვენ განვიხილეთ ის საკითხებიც, რომლებზეც ჯერ კიდევ უთანხმოებანი გვაქვს. კერძოდ, განვიხილეთ საქართველოს საკითხი. გავიმეორე ჩვენი თვალსაზრისი იმის შესახებ, რომ საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასა და სუვერენიტეტს პატივი უნდა ვცეთ. ჩვენ ერთმანეთს არ ვეთანხმებით საქართველოს საზღვრების საკითხშიც, თუმცა არც ერთი ჩვენგანი არ არის დაინტერესებული სამხედრო კონფლიქტით, ამიტომ ეს უთანხმოებანი მშვიდობიანი გზით უნდა მოვაგვაროთ.“

დღიას, შტატებმა არ აღიარა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა, ისევე, როგორც 2008 წელს რუსეთმა არ აღიარა კოსოვოს დამოუკიდებლობა: ეს ერთადერთი საკითხია, რამიტ მათი პოზიციების თანხვედრა არ მოხდა, თუმცა შეგახსენებთ, რომ მიმდინარე წლის 1 აპრილს ლონდონში „G-20“-ის ეკონომიკური სამიტის წინ, როცა აშშ ახალარჩეული პრეზიდენტი ობამა პირველად შეხვდა რეგულირებულ მედვედევს, საქართვე-

ლოს პრობლემაც, ასევე, თითქმის ერთადერთი აღმონინდა, რომელზეც ოფიციალურ შეთანხმებას ვერ მიაღწიეს. მე მაშინ გამოვთქვი აზრი, რომ

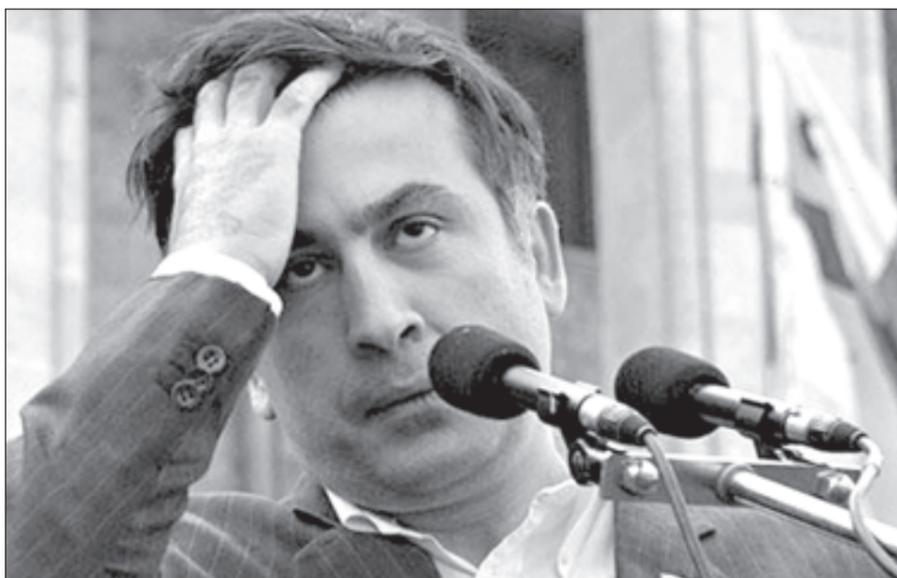
დღიას, შტატებმა არ აღიარა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა, ისევე, როგორც 2008 წელს რუსეთმა არ აღიარა კოსოვოს დამოუკიდებლობა: ეს ერთადერთი საკითხია, რამიტ მათი პოზიციების თანხვედრა არ მოხდა, თუმცა შეგახსენებთ, რომ მიმდინარე წლის 1 აპრილს ლონდონში „G-20“-ის ეკონომიკური სამიტის წინ, როცა აშშ ახალარჩეული პრეზიდენტი ობამა პირველად შეხვდა რეგულირებულ მედვედევს, საქართვე-

ლოს პრობლემაც, ასევე, თითქმის ერთადერთი აღმონინდა, რომელზეც ოფიციალურ შეთანხმებას ვერ მიაღწიეს. მე მაშინ გამოვთქვი აზრი, რომ

დღიას, შტატებმა არ აღიარა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა, ისევე, როგორც 2008 წელს რუსეთმა არ აღიარა კოსოვოს დამოუკიდებლობა: ეს ერთადერთი საკითხია, რამიტ მათი პოზიციების თანხვედრა არ მოხდა, თუმცა შეგახსენებთ, რომ მიმდინარე წლის 1 აპრილს ლონდონში „G-20“-ის ეკონომიკური სამიტის წინ, როცა აშშ ახალარჩეული პრეზიდენტი ობამა პირველად შეხვდა რეგულირებულ მედვედევს, საქართვე-

დღიას, შტატებმა არ აღიარა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა, ისევე, როგორც 2008 წელს რუსეთმა არ აღიარა კოსოვოს დამოუკიდებლობა: ეს ერთადერთი საკითხია, რამიტ მათი პოზიციების თანხვედრა არ მოხდა, თუმცა შეგახსენებთ, რომ მიმდინარე წლის 1 აპრილს ლონდონში „G-20“-ის ეკონომიკური სამიტის წინ, როცა აშშ ახალარჩეული პრეზიდენტი ობამა პირველად შეხვდა რეგულირებულ მედვედევს, საქართვე-

დღიას, შტატებმა არ აღიარა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა, ისევე, როგორც 2008 წელს რუსეთმა არ აღიარა კოსოვოს დამოუკიდებლობა: ეს ერთადერთი საკითხია, რამიტ მათი პოზიციების თანხვედრა არ მოხდა, თუმცა შეგახსენებთ, რომ მიმდინარე წლის 1 აპრილს ლონდონში „G-20“-ის ეკონომიკური სამიტის წინ, როცა აშშ ახალარჩეული პრეზიდენტი ობამა პირველად შეხვდა რეგულირებულ მედვედევს, საქართვე-

საქართველო

გზური, გაზიარებით თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

რომ ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში გაერთიანებას მხარი უნდა დაუჭიროს ქვეყნის მოსახლეობის უმეტესობამ და რომ ნატოში მხოლოდ სუვერენულ ქვეყნებს იღებენ, რომლებმაც რეფორმები განახორციელეს (მოქალაქეების უფლებათა და თავისუფლების უზრუნველყოფის, სასამართლო სისტემის, დემოკრატიის მშენებლობისა და მასშტაბის თავისუფლების დაცვის სფეროში — ა. ხ.).

განა ვინაგანის საიდუმლო ის ფაქტი, რომ დღეს საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა ნინაფაფაგის ნატოში განაგანისა და კვლავ ვეგეტარიანული სურს რუსეთთან, სადას ვილიონზე მეტი ქართველი სხვობისა?

სურს, უწინდებურად ჰქონდეს შრომის, განათლების, სამედიცინო დახმარების მიღებისა და დასვენების უფლება, სურს, დაუბრუნდეს და ესტუმროს ნათესავებსა და მეგობრებს რუსეთში, ჰქონდეს საშუალება, თავისი წინაპრების საფლავები მოინახულოს აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში?

ხოლო რაც შეეხება ქვეყნის სუვერენიტეტს, როგორც ნატოში გაწევრების აუცილებელ პირობას,

საქართველოს სუვერენიტეტის მოპოვება ქალქს მხოლოდ რუსეთთან ახალი ხელშეკრულების გაფორმებით.

მაგრამ მაშინ ალიანსის წევრობის საკითხი თავისთავად მოიხსნება დღის წესრიგიდან: რუსეთსა და დსთ ქვეყნებს თავიანთი სამხედრო-თავდაცვითი კავშირი აქვთ — ОДКБ.

დიდ სირთულეს არ წარმოადგენს იმის მიხედვით, ვისთვის იყო გასულიყოფილი ობამას შემდეგი მესაჯებელი: „ქვეყნები, რომლებსაც უყვართ ომები და ატერორებენ თავიანთ მოსახლეობას, დამარცხდებიან... დემოკრატიული მთავრობები უფრო სიმშვილეს სავაჭრო პარტნიორები არიან... შეიძლება ჩვენ არ მოგვწონდეს, რომ ვიღაც ზეგავლენის მოხდენას ცდილობს უკრაინასა და საქართველოზე, მაგრამ თუ დამოუკიდებლობა ისაა, რაც ამ ქვეყნებს სჭირდება...

P.S. რუსეთის ეკონომიკის სკოლის კურსდამთავრებულთა წინაშე გამოხატულია ამერიკის პრეზიდენტმა ღრმა პატივისცემა გამოხატა უკვედვი რუსული კულტურის მიმართ: „თქვენ დიდი მემკვიდრეობის მატარებლები ხართ. ეკონომიკის ფოკუსი ამ სამუშაოს გაგრძელებაა. როგორც პუშკინმა თქვა — შთაგონება გეომეტრიაშიც ისევეა საჭირო, როგორც პოეზიაში“.

დიას, ობამა, საბედნიეროდ, „მატარებლის გამცილებელი“ და მაკინივით „ქართველი“ კი არა, იმ ამერიკულ ფასეულობათა მატარებელი აღმოჩნდა, რომელსაც ყოველთვის პატივს ვცემდით: ჰემინგუეის, ფოლკნერისა და მარკ ტვენის, თანასწორ შესაძლებლობათა, ტექნიკის საოცრებათა ქვეყნისა და ჯაზის სამშობლოს ფასეულობათა მატარებელი! და თუ ამერიკის ადმინისტრაცია ამერიკიდანაც ამავე „რელსებზე“ იმობრავებს, ობამა ისტორიაში აშშ უდიდეს პრეზიდენტად შევა... ლინკოლნის, რუზველტისა და კენედის შემდეგ!

ბათ, მაშინ ისინი დამოუკიდებელი უნდა იყვნენ ამერიკისგანაც და რუსეთისგანაც!

ნათა აშშ პრეზიდენტი საქართველოს მიერ სახელმწიფო ნიჭიერების მიღების მომხრეა?

განა საქართველოს პრეზიდენტი ყოველდღე არ ნათლავს საქართველოს ნეიტრალური სტატუსის მომხრეებს რუსეთის იმპერიული პოლიტიკის გამტარებლებად?

არ მგონია, ობამა „რუსეთის იმპერიული პოლიტიკის გამტარებელი“ იყოს, თუმცა აშშ პრეზიდენტის ბევრი თვისი მრავალპოლარული მსოფლიოს შესახებ რუსულ კონცეფციას ავითარებდა, ხოლო თავისი სიტყვით — „ის დრო, როცა იმპერიები დანარჩენ ქვეყნებს ჭადრაკის ფიგურებივით ეპყრობოდნენ, წარსულს ჩაბარდა... ჩვენი თანადამოკიდებულების წყალობით, ნებისმიერი მსოფლიო წესრიგი, რომელიც ერთი ქვეყნის ან ადამიანთა ჯგუფის მეორეზე ზეაღმტებას შეეცდება, უთუოდ დამარცხდება“ — მან, პრაქტიკულად, დაასამარა „ორი ბ“-ს თეორია — „დიდი საჭადრაკო დაფის“ ავტორის ბუზინსკისა და ექს-პრეზიდენტ ბუშის ამერიკის გლობალური დომინირების ფილოსოფია: აშშ უსაფრთხოებას ქმნის, სხვები კი მას მოიხმარენ!

ამას კი ობამა ეუბნება პუტინს, რომელსაც სწორად ქართული პოლიტიკტივობის მენტი წინდაუხედავად არცთუ სახარბიელო სიტყვებით მოიხსენიებდა: „დიდად მადლობელი ვარ, რომ შეხვედრისთვის დრო გამოიხატეთ. გუშინ არაჩვეულებრივი დიალოგი გვექონდა პრეზიდენტ მედვედევთან. ჩემთვის ცნობილია იმ ჩინებული სამუშაოს შესახებ, რომელიც რუსი ხალხის საკეთილდღეოდ განიხილეს თქვენს უწინდელ, პრეზიდენტის თანამდებობასა და ახლაც, პრემიერ-მინისტრის პოსტზე ყოფნისას. ვფიქრობ, ახლა შესანიშნავი საშუალება გვაქვს, რუსულ-ამერიკული ურთიერთობები მკვიდრ საძირკველზე ავაჯანყოთ...“

თუმცაღა ჩვენს პოლიტიკოსებს მესიჯებს მხოლოდ ობამა კი არა, მედვედევიც უგზავნიდა: „რასაკვირველია, პარსონალური ურთიერთობები მთავარი არის, მაგრამ მათ ბარამს სახელმწიფოთა შორის ნორმალური ურთიერთობების პერაპეჯი და ძალიან პარაპი, როცა, პართი მხრივ, სახელმწიფოთა შორის და პირადი ურთიერთობები პარამონიაა“.

რატომ აუხედავენ რუსეთში ტაძარს კვერცხით და რით გამოირჩევა იგი სხვა აქლესიებისგან

რუსეთში ტაძარი შენდება, რომელიც განსაკუთრებული როგორც არქიტექტურული თავისებურებით, ასევე მშენებლობის უნიკალური მეთოდით. „საქართველო და მსოფლიო“ გთავაზობთ ინტერვიუს ბატონ თამარ ბურკიაშვილთან, რომელიც გახლავთ ლეთისმშობლის მიძინების ეკლესიის მშენებლობის ხელმძღვანელი, პროფესიით ინჟინერ-ტექნოლოგი და მეცნიერ-ქიმიკოსი. იგი 1981 წლიდან აშენებს ეკლესიებს საქართველოში.

და რით გამოირჩევა იგი სხვა აქლესიებისგან

— ბატონო თამარ, რატომ გადაწყვიტეთ ტაძრის ძველი ტექნოლოგიით აშენება და ვისი იდეა იყო?

— ყველაფერი უწმიდესი და უნეტარესი ილია მეორეს ლოცვა-კურთხევით მოხდა, მისივე თაოსნობით დაიწყო ტაძრის შენება 2000 წელს რუსეთში. პროექტის ავტორი არის მამა ბესარიონ მენაბდე, რომელიც გახლავთ საპატრიარქოს ხუროთმოძღვრების ცენტრის მდივანი, ასევე ნუკრი აბაშიძე, ხელოვნებათმცოდნე ქეთი აბაშიძე და მხატვარ-ღიზიანერი კოკი დადიანი. რაც შეეხება თვითონ ტაძარს, შენდება ჩვენი წელთაღრიცხვის I საუკუნისთვის დამახასიათებელი ტექნოლოგიით. ეს არ არის უბრალო ახირება, ამას გარკვეული მიზეზები აქვს, კერძოდ: ქეთი და კირიტი აშენებულ ეკლესიებში რადიაციული ფონი ნულის ტოლია, ცემენტით ნაშენ ტაძრებში, თუნდაც, სახლებში, რადიაციის ფონი მაინც არსებობს. განსაკუთრებით, დღევანდელი პირობებისთვისაა ეს აუცილებელი.

კირს ვხმარობდით, მაგრამ ახლა ბოლნისიდან მოგვაქვს, რადგან მერგელური კირქვი ბიდან არის გამომწვარი და უფრო მაღალი სიმტკიცე აქვს. მე ამის სპეციალისტი ვარ, აღვადგინე ძველი ტრადიცია და ეკლესიაც ამ ტექნოლოგიით შენდება. ქვისა და კირის ერთმანეთზე დადებულა ხდება დუღაბით, ჩვენ ვიყენებთ არმაზის დუღაბს.

რომში წყლის მომარაგება დღესაც პირველი საუკუნის აკვადუკებით ხდება (70%), ისიც ასეთივე კირდუღაბით არის ნაშენი, ანუ მას საუკუნოვანი გამძლეობა აქვს.

ასეთი ისტორიაც არსებობს: ძველად იტალიაში კირს უმატებდნენ ვულკანის ფერფლს, რომელიც დღევანდელი ქიმიური ტრასიაა. ჩვენი წინაპრები მიხვდნენ, რომ ვულკანური ფერფლი იგივე თხიხა იყო. კრამიტისა და აგურის დაქუცმაცებით უმაღლესი ხარისხის ტრასი მიიღეს. ჩვენ ვიყენებთ დაფქულ კერამიკას, რომელსაც ისტორიულ წყაროებში „კეცის ქვიშა“ ქვიან.

— მშენებლობაში იყენებთ კვერცხსაც...

— ეს ძველი ტრადიციაა, უბრალოდ, დროთა განმავლობაში მივიწყებდას მიეცა. თაღებსა და კამარში კვერცხი ნაჭუჭებიანად გამოიყენება, ვერტიკალურ კედლებში არ არის საჭირო, რადგან იქ ისედაც მაღალი სიმტკიცის ნებონება ხდება. არმაზის სარკოფაგების შეს-

ნაგლისას აღმოვაჩინეთ, რომ მშენებლობაში კვერცხი იყო გამოყენებული. კვერცხი ბუნებრივი პოლიმერია, ისევე, როგორც რძე, სისხლი. ჩვენს წინაპრებს არ ჰქონიათ თანამედროვე ტექნოლოგიით ქიმიურად შექმნილი პოლიმერი და ამიტომ ბუნებრივს იყენებდნენ. ტაძრის მშენებლობაზე ათასობით კვერცხი გამოიყენეთ.

— რით არის ტაძრის არქიტექტურა ორიგინალურია?

— ყველა დეტალი ალბუ-ლია ისტორიული ეკლესიებიდან, ანუ ხდება მათი შერწყმა. ტაძარს რომ შეხვდეთ, გარშემოსავლებს ნახევარწრის ფორმის გალურეა უკეთდება. ეს არის კაცხისა და ბანას ანალოგი. აღმოსავლეთი მხარე, კერძოდ, საკურთხეველი და სადიაკვნო გელათის ტაძარს მოგაგონებთ, გუმბათი — ფიტარეთს, იმავე ჩუქურთმებით არის დატვირთული. აღმოსავლეთის ფასადი და სამი სარკმელი ნიკორწმინდის ასლია. ინტერიერში შესასვლელ სვეტებში თითოეულში სამ-სამი კარია, ესენი და კაპიტულები ბანას, ოპიისა და ხახულის ასლებია. ორ სარკმელშია მოთავსებული ოთხმეტრიანი ჯვარცმა, რომელსაც გოლგოთას უწოდებენ. ბოლნისისა და დმანისის ეკლესიების ასლია. გუმბათქვეშა რგოლი თაღები გადადის არა აფრების მეშვეობით, არამედ ტრომპით, რაც წინა

საუკუნეებისთვის იყო დამახასიათებელი. სეისმოდეგობისთვის გამოიყენეთ ქვაში გაკეთებული სეისმური სარტყლები, რაც შიგნით არ ჩანს, გარედან ნაწილობრივ შესამჩნევია. ეს ოპიის ასლია.

გუმბათქვეშა თაღები გადაყვანილია ანტისეისმური კეტვით, ნანაცვლებულ სხივზეა გაჭრილი თაღის ქვები და, პრაქტიკულად, 7 სანტიმეტრზე უნდა მოხდეს განევა, რომ ჩამოიხრეს. მეცნიერულად დამტკიცებულია, რომ მ-ბალიანი მიწისძვრის დროსაც კი არ ხდება ამ დონის განევა. კეტვის თაღების ასლი სიონიდანაა აღებული.

გვაქვს ბოლნისის სიონის გამოცდილება, სადაც არქიტურავის ქვის თავზე დალია გაკეთებული და, პრაქტიკულად, არ არის დატვირთული. მე შემკეთებელი ვარ და ბევრგან მინახავს, როცა არქიტურავის ქვა დატვირთული ყოფილა, რაც იწვევს ბზარებს. აწყურის ტაძარში ქვასა და ქვას შორის ბურცობებია (ქვას აქვს მუხტისოდენა ბურთივით ნანახარდი, მეორე ქვას — ჩაღმავება), რომლებიც ზემოდან ერთმანეთზე უდებდა და სეისმური დარტყმის შემთხვევაში გადაადგილების რისკს სპობს.

— ჯვარგუმბათოვანი ეკლესიის გუმბათს რით დახურავთ?

— თუ ფინანსებმა ხელი შეგვიწყობს (შესაძრებით შენდება), ლორფინით გვინდა დახურვა. ლორფინი არის ქვისგან გათლილი დიდი კრამიტი, რაც, პრაქტიკულად, უნიკალურია და, შესაბამისად, ძვირია.

სვეტიცხოველიც ლორფინითაა დახურული, ოღონდ ბაზალტით (გვიანდელი რესტავრაციის შედეგად).

— როდის დასრულდება მშენებლობა?

— ტაძარი სიმაღლეში 24 მეტრია, გაბარტული ზომები — 20X20-ზე. ალბათ, ერთ წელიწადში დავასრულებთ. გვიწოდებ, ადრინდელი ტექნოლოგიით — წყლის საღებავებით მოგვეხატა, მაგრამ, სამწუხაროდ, შუიძლეულია, რადგან არ გვყავს მხატვრები. ვაპირებთ, ტექნიკური მოვხატოთ, რომლის მაკავშირებელი ისევ კვერცხის ცილია.

ესაუბრა ნანა ღიზიანაძე

„კოკა-კოლა“ სასაქონლო უზრუნველყოფის სახელი სიონი გააოქმადებენ

რადიოსადგურ „გოლოს როსიის“ ინფორმაციით, „კოკა-კოლას“ სასაქონლო უზრუნველყოფის სახელი სიონი გააოქმადებენ. მანამდე ცნობილი გახდა, რომ მთავარი ინფრედინტია კარმინი, რომელიც სის ტკიპებისგან ამზადებენ. ეს ინფრედინტი საიდუმლოდ 1886 წლიდან ინახებოდა. ეტიკეტზე აღნიშნულია, რომ „კოკა-კოლა“ შეიცავს შაქარს, ფოსფორს, მჟავას, კოფეინს, კარამელს და ნახშირყავს. „კოკა-კოლა“ მთავარი ინფრედინტი მას შემდეგ დაასახელა, რაც თურქეთის „წმინდა ნიკოლოზის“ ფონდმა ეს სასამართლო გზით მოითხოვა. აღსანიშნავია, რომ ზოგიერთი რელიგია, მაგალითად, მამაქადასა, კრძალავს საკვებად მწერების გამოყენებას და მათი ექსტრაქტის შემცველი სასაქონლოების დაღვეას.

ქიმიკოსი დააპაუზა ქვეყნის სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა დააკვესს წყალტუბოს რაიონის სოფელ წყალტუბოში მცხოვრები, 33 წლის ზაზა გურამის ძე აფხაძე, რომელმაც საკუთარი საცხოვრებელი სახლის ეზოში ურთიერთშეუპარაკებისას თხის დარტყმით მიძიმე დაზიანება მოაყენა ძმას, 30 წლის ილია გურამის ძე აფხაძეს, რომელიც მიღებული ტრავმების შედეგად საავადმყოფოში მიყვანისთანავე გარდაიცვალა. მიმდინარეობს გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით, რაც ითვალისწინებს 15 წლამდე პატიმრობას.

«ბლოკ-ჯორჯია» 100 ახალი საავადმყოფოს პროექტი საბოლოოდ დაასაბარა?

ლურად გახდა ცნობილი, რომ კრედიტის ასაღებად სახელმწიფო დაგიდგათ გარანტად...

— არა. ეს „ბლოკ-ჯორჯია“ ჩეხი პარტნიორების გარანტია და ინვესტიციაა. რასაც ამბობთ, სრული სიცრუეა.

— ეკონომიკის სამინისტროსთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, თქვენ მხოლოდ 7 წლის განმავლობაში ხართ ვალდებული, იმუშაოთ პირდაპირი პროფილით. 7 წლის მერე თქვენს ნება-სურვილზე უნდა ვიყოთ დამოკიდებულინი, გვექნება თუ არა საავადმყოფოები?

— ეს ჩვენს კონტრაქტში ნამდვილად არის, მაგრამ ჩეხური ბანკიდან 13-წლიანი კრედიტი გვაქვს აღებული, რაც იმას ნიშნავს, რომ, სულ მცირე, 13 წელი უნდა შევინარჩუნოთ პროფილი. ამასთან, ჩვენი გააზრებული ქმედებაა ჯანდაცვის ბიზნესი. ეს ისეთი დიდი, მნიშვნელოვანი და საინტერესო სფეროა, რომ არანაირი სურვილი არ გვაქვს, პროფილი შევუცვალოთ.

— რატომ გადმოგვცა 1500 დოლარად ამდენი საავადმყოფო, აუქციონის წესით ხომ მეტი თანხა შევიძლოდა ბიუჯეტში?

— ეს ვინ ვთხოვრებთ? — პრეზიდენტის განკარგულებაში წერია, „სიმბოლურ“ ფასად — 1500 დოლარად გადაეცეს „ბლოკ-ჯორჯიას“ ამა და ამ საავადმყოფოების აქციათა პაკეტი.

— (ჩაიცინა) ჩატარებული ტენდერის შემდეგ გამოიცა პრეზიდენტის განკარგულებაში. ტენდერში მონაწილეობის მიღება ნებისმიერ კომპანიას შეუძლოა. თუ ისინი წარმოადგენდნენ გამარჯვებისთვის საჭირო პარამეტრებს, მათაც ექნებოდათ შანსი. ჩვენ 100 მილიონის ჩადებას ვგეგმავთ ჯანდაცვაში და ეს 100 დოლარი არაა.

— ხომ შეიძლება, ვინმე სოლიდური თანხა გადაეხადოს შესაქმნად და ინვესტიციებიც ჩადოს?

— ანუ, როგორც აქამდე გაიყვანა ბევრი სანარმო...

— ჩვენ ჯანდაცვაზე ვსაუბრობთ, რომელშიც ინვესტიციების ჩადება და შემდგომი მუშაობა სპეციფიკურია. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, ნებისმიერ კომპანიას აბსოლუტურად გამჭვირვალედ შეუძლია ტენდერში მონაწილეობის მიღება, სახელმწიფოს მიმართ ვალდებულებები აქვს და ჩვენს მსგავსად მრავალმილიონიანი გარანტიები დაეძღვა.

ბატონი გელა თვლის, რომ მთელი საქართველოს მასშტაბით გადაცემული ათასობით ჰექტარი მიწა თავისი შენობა-ნაგებობებით ეკონომიკური, კრიზისიდან გამომდინარე, არანაირ აქტივს აღარ წარმოადგენს. მას შეუძლია, ეს საკენი იმ თავის თანამშრომლებს დაუყაროს, რომლებიც შესაძლებელი გულმოდგინებით იცავენ პატრონს და ხელს გვიშლიან პროფესიული საქმიანობის განხორციელებაში.

— თქვენ აღნიშნეთ, რომ ქვეყანაში არსებული კრიზისის გამო დიდი კლასტერში მშენებლობა შეჩერდა. როგორ ჩატევეთ ვადავებში?

— ჩეხეთში „ექსპორტ-ბანკმა“ მოგვცა კრედიტი.

— ჩვენთვის არაოფიციალურად...

ნათია ქალაპიშვილი

მიხეილ სააკაშვილის მიერ ლამის საუკუნის პროექტად გამოცხადებული „ასი ახალი საავადმყოფოს“ „კეთილი“ ზღაპარი დასრულდა. მართალია, ხელისუფლება ამ ფაქტს ლიად არ აღიარებს, მაგრამ ჯანდაცვის სფეროში ინვესტიციების განხორციელებისა და ფინანსების მოზიდვის მიზნით ჩატარებულ პრივატიზაციის სახელი გადართვა და ჰოსპიტალური სექტორის განვითარების გენერალური გეგმა უწოდა. ჯანდაცვის სფეროში სახელთან ერთად ბევრი რამ შეიცვალა. თუ 2007 წლის აპრილის მონაცემებით ტენდერში სამმა კომპანიამ („პსპ“, „ავერსი ფარმა“ და „ბლოკ-ჯორჯია“) გამოარჩევა და მათ ხელში გადავიდა ჯანდაცვის თითქმის მთელი პირველადი ობიექტები და საავადმყოფოები, საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 13 დეკემბრის №833 განკარგულების შესაბამისად, თამაშვარე მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ „პსპ“ და „ავერსი ფარმა“. მთელი რიგი სამედიცინო დაწესებულებებისა, რომლებიც პირველი ტენდერის საფუძველზე მათი საკუთრება იყო, ამჯერად შპს „ბლოკ-ჯორჯიას“ და მის შვილობილ კომპანიებს — შპს „ბლოკ-ინვესტს“, შპს „მედიმექს“ და შპს „პატრია მედიკას“ გადაეცა.

ამრიგად, 2009 წლის 29 იანვარს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსა და ამ ოთხ ფორმას შორის გაფორმდა ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც პირდაპირი მიყიდვის წესით, სიმბოლურ ფასად — 1500 დოლარად გადაეცა 100 საავადმყოფო, ანუ თითქმის მთელი ქართული მედიცინა ერთი კერძო კომპანიის ხელში აღმოჩნდა და დღეს ამ კომპანიის გადასახვევებშია ჯანდაცვის თუ აშენების ჩვენი ქვეყნის ჯანდაცვა, თუმცა ამაზე ცოტა მოგვიანებით ვისაუბრებთ.

პრივატიზაციის პროცესში და „ბლოკ-ჯორჯიას“ ფართოდ გაუხსნა გზა, ხელში ჩაეგდო ქალაქის ცენტრალურ ადგილებში ჰექტრებზე გადაჭიმული ფართობები თავისი შენობა-ნაგებობებით, „ავერსი“ და „პსპ“ კი აიძულეს, ნებით დაუეთმოთ სამედიცინო დაწესებულებები.

არსებობის უფლება აქვს მეორე ვერსიასაც, რომ „პსპ“-მ და „ავერსმა“ ბოლო მომგებში უარი თქვეს „100 ახალი საავადმყოფოს“ პროექტში მონაწილეობაზე. ხელისუფლების მიერ გაპარა რებული პროგრამა რომ არ ჩაშლილიყო, ყველაფერი „ბლოკ-ჯორჯიას“ გადაუცეს და ჩეხეთის „ექსპორტ-იმპორტის“ ბანკიდან 100-მილიონიანი კრედიტის ასაღებად სახელმწიფო გარანტიები მისცეს.

როგორც შევიტყვეთ, ეს ცვლილება პოლიტიკური ნიშნით განხორციელდა (ყოფილი გენერალური დირექტორის შვილი ერთ-ერთი ოპოზიციური პარტიის აქტივისტი). ირაკლი ფოჩხუა მეოთხე კლინიკური საავადმყოფოს ფიქტიური დირექტორია, ჰოსპიტალურ რეალურად განაგებს ლია ჯანაშვილი, რომელმაც გელა გოგიშვილის დედასთან ერთად საავადმყოფოს მედპერსონალს ფესტირება ჩაუტარა, ამის იურიდიული უფლება კი არ ჰქონდა.

ჩეხურ-ქართულმა კომპანია „ბლოკ-ჯორჯიამ“ დამფუძნებლები არიან მამა-შვილი მამუკა და ვახტანგ ჯანაშვილები. ფოთში დარეგისტრირებული სადაზღვევო კომპანია „ვესტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეა ვახტანგ ჯანაშვილის ქალიშვილი ლია ჯანაშვილი, რომლის მუშაობა გელა გო-

გიშვილი შპს „ბლოკ-ჯორჯიას“ გენერალური მენეჯერია. სწორედ ამ უკანასკნელის დედაა ჰემატოლოგიის ცენტრის დირექტორი. მეოთხე კლინიკურ საავადმყოფოში შესვლის შემდეგ „ბლოკ-ჯორჯიამ“ თანამდებობიდან გაათავისუფლა გენერალური დირექტორი პეტრიაშვილი, რომელიც სწორედ ამ პერიოდში მძიმე ავადმყოფობის გამო სუნთქვის აპარატზე იყო მიერთებული. მის ნაცვლად კი დანიშნა ირაკლი ფოჩხუა.

და ყველაზე მთავარი: სახელმწიფო „ბლოკ-ჯორჯიას“ საავადმყოფოების აშენება-შექმნის დასრულების შემდეგ მხოლოდ 7 წლის მანძილზე ავადმყოფებს უწყვეტ რეჟიმში სამედიცინო პროფილით ფუნქციონირებას.

ჩვენ დაინტერესდით ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციის სამართლებრივი საფუძველებით და კომენტარი ვთხოვეთ „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ წარმომადგენელს, ქალბატონ თამარ მეტრეველს.

თამარ მეტრეველი: „იმ მასალებში, რაც სასამართლოს წესით მოვიპოვეთ, მხოლოდ 6 ახალი საავადმყოფოს მშენებლობაზეა საუბარი. რიცხვი „100“ ვერსად ვერ მოვიძიეთ. ჩვენ გვინტერესებს, საიდან გაჩნდა რიცხვი „100“ და რა სამართლებრივი დასაბუთება აქვს ამას. კითხვები გვაქვს პრივატიზაციის პროცესთან დაკავშირებითაც, რადგან მოხდა პირდაპირი წესით მიყიდვა, მაგრამ ეს არ ყოფილა არც კონკრეტული პირდაპირი მიყიდვა, არც აუქციონი გამოყენებით. 1000 დოლარად არის გაყიდული ამდენი სამედიცინო დაწესებულება. „სიმბოლურ ფასად“ — ასე წერია პრეზიდენტის განკარგულებაში. ქართული კანონმდებლობა „სიმბოლური ფასის“ ცნებას არ იცნობს. ან არის ფასი, ან — საჩუქარი.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტი გამოვლინდა ამ განკარგულებიდან. ახალ საავადმყოფოებზე შეიძლება პროფილით მუშაობის ვადა არის დათქმული. თუ მფლობელი 7 წლის მერე გადაწყვეტს, პროფილი შეუცვალოს საავადმყოფოს, შეუძლია, ერთი წლით ადრე აცნობოს ეკონომიკის სამინისტროს და პრობლემა ამით მოაგვაროს. ჩვენი აზრით, ამან შეიძლება გარკვეული დროის შემდეგ პრობლემები შექმნას; ცალკე-

P.S. რაც შეეხება ამ პროექტს, მისი წყალობით თუ ჯანდაცვის ობიექტების გარეშე არ დავრჩებით, სამედიცინო მომსახურების ტარიფები მინც გაიზარდება და მოსახლეობის უდიდეს ნაწილს კიდევ უფრო გაუჭირდება მკურნალობა. ისიც საკითხავია, რამდენად შესაძლებელი იქნება გადაუდებელი სასწრაფო სამედიცინო დახმარების საჭიროების შემთხვევაში მომაკვდავი პაციენტის საავადმყოფომდე დროულად მიყვანა. მთელი თბილისის მასშტაბით ხომ სულ რამდენიმე კლინიკა დარჩება, ისიც — გარუბნებში.

ზურაბ გაგნიძე:

გოკასა შიგან რასა ღბას, იგივე იღბა კოტეჯის

ქართულ პოლიტიკაში მეტეკვიდრებით კადრებს არცთუ იშვიათად ვაწყვებით: მამა-შვილი გამსახურდიები, მამა-შვილი შარტავეები, მამა-შვილი ალასანიები, ძმები ბერძენიშვილები, კუბლაშვილები და ხაინდრავეები. გენეტიკური ფაქტორი შთამომავლობას გადასცემს როგორც ფიზიკურ მსგავსებას, ასევე, სულიერ და გონებრივ უნარებს, ტემპერამენტს, ნებელობით სიმტკიცეს, ნიჭსა და მეხსიერების უნარს. მეცნიერება გვიმტკიცებს, რომ სულიერი და გონებრივი უნარები მალაღი ხარისხიდან მეტეკვიდრების გარკვეულ ეტაპზე დაბალ უნარებზე გადასვლა ან — პირიქით. ასეთი გამოთქმაც არსებობს: «გენოსთა შვილებზე ბუნება ისევებს». რა ხდება მაშინ, როდესაც მამა სულაც არაა გენოსი, შვილი კი მაინც მის კვალს მიჰყვება... ამჯერად სახელისუფლებო პოლიტიკის სახეზე — მამა-შვილ კოტე და გოკა გაბაშვილების ფსიქოპორტრეტებზე გვესაუბრება ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი **ზურაბ გაგნიძე**.

— **ბატონო ზურაბ, რას გვეტყვი მამა-შვილი გაბაშვილების ფსიქიკის ძირითად შტრიხებზე?**

— უპირველესად, ერთმანეთს ფიზიკურად ჰგავნან. ანთროპოლოგები კი ამტკიცებენ, რომ ბიოლოგიური მსგავსება გონებრივი უნარების იდენტურობას განაპირობებს. მამაცა და შვილიც, ალსავსენი მინიერი, ცხოვრებისეული შინაარსით, უაღრესად პრაგმატული პიროვნებები არიან, იმდენად პრაქტიკულნი, რომ მხოლოდ დროისა და ადგილის შესაფერისი იდეებით ცხოვრობენ. ამ უნარმა მათ ზნეობრივი და მორალური ბარიერები მოუხსნა. მათში ჰარმონიულადაა შერწყმული შეზღუდული გონი და მოქნილი ნებელობა, არ განაჩინათ იდეალისტების ახასიათებელი ფილოსოფიური და შინაგანი მოთხოვნები. რაკილი მინის კვილები არიან, შეუძლიან, ცოცხალი ჩაიდინონ, საძრახის გრძობათა მიხედვით იმოქმედონ და თავიც მშვიდად იგრძნონ, რადგან არ ანუხებთ სულიერ

რი შფოთვას. სულიერი უნარები მათში დიდი მინიერი შინაარსის გამო დათრგუნულია. შეუძლიათ, მშვიდად ამტკიცონ სიცრუე, სიყალბე მინიერი სიამოვნებათა ამოუბისთვის. მათში ხარობს მინიერი ძალა და სიმყარე, ისწრაფვიან, სიამოვნებისთვის რაც შეიძლება ბევრი მიიღონ. ამის საშუალება კი ფულია, რის გამოც ხარბნი და პატივმოყვარენი არიან, დროთა განმავლობაში კი საკუთარი ამბიციითა და მიზანსწრაფვითა მონებად ყალიბდებიან.

თუ მათ ბიოგრაფიულ მონაცემებს გადავხედავთ, ბევრ მსგავსებას ვიპოვით — მამაცა და შვილიც პარლამენტში პარტიული სიით მოხვდნენ. რადგან მათ ინდივიდუალობა მკაფიოდ გუნდის გარეშე ვერც ერთი მათგანი „სოლო პარტიას“ ვერ ასრულებს. ორივე საქმიან კარიერას საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარეობით იწყებს. ორივე ფილოსოფია: მამა — აღმოსავლური ენების სპეციალისტი, შვილი — გერმანულ

ლი ენისა და ლიტერატურის. მათი კარიერის საფეხურებიც მსგავსია. პოლიტიკა მათთვის აღზევებისა და მატერიალური კეთილდღეობის გზაა. მამაცა და შვილიც დღევანდელ ხელისუფალთა მოთხოვნებს სავსებით აკმაყოფილებენ, ამიტომ იქცნენ ხელისუფლების პოლიტიკურ სახეებად.

გოკა გაბაშვილმა სიამოვნებით მიიღო როლი, ტელეეკრანიდან დაიკვას მმართველი გუნდი. ამ როლის შესრულება თვით მმართველ პარტიაში 99%-ს ფსიქოლოგიურად უჭირს. გოკა გაბაშვილის პიროვნებაში კი სინდისს, რომელსაც სუბიექტში სულიერი უნარების კონტროლი და მხილება აკისრია, ძინავს. სინდისის ხმის გამოვლინება არც მის ბნელში ჩაძირულ გონებრივ უნარებს შეუძლია.

— **გაბაშვილები თავგამოდებით იცავენ გუნდურ ინტერესებსა და სახელისუფლებო გადარჩევას. ამ პოზიციით ხშირად ჩანან ტელეეკრანებზე. რით დაიძახებთ მათ ეს პატივი?**

— ასეთ „პატივს“ დღეს ხელისუფალი მხოლოდ არაკომპეტენტურობის გათვალისწინებით იძლევა. გოკას არ შეუძლია ფაქტის ან პროცესის შეფასების კრიტიკურობის ჩამოყალიბება, აზრის დალაგება, პოზიციის არგუმენტირება, მაგრამ შეუძლია ოპოზიციური აზრის ხელაღებით უგულვებლყოფა, განქიქება, თავისი პოზიციის მტკიცე დაცვა. იგი ყალბი პათოსით იმეორებს ოფიციალურ შეფასებებს, ცდილობს, არავისთან არაფერი დათმოს, მონინაღმდეგეს პრინციპულობით თრგუნავს. მამა, შვილისგან განსხვავებით, მოპაქერისგან პატივისცემასა და დაფასებას ითხოვს. ეს მისი შენიღბული მზაკვრობაა. პუბლიკას, ალბათ, ასხობს გახმაურებული დებატები კოტე და გაბაშვილსა და პოტე რეზო ამაშუკელს შორის. კოტე გაბაშვილის, როგორც მრავალი პიარტექნოლოგიის მნახველის, სახეზე გამოცდილებას განვიხილავთ — ინტელიგენტი და გოკას კი ჯერ არ მოუღია ფსიქოლოგიური განწყობების შედეგად

შეძენილი გრიმასები. მამა აცნობიერებს გარემოს, მეტად გრძობს ანტიპოლიტიკურ რიგ განწყობას, შვილი კი პირნავარდნილი სნობია. ორივეს აერთიანებს სწრაფვა — ჰქონდეს პირადი კომფორტი, უსაფრთხოება და უზრუნველი ყოფა. შინაგანი ბუნებით საქმოსნები უფრო არიან, ვიდრე პოლიტიკოსები. ანგარიშიანი ბუნებით პოლიტიკურ ასპარეზს ისე უყურებენ, როგორც კეთილდღეობისთვის საჭირო სარეზერვო ძალას და სიმდიდრის მოხვეჭის წყაროს. ქვეცნობიერში მუდამ გამორჩენისთვის ირჯებიან და აქტიურობით ცდილობენ, რაც შეიძლება მეტი მიიღონ. ამის მაგალითი ბევრია.

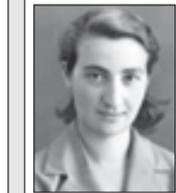
— **რას გულისხმობთ?**

— რუს კორესპონდენტ ოლგა ბალენოვას მიერ აღებული ინტერვიუში ბატონი კოტე ამბობს: „ნატო არის არა მხოლოდ საქართველოს უსაფრთხოების გარანტი, არამედ დემოკრატიული განვითარებისაც. მადლობა ღმერთს, საქართველოში ეს ყველა იცის“. ის ამას პირველი კაცის საამებლად აკეთებს, რათა პრივილეგიური მდგომარეობა შეინარჩუნოს. ისეთი ძალისხმევით უკმეფს გუნდურს ზემდგომით, რომ საპირსწინედ მთელი საქართველო მოჰყავს. მიზანი კი ერთია — სურს, ბოქმეული მდგომარეობა და მოხვეჭილი სიმდიდრე შეინარჩუნოს და ნდობით განაწყოს პროამერიკული ხელისუფლება. კომერციულ და ავტონომიურ მზაკვრობაში მამა და შვილი ერთმანეთს დაეხმარებიან. „რუსეთს პროვოკატორებსა და ავტონომიურებს გაუგებია და არა პოლიტიკურ ძალებზე“. მიზნობრივად შეურაცხყოფს „რუსეთის ავტონომიურებს“ მონათლულ „შალალოთ“ საამებლად. ამგვარი ლაქუცი მათ პოლიტიკურ მრწამსს არ ემსახურება. გა-

ბაშვილებს ეშინიათ, დისკომფორტი არ შეექმნათ. მათი სააზროვნო არეალი არ შორდება პირად „მეს“, მათში „ეგო“ ჰიპერტროფულია. მათი პოლიტიკაც ამას ემსახურება. ყველაზე მაღალ პიედესტალზე მამა-შვილის ფსიქიკაში საკუთარი ინტერესებია. ამას მონობს რამდენიმე წლის წინათ ერთ-ერთ გაზეთში გამოქვეყნებულ ინტერვიუში კოტე გაბაშვილის „ალიარება“, როგორ ჩამოაძრო მიცვალებულ მამას ოქროს კბილები და თავისთვის სამკაული გასკეთა. ფსიქოლოგიურად ეს „ურჩხულის“ სიძლიერეა, ეგოცენტრიზმით დაავადებული კაცის საქციელი, რომელშიც ჩადებულა ჰარპაგონის ოქროსმოყვარეობა. ამ ფაქტმა შეიძლება სახტად დაგტოვოთ, მაგრამ ნუ დაგვაგინებდა, რომ მისი ფსიქიკის მთავარი, ცენტრალური ხაზი მინიერება და პრაგმატიზმია, ამიტომ უმაღლესად მაქინაცივებსა და ხრიკებს, განოანასწორებულა, მაგრამ მოგების შანსის გაჩენისთანავე კარგავს კონტროლს უნარს.

მამას შვილიც კვალში უდგას, ანუ გოკასა შიგან რაცა დგას იგივე იღბა კოტეშიც. უმცროსი გაბაშვილსაც უფროსივით პატივმოყვარეს სიმდიდრისა და გავლენის მოპოვებისთვის „ჭკუა-გონება ეკეტება“. მას ფულთან პათოლოგიური დამოკიდებულება აქვს. ეს მარტომისი ბუნებრივად არ მომდინარეობს; არსებული გარემოების გავლენით მან ცხოვრების მიზანი პირად კეთილდღეობასა და მაღალ სოციალურ მდგომარეობაში დაინახა. ამისთვის მზადაა, ითანამშრომლოს იმ ძალებთან, ვინც მიზნის მიღწევაში დაეხმარება, ჰქონდეს ზიარება სისასტიკესთან და უსამართლობასთან, იყოს ქვეყნისა და ხალხის დამღუპველი გეგმის განხორციელების თანამონაწილე. დაუოკებელი ამბიციების გამო ფსიქოლოგიური მზაობა აქვს, უშუალოდ მონაწილეობდეს ქვეყნის ისტორიულ ღირებულებათა გადაფასებაში — ინტელიგენტი და გოკას ეკრანზე გაშვებას კვერი დაუკრას და მიესალმოს, ზნეობრივი ანტიპოდების შემოკა-

თამილა მაკარიძე: სააკაშვილს ხალხზე კალიან საკუთარი თანაგუნდელების უშინია

ნარცისიზმი — საკუთარ თავზე ავადმყოფურად შეყვარებულ ადამიანთა დაავადება. მისი მახასიათებელია ქედმაღლობა, უგულობა და უკადრისობა, რადგან არაფერს მიაჩნიათ საკუთარი თავის ტოლსწორად და საკადრისად. ყველას უარყოფილი დღედაღამ მხოლოდ საკუთარ გამოსახულებას შეჰხარია. სამწუხაროდ, როგორც მითში, ცხოვრებაშიც ისინი ხშირად ამ დაავადების მსხვერპლნი ხდებიან. ქართულ პოლიტიკურ ნარცისიზმზე სასაუბროდ ცნობილ ფსიქიატრს **თამილა მაკარიძეს ვენვით.**

— **ქალბატონო თამილა, ამბობენ, რაც უფრო მაღლა დგას ადამიანი, მით უფრო უკეთ ჩანს მისი ნაკლიცა და ღირსებაც. ჩვენს ხელისუფლებაში არსებობენ თუ არა ნარცისიზმით დაავადებული პოლიტიკოსები?**

— პოლიტიკოსების ფსიქიკის გასაგებად, აუცილებელია, ვკითხოთ მათ, წაკითხული აქვთ თუ არა ჩარლზ დიკენსის „დავით კოპერფილი“. იცით, რატომ? — ამ ნარცისიზმში დიდი ღვთიური სიკეთეა. პოლიტიკოსს კი, უპირველესად, კაცთმოყვარეობა მოეკითხება და არა — საკუთარი თავით ალტაცება — ნარცისიზმი. დღეს საზოგადოების დაავა-

დება ხალხისა და ხელისუფალთა დაპირისპირებითაა გამოწვეული... — **საიდან დაგროვდა ამხელა აგრესია და დაპირისპირება?**

— ყველა დანესებულებას სჭირდება ფსიქოკორექტორი. ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ იქ ვინმე დასაბმელია. უცხოეთში ყველას ჰყავს თავისი ფსიქოლოგი, რომელსაც თავის სულიერ განცდებზე ესაუბრება, ის კი მდგომარეობას უმსუბუქებს და რჩევებს აძლევს. კარგია, ჩვენს პოლიციაშიც ჰყავდეთ ფსიქიატრი, რომელიც პოლიციელთა ქვეყნში კორექციონს შეიტანდა. ასევე, კარგია, ჰყავდეთ ისტორიის მასწავ-

ლებელიც, რომელიც ნაუკითხავდა დიდგორის ბრძოლის წინ დავით აღმაშენებლის ან ასპინძის ბრძოლის წინ ერეკლე მეფის სიტყვას, თუნდაც ნიკოლოზ გოსტაშაბიძის ზეგონებით. რამდენიმე წელიწადი უნდა იტყვიან სულიერი ღირებულებები. პატივს უნდა სცემდნენ თანამოქალაქეებს. რაც შეეხება პოლიტიკოსების ნარცისიზმს, პალიკო კუბლაშვილი ამ დაავადების ტიპური მატარებელია. მისი ყოველი გამოსვლა ხალხს სამინლად ალიზიანებს. მისგან, როგორც პარლამენტის ოურიდი-

ული კომიტეტის თავმჯდომარისგან, სამართლიან სიტყვას ელოდებიან, ის კი ცრუობს და აშკარად ტენდენციურია იმიტომ, რომ იმას ამბობს, რაც არ მომხდარა. სჯობს, კუბლაშვილი საერთოდ არ გამოდიოდეს ეკრანზე, რადგან საზოგადოებას ალიზიანებს, ყველაზე უარესი ისაა, რომ ის ტკბება თავისი გამოსვლებით. ეს კი კარგს არაფერს მოუტანს.

— **ასეთ შემთხვევებზე ოპონენტები ამბობენ, დადებითი შეტყობინებებისთვის პოლიტიკოსები თვითონ ურიგებენ „მონობებს“ ახლობლებს. მაინტერესებს, ჩვენი პრეზიდენტი, რომელმაც საკუთარი სურვილით სახელმწიფო სიმბოლოებიც კი შეცვალა, არის ნარცისიზმით დაავადებული?**

— ჩვენს პრეზიდენტს აქვს პრეზიდენტად დარჩენის დაუყოველ ფეხის ნაბიჯზე დანაშაულს სჩადის. გავიხსენოთ თუნდაც პრეზიდენტის პენი-

ტენციალური სისტემის ნარკომადგენლებთან შეხვედრა. ასეთი მაძღარი და მუცელგაბერილი პოლიციელები არსად მინახავს.

მუსკულატურა, რასაკვირველია, უნდა ჰქონდეთ. ხომ უნდა მოერიოს ქართველი ქართველს და ამით შაჰ-აბასის სული გაახარონ, რომელიც თქვა, მხოლოდ ქართველი თუ მოერევა ქართველსო. უნიჭოდ დადგმული სპექტაკლიც გათამაშდა: — რამდენია გამოყოფილი თითო პატიმარზე? — ეკითხება მიშა შაშკინს. — შლარი, — პასუხობს ის. — უნინ 50 თეთრი იყო, არა? — ეკითხება პრეზიდენტი. — დიახ!

ისიც შემოპრუნდა და მოსახლეობას უტბუნებდა: — „მეტი რა გინდათ, შლარია თითო პატიმარზე“.

მეტი რომ არ გავაგრძელო, პრეზიდენტის თქმით, ჩვენი პატიმარები ისეთ პირობებში არიან, სულ ნატრობენ ციხეში გვამყოფაო. ციხეებში რომ არ ვიყო ნამყოფი და ტუბერკულოზით დაავადებული ბავშვი არ მყავდეს ნანახი, რომელიც 60 პატიმარს შორის იჯდა, დავიჯერებდი. პრეზიდენტს ხალხზე ძალიან თანაგუნდელების ეშინია, მათ დანაშაული დანაშაულზე აქვთ ჩადენილი, უამრავი ფული აქვთ მითვისებული. ამ მგლების ხროვას, შეუძ-

ჩემი დედაპოლიტიკური საბუნიანი ბათონი

ნას ხელი შეუწყო, ეროვნულ რეზონანსს ზურგი შეაქცია და კოსმოპოლიტიზმის ბაცილით მონამული გაიქცა მოყვასის მარიონეტი გახდეს... მათ მიერ ბოძებულ სავარძელში მონური მადლიერებით იჯდეს და თავის კეთილისმყოფლებს უნიჭოდ და უსამართლოდ იცავდეს.

— რატომ ხდება ასე, რომ ხალხის რჩეული ხშირად იმ ნდობას ვერ ამარაგებენ, რისთვისაც მათ ამომრჩეველმა ხმა მისცა?

— ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, გაბაშვილების სულიერება სავსეა საბედისწერო სისუსტეებით, როგორცაა: ფარისევლობა, ამბიციურობა, მატერიალისტური და პრაგმატული ხედვა, ძალაუფლებისა და პრივილეგიების მოპოვების სენი, ამპარტავნობა — იყენებდნენ რეჟიმულნი და ზემდგომნი, ფულთან პათოლოგიური დამოკიდებულება, სნობიზმი, ზნეობრივი სილატაკე, ზნითა და ხასიათით „მამონის მსახურნი“, მიძინებული სინდისი, აზარტული სწრაფობა გონების დაზნელება, ავანტიურზმი. ყველაზე გამოკვეთილად კი მათ ფსიქიკაში რაციო ყველა სხვა სიკეთეს თრგუნავს. მათ მხოლოდ გამორჩეული მდგომარეობა და მყარი კაპიტალი სურთ. ასეთმა მიდგომამ ისინი განმარტოებულ კუნძულზე გაიყვანა, სადაც ვერც სიმართლის ხმა აღწევს და ვერც ღვთისმოსიობა. ცხოვრებაში მათ უამრავი აკრძალული ხილი იგემეს, რის გამოც მათ უფრო გაუმძაფრდა და სულიერება გამოფიტა. ყოველივე ამან კი გაბატონებული ძალის ცბიერ მისამსახურებად აქცია.

მამა-შვილი გაბაშვილი ხალხის რჩეული კი არა, ჩვენი დროის ნეოფისიოლოგიისა და ყოფილი ადევნებელი ფსიქიკური ნეკროზის ნომენკლატურაა, რომელთა უნარები წარმატებულად ლაიერებს სიტუაციასთან მისადაპერება და მანევრირებით ქვეყნის რთული რეგრესისა და დამბნავე ხელისუფალთა პირობებში. მათი საქმიანობა პოლიტიკურ სარბიელზე ხალხის მიერ მტკივნეულად აღიქმება.

ესაუბრა ლალი შაშიაშვილი

ლია წყალმემდგარ პრეზიდენტს დაესიის და გაგლიჯოს, რადგან სიცრუეში ჩაფლულთ, უკანდასახევი გზა აღარ აქვთ.

ბესო ჯუღელი იყო კლასიკური ნარცისიზმით დაავადებული და ისიც წავიდა. ჯანმრთელი საზოგადოება ვერ იღებს ნარცისიზმით დაავადებულს, რადგან ისინი სასაცილოდ ხდებიან, მათ ხშირად აქვთ განდიდების ბოდვა და თავიანთ შესაძლებლობებზე გადამეტებული წარმოდგენა.

საქმე ის გახლავთ, რომ თვით საზოგადოების გარკვეულმა ნაწილმა არ იცის, ვინ ვინ არის?

როგორც ყველა ქვეყანაში, ჩვენთანაც გამოვიდა ნიგნი „ვინ ვინ არის“. მაგრამ მასში ქართველ კომპონენტორთა შორის არაა მოხსენიებული გურამ ბზანგელი, ერთადერთი ქართველი კომპოზიტორი, რომელმაც შექმნა რეჟიემი და რომლის სიმღერები ოქროს ფონდის ხუთეულშია შესული. სამაგიეროდ ნიგნიში შეყვანილია ეკონომიკის ყოფილი მინისტრი გიორგი არველაძე.

ესაუბრა ლალი შაშიაშვილი

მასობრივი მიგრაცია ნებისმიერი ქვეყნიდან სამყაროს ურთულეს საკითხთა რიგს მიეკუთვნება. დიდი შოთა რუსთაველიც ამბობდა: „სად წაიყვანა სადაურსა, სად აღუფხვრი სადით ძირსა“. დღეს საქართველოდან უცხოეთში წასულთა მხრივ სამშობლოსადმი დამოკიდებულება, ეროვნულობის შენარჩუნება პრობლემურ ხასიათს იღებს და განსჯის საგანი ხდება. ყოველივე ამაზე გვესაუბრება თბილისელი ქალბატონი ეკა კანაშვილი.

ეკა კანაშვილი

— ქალბატონო ეკა, თავად იყავით ემიგრაციაში თუ თქვენი ოჯახის წევრი... მაინც, ასეთი რა გადაგხდათ?

— ზოგისთვის ჩემი ოჯახის ამბავი ჩვეულებრივი, ტრივიალური მნიშვნელობისაა, მე კი ჩემი შვილებით უზარმაზარი დილეგის წინაშე ვდგავარ. არ ვიცი, ეს ჩემთვის ბედნიერებაა, როგორც დედამთილი და ქმარი მარნმუნებენ, თუ საბედისწერო განსაცდელი. მე და თემო თანაკურსელები ვიყავით. მისი უპირატესობა გარეგნულადაც და მატერიალური თვალსაზრისითაც თვალმისაცემი იყო. მოგვიანებით გავიგე, რომ დედამისი საბერძნეთში სამუშაოდ იყო წასული, თემო კი მოხუცი ბებიის ანაბარა დარჩა. დედა უცხოეთიდან მას სწავლისა და არსებობისთვის მატერიალურად უზრუნველყოფდა და მხოლოდ მისი ბედნიერებისთვის ზრუნავდა.

თავდაპირველად თემო ჩემში გაუცხოებულის შთაბეჭდილებას ტოვებდა, მაგრამ მალე დაუახლოვდა, ერთმანეთი შეგვიყვარდა. ჩემს შვიდსულიან ოჯახს მხოლოდ ჩემი ძმა არჩენდა, ამიტომ როგორც კი ხელი მიტოვა თემომ, დიდი პატიყის გარეშე დაეთანხმდა.

ჩემთვის უცნობმა დედამთილმა ფული და საჩუქრები გამომიგზავნა, რასაც დედის ლოცვაც მოაყოლა. ჯვრისწერისას საუცხოო კაბა მეცვა და უმშვენიერესი სამკაული მეკეთა. ცხრა მთას იქით გადაკარგული დედამთილი არც თუ ურიგოდ გვარჩენდა. პოლიტიკური უნიტების ტიტი ორივემ დედის ხარჯზე დავამთავრეთ.

მისაღებ ოთახში კედელზე თემოს გარდაცვლილი მამის სურათი გვეკიდა, ხოლო პიანინოზე მოთავსებული ჩარჩოში ჩასმული სურათიდან თამრიკო (დედამთილი) მიდიოდა. სახლის დალაგებისას ეს ორი უცნობი ადამიანის სურათი უცნაურ უხერხულობას მიქმნიდა.

ორი გოგონა შემეძინა. უფროსს დედამთილის პატივსაცემად თამარი დავარქე. სამსახურის მოვნა საერთოდ ხომ ჭირს, მაგრამ დედის მიერ განებივრებული თემო არც აქტიურობდა. თამრიკო ორ დღეში ერთხელ რეკავდა, გვეფერებოდა, ჩვენი ყველაფერი აინტერესებდა. არასოდეს უწუნუნია, ფულსაც გაბედულად და რეგულარულად გვიგზავნიდა.

მინდოდა, ჩემს ქმარს ემუშავა. ერთხელ კორპუსის წინ დომინოს სათამაშოდ შეყრილ ბიჭებს ერთმა ხანდაზმულმა მეზობელმა დაუცაცხანა. ჩემს მეუღლესაც შეუტია: „შენ რაღა გაცინებს, დედამთილი ვიღაცის საპირფარეოებს წმენდს, შენ კი უსაქმურობით ამტენა-

რებო“... ეს სიტყვები გულში ძაღლის ნაკბენით ჩამრჩა.

— როგორ წავიდა თქვენი დედამთილი საქართველოდან, რა პირობებში უხდებოდა იქ მუშაობა, ამასთან დაკავშირებით თუ იცით რა-მე?

— უკიდურესმა გაჭირვებამ აიძულა, მოხუცი დედა და მოზარდი ბიჭი რომ ერჩინა ქვეყნს. არსებობამდე დედის ავეჯის კომპინატიში მუშაობდა, დედა კი შვილს უზრდიდა. შემდეგ ძალიან გაუჭირდათ, თითქმის შიმშილობდნენ. აქ ერთმა ნაცნობმა ქალმა ლტოლვილის საბუთი გაუკეთა, საზღვარზე ფარულად ავტობუსში ჩამონტაჟებულ ხის ყუთში ჩანოლილი გადავიდა. მოგვიანებით ამაზე უზმრობდა, სიკვდილის აღარ მეშინია, კუბოში ერთხელ უკვე ვინჯე. საბერძნეთში იქაური ბიზნესმენის სახლში დამლაგებლად მუშაობდა. ამობოდნენ, ისეთი ენერჯიულია, ხელიდან ნაპერწკლები სცვივავო. იქაც დიდი ხანსაღამომდე ციბრით ტრიალებდა, თანაც დაპირებული სიტყვა უნდა შეესრულებინა — იმ ქალისთვის იქიდან ლტოლვილის საბუთის გაკეთებისთვის ფული უნდა გამოეგზავნა.

ერთ დღეს ეს ქალბატონი სახლში ყვირობდა შემოგვეჭრა და დაგვემუქრა, რომ თუ თამრიკო ფულს არ გამოუგზავნიდა, უჩივლებდა ყალბი საბუთებით წასვლის გამო.

შემინებულმა დაურეკე დედამთილს. მან კი მითხრა: „დიდი ხანია, რაც მაგ ქალბატონს 6000 ევრო გამოუგზავნავ, ქვითარი ხელთ მაქვს, ტყუის გე უხინდისო...“ პირველად გამიხსნა გული და მიამბო, — მაგას ხომ არ ჰგონია, აქ ფული ხეებს ფოთლებად ასხია... მთელი დღე მუხლჩაუხრელად პირუტყვივით ვშრომობ, პატრონები თავიანთი კაპრიზების შესასრულებლად ხელის გოგოსავით დამარბენინებენ. აქ მოსამსახურედ ყოფნა მინობას გულისხმობს. ეს იმდენად მწარე ხედვარია, მტერს არ ვუსურვებ... დასვენების დღესაც კი ვმუშაობ, თქვენ რომ რამე არ მოგაკლდეთ. კვირა დღეს უთენია სანაპიროზე მივდივარ და მეთევზეებს თევზის გასუფთავებაში ვეხმარები, რაშიც კაპიკებს მიხდია, ჩვენთვის კი ფულია. საღამოს დადილი-დაქანცული და თევზის სუნით აქოთებული ბინაში უკანა კარიდან ვიპარები, რომ დიასახლისმა არ შემინიშნოს. მეორე დღეს უთენია უნიფორმაში გამოწყობილი ისევ ვინყვებ თავბრუდამხვევ საქმიანობას“...

ჩემი დედამთილის კილოში შეუფარავად, შიშვლად ჩანდა ის გაუსაძლისი ყოფა, რომლის ამოფრქვევა ამ საოცრად თავშეკავებული ქალისგან

კიდევ ერთმა უსამართლობამ გამოიწვია.

საღამოს თემოს ყველაფერი მოვუყვიე, გამიკვირდა, დედის ტანჯვას ისეთი მკაცრი სტოიკურობით შეხვდა.

დედამთილის მიმართ უსაზღვრო პატივისცემას ვგრძობდი, ეს გადახვეწილი ქალი იყო ოჯახის ერთადერთი მარჩენალი.

ამ გაზაფხულზე ბებია გარდაიცვალა, მაშინ ჩამოვიდა თამრიკო დედის დასატრელებლად. ცრემლის ფრქვევით გადაეხვი და გავუკაცვალე შვილს, უნახავ რძალსა და შვილიშვილებს. მკვდარ დედას გულში მონატრებით ჩაეხუტა. ბებია თამრიკოს ძახილით დალია სული.

დაკრძალვის მერე დედამ თემო დაისვა და უთხრა: „შვილო, შენ გარდა არაფერ მყავს, არ მომწონს შენი უსაქმურობა, ცხოვრების სარბიელიდან განზე გადავინა, იქნებ, რამე დაინყო, მე ყოველთვის ცოცხალი ხომ არ გეყოლებო“.

გაკვირვებული ამბობდა: „საქართველოდან წასვლის შემდეგ არაფერი შეცვლილა, ხალხი ისევ უმუშევარი და გაჭირვებულია, ქვეყანას გაპარტახების დაღი ადევს“.

გამძაფრებულ კონფლიქტს, ხალხის გამოსვლებს შიშნარევი მღელვარებით აღიქვამდა. ცოტა ხანში საოცრად ნირშეცვლილი და გუნებახამხადარი უკანვე გაემგზავრა. ახლოს გაცნობამ მის მიმართ მოწინებისა და აღფრთოვანების გრძობა დამიტოვა. ხალხის გამოსვლები დიდხანს უშუალოდ ვესაუბრებოდი... მაგრამ ასეთი კონტაქტი დიდხანს არ გაგრძელდებოდა, ახლა მისი ზარიც მავთობობს.

— ეკა, ისეთი რა მოხდა, დედამთილის მიმართ ხომ დიდი პატივისცემა გქონდათ... — გათხოვდა. ის ახალგაზ-

რდა დაქვრივდა. დანამდვილებით ვიცი, პირადი ცხოვრება აღარ ჰქონია. სახლს, სადაც ის მსახურობდა, ხშირად სტუმრობდა ღრმად პატივცემული მდიდარი ადვოკატი, რომელიც მასპინძლის ბიზნესში მრჩევის როლს ასრულებდა. იგი თვალს ადევნებდა უცხოელი მოსამსახურის ქაპანწყევტას, მოსწონდა მისი ენერჯიულობა, თავდაჭერა და გარჯილობა. ხანდაზმული გახლდათ და ერთხელ სტუმრობისას ავად გახდა. თამრიკომ ქართველთა დამახასიათებელი გულმონყალეებით უპატრონა, საავადმყოფოშიც არაერთხელ ინახულა, საკუთარი ხელით გამოცხვარი ხილის ღვეზელიც მიართვა.

ჩემთან ტელეფონზე საუბრისას თამრიკომ ბევრჯერ ახსენა ბატონი კოსტანისი. ისიც მიითხრა, მასაც ჩემსავით ერთადერთი ბიჭი ჰყავს, ამერიკაშია და მხატვრობაზე ოცნებობს. მამამისი გულდაწყვეტილია, რომ სამშობლოში დაბრუნებას აღარ აპირებს.

საავადმყოფოდან გამოსულმა კოსტანსმა მას ხელი სთხოვა და ისიც დათანხმდა. თამრიკო გამომიტყდა, რომ პირველად იგრძნო ქალობა და ადამიანურად ცხოვრობს.

ჩემს დედამთილს კონკრეტული გაუმართლა, მონა-მოსამსახურედან უცებ იქცა სახლების, ზღვისპირა ვილიისა და აქციების მეპატრონე მდიდარ ქალბატონად. თავს უყრიდა ქართველ ემიგრანტებს და გულუხვად უმასპინძლებოდა. კოსტანისს მეუღლისთვის უთქვამს: „უყურებ ამ ქვეყანს, საქმიან, ლამაზ და ერთგულ ქალებს და მიკვირს იმ ქვეყნის კაცებისა, როგორ იმეტებენ ამ ქალებს უთხოვითი ნასასვლელად“.

მათი იდილია დიდხანს არ გაგრძელდებოდა, ავადმყოფი ადვოკატი მალე გარდაიცვალა. ჩემმა დედამთილმა ოჯახით საბერძნეთში საცხოვროცრად ნირშეცვლილი და გუნებახამხადარი უკანვე გაემგზავრა. ახლოს გაცნობამ მის მიმართ მოწინებისა და აღფრთოვანების გრძობა დამიტოვა.

ბავშვებს ჯერ ჭკუა არ მოეკითხებოდა. მე, პირადად, არ მინდა სამშობლოს მიტოვება, კავშირის განწყვეტა ჩემიანებთან. ფიქრც კი მიჭირს უცხო მინაზე გადასახლებაზე, ახალ სტილზე ცხოვრების მოწყობა მემძიმება. ჩემი ქმარი ამის გამო დამცინის.

დედაპოლიტიკური ბათონი
მიხომს და
მეუბნება, რომ იმ
ბავრი ქართველია,
ქართველები
სამშობლოში
ბანეიკულები
ვართ. ჩვენი
სახლში-
ფოტოგრაფიასა და
დამოუკიდებლობას
ფსევდოა. ისე
დავიხოსებოთ,
ვერს ქვეყნის
აუბნებს და ვერს
დამოკავშირებოთ
ვერ ვეღიარებოთ,
აქვს იმდენი დრო
და კალისხევა
სჭირდებაო. თემოს
ჩემი უარი
უარესად
აღიზიანებს,
კულბაკულს,
ჩამორჩენილსა და
„მეუბნებს“ მამისი
— შენ ისეთი ხარ,
ქარს სსოვრებას
ვერს მოიხდენ და
ვერს შეიკრებო.

ერთ დღეს კამათში ისიც კი მომადახა — თუ დროზე არ გადაწყვეტ, უშენოდ წავალო. არ ვიცი, რა ექნა. მარტო რომ დავრჩე, ვიცი, შვილებთან ერთად საქმე სამათხოვროდ გამიხდება. ნასვლას სიკვდილს ვაპყობინებ.

ვგრძნობ, გადასახლების მოთხოვნა ჩემიანების მხრიდან დროითა და არსებული პირობებითაა ნაკარნახევი, რეალობით გამონეველი, ჰაერიდან არ მოსულა.

ზოგი ამგვარ მანსს სიხარულით ხვდება, ზოგიც — ჩემნაირად, ნუხილით. სამშობლო ხომ მარადიულია. სხვაგან განცხრომით ცხოვრებას ჩემი სამშობლოს ცამირჩევია, „ბნელად გაშლილი მწუხრის ზენარგადაფარებული“...

ესაუბრა ლალი შაშიაშვილი

ათენში, მომინია, ქართველები კვირაში ერთხელ იკრიბებიან

ამჟამინდელი გადასახადები ხელისუფლების მიერ უნიტარის სიბინძურესთან გაგივრებული ეროვნული ინტელიგენცია საბოლოოდ დარწმუნდა, რომ ნაცმოვლებთან გონივრული კამათი იგივეა, რაც კედელზე ცერცვის შეყრა.

თვით ვაჟა პიტი, რომელსაც არაერთხელ მიიღო და მისი ბოიკოტის გეგმაც უარს უთხრა იმ პანატიარისტაზე, — გასაქმებულ და სტუდენტურულ წარმომადგენლებს რომ ეხმარებოდნენ კოლხეთში.

ფრედერიკ დიუბუა და მონკაპრა, ნეშატელის აკადემიის პროფესორი

პატივცემულო რედაქციო!
 პატონო რედაქტორო!
 როგორც მოგეხსენებათ, ამ ორიოდე წლის წინათ ნაცმოვლებმა ქ. ბათუმში ჩამოგდეს არნივის ქანდაკება და მის ადგილზე აღმართეს კოლხი მედეას ძეგლი.
 მიმდინარე წლის რვა მარტს საქართველოს ტელევიზიამ განმეორებით გადმოსცა ამ ფაქტის ამსახველი ვრცელი ინფორმაცია, მაგრამ არც ორი წლის წინ და არც ახლა აღნიშნულ გადაცემას ქართველი ინტელიგენციის მკვეთრი რეაქცია არ მოჰყოლია.
 დუმილის მიზეზი ერთია:
 უზენაესი ხელისუფლის მიერ უნიტარის სიბინძურესთან გაგივრებული ეროვნული ინტელიგენცია საბოლოოდ დარწმუნდა, რომ ნაცმოვლებთან გონივრული კამათი იგივეა, რაც კედელზე ცერცვის შეყრა.
 ამიტომ ვარდების ხელისუფლების მიმართ ქართველი სწავლულები ხელმძღვანელობენ ხალხური სიბრძნით: — „ბრიყვი მიუხედავად, თვით შეყვრება სწავლასა“.
 ჩვენ ან უკვე სწავლავთ ბრიყვებს გვინდა, შევახსენოთ: მედეას ძეგლი რაც შეიძლება სწრაფად უნდა აღიგავოს პირისაგან მინისა, ხოლო ნაცმოვლები — საქართველოს ხელისუფლებიდან!

ქართველებო! — კოლხი მედეას ნაძრახი ძეგლი არმაზის კერპებით უნდა დაიმსხვრეს და დაიღვას!
 ლეგენდარული მეფე აიეტის მშობლიურ კოლხეთსა და სრულიად საქართველოში ახლახან მძინვარე ალერახსნობი პოსკრიტიციების, ექსპროპრიაციების, ნგრევა-ანიოკების, ხელბორკილთა ჩხარუნისა თუ გირაობზე გამაგებელი ნადირობისა და ბეზღობის მეძაფური „ინსტიტუტის“ დაფუძნების დღეებში ვარდების ხელისუფლების მორიგი უგუნურების მოწმე შეიქცა ქართველი ხალხი.

ნაცმოვლთა უზნეო იდეოლოგიით თავგზაბნეული აჭარელი ყვავ-ყორნები ველური ყრახტალობა და გზისით დააბრუნეს თავს ბათუმში აღმართულ არნივის ქანდაკებას და ექსკავატორის გამაყრუებელ გრუხუნში დაანარცხეს მინას ოდითგანვე თავისუფლებისა და ძლიერების სიმბოლოდ მიჩნეული „ფრინველთა მეფე“.
 გადაბრუნებული, ანუ „გადაჯვრებული ხალხის ტელევიზია“ იმ დღეებში ისეთი ექსცენტრული აღფრთოვანებით ატრიალებდა პიედესტალიდან არნივის ქანდაკების ვარდნის შემადარსებელ კადრებს, რომ თითქოს ხუთჯვრიანი დროსა აღმართით აფხაზეთიდან გაპანდურებული ბლადემის რეზიდენციის თავზე.

სულნამცეცა ნაცმოვლებმა ამ დიდი და დიდებულებიანი გმირების ნაცვლად ძველი აუგეს საქართველოს ისტორიაში სამშობლოს პირველ მოლაღატეს, პირველ ჯადოქარს და მხიბავს, ოჯახური ტრადიციების წინააღმდეგ ამხედრებულ პირველ ემანსიპირებულ დიაცს, პირველ ქაჯს, პირველ ეროვნულ პათოლოგსა და პირველ მკვლელს.
 ამით ვარდების ხელისუფლების უნიტარმა იდეოლოგიებმა მათთვის დამახასიათებელი უხამსი პირდაპირობით გვაუწყეს, რომ ახლანდელი საქართველოსთვის საჭირო აღარაა ერის წმინდანთა ნიშანსვეტებად შერაცხილი დიდი ადამიანების, ხალხის საამაყო შვილებისა და ჭეშმარიტი ეროვნული გმირების ძეგლები.

პიედესტალზე, რათა კოლხური ტურნიზმის აღმავლობის ეგიდით მთელ ქვეყანას დაუმისიჯოს აუქციონზე გატანილი თუ გამოსატანი საქართველოს უძრავ-მოძრავი ქონების სრული ჩამონათვალი და მათი მიტაცების ჯადოსნური ხრიკებიც ჩამოკაკლოს ინტერნეტსაიტებზე.
 ქვეყნის მახარათა გათვლით ამ ბინძური ბომონის მაგალითზე ქართველთა ცხოვრების წესად უნდა იქცეს ის ბოროტმოქმედებანი, რომლებიც თვით მედეამ ჩაიდინა 3400 წლის წინათ.
 * * *

კოლხეთისა და მედეას ლეგენდარული ტრადიციის დედააზრი მოკლედ ასე იკითხება გამოჩენილი ბერძენი პოეტის აპოლონიოს როდოსელის პოემაში („არგონავტიკა“, თბ. 1975 წ.):
 ღვთაებამ ოქროს ფრთოსანი ვერძი მოუვლინა სახელგანთქმულ კოლხეთის მეფეს — აიეტს. მისნების რჩევით, კოლხებმა ღვთის

არ მოაკლდებოდა საკუთარი სამშობლოს ყველა გამყიდველსა და ორგულს — ისეთებს, როგორც თვით მედეა იყო!
 მინიელთა სიხარული და აღტაცება გასაგებია!
 დღეს კოლხი მედეას სამვილიშვილო ღალატითა და ბოროტებით გაუბედურებულ ჩვენი ქვეყნის ტრაგიკული ისტორიის გზაგასაყარზე აბგაკიდებული მათხოვარით ატორლიალებული ათასობით უფულო, უსახსრო, დამშუული და დანაჩანაკებული ქართველი შორეული საბერძნეთისკენ მილასლასებს ლუკმაპურის საძებნელად — მონა-მოსამსახურედ, მეძავად, მხეველად, ხელის ბიჭად თუ „ღამის ქოთნების“ მზიდავად.
 აი, ეს ყოველად უფლისა, დამცირებელი და სამარცხვინო გზა გაკვალა ევროპისკენ „ვარდების“ ხელისუფლების მიერ „ევროპის პირველ მეკვლედ“ წოდებულმა კოლხმა ამორძალმა.
 * * *

როგორც უნდა ვთქვათ, — ლეგენდარულ პერსონაჟთა ძეგლებზე მოწალინი ინვესტორ-თაღლითა და საქართველოს გამყიდველ ნაცმოველთა საერთო მიზანია, სრულიად ინვესტირებული და პრივატიზებული ქვეყნის მოსახლეობა არგონავტების შთამომავალ კონდოტიერებსა და ჩვენს მინაყალზე დახარბებულ კოლონიზატორებს მიუგდონ საჯიჯგანად და საყვლეფად.

ნაცმოვლთა მიერ არნივის მალალ პიედესტალზე წამოჭმული მედეას ბომონი გმი-რი კოლხეთის სახე-სიმბოლო არც ყოფილა, არც არის და არც იქნება — ჭეშმარიტად რომ ვთქვათ, — იგი ბათუმური „ტროას ცხენია“, რომელშიც გრძნული პანდორეა ჩასაფრებული, რათა დროს ხალხს მოეხდინა ამოძვრეს და ათასგვარი უბედურება მოჰფინოს ქართულ მინას.
 * * *

მათ კარგად უწყოდნენ, რომ განგება კოლხეთის მსგავსად მარადიული სიუხვისა და კეთილდღეობის კალთას დააბრტყავდა იმ ქვეყანას, სადაც ეს ოქროს თილისმა დაიდებდა ბინას. ასეც მოხდა!
 ოქროს სანმისის გატაცების შემდეგ კოლხეთის ძლიერ სამეფოს ერთბაშად გადაეჭრა ყველა სასიცოცხლო არტერია.
 იქ ოდითგანვე მოჩუხჩუხე ღვინის, ზეთის, რძისა და ანკარა წყაროს ოთხივე მადრეფანი დაშრა.
 მდინარეებიდან ცხვრის ხუჭუჭა ტყეებით ველარ ამოჰქონდათ ოქროს.
 ქუთაისის განძისაცავი დაცარიელდა. ქვეყნის სამხედრო ძლიერება დაეცა.
 სამაგიეროდ, ზღაპრული აღზევება განიცადა ელინთა ქვეყანამ, სადაც კოლხეთიდან მოპარული ოქროს სანმისი ჩაიტანეს მედეამ და იაზონმა. ელადა ამქვეყნიურ სამოთხედ იქცა, ხოლო მედეა — ელინთა ლეგენდარულ გმირად, რომელსაც უსასრულო სახობტო დითირამბებს აღუვლენდნენ ელინური და ელინისტური ხანის მწერლები. ამით ისინი მთელ ქვეყანას აუწყებდნენ, რომ ბერძნული მეტროპოლიის სასარგებლოდ ჩადენილი ყოველგვარი ღალატისთვის ელინთა პატივი და დიდება

როგორც უნდა ვთქვათ, — ლეგენდარულ პერსონაჟთა ძეგლებზე მოწალინი ინვესტორ-თაღლითა და საქართველოს გამყიდველ ნაცმოველთა საერთო მიზანია, სრულიად ინვესტირებული და პრივატიზებული ქვეყნის მოსახლეობა არგონავტების შთამომავალ კონდოტიერებსა და ჩვენს მინაყალზე დახარბებულ კოლონიზატორებს მიუგდონ საჯიჯგანად და საყვლეფად.

ნაცმოვლთა მიერ არნივის მალალ პიედესტალზე წამოჭმული მედეას ბომონი გმი-რი კოლხეთის სახე-სიმბოლო არც ყოფილა, არც არის და არც იქნება — ჭეშმარიტად რომ ვთქვათ, — იგი ბათუმური „ტროას ცხენია“, რომელშიც გრძნული პანდორეა ჩასაფრებული, რათა დროს ხალხს მოეხდინა ამოძვრეს და ათასგვარი უბედურება მოჰფინოს ქართულ მინას.
 * * *

უნინგუნო ნაცმოვლებო! მედეას არაორდინარული, გაუაზრებელი და ექსცენტრიკულად სულელური ქმედებები გარკვეულწილად იმითაცაა განპირობებული, რომ მის ბედს ეროტომანიამდე მისული მძაფრი ვნებები მართავენ („თავხედი ვნება წინ ენოდა“ — „არგონავტიკა“, 650-ე სტროფი).
 რადგანაც ეს „თავხედი ვნება“ მედეას პიროვნული პორტრეტის მთავარ მტრის წარმოადგენს, ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონის მიხედვით კიდევ ერთხელ გავიხსენოთ ამ სინტაქსის ეტიმოლოგიური არსი.

მაკიპიტი. მედეა და იაზონი (1570-73, ფლორენცია)

როგორც უნდა ვთქვათ, — ლეგენდარულ პერსონაჟთა ძეგლებზე მოწალინი ინვესტორ-თაღლითა და საქართველოს გამყიდველ ნაცმოველთა საერთო მიზანია, სრულიად ინვესტირებული და პრივატიზებული ქვეყნის მოსახლეობა არგონავტების შთამომავალ კონდოტიერებსა და ჩვენს მინაყალზე დახარბებულ კოლონიზატორებს მიუგდონ საჯიჯგანად და საყვლეფად.

ნაცმოვლთა მიერ არნივის მალალ პიედესტალზე წამოჭმული მედეას ბომონი გმი-რი კოლხეთის სახე-სიმბოლო არც ყოფილა, არც არის და არც იქნება — ჭეშმარიტად რომ ვთქვათ, — იგი ბათუმური „ტროას ცხენია“, რომელშიც გრძნული პანდორეა ჩასაფრებული, რათა დროს ხალხს მოეხდინა ამოძვრეს და ათასგვარი უბედურება მოჰფინოს ქართულ მინას.
 * * *

მათ კარგად უწყოდნენ, რომ განგება კოლხეთის მსგავსად მარადიული სიუხვისა და კეთილდღეობის კალთას დააბრტყავდა იმ ქვეყანას, სადაც ეს ოქროს თილისმა დაიდებდა ბინას. ასეც მოხდა!
 ოქროს სანმისის გატაცების შემდეგ კოლხეთის ძლიერ სამეფოს ერთბაშად გადაეჭრა ყველა სასიცოცხლო არტერია.
 იქ ოდითგანვე მოჩუხჩუხე ღვინის, ზეთის, რძისა და ანკარა წყაროს ოთხივე მადრეფანი დაშრა.
 მდინარეებიდან ცხვრის ხუჭუჭა ტყეებით ველარ ამოჰქონდათ ოქროს.
 ქუთაისის განძისაცავი დაცარიელდა. ქვეყნის სამხედრო ძლიერება დაეცა.
 სამაგიეროდ, ზღაპრული აღზევება განიცადა ელინთა ქვეყანამ, სადაც კოლხეთიდან მოპარული ოქროს სანმისი ჩაიტანეს მედეამ და იაზონმა. ელადა ამქვეყნიურ სამოთხედ იქცა, ხოლო მედეა — ელინთა ლეგენდარულ გმირად, რომელსაც უსასრულო სახობტო დითირამბებს აღუვლენდნენ ელინური და ელინისტური ხანის მწერლები. ამით ისინი მთელ ქვეყანას აუწყებდნენ, რომ ბერძნული მეტროპოლიის სასარგებლოდ ჩადენილი ყოველგვარი ღალატისთვის ელინთა პატივი და დიდება

როგორც უნდა ვთქვათ, — ლეგენდარულ პერსონაჟთა ძეგლებზე მოწალინი ინვესტორ-თაღლითა და საქართველოს გამყიდველ ნაცმოველთა საერთო მიზანია, სრულიად ინვესტირებული და პრივატიზებული ქვეყნის მოსახლეობა არგონავტების შთამომავალ კონდოტიერებსა და ჩვენს მინაყალზე დახარბებულ კოლონიზატორებს მიუგდონ საჯიჯგანად და საყვლეფად.

ნაცმოვლთა მიერ არნივის მალალ პიედესტალზე წამოჭმული მედეას ბომონი გმი-რი კოლხეთის სახე-სიმბოლო არც ყოფილა, არც არის და არც იქნება — ჭეშმარიტად რომ ვთქვათ, — იგი ბათუმური „ტროას ცხენია“, რომელშიც გრძნული პანდორეა ჩასაფრებული, რათა დროს ხალხს მოეხდინა ამოძვრეს და ათასგვარი უბედურება მოჰფინოს ქართულ მინას.
 * * *

საქართველო

გზურთ, გაგზიონაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიონაროთ: 38-41-97, ან მოგზიონაროთ: info@geworld.net

ამ ნიშნის მატარებელ ქალებს (და მათ შორის — მედეას) თავიანთი მცხუნვარე და მძუნვარე ვნებების დაკმაყოფილების გზაზე ჩირადაც არ უღირთ ეთიკური, სოციალური თუ მორალური ნორმების დაცვა — ოჯახი და ტრადიციები.

სერიული სექსუალური აღრევების, ადიულტერიის, მკვლელობებისა და ჯანსაღი ქართული ტრადიციების შემრყვენილი ბინძური სატელევიზიო პროექტებით გართულ ნაცმოელეებს უნდა მოვასხენოთ, რომ სწორედ ამ „თავხედური ვნებითა“ და სულიერებისგან დაცლილი ხორციელი სიშიშვლით დომინირებს კოლხი ჯადოქარი როგორც ანტიკური ლიტერატურის ძეგლებში, ისე რენესანსული ხელოვნების შედეგებშიც.

ტიციან ვეჩილიოს ცნობილ ფერწერულ ტილოზე, რომელსაც „ციური და მინიერი სიყვარული“ ჰქვია, — მინიერი, ანუ ხორციელი ტრფიალების სიმბოლოდ წარმოდგენილია კოლხი მედეა, ხოლო ციური, ანუ სულიერი სიყვარულის სიმბოლოდ — ვენერა, როგორც გაზაფხულის, სილამაზისა და ცოლქმრული სიყვარულის (!) ღვთაება.

მედეას აღვირახსნილობის ფერწერულ ილუსტრაციას წარმოადგენს მკაიეტის ცნობილი მხატვრული ტილო „მედეა და იაზონი“, სადაც სტრიპტიზარის მექანიკით დევილიზებული მედეა მარჯვენა ხელით სანაწმინდე ჩხიბავს, მარცხენა ხელი კი იქვე ურცხვად გადაშლარული იაზონის ფალსოზე აქვს მიშვერილი და საკუთარი ძმის მკვლელის სექსუალური ორგანოებში იწვევს.

იგი თავგასულ და თავისუფალ ამორძალთა შლეიფების შარიშურზე ნერწყვებოდგარ და აცმუკებულ ნაცმოელთა ნამდვილი იდეალია და არამც და არამც გმირი კოლხეთისა და კოლხი ხალხის ზნეობრივი სახე — სიმბოლო.

ქართველ ქალთა შორის მედეა პირველი ემანსიპირებული, ანუ ოჯახური ვალდებულებისგან თავდასხნილი დიაცია, რომელმაც ურცხვად გადალაჯა ყველა ტრადიციული სინშინდესი და სამშობლოს ბუდი საკუთარ ვნებებსა და ზრახვებზე გაცვალა.

იანკების ნაშვიროთა ხელისბიჭვო! — თქვენ სათნო და ზნეკეთილი ქართველი დედების ნაცვლად ეს ოჯახიდან გავარდნილ-გამოვარდნილი დიაცები გუსურთ, მოამრავლოთ, რათა ოჯახებს დედაბოძი გამოაცალოთ და დემოგრაფიული დისტროფიით გააჩანავოთ ქვეყანა. ამიტომაც მოსდეთ ქვეყანას ქალთა ემანსიპაციის ხელშეწყობი ორგანიზაციების ტოტალური ქსელი, რომელშიც ტრეფიკერთა მსხვერპლად ჩაითრეთ ჩვენს ქვეყანაში მომრავლებული ათასობით გაჭირვებული ქალი.

უდიდესი მზაკვრობაა, როცა გაუბედურებულ თვისტომთ ვეროპის გზას უკვალავთ იმ ტრაგიკული ბედის მქონე მკვლელისა და პათოლოგის მავალითზე, რომელმაც მთელი ერის სამარცხვინოდ დაიწყო და დაასრულა თავისი „ვეროპული ტურნე“: პელიასის მკვლელობისთვის მედეა იაზონთან ერთად

იანკების ნაშვიროთა ხელისბიჭვო! — თქვენ სათნო და ზნეკეთილი ქართველი დედების ნაცვლად ეს ოჯახიდან გავარდნილ-გამოვარდნილი დიაცები გუსურთ, მოამრავლოთ, რათა ოჯახებს დედაბოძი გამოაცალოთ და დემოგრაფიული დისტროფიით გააჩანავოთ ქვეყანა.

იგი თავგასულ და თავისუფალ ამორძალთა შლეიფების შარიშურზე ნერწყვებოდგარ და აცმუკებულ ნაცმოელთა ნამდვილი იდეალია და არამც და არამც გმირი კოლხეთისა და კოლხი ხალხის ზნეობრივი სახე — სიმბოლო.

გააძევეს ილკოსის სამეფოდან.

პირველმა ქმარმა — იაზონმა მედეა სახლიდან გააგდო, როგორც ჯადოქარი და მკვლელი.

მეორე ქმარმა — ეგეოსმა ასევე სახლიდან გააპანდურა მედეა მისი შვილის თეზეოსის მოკვლის მცდელობისთვის და საერთოდ ამოუკვეთა ფეხი ელადიდან.

ვეროპული ოჯახებიდან დევნილმა და გაუბედურებულმა მედეამ ისევ მშობლიური კოლხეთისკენ იბრუნა პირი, მაგრამ მისი ღალატით გაპარტახებულ ქვეყანაში დაბრუნებული ტერორისტი უკვე იმ ნაცემ-ნაცემ და ყველასგან ათვალწუნებულ ღამურას ჰგავდა, ჩიტებმა პირი სისხლი ადინეს ცხვირიდან.

მახრებელი მკვდრის არ იყოს! — უბირ და უშეცარი ნაცმოელთა მიერ სულთარის სამყაროდან გამოხმობილმა კოლხმა გრძნეულმა რომ ფეხი არ მოიდგას ქართულ მინაზე და კვლავ ახალი უბედურებები არ დაატეხოს თავს ისედაც გატიალებულ ქვეყანას, აუცილებელია, მას ყოველგვარი ტოლერანტობის გარეშე მოვუწყოთ მკაცრი სამსჯავრო.

მანამდე კი საყოველთაო განსჯისათვის მოკლედ და კომენტარების გარეშე გავიხსენოთ ნაცმოელთა ამორძალის სენსაციურ-პიკანტური სათავგადასავლო დრამა თავისი სისხლიანი ქრონიკებით:

მედეამ მოკლა საკუთარი ძმა! ამ ჯალათის დავალებით იაზონმა ზურგიდან აძგერა მახვილი უფლისწულს. შემდეგ ხელ-ფეხი დააჭრა და მოკლულის სისხლი დალია. მედეამ წერილად დაკეპა ძმის ცხედარი და ხორცი მდინარეში გადაყარა

(„არგონავტიკა“, გვ. 169); „მედეამ მოკლა მეფე პელიასი! მან დანით გამოლაღრა ყელი მოხუც პელიასს, მერე მისი გვამი დაჩეხა და ხორცი იქვე მოთუხთუხე ქვაბში ჩაყარა.“

(„არგონავტიკა“, გვ. 254); „მედეამ დახოცა მამა-შვილი გლავკე და კრეონტი! მან მის მიერვე დამზადებული შხამით მონამლული კაბა და გვირგვინი გაუგზავნა საჩუქრად გლავკეს. როგორც

კი „ძღვენს“ შეეხენ, მამა-შვილს საშინელი ტანჯვით ამოხდა სული“

(ნ.ა. კუნი, ძველი ბერძნული ლეგენდები და მითები, თბ., 1965 წ. გვ. 257);

„მედეამ დაკლა ღვიძლი შვილები! იაზონზე შურისძიების საბაბით მედეამ დანით დააჭრა თავები საკუთარ შვილებს. შემდეგ მათი გვამები და თავები გაიტაცა, რათა მიცვალებულები ვერავის დაეცირებინა.“

(იქვე, გვ. 257). როგორც ვერვიდე ნერს, — გამწარებულმა იაზონმა ესლა მიაძახა შვილების სისხლით მოთხვრილ ალქაჯს:

„ო, საძულველო ბავშვების მკვლელი! ქალი კი არა, შენ გველი ხარ ქვენარმავალი!“

ავკაცობასა და მკვლელობებში განაფულო ნაცმოელებო! — როგორც ხედავთ, მედეა რეპტილიებზე დაბლა იდგა თავისი ბიოლოგიური ინსტინქტებითა და დეიოზრივი გრძნობით, რადგან ზოგიერთი ავარდნილი დიაცისაგან განსხვავებით, ასპიტს თავგანწირვამდე ძალუქს შთამომავლობის გადასარჩენად ბრძოლა და მისი დაცვა.

ანდა ის თუ გიფიქრიათ თქვენი „ჩამოშლილი“ გონებით, ქმრისგან უარყოფილ ყველა დიაცს რომ შეურაცხად მედეას მსგავსად ეხოცა შვილები, ეს ქვეყანა ხომ ერთ დიდ სასაკლავოდ გადაიქცეოდა, რომელთანაც მონაგონი იქნებოდა თვით ჰეროდეს მიერ მოწყობილი სოცვა-ჟლეტა.

*** თემიდა სამართალს ითხოვს! მედეას კისერზეა სამშობლოს ღალატი, სანამის ქურდობა, ჯადოქრობა, ადამიანების მონამვლა და განსაკუთრებული სისასტიკით ჩადენილი ექვსი მკვლელია. — გაგიხარიათ! გირობებზე გადარეულ და დახარბულ ახლანდელ მართლმსაჯულებას რომ ამ რანგის ცოცხალი დამნაშავე მოეხელთებინა, კუდის რიკამდე გაატყავებდნენ და მთელი კოლხეთის ოქროს არ იკმარებდნენ მის დასაბეგრად. ნაცმოელო ფარისევლებო!

თქვენ ჭეშმარიტ მართლმადიდებლებად მოგაქვთ თავი, რომელთა მორალური კოდექსი, ანუ ათი მცნება უდიდეს ცოდვად მიიჩნევენ კაცის კლვას, დედ-მამის შეურაცხყოფას, ჯადოქრობას, ქურდობას, უღმერთობასა და უსჯულობას.

ახლა იმ თქვენს აღმადამა მორბენალ ტრიბუნებზე დადებით და მთელ ქვეყანას აუწყეთ: როგორ მოხდა, რომ ყველა ამ არაქრისტიანული და არაადამიანური ცოდვებით დამძიმებული მკრველის თანამზრახველად იქცეით და მის მიერ ჩადენილი უზნეობანი და ბოროტმოქმედებანი ეთიკურ იდეალად უქციეთ დიდ კოლხეთს?!

*** იაზონისადმი მიმართული მონოლოგი მედეას ცრემლნარევე აღსარებასა და მწარე სინანულის განცდას წარმოადგენს თავისივე გიჟური საქციელის გამო: —

„ო, მე უზნურმა უს სირცხვილი თავს დავატეხე ქალების მოდგმას! ასე უღირსად, ასე ურცხვად რომ აგედვენე, ვნებას აყვევი ქარაფშუტულად, დავთმე მამული, მამის სასახლე, ზურგი ვაქციე ჩემთა მშობელთა — რაც არის ქვეყნად ყველაზე მაღლა, ოქროს სანამისი შენი მიზანი ჩემი სიგიჟით არ იგდებელთა? იშიშვლე ხმალი და გამომლადრე ბარემდა ყელი, რათა მე ჩემი სისულელისთვის მივიღო ჯილდო შესაფერისი!.. სისხლი — სისხლისა და ბოროტების წილი!!!“

ძმისა და შვილების მკვლელი ამ ალქაჯისთვის მაშინვე უნდა დაცვათ ქედზე ნემზი დას მახვილი, როცა ნიანგის ცრემლებით დასტიროდა თავის ნაძრახ სიცოცხლეს, მაგრამ გრძნეულ ჯადოქარს ასე იოლად თავის დროზე ვერც მამის რისხვა მისწვდა, ვერც იაზონის მახვილი და

აქან დელაკრუა. მედეა ხოცავს შვილებს

ვერც ბერძნულ-კოლხური სამსჯავრო.

იდუმალებით მოცული აესული იდუმალვე გაუჩინარდა ამ სოფლიდან.

და აი, როცა მისი ვერავი სული ჯოჯოხეთის ცხრაკლიტულს მიღმა გვეგონა სამუდამოდ გამომწყვდეული, ანაზდეულად ზედ არნივის მაღალ პიედესტალზე წარმოგდა, როგორც პირსიფონეს მიერ მოვლენილი საიქიოს აჩრდილი.

ცხადია, კომპიუტერის ჩხაკუნსა და უცხო ენებში განაფული ნაცმოელები საზღვრებს მიღმა დაეუფლენ საქართველოს ამოგდების ტექნოლოგიასაც და კუპრის სუნით აქოთებული მედეას მუმიაც იმისათვის გამოიხმეს ჯოჯოხეთის ჯურღმულიდან, რომ იმ ისლანდიელი უზსენებელივით იავარყონ ქართული მიწა.

ამოგდებულია ეროვნება! თითქოს არც საქართველო არსებობდეს როგორც ქვეყანა და არც ქართველი ხალხი არსებობდეს როგორც ერი.

ამოგდებულია მამის სახელი! თითქოს ყველა ქართველი რომელიც — ვაგზლის ბაქანზე გაკეთებული ვილაც უთვისტომო მანანალა ბოგანო იყოს.

საოცარია, ოდითგანვე თავისი მებრძოლი სულითა და ეროვნული პატივმოყვარეობით სახელგანთქმული ქართველობა დღეს როგორღა ეგუება ნაცმოელ ლანირაკთა ამ უსაზღვრო უზამსობასა და მაიმუნობას?!

ვარდების ფსევდონიმით ფესვადგმული ნარ-ეკალი დროზე უნდა ამოიძირკვოს. თუ არადა, ჩვენს ქვეყანაში ამაყმად მძინვარე მოსახლეობის პერმანენტული ანიოკების, აყრის, ლტოლვილობის, ხოცვისა და სხვა უბედურებათა ორმბდრიალი სულ მალე უფრო დიდი ტრაგედიის პრელუდიად გადაიქცევა.

მარიამ ღვთისმშობლის ნილხვედრი ქვეყანა ხომ ასე თვალხელშეა გვიქციეს სათავის ნაძრახ სიცოცხლეს, მაგრამ გრძნეულ ჯადოქარს ასე იოლად თავის დროზე ვერც მამის რისხვა მისწვდა, ვერც იაზონის მახვილი და

ათას ხუთასი წლის წინათ, როცა „კერპთმსახურების საცთურით დაბნელებულ“ მცხეთაში წმიდა ნინო შემობრძანდა, აქ მას მედეას ბათუმური ბომონის მსგავსი სამი კერპი დახვდა, რომელთაც თავყვანს სცემდა „სიმრავლე ერისა“.

ეს კერპები ხალხის თვალწინ უნდა დამსხვრეულიყო, რათა ყოველ კერპთაყვანისმცემელს შეეცნო ჭეშმარიტი ღვთის ძალა.

ღმერთმა ისმინა წმიდა ნინოს მხურვალე ვედრება: „...და იქმნეს ქუხილი სასტიკნი“

და ხმანი საზარელნი და მების ტეხანი შესადრწუნებელნი... და მოინია სეტყვა და სრულიად დამუსრნა კერპი იგი...“

კერპთა მსხვრევის ეს პანორამული სურათი ახლა ხალხის ხელით უნდა განმეორდეს ქართულ მიწაზე, რამეთუ „არს უამი განყრად ქვათა“!

ერმა ერთხმად უნდა იქუხოს და იგრგვინოს ღვთის შეწვევით და როგორც დიდი მუხრანი ბრძანებს:

„და კიდევ ერთხელ, და კიდევ ერთხელ სატანას კვერთხი სახეში ხეთქოს!!! და ისე ხეთქოს, რომ კოლხი მედეას ნაძრახი ძეგლი არმაზის კერპებით დამსხვრეს და დაიღვროს! რათა ქვეყანა საბოლოოდ განთავისუფლდეს „მძლავრებისგან ემპაკისა ბნელისა“.

ერის ღირსეული შვილებო და შთამომავალნო!

სულითა და სისხლით ქართველნო! გნამდეთ, რომ კოლხი მედეას მახინჯი აჩრდილისგან განთავისუფლებულ კვარცხლბეკზე საქართველოს მარადიული უკვდავებისა და ძლიერების სიმბოლოდ კვლავ ამაყად შემოფრინდება ყვავე-ყორნებთან ომში მრავალგზის დაჭრილი, გულისპირს სისხლდაფენილი, დაცემული, მაგრამ ისევ აღმდგარი, გოროზი, ზვიადი და ძლევაპოსილი „ფრინველთა მეთე“!!!

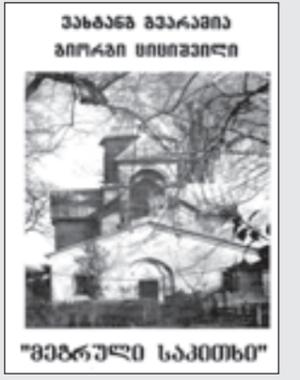
თამაზ პუშკუდიანი
ქ. ბოლნისი, 2009 წ.

გზურთ, გაგზიარეთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიარეთ: 38-41-97, ან მოგზიარეთ: info@geworld.net

საქართველო

„მეგრული საკითხის“ ისტორიობრივი სივრცე

ამ დღეებში წიგნის მალაჩებში, რომლებიც, ძირითადად, კომპილაციური და უცხოური (ხშირად არცთუ კარგი ქართულით ნათარგმნი) წიგნებით არის გაჯერებული, გამოჩნდა იმეოთი, უაღრესად ღირსშესანიშნავი და საყურადღებო ფუნდამენტური მონოგრაფია „მეგრული საკითხი“ სახელმწიფოებრივად გაყალბებული და ალტერნატიული ისტორია“. მისი ავტორები არიან ცნობილი იურისტი **ვახტანგ გვარამია** და უახლესი ისტორიის მკვლევართა თვალსაჩინო წარმომადგენელი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **გიორგი ციციშვილი**. წიგნის რედაქტორია პროფესორი **მთარ ჯანაშია**, რეცენზენტები კი — პროფესორები **გურამ კუთალაძე** და **დავით სანდოძე**.

წიგნის მხოლოდ გადათვლივითაც კი ცხადი ხდება, რომ ეს არის უამრავ საარქივო (მათ შორის, ე.წ. საუკის არქივის), აგრეთვე, კერძო არქივებში მრავალი წლის მანძილზე მოძიებული უნიკალური დოკუმენტებისა და სადღეისოდ ცნობილ წყაროებზე დაფუძნებული კრიტიკულ-ანალიტიკური გამოკვლევა. მონოგრაფიაში წინათქმის, 21 თავისა და ბოლოთქმის ფურცლებზე გაშუქებულია ჩვენი მტკიცებულებები, სახელმწიფოებრივად დეფორმირებული და ჩეკისტურად გაყალბებული „მაფალუიზმის“ მართალი ისტორია.

გამოკვლევის მომზადება-გამოქვეყნება უთუოდ მრავალი წლის სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა დასჭირდებოდა. დაინტერესებული მკითხველისთვის კარგად არის ცნობილი, რომ XIX საუკუნიდან, როცა რეალურად შეიქმნა „ქართველთა გადაგვარება-გარუსების საშიშროება“ (ივანე ჯავახიშვილი), მეგრელების სპეციფიკური დედადინისა და ხასიათის გაგება მრავალთაგან განიხილებოდა ქართულ ეროვნულ ხასიაში გაჩეხილ ფხად.

საჩინოების რუსიფიკაციის რინოვნიკობა შეესადა, ქართველ მეგრულთა ენობრივი ინდივიდუალობა გამოაყენებინა დანარჩენი ქართველებისათვის მათი განსაზღვრების, საქართველოს დასაფუძვლების და ასიმილაციისთვის.

როგორც მონოგრაფიაში დამონებული უამრავი პირველწყაროს ანალიზიდან ჩანს, საჭიროა ხელი-სუფლების დამყარებისა და კომპარტიის ეროვნული პოლიტიკის პროპაგანდის განხორციელების დემაგოგიურმა პროცესმა და შესაბამისმა ტენდენციებმა სამეგრე-

ლის ერთი კუთხის, მდინარე ჩხოშის მიმდებარე ქალაქ ზუგდიდის კომუნისტებსა და მათ ამჟამად მეგრული ენის მოყვარულ ზოგ აფხაზეთის, ქარის ნამხედურ უპარტიო ინტელიგენტში ნააქეზა სამეგრელოს ავტონომიის მოთხოვნა. საქართველოს სხვა ტომის წარმომადგენელთა მსგავსად, აქაც გამოჩნდა საჭიროა ტოტალიტარული მმართველობით განაწილებული რამდენიმე პროტესტანტი, რომლებმაც მშობლიური მეგრული ენის გამოყენების სახელმწიფოებრივ დაბრკოლებათა გამო მტრული პოზიცია გამოავლინეს კომუნისტური ხელისუფლების მიმართ. ისინი შეეცადნენ ზოგი სამართლიანი მოთხოვნის აკომპანიმენტით სამეგრელოს დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრივ-კულტურული განვითარების ისტორიული უფლების დასაბუთებას. ამასთან, ეროვნული საკითხის ლენინურ-სტალინური პოსტულატებით შეიარაღებულმა მხარდაჭერის მოპოვების მიზნით ღვარძლიანი საჩივრებით შელახეს ეროვნული თავმოყვარეობა.

საჭიროა საქართველოს კომუნისტურმა ხელმძღვანელობამ პარტიის ეროვნული პოლიტიკისა და თავისი საქმიანობის გამართლების მიზნით მისი მიერ გამოზრდილი აღნიშნული ავტონომისტ-სეპარატისტები ცარიზმის რუსიფიკატორებისა და „ანტიქართული“ მენშევიკური პოლიტიკის დამკვიდრებად გამოაცხადა და ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ პარტიის ეროვნული პოლიტიკით დაბნეულთა ჯგუფის წევრები, ვითომ მართლა „მაფალუელები“, საქართველოს-

ვის დიდ ეროვნულ საშიშროებად წარმოეჩინა. რეპრესიული რეჟიმით უკიდურესად განამტკიცდა საზოგადოება „მაფალუიზმის“ ამ „სატიკერის“ მოსალოდნელი კატასტროფის აზრით შეაგულიანეს და მის წინააღმდეგ მასშტაბური გალაშქრებით ხელისუფლების უკმაყოფილოთა გულის მოგება-გადაბირება შეეცადნენ. როგორც ისტორიის გამოცდილება გვიჩვენებს, „მაფალუიზმის“ წინააღმდეგ საბჭოთა რეჟიმის ჩეკისტური ბრძოლა სახელმწიფოებრივ მართვის იმდენად სასარგებლო ხერხი გამოდგა, რომ მას მრავალი წლის განმავლობაში ასაზრდოებდნენ და უნარჩუნებდნენ ინერციის ძალას. ამით ქართველი საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი დაარწმუნეს, რომ, თითქოს, სამეგრელოში მართლაც მუდმივად მძლავრობდა ანტიქართული სულისკვეთება და მოქმედებდა. ამ სიყალბის გამოყენებას 1990-იან წლებში შეეცადნენ დამოუკიდებელი საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდიას დამამზობლებმა და მისი აქტიური მხარდაჭერების დამრბევთა იდეოლოგიური მსახურები. მათი მეცადინეობით

„მაფალუიზმი“ ზოგისთვის იქნა მისაღები სიყალბა გამოდგა, რომ მისი გამოყენების მსადავად უკანასკნელ წლებამდე არ გამოიჩინებოდა.

ამის მიუხედავად, ხსენებული მონოგრაფიის ავტორთა გარდა არავინ აღმოჩნდა მთელი საუკუნის მანძილზე სახელმწიფოებრივ-ჩეკისტურად შეითხილი ბრალდებისა და ამ უაღრესად საყურადღებო ისტორიოგრაფიული პრობლემის მთელი სიმართლით წარმოჩენილი. „საქართველო და მსოფლიო“ მისაღებმა ვახტანგ გვარამიასა და გიორგი ციციშვილის ფუნდამენტურ-ანალიტიკური ნაშრომის გამოქვეყნებას და ავტორებს წიგნის არაორდინარულობასა და ღირსებაზე ესაუბრა.

როგორ ფიქრობთ, თანამედროვე მკითხველი რამდენად რეალურად შეაფასებს სიმართლის დადგენისთვის განუღებულ თქვენს ამ მართლაც უდიდეს შრომას?

ვახტანგ გვარამია: — წიგნში მოყვანილია ბევრი ისტორიული ფაქტი, რომელთაც გარკვეული ანალიზი სჭირდება. ჩვენ მკითხველს მხოლოდ ფაქტებს არ ვთავაზობთ და იმდენივე მოვლენებს ანალიზის ქრილში წარმოვაჩინებთ. ჩვენი მიზანი იყო ქართული საზოგადოებისთვის გვეჩვენებინა, რომ რეალურად სამეგრელოში სეპარატიზმი არასოდეს ყოფილა, თუმცა ამ საზოგადოების ერთი ნაწილი ამ საკითხს ეჭვის თვალით უყურებდა. სამეგრელოს არც ერთ მმართველს არასოდეს ჰქონია მეფობის და სამეფო ტახტზე ბაგრატიონის მეცვლის სურვილი. ნურც ის დაგვაინებდა, რომ საქართველოს გაერთიანება სწორედ სამეგრელოდან დაიწყო. XX საუკუნის 30-იან წლებში სწორად რომ გავევთ და რეალურად აღეკვთა სამეგრელოს მამინდელი ხელმძღვანელების მოთხოვნები, შესაძლოა, საერთოდ არ მომხდარიყო ის უბედურება, რაც აფხაზეთის ტრაგედიით თავს დაატყდა საქართველოს. თუ კარგად დავაკვირდებით, 90-იან წლებში გარკვეული ძალების მიერ სამეგრელოს მოთარგმნებასაც 30-იანი წლების იდეოლოგია ასაზრდოებდა. სწორედ იმ არასწორი გაგების საფუძველზე განხორციელდა ის ამაზრუნე ქმედებები, რისი გამართლებაც შეუძლებელია. მეგრული საკითხი დღემდე არავის შეუსწავლია. ვფიქრობ, ჩვენმა ძალისხმევამ შედეგი უნდა გამოიღოს, ჩვენ ქართულ საზოგადოებას შევთავაზოთ ფუნდამენტური ნაშრომი და ახლა უკვე მკითხველმა განსაჯოს, რამდენად სჭირდება დღევანდელ საქართველოს ისტორიული სიმართლის ცოდნა.

გიორგი ციციშვილი: — ჩემი აზრით, ჯობდა, ამ კითხვით ჩვენი მონოგრაფიის მკითხველებისთვის მიგეზრათ. მისი ავტორების, რედაქტორ-რეცენზენტების, დამხმარე პერსონალისა და სპონსორისთვის უთუოდ საინტერესოა, გაიგონ, გონიერი მკითხველი როგორ ჩასწვდა მონოგრაფიის ღირსებებს და როგორ აფასებს იგი ჩვენი კოლექტივის ძალისხმევას. ამასთან, მინდა, იცოდეთ, რომ ეს წიგნი ათეულობით წლის განმავლობაში, უპირატესად კი, ძველ დროში მზადდებოდა. დღევანდელ პირობებში, როცა მიგნებულ საარქივო დოკუმენტების ქსეროასლების გადაღებასაც კი სოლიდური თანხები სჭირდება, უაღრესად ძვირად ფასობს კერძო სასტამბო მომსახურება, წიგნის გასაღება მისი ღირებულების 30-40 პროცენტს შეადგენს, ხოლო სახელმწიფო ბაჟი — 25 პროცენტს, ხანდაზმულ მკვლევართა უმეტესობა კი შედარებით მიზერული სტიპენდიის ამარა იმყოფება, სპონსორის გარეშე სურვილი ნაშრომის მომზადება-გამოქვეყნება შეუძლებელია და აზრიც არა აქვს. დღევანდელ საქართველოში კვალიფიციური მკვლევართების, რომელიც „ნაციონალების“ „რეფორმების“ წყალობით მხოლოდ სტიპენდიის ამარა იმყოფება, ნახმარი ბოთლების შეგროვება უფრო სარგებელია, ვიდრე დამქანცველი ათწლეულების მანძილზე მობილიზებული წყაროებით აღჭურვილი ჩემი მომდევნო ხუთიოდე გამოსაქვეყნებელი ფუნდამენტური მონოგრაფიის მომზადება. ამიტომ, თუ წიგნის მანძილზე დაგროვილ დოკუმენტებზე დაყრდნობით მომზადებული წიგნების გაყიდვაც მოგვიხერხდა, დაგვიხერხებოდა ეგ არის. დიდი მადლობა ჩვენი ნაშრომით დაინტერესებისთვის.

ყველაფერს ნათელი მოაზრება და გასხადება

ყველა დროსა და ეპოქაში ისტორიკოსებს უდიდესი პასუხისმგებლობა არა მარტო წარსულის კვლევის დროს ეკისრებოდათ. ანმყოფე ყურადღებით დაკვირვებაც ერთობ საშური საქმეა, რადგან, როგორც უნდა ვეცადოთ, მაინც ვერ ამოვშლი ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებიდან იმ უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს, რომლებმაც უდიდესი გავლენა მოახდინა დღევანდელი ფორმირებაზე.

სიყალბე ყველაზე მეტად ისტორიას არ უხდება. ისტორიული ფაქტებისთვის ფერუმართლის მოცხება ან, პირიქით, ყველაფრის გაუარესებელი სახით წარმოჩენა, ისტორიული პერსონაჟების ბიოგრაფიული შტრიხების რეტუსირება უმაღლესი საქმეა. სიმართლე მაინც არ დაიმალება — საბოლოოდ ყველაფერს ნათელი მოეფინება და ვაცხადდება.

დღეს განსაკუთრებით თვალშისაცემია ხელისუფლების მცდელობა, ბრწყვიალა ქალაქებში შეფუთონ ანმყოფე და ისე დაუტოვონ შთამომავლობას. ესეც დროებითია. ალბათ, ძნელად თუ წარმოდგენენ თავის დროზე HKB/ლ-ს თუ KTB-ს მესვეურები, რომ მათ მიერ სკრუპულოზურად შესწავლილ-გამოძიებულ საქმეებს ყურადღებით გაეცნობოდნენ და სტრუქტურულ მიღმა სწორედ იმ პოლიტიკურ კონიუნქტურას დაინახავდნენ, რომელთა მიჩქმალვასაც დიდ ძალისხმევას ახმარდნენ.

„მართალი ისტორია გვჭირდება“ — ამ სათაურით გამოაქვეყნა „საქართველო და მსოფლიო“ ცნობილი მეცნიერისა და პოლიტოლოგის ალექსანდრე ჭაჭიას სტატია და უკვე სათაურიდანვე საცნაურია მისი დანერისა და ფართო საზოგადოებისთვის გაცნობის მიზანი.

დღეს ყველაზე მეტად „მართალი ისტორია გვჭირდება“. იქნებ, ისტორიოგრაფიული სიმართლით მაინც შევძლოთ თავის დახსნა იმ ჩიხიდან, რომელშიც ბოლო ათწლეულების მანძილზე მოვექცით და გამოსავლის ძიების ნაცვლად თავით კედლის განგრევა ვცდილობთ.

ასეთი მცდელობები ყოველთვის კრახით მთავრდება. არც ჩვენ მოგველის კარგი დღე.

ისტორიის გაყალბების წინააღმდეგ კონკრეტულ ნაბიჯებს დგამს არასამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობა“, რასაც ადასტურებს მისი ეგიდით გამოცემული ბროშურები. ფაქტები და დოკუმენტები, რომელთა დიდი ნაწილი ქართველმა მკითხველმა პირველად იხილა მშობლიურ ენაზე, ნათელს ხდის, რომ ათწლეულების მანძილზე მხოლოდ სხვადასხვა ფორმაციითა იდეოლოგიის ნაკარნახევ „სიმართლეს“ გვახვევდნენ თავს და მთელი თაობები იზრდებოდნენ (და იზრდებიან!) ამ „სიმართლით“.

წარმოიდგინეთ, რა შრომა გასწიეს ბატონებმა ვახტანგ გვარამიამ და გიორგი ციციშვილმა, რათა „მეგრული საკითხი“ მთელი სისავსითა და ობიექტურობით მიეტანათ მკითხველამდე. ეს კრიტიკულ-ანალიტიკური გამოკვლევა მომავალ თაობებს XX საუკუნის ბევრ იდეალურ მოცულ ფაქტს გააცნობს და დაკვირვებულ მკითხველს კიდევ ერთხელ დააფიქრებს არა მარტო ისტორიის ფალსიფიკატორთა მიზნებზე, არამედ მათ მცდელობაზეც, ეს მიზნები სამშობლოს სამსახურად შემოგვასალონ... „მართალი ისტორია გვჭირდება!“ ასეთი მართალი ისტორიის ნათელი მაგალითია ფუნდამენტური ნაშრომი „მეგრული საკითხი“.

გვერდი მოაშალა ბონდო მინარაჟიშვილი

ჰავლაბრიდან ჰაბის ტრიბუნალამდე, ანუ მტერს მოხვდა ტალიანის მუსლი

საქართველოსა და მოსკოვის შორის კონფლიქტის შემსწავლელი ევროკავშირის კომისიის მიერ წარმოდგენილი გამოუქვეყნებელი დოკუმენტების თანახმად, დანაშაულის მნიშვნელოვანი ნილი საქართველოს პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის კისერზეა. მაგრამ თავის ნილ პასუხისმგებლობას ოსეთის შეიარაღებული ფორმირებებიც ვერ გაუბრუნებენ.

ავგნიუ დე ლა პევი. კაბინეტში მჯდარი 58 წლის შვეიცარიელი დიპლომატი ჰაიდი ტალიავინი (Heidi Tagliavini) ჟენევის ბოტანიკურ ბაღებს გაპყურებს. ფანჯარის მიღმა გადაშლილი ხედი მას წამით წყვეტს მაგიდაზე დასტებულ დაწყობილი საბუთების გროვისგან. ყველა მათგანი მხოლოდ ომზე და მის გამო პასუხისმგებლობაზეა. მათში კონფლიქტის მონაწილე მხარეების — რუსეთის, საქართველოს, სამხრეთ ოსეთისა და აფხაზეთის — ევროკავშირის გასული წლის აგვისტოს ხუთდღიანი ომის მიზეზებისა და გარემოებების შემსწავლელი კომისიისთვის გაცემული პასუხებიც შედის. საბუთებს შორისაა მოსკოვში, თბილისში, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში მივლინებული კომისიის წევრების ანგარიშები. აქვეა ექსპერტების მიერ შედგენილი დოკუმენტი; დიპლომატია, სამხედროთა და ამ ომის მსხვერპლთა საუბრების ჩანაწერები.

კავკასიის სპეციალისტი ტალიავინი, რომელსაც ციურისის გაზეთმა Neue Zürcher Zeitung-მა „მადამ კურაჟი“ შეარქვა, მტკიცებულ დიპლომატიური პრობლემების ექსპერტად ითვლება. კავკასიური საკითხი მისთვის ყველაზე რთული აღმოჩნდა მათ შორის, რაზეც კი მას ოდესმე უმუშავია. მოსალოდნელია, რომ ტალიავინი ამ ანგარიშში განმარტავს, როგორ გაღრმავდა დიდი ხნის წინათ წარმოქმნილი რეგიონალური კონფლიქტი საქართველოსა და მასზე გაცილებით ძლიერ რუსეთს შორის. ვინაა დამნაშავე ამ „ცივი ომის“ დასრულების შემდეგ ყველაზე სერიოზულ კონფრონტაციაში დასავლეთსა და აღმოსავლეთს შორის?

ტალიავინის განკარგულებაში 1,6 მლნ ევროს (2.2 მლნ დოლარი) ოდენობის ბიუჯეტი. მას, ასევე, შეუძლია, ისარგებლოს თავისი ორი მოადგილის, 10 სპეციალისტის, სამხედრო წარმომადგენლების, პოლიტოლოგების, ისტორიკოსებისა და საერთაშორისო სამართლის ექსპერტების ცოდნითა და გამოცდილებით.

ბევრია დამოკიდებული დასკვნებზე, რომელსაც მისი კომისია დადებს. განიხილება თუ არა საქართველოს ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკა ნატოში შესვლის რეალურ კანდიდატად, თუ ეს, უბრალოდ, ქვეყანაა სულელი ანარქული მოთამაშის ხელში? მართალია იცავდა თუ არა რუსეთის ხელი-

სუფლება თავის მოკავშირე სამხრეთ ოსეთს ქართველების თავდასხმისგან, თუ რუსეთმა მოახდინა გლობალური კრიზისის პროვოცირება, როცა მისმა შენაერთებმა გაურკვეველი ვადით მოახდინეს საქართველოს ცალკეული რეგიონების ოკუპაცია?

კომისიის გამოძიების კონფიდენციალური დოკუმენტები, რომელთა მოპოვებაც ჟურნალმა „შპიგელმა“ მოახერხა, მეტყველებს იმაზე, რომ კონფლიქტში დამნაშავეების ძებნა მისი მონაწილეებისთვისაც ისეთივე რთული იყო, როგორც მსოფლიო საზოგადოებისთვის. მიუხედავად ამისა, ისინი მივიდნენ დასკვნამდე, რომ ომი საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა დაიწყო, რომელიც 2008 წლის 7 აგვისტოს თავს დაესხა სამხრეთ ოსეთს. ტალიავინის მაგიდაზე დახვავებული ფაქტები აბათილებს სააკაშვილის რწმუნებებს, რომ მისი ქვეყანა იმ დღეს „რუსული აგრესიის“ უდანაშაულო მსხვერპლი გახდა.

ასკენის რა თბილისის სამხედრო ფიასკოს, კომისიის წევრი, ბრიტანეთის არმიის გადამდგარი პოლკოვნიკი კრისტოფერ ლენგტონი (Christopher Langton) აცხადებს: „საქართველოს ოცნებები ნამსხვრევებად აქცეული, მაგრამ ეს მან მხოლოდ საკუთარ თავს უნდა დააბრალოს.“

კომისიის მეორე წევრი, ბრიტანელი პოლიტოლოგი ბრუნო კოპიეტერი (Bruno Coppieter) პირდაპირ აყენებს საკითხს, ჰყავდა თუ არა საქართველოს ხელისუფლებას ამ დონის დამნაშავეები. „დასავლეთის მიერ სააკაშვილის მხარდაჭერა, განსაკუთრებით სამხედრო მხარდაჭერა ძალაუხერხებულად საქართველოს კურსის კონფრონტაციისკენ შეცვლის მიზეზი გახდა“, — წერს კოპიეტერი.

ბერლინელი ჟურნალისტი, მარშალის ფონდის „გერმანია-აშშ“ წევრი იორგ ჰიმელრაიხი (Jorg Himmelreich) მას არ ეთანხმება. იგი საქართველოს ნატოში გაწევრების მომხრეა და „სამხრეთ ოსეთის დედაქალაქის, ცხინვალის ხანმოკლე ქართულ ოკუპაციას“ სააკაშვილზე „მოსახლეობის მხრიდან“ ძლიერი ზეწოლით ამართლებს, რომელიც მისგან მრავალჯერადი საპრეზიდენტო დაპირების შესრულებას ითხოვდა სეპარატისტული რესპუბლიკის ხელახალ შემოერთებასთან დაკავშირებით.

თავდაცვა?

ჰიმელრაიხი მკაცრად აკრიტიკებს რუსეთის ქმედებებს, აგრესიასა და „საერთაშორისო სამართლის ნორმების დარღვევას“ უწოდებს მას. საერთაშორისო სამართლის პამპურგელი ექსპერტი და ევროკავშირის კომისიის წევრი ოტო ლუხტერჰანდი (Otto Luchterhandt) უფრო დიფერენცირებულ შეფასებას აკეთებს. ვინაიდან ქართული ჯარები თავს დაესხნენ რუსეთის სამშვიდობო ძალების ბაზას სამხრეთ ოსეთის დედაქალაქ ცხინვალში, რუსეთს, გაეროს და დამდგენილების 51-ე მუხლის თანახმად, უფლება ჰქონდა, თავდაცვისთვის მიემართა“, — ამტკიცებს იგი.

რუსეთის ძალები სამხრეთ ოსეთში 1992 წლის შეთანხმების საფუძველზე იმყოფებოდნენ, რომლის აღსრულებაც საერთაშორისო სამართლის ნორმების შესაბამისად საქართველოსა და რუსეთისთვის სავალდებულო იყო. ლუხტერჰანდის მტკიცებით, საქართველოს თავდასხმა ამ შეთანხმების დარღვევა იყო, რამაც რუსეთს ჩარევის უფლება მისცა. მიუხედავად ამისა, წერს იგი, კრემლი შეიძლება დაედასაშალოს „პროპორციული“ და მის მიერ საქართველოს დასავლეთის იტერვენციაში სამხედრო ძალის გამოყენებით.

ექსპერტებმა საქართველოს პრეზიდენტის განცხადების (რომელიც მან „შპიგელთან“ ინტერვიუში გააკეთა)

თა) ვერანაირი დადასტურება ვერ მოუპოვეს, რომელიც ირწმუნებოდა, რომ რუსული 150 ტანკისგან შემდგარი კოლონა სამხრეთ ოსეთში ჯერ კიდევ 7 აგვისტოს საღამოს შემოვიდა. კომისიის დასკვნების მიხედვით, რუსული არმია 8 აგვისტომდე სამხრეთ ოსეთში არ შესულა.

მეორე მხრივ, კომისიის წევრები აღნიშნავენ, რომ სააკაშვილმა ჯერ კიდევ 7 აგვისტოს დილით სამხრეთ ოსეთის საზღვარზე 12 000 სამხედრო მოსამსახურესა და 75 ტანკს მოუყარა თავი. გამოძიებისას მათ აღმოაჩინეს ქართველი პრეზიდენტის რამდენიმე შენიშვნა, რაც ადასტურებს, რომ მას დიდი ხანია, ანუ ხებდა სამხრეთ ოსეთის პრობლემის სამხედრო გზით მოგვარების იდეა. „თუ თქვენ ნებისმიერ ქართველ ჯარისკაცს სკითხავთ, რატომ მსახურობს ის შეიარაღებულ ძალებში, გიპასუხებს: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად“, — განაცხადა სააკაშვილმა 2004 წლის 25 მაისის სატელევიზიო მიმართვაში.

გერმანის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მაღალჩინოსნებმა იცინა, რომ ტალიავინის მოადგილე უეე შრამი (Uwe Schramm) ამ ქვეყანაში ელჩად ყოფნის პერიოდში უპატაკებდა ომის დაწყებისაკენ სააკაშვილის მისწრაფებას.

როცა ხუთდღიანი ომი დაიწყო, ქართველმა გენერალმა მამუკა ყურაშვილმა ტელევიზიით განაცხადა, რომ მისი ქვეყანა „კონსტიტუციურ წესრიგს“ ალადგენს მთელს რეგიონში“. შესაძლოა, იგი ციტირებდა 7 აგვისტოს გამოცემული ქართული ბრძანების სტრიქონებს. ქართველებს დღემდე არ წარმოუდგენიათ კომისიის დოკუმენტის ასლი. მათ, ასევე, არ გადაუციათ კომისიისთვის სხვა ოფიციალური ბრძანებების ასლები. კომისიამ ასეთი უყურადღებობა ახსნა როგორც დანაშაულის ერთგვარი აღიარება.

თუმცა კომისიის წევრები საერთო ჯამში თანხმდებიან,

რომ ქართველებმა (და რუსებმაც) დაარღვიეს ჟენევის კონვენციის დადგენილება საომარი მოქმედებების დროს სამოქალაქო მოსახლეობის დაცვის შესახებ. როგორც რუსულმა, ასევე ქართულმა ძალებმა გამოიყენეს დიდ ფართობზე ასაფეთქებელი ნივთიერების გამშლელი კასეტური საბრძოლო მასალები, რომელთა მოქმედების შედეგად დაიღუპა რამდენიმე მშვიდობიანი მცხოვრები, ხოლო დიდი რაოდენობით მეტი. საქართველომ აღიარა ასეთი ტიპის იარაღის გამოყენება, მაშინ, როცა რუსეთი კვლავ უარყოფს ამ ბრალდებებს.

„სამხედრო დანაშაული“

კომისიას, აგრეთვე, მოჰყავს სამხრეთ ოსეთის მოხალისეების მშვიდობიან ქართველ მოსახლეობაზე თავდასხმის მრავალი ფაქტი. სამართლებრივ საკითხებში შვეიცარიელი ექსპერტის, თეო ბუტრუშის (Theo Buttruche) კომისიისთვის წარდგენილი ანგარიშის თანახმად, მოხალისეებმა, ძირითადად ახალგაზრდა მამაკაცებმა, გაძარცვეს და გადანეგეს რამდენიმე სოფელი. ისინი სცემდნენ მშვიდობიან მოსახლეობას და რამდენიმე ათეული ქართველი მოკლეს. ჰაავის კონვენციის თანახმად, რუსეთის ჯარები ვალდებული იყვნენ, აღედგინათ საზოგადოებრივი წესრიგი, მაგრამ მათ თითქმის არაფერი მოუშეშვეს იმ სიმხვეცეების აღსაკვეთად, რასაც კომისიის დოკუმენტი „სამხედრო დანაშაულებანი“ ეწოდება.

ახლა კომისიის ხელმძღვანელს ანგარიშის საბოლოო ვარიანტის მომზადება მოუწევს. და სულაც არა აქვს განზრახული, რომ შიგ განსხვავებული და ურთიერთგამომრიცხავი მოსაზრებები ჩაწეროს. მიუხედავად ამისა, ტალიავინი ისეთი რეპუტაციის ადამიანია, რომელიც ერიდება კონფლიქტის მონაწილე რომელიმე მხარის მიმართ მკაცრ შენიშვნებსა და გამონათქვამებს. კომისიის წევრები პროგნოზირებენ,

რომ ტალიავინი, ალბათ, დასკვნაში ჩადებს ჰიმელრაიხის მოსაზრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ ნატოში საქართველოსთვის კარი ღია უნდა დატოვონ, მიუხედავად მისი იმპულსური პრეზიდენტისა. ივნისის დასაწყისში სააკაშვილი ტრამპ-ხობდა, რომ მისი ქვეყანა ისევ ომის მდგომარეობაშია რუს „მტრებთან“.

სავარაუდოდ, პასუხგაუცემელი დარჩება კიდევ ერთი კითხვა — რა როლი ითამაშა ქართულ კონფლიქტში ამერიკამ? ყოფილი პრეზიდენტის, ჯორჯ ბუშის მთავრობა მრავალი წლის განმავლობაში საქართველოს მნიშვნელოვან სამხედრო დახმარებას უწევდა. მან საქართველოში, სხვა ყველაფერთან ერთად, 150-მდე სამხედრო ინსტრუქტორი გაგზავნა.

ამასთან, კომისიის წევრთა უმრავლესობას აინტერესებს, რა იცოდა საქართველოში აშშ ელჩმა და ნაციონალური სამხედრო კოლეჯის ყოფილმა მრჩეველმა ჯონ ტეფტმა სააკაშვილის ბრძანებებთან დაკავშირებით. მათ ასეთი კითხვა აქვთ: რატომ არაფერ უპასუხა აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტში რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის, გრიგორი კარასინის ზარს, როცა 8 აგვისტოს, უთენია, ომი დაიწყო? იმ დროს ხომ ვაშინგტონში ნაშუადღევია, ანუ ჯერ კიდევ სამუშაო საათები იყო?

კომისიის სხვა წევრები სახელმწიფო მდივნის მოადგილესთან, დენიელ ფრიდთან საუბარს ისურვებდნენ, რომელიც იმ დროს პასუხს აცხადებდა საქართველოზე. მცირე ხნის წინ ფრიდი პირად საუბარში გამოუტყდა საგარეო პოლიტიკის გერმანელ ექსპერტს, რომ სააკაშვილი ამერიკაში „კონტროლიდან გამოვიდა.“

მაგრამ ტალიავინის კომისია ამერიკელებს შეკითხვებს არ დაუსვამს. მისი ერთ-ერთი წევრის განცხადებით, „ჩვენს ხელმძღვანელსა და ევროკავშირს, უბრალოდ, გამბედაობა არ ეყოფა, რომ ასეთი ნაბიჯი გადადგან.“

„შპიგელიდან“ თარგმანა ლეასო ლეპიაზვილია

რუსეთს კონფლიქტი არ სჭირდება

მოსკოვი ამერიკის შეერთებული შტატების უმცროსი პარტნიორის როლით დაინტერესებული არ არის და აშშ სტრატეგია — პუტინი და მედვედევი დათმობებით მოათვინიეროს — სახიფათოა.

დიმიტრი მედვედევისა და ბარაკ ობამას იმ შეხვედრის შემდეგ, რომელსაც დაძაბულად ადევნებდნენ თვალყურს მთელს მსოფლიოში, იქმნება შთაბეჭდილება, რომ აშშ პრეზიდენტი ჩვენი კომპიუტერებით გადატვირთეს: ევრანი ჯერ ქრება, შემდეგ მასზე ძველი პროგრამები ჩნდება და ბოლოს მანქანა ძველებურად ჯახირ-ჯახირით იწყებს მუშაობას.

როგორც შეხვედრის მსვლელობისას გამოჩნდა, რუსული მხარე თავისი მკაცრი პოლიტიკის ერთგული რჩება. პრეზიდენტი მედვედევისა და პრემიერ პუტინზე დიდ შთაბეჭდილებას არ ახდენს ობამას ძალისხმევა — გააუმჯობესოს ორმხრივი ურთიერთობები. ამასთან, ორივე რუსი ლიდერი განუწყვეტლივ იმეორებს, რომ დათმობებზე სწორედ ვაშინგტონი უნდა

წავიდეს, თავად ვაშინგტონი სწორედ ამის დემონსტრირებას ახდენს.

ვაშინგტონის ამგვარი სტრატეგია სარისკოა, რადგან ამ დათმობების შემდეგ ობამა შესაძლოა, რუსეთის ახალ მოთხოვნებს გადაეყაროს. ობამას, უპირველესად, რუსეთთან ბუშისგან შემკვიდრებით მიღებული ლატენტური კონფლიქტის განმუხტვა სურს, რათა შემდეგ მოსკოვთან მეტ-ნაკლებად ნორმალური ურთიერთობები დაამყაროს. ეს მისი საგარეო პოლიტიკის საკვანძო

მომენტებზე — ავღანეთზე, ირანსა და ისრაელზე კონცენტრირებისთვისაა საჭირო.

რუსეთს კი სულაც არ სურს სუსტ პარტნიორად ქცევა. საბჭოთა კავშირის შეიღობილ რუსეთს საკუთარი ღირსების მერყევი შეგრძნება ანუხებს, რაც უმჯობესია, უმაღლეს საერთაშორისო დონეზე მუდმივ ყოფნით, სუპერსახელმწიფოების მეთაურებთან შეხვედრებით გამყარდეს.

Financial Times

ეუთოს ვერაპი რეპოლუსია

რუსეთში ეუთოს რეპოლუსია „მეურაცხეობიერად“ ანტირუსულ გამოხედვად, „ისტორიაზე ძალადობით“, „რუსეთის წინააღმდეგ ახალ პოლიტიკურ დემარშად“ მონათლეს. „ვინც ერთ საფეხურზე აყენებს ნაციზმსა და სტალინიზმს, დაავიწყდა, რომ სწორედ სტალინიერმა საბჭოთა კავშირმა გაიღო ყველაზე დიდი მსხვერპლი და უდიდესი წვლილი შეიტანა ევროპის ფაშისმისაგან გათავისუფლებაში“, — აღმწერებთ განაცხადა რუსეთის დელეგაციის ხელმძღვანელმა ეუთოში, სახელმწიფო დუმის საერთაშორისო საქმეების კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ ალექსანდრე კოვალკინმა.

ვის ხარკის გადახდა, არამედ საგარეო პოლიტიკური ამოცანაც, რადგან რუსეთის ფედერაცია დღეს XX საუკუნის მეორე ნახევრის ყველა საერთაშორისო სამართლებრივი გადაწყვეტილებისა და ხელშეკრულების სამართალმემკვიდრეს წარმოადგენს (რომლებზეც სსრ კავშირის ხელმოწერაა). ამიტომ ფიზიკურად უნდა ვადევნოთ თვალი ასეთ დემარშებს. რაც შეეხება თავად ერთგვაროვნობის არსს, სამეცნიერო თვალსაზრისით, ის ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. კომუნისმი, როგორც თეორია, დოქტრინა და მსოფლიოს სურათი დასავლეთევროპული ფილოსოფიის პირმშოა. მარქსიზმიც ლოგიკურად გამოდინარეობდა იმავე ფილოსოფიისა და სხვა მოაზროვნეთა ფილოსოფიური შეხედულებებისგან. ის ლიბერალიზმის ბიძაშვილია და არა მისი ანტიპოდი, რადგან მისი საბოლოო მიზანი არა მხოლოდ უკლასო, არამედ უეროვნო, უმრავლესობის საყოველთაო გლობალური თანამეგობრობის შექმნაა გლობალური მმართველობის ქვეშ. ლიბერალიზმი ისტორიის მამოძრავებელ სუბიექტს ინდივიდი წარმოადგენს, აქ კი — კლასი, მაგრამ არა კრი.

რუსეთის დიპლომატიამ პასუხი გასცა ჩვენი ქვეყნის მისამართით შეურაცხყოფელ გამოხედვას ეუთოს პარლამენტართა მხრიდან. ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის რეპოლუსია, ფაქტობრივად, ათანაბრებს სტალინის რეჟიმს და ნაციზმს, ამხიზნავს ისტორიას, — განაცხადა ახლახან გამართულ კონფერენციაზე რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ანდრეი ნესტერენკომ. „დაუშვებლად მიგვაჩნია ის ფაქტი, რომ ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის რეპოლუსიაში არის მცდელობა პოლიტიკური მიზნებით ისტორიის დამახინჯებისა, რაც ამ ორგანიზაციათა წევრ სახელმწიფოებს შორის ხელს როდი შეუწყობს ნდობისა და თანამშრომლობის ატმოსფეროს შექმნას“, — ხაზი გაუსვა მან თავის გამოსვლაში. ანდრეი ნესტერენკომ ისიც აღნიშნა, რომ ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეა დამოუკიდებელი სტრუქტურაა, რომელიც ეუთოს სისტემაში მოქმედებს. „ეუთოს დირექტიული ორგანოების გადაწყვეტილებების განხილვაში, საპარლამენტო ასამბლეის რეპოლუსია მიიღება არა კონსენსუსით, არამედ ხმათა უმრავლესობით, და ამიტომ არ არეკლავს ყველა მისი მონაწილის კონსოლიდირებულ თვალსაზრისს. მათ აგრეთვე არ აქვთ ვალდებულება ძალა როგორც ეუთოს მონაწილე სახელმწიფოთა, ისევე ეუთოს როგორც საერთაშორისო ორგანიზაციისთვის“, — აღნიშნა რუსმა დიპლომატმა.

მართაზე. სამაგიეროდ, ისტორიის მათი — „ევროპული“ ვერსიის დაკვირვებას არავის აპატიებენ. ასე მაგალითად, იტალიაში მუსოლინის ფაშისტური რეჟიმი, იმავე საპარლამენტო ასამბლეის დებულებით, სულაც არ მიიჩნევა ტოტალიტარულად. ეს ეხება ფრანკოს ესპანეთსაც, 1970-იანი წლების საბერძნეთში „შავი პოლიციონიკების“ რეჟიმსაც, სალზარის დიქტატურას პორტუგალიაში, სოციალისტური რეჟიმიც პოლონეთშიც და ხორციელდებოდა რეჟიმის უნგრეთშიც. ევროპულამენტმა ასევე არ გადასცა ანალოგიის პროფანისტიკური რეჟიმები ომამდელ აღმოსავლეთ ევროპაში (ბალტიისპირეთისა და რუმინეთში).

ბედობის“ მონაწილეები რუსოფობიული ინსტიტუტების აყოლით, ფაქტობრივად, ზურგში აფურთხებენ საკუთარ ისტორიას (და ამით თავიანთი წარსულსა და აწმყოს დეზავუირებდაც ახდენენ). ბუნებრივია, მათ არ აღმოაჩნდათ იმდენი გამბედაობა, რომ ელიარებიანთ პიტელთან დანაშაულებრივი შეთქმულება და ჩუხოსლოვას შემდგომი დაშლა. რეპოლუსია, აგრეთვე, მოულოდნელს უგულვებელყოფილ იქნეს „ისტორიის შეღამაზების“ მიმართული საქციელი, ლორსება და მშველბა...“

აღლა კი ევროპელებს წინა თარიღით სურთ, „ნიურნბერის პროცესის“ გაუმართონ საბჭოთა კავშირს, რათა ის დანაშაულებრივ სახელმწიფოდ გამოაცხადონ და, შესაბამისად, ეჭვქვეშ დააყენონ სსრ კავშირის ხელმძღვანელობის ხელმძღვანელებს, რათა მსოფლიოს ყველა მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებაზე მათ მოსველებს არ აძლევს ჩვენი ვეტოს უფლებაც გავრცელდეს უმშობრობის საბჭოში, რაც დასავლეთის ხელს უშლის, იოლად განახორციელოს ყველა საჭირო გადაწყვეტილება საერთო მორალით ყველა კუთხეში ბომბების დახმარებით დაამყაროს თავისი არაჩვეულებრივი დედასაყვანა. ჩვენითვის ომისა და გამარჯვების საყოველთაო განმარტება არა მხოლოდ შელახული თავმოყვარეობის-

ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის რეპოლუსიას კომენტარი გაუკეთა დემოკრატიისა და თანამშრომლობის ინსტიტუტის პარიზის განყოფილების თავმჯდომარემ ნატალია ნაროჩნიკაიამ: — სინამდვილეში ეს დოკუმენტი ერთ-ერთი ლოგიკური რგოლია მეორე მსოფლიო ომისა და ფაშისმზე გამარჯვების ისტორიის დამახინჯების ჯაჭვი. საქმე ისაა, რომ დასავლეთი ცდილობს, ნაციზმის ცოდ-

ვისი რასის გადაქცევას აპირებდა ბატონების ერთადერთ რასად, რომელთა ევროპით უნდა გართმულიყო მთელი მსოფლიო. ასე რომ, არ არსებობს ორი იმაზე ურთიერთგანსხვავებული იდეოლოგია, ვიდრე ნაციზმი და კომუნისმი.

სინამდვილეში დასავლეთი ემადლიერება „რეპოლუსიის დემონებს“ იმის გამო, რომ მათ იდეი ქრისტიანული მართლმადიდებლური იმპერია დაანგარიეს. სტალინი კი სძულდა არ რეპრესიების (ამ პარამეტრით ისინი ერთნაირები არიან), არამედ იმის გამო, რომ მას უკავშირდება ჩვენი ხალხის იდეი გამარჯვება. სტალინის სახით (საბაბად მის მიერ განხორციელებულ რეპრესიებს იყენებენ) მათ ჩვენი გამარჯვების დაკინებდა სურთ. სხვათაშორის, ევროპელები „ყველა დროისა და ხალხების დემონებად“ არ აცხადებენ საკუთარ ბოროტმოქმედებს; მაგალითად, რობესპიერს, რომელმაც პირველმა განახორციელა მასშტაბურად რეგულაციური ტერორის პრინციპი... და თუმცა საფრანგეთის რეპოლუსიას მსხვერპლის რაოდენობით ჯერჯერობით ბადალი არ ჰყავს, რომელი განსჯაზე ლაპარაკი, როცა პარიზში დანტონის ქანდაკება აღუმართავთ!

ზემონათქვამთან დაკავშირებით შეგახსენებთ, რომ ვილნიუსში 29 ივნისიდან 3 ივლისამდე გამართულ ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის სესიაზე ე. წ. „ეუთოს საპარლამენტო კომიტეტმა დემოკრატიის სფეროში“ მიიღო რეპოლუსია პრეტენზიული სახელწოდებით — „გახლეჩილი ევროპის გაერთიანება“. დოკუმენტი (რომელიც, სხვათაშორის, მხათა უმნიშვნელო უპირატესობით მიიღეს) ნათქვამია, რომ XX საუკუნეში ევროპული ქვეყნები დაზარალდნენ ორი ტოტალიტარული რეჟიმით, რომლებმაც კაცობრიობის წინააღმდეგ დანაშაული და გენოციდი მოიტანეს. ეს ნაციზმი და სტალინიზმი გაათანაბრებს, თუმცა ასეთი გათანაბრების შედეგები, უპირველესად, საფრთხეს უქმნის რუსეთს და არა გერმანიას. კერძოდ, რეპოლუსია დაუშვებლად აცხადებს „ტოტალიტარული რეჟიმებისთვის განდიობას სტალინური წარსულის აღსანიშნავი საჯარო დემონსტრაციების გამართვით.“

ლიტვებმა დეპუტატებმა (რომლებიც სლოვაკელ კოლეგებთან ერთად ამ სკანდალური ინიციატივის ავტორები არიან) გაჩუქება ამჯობინეს იმაზე, რომ ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის სესია იმართებოდა ვილნიუსში, რომელიც სწორედ „სტალინის სისხლიანი რეჟიმის“ დამსახურებითაა დღეს ლიტვის დედაქალაქი და არა პოლონეთის პროვინციული ქალაქი (სსრ კავშირის შემადგენლობაში შესვლისას და მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებისას ლიტვის ტერიტორია თითქმის მესამედით გაიზარდა პოლონეთისა და გერმანიის ყოფილი ტერიტორიების ხარჯზე). ამ ანტირუსული „ევროფ-

ერთსქესიანი ქორნიება სავსებით ლეგიტიმურად მიიჩნევა კანონის თვალსაზრისით. თუმცა, ქალბატონ კოუკლის (და უთუოდ მის უაჩრებდარ თავი სუფილი სექსუალური არჩევანის პრაქტიკოს ადებტებს) ეს ამკარად ეცოტავება. კოუკლის სარჩელის თანახმად, მასაჩუსეტსის სექსუალური ცირკოსებებს არა მხოლოდ მატერიალური შედეგების მიღების უფლება უნდა ჰქონდეთ, რაც მათ უკვე მინიჭებული სხვის უფლებებზე, არამედ ფედერალური ხელისუფლებისგან ფინანსური მხარდაჭერაც უნდა მიიღონ.

კოუკლის აზრით, ფედერალური კანონი „ქორნიების დაცვის შესახებ“ (რომლის თანახმად, ფედერალურ ხელი სუფლებს არ შეუძლია, ერთსქესიანი ქორნიება კანონიერად ჩათვალოს, თუნდაც, ის ლეგალური იყოს ამა თუ იმ შტატში) არღვევს ამერიკის ფედერაციის სუბიექტთა უფლებებს, ქორნიების მიმართ პოლიტიკის ფორმირება მოახდინოს და აიძულებს, კანონის ნიშნულზე მოქალაქეთა თანასწორობის კონსტიტუციური დებულება დაარღვიონ.

მისი გათავალისწინებით, რომ ეკონომიკური კრიზისის პირო-

ბებში ამერიკული ფედერალიზმი ისედაც სერიოზულ ზეწოლას განიცდის შტატების ხელისუფლებისგან, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ვამინგტონი არ მოისურვებს ფედერაციული კავშირების სიმტკიცის გამოცდას და ადგილობრივი ლიბერტენების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას ამჯობინებს. ამასთან, აშშ პოლიტიკური ისტებლიშმენტის ჯანსაღ ნაწილს ამაში მხოლოდ საკუთარი თავის დადანაშაულება შეუძლია.

ამგვარად, ევროპული პარლამენტარები, ფაქტობრივად, ლახავენ რუსეთის უფლებებს, სამხედრო აღლუმები გამართოს გამარჯვების დღის აღსანიშნავად, რომ აღარაფერი თქვამს რეპოლუსიის მიერ მიტინგების გა-

გაეპი ვაჟინგტონის დარქებას ლაპოზან

ამერიკის შეერთებული შტატების კანონი „ქორნიების დაცვის შესახებ“ ერთსქესიანი ქორნიებაში მყოფ პირებს აქამდე არ ანიჭებს იმავე უპირატესობებს, რასაც ჰეტეროსექსუალურ მეუღლებს. კერძოდ, ეს ეხება ფედერალური გადასახადების გადახდას. ბარაკ ობამა თავისი წინასაარჩევნო კამპანიის დროს სექსუალურ უმცირესობებს ტრადიციული ორიგინალის მქონე ამერიკელთა თანაბარი შესაძლებლობებით აღჭურვას დაპირდა, რაც ახლა ადგილობრივი გეების მორალურად დასაბუთებულ პრეტენზიებს იწვევს ფედერალური ხელისუფლების მიმართ.

შეერთებულ შტატებში, მსოფლიო „დემოკრატიის ცენტრულში“, რომელიც გლობალური რეცესიების დადგომის შემდეგ, პრაქტიკულად, ალყის მდგომარეობაზე გადავიდა, გრძელდება სექსუალური უმცირესობისთვის საკანონო სახელმწიფო ინსტიტუტებზე. ამერიკელი გეები და ლესბოსელები, რომლებიც ისედაც შეღავათებით სარგებლობენ შტატებში, ცდილობენ, „მეტ წარმატებას“ მიაღწიონ და რაც შეიძლება მეტი ახალი პრივილეგია და პრეფერენცია გამოპვლიჯონ ხელისუფლებას, რაც ტრადიციული ოჯახური ფასეულობების მქონე ადამიანებთან გაათანაბრებდათ.

საგულისხმოა, რომ მასაჩუსეტსის ისედაც ერთ-ერთი ამერიკის იმ 6 შტატიდან, სადაც

ერთსქესიანი ქორნიება სავსებით ლეგიტიმურად მიიჩნევა კანონის თვალსაზრისით. თუმცა, ქალბატონ კოუკლის (და უთუოდ მის უაჩრებდარ თავი სუფილი სექსუალური არჩევანის პრაქტიკოს ადებტებს) ეს ამკარად ეცოტავება. კოუკლის სარჩელის თანახმად, მასაჩუსეტსის სექსუალური ცირკოსებებს არა მხოლოდ მატერიალური შედეგების მიღების უფლება უნდა ჰქონდეთ, რაც მათ უკვე მინიჭებული სხვის უფლებებზე, არამედ ფედერალური ხელისუფლებისგან ფინანსური მხარდაჭერაც უნდა მიიღონ.

ბებში ამერიკული ფედერალიზმი ისედაც სერიოზულ ზეწოლას განიცდის შტატების ხელისუფლებისგან, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ვამინგტონი არ მოისურვებს ფედერაციული კავშირების სიმტკიცის გამოცდას და ადგილობრივი ლიბერტენების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას ამჯობინებს. ამასთან, აშშ პოლიტიკური ისტებლიშმენტის ჯანსაღ ნაწილს ამაში მხოლოდ საკუთარი თავის დადანაშაულება შეუძლია.

მისი გათავალისწინებით, რომ ეკონომიკური კრიზისის პირო-

უპიდფური კრიზისი

ამერიკის ხელისუფლებაში დაჩქარებული ტემპით რეკრუტირდება არათეთრკანიანი და „არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის“ ფიგურები, მსოფლიო ეკონომიკას კი კრიზისი არყვეს. ეს ორი მოვლენა ერთმანეთთან უკიდურესად მჭიდროდა დაკავშირებული.

კულტურა

ან გარდაცვლილი მაიკლ ჯექსონი რამდენიმე თაობის კერპად იქცა. მან თავიანთი ცემელთა გულელები მხოლოდ ხმის ტემპით კი არა, უცნაური ცეკვებითაც დაიპყრო: უჩვეულო პლასტიკით, რაღაც რობოტების სტილში... ჯექსონი მუდმივად ეხებოდა ხელით და ამოძრავებდა თავის „მამაკაცურ ღირსებას“, რომლისკენაც არა მხოლოდ კოსტიუმების, არამედ ამგვარი მოქმედების საშუალებითაც მიმართავდა ყურადღებას. ყოველდღიურ ცხოვრებაში ეს უმსგავსობად ითვლება. როდესაც ამგვარ სულელურ ჩვევას ბავშვებში ამჩნევენ, შშობლები დიდ ძალისხმევას ხარჯავენ, რათა როგორც გადარჩეონ. მედიცინაში ამას masturbation ეწოდება და რამდენიმე ათეული წლის წინათ თვლიდნენ, რომ გამრავლების უნარს აქვეითებს. შემდეგ მეცნიერებმა გამოაცხადეს, რომ თეორიის ონანიზმის მავნეობის შესახებ არ დადასტურდა და სექსოლოგებმა პოპულარული მედიცინის ენაზე აუხსნეს ხალხს, რომ „ეს მავნე ჩვევა კი არა, სექსობრივი ფუნქციის დაცვაა, რომელიც ეხმარება ადამიანს, თუ ორთქლის გამოშვების სხვა საშუალებები მიუწვდომელია“.

ჯექსონისა და სექსობათოლოგების მცდელობას უკვალოდ არ ჩაუვლია — უკვე მილიონები ტყვევებენ „ქუჩიდან მოსულ“ რებს, რომლის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ელემენტი სწორედ ონანიზმია, ოღონდ ახლა ეს უმსგავსობა აღარაა, ეს უკვე არის COOL!

ასევე, ურიცხვი თავიანთი ცემელი ჰყავს საუპრინფრის კონტროლში. XX საუკუნის ტაბუ — ახსნა და რადიოსა თუ ტელევიზიაში ბულვარული ტიპის თოქშოუს პოპულარიზაციის შემდეგ ყოველდღიური პროგრამის მთავარ გმირებად გეები, ლესბოსელები და ტრანსვესისტიები აქცია. მისი წყალობით, სწორედ ეს უნარი გამეფდა XXI საუკუნის გასართობ გადაცემებში. კრიტიკოსები ოპრას ამერიკაში კონტრკულტურის სტიმულირებაში აღანაშნალებენ. „იფფფსიანი სტრიპტიზი სატელევიზიო ეკრანებზე — ეს საზოგადოებრივი თერაპიის ძალზე საეჭვო ფორმაა, რომელმაც მორალის რღვევამდე, ერთსქესიანი სიყვარულის პროპაგანდამდე, უწესრიგო სექსუალურ კავშირებამდე, ნარკომანიასა და უღმერთობამდე მიგვიყვანა“.

სოციოლოგი ვიკი არტი ბულვარულ თოქშოუსებს სოციალური ნორმების გადახედვისათვის აკრიტიკებს და თვლის, რომ ოპრა უინფრის წარმატების შედეგად დაწყებული მასმედიის რევოლუციამ „ნორმალურ“ და „არანორმალურ“ ქცევას შორის ზღვარი წაშალა. და არა მხოლოდ ოპრა. ყველა ტელევიზია გაყოფილია გავლენის სფეროებად. „Gay & Lesbian Alliance Against Defamation“ (GLAAD — გეებისა და ლესბოსელების გაერთიანება ცი-

ლისნამების წინააღმდეგ) დიდი სიამაყით იუწყებოდა საკუთარი მიღწევების შესახებ: „გეებისა და ლესბოსელების ფილმებში მონაწილეობის სამწლიანი შემცირების მომდევნო წელს ეს მაჩვენებელი გაორმაგდება. LGBT-ის (lesbial, gay, bisexual and transgender — ლესბოსელები, გეები, ბისექსუალები და ტრანსვესისტიები) გმირების მონაწილეობით 2009 წლის ტელეგადაცემების 2,6% გავა, მაშინ, როდესაც ეს მაჩვენებელი 2005 წელს 1,4% იყო, 2006-ში — 1,3%, 2007-ში კი — 1,1%“. სექსუალურ უმცირესობათა აქტივისტები კმაყოფილი არიან ტელეარხების „ABC“-სა და „NBC“-ს მუშაობით, მაგრამ აკრიტიკებენ საკაბელო ქსელებს, სადაც მათი გმირების რაოდენობა 40-დან 32-მდე შემცირდა და, აგრეთვე, „CBS“-სა და „FOX“-ს.

ნიუ-იორკის ყოფილი მერის, რუდი ჯულიანის აზრით, სექსუალურ უმცირესობათა წარმომადგენლები ტელევიზიებისადმი მყურებლის ყურადღებას მიაპყრობს.

პოლიტიკა

პოლიტიკოსებიც მზად არიან მასტურბაციითა და გეფეკაციით გამოუშვან ორთქლი. მივყვით მოვინებდეს... ბარაკ ობამას პრეზიდენტად არჩევადან სულ ცოტა ხანში ქვეყანას გეებისა და ლესბოსელების გამოშვების ტალღამ გადაუარა. ისინი თანასწორუფლებიანობას ითხოვდნენ. თუ სიმართლეს თვალს გაუფსწორებთ, მათ თანასწორუფლებიანობა ისევე აქვთ, არავინ სჯის იმის გამო, რასაც თავიანთ საძინებლებში აკეთებენ, მაგრამ ეს არ ყოფნით, ისინი მუდმივად აფხიზლებენ საზოგადოებას საკუთარი სექსუალური ცხოვრების პროპაგანდით.

ახლახან რამდენიმე კვირის განმავლობაში აბსოლუტურად ყველა ტელევიზიას, თვით ყველაზე სერიოზულ საინფორმაციო გადაცემებსაც კი „მის ამერიკის“ ირგვლივ ატეხილი სკანდალი აზანზარებდა. ერთ-ერთ გეის მისი ოჯახისადმი დამოკიდებულება არ მოეწონა და ამასთან დაკავშირებით ძალზე ცინიკური განცხადება გააკეთა, ნუთუ ამის გამო მთელი ქვეყანა უნდა ახმაურდეს? „მის ამერიკამ“ გადანყვივდა საკადრისი პასუხი გავცა და ბრძანა, რომ ქორწინებისა და ოჯახის შესახებ ზუსტად მასპობი ფიქრობს ქვეყნის კერპი ბარაკ ობამაც. მაგრამ კამპანია არ შემწყდარა, იმიტომ, რომ ხელისუფლებაში ლიბერალების მოსვლის დღიდან ყველაფერში ორმაგი ბულატერია. ოფიციალურად პრეზიდენტს ჰყავს მეუღლე და შვილები, მაგრამ არაოფიციალურად ნიგნის თაროებზე განწდა ლერი სინკლერის ნიგნი „ბარაკ ობამა და ლერი სინკლერი — კოკაინი, სექსი, ტყუილი და მკვლელობა“, რომელიც ავტორისა და „მომაგალი უმაღლესი მთავარსარდლის“ ერთსქესიანი სიყვარულის ისტორიის ყველა რატომ დუმს თეთრი სახლი?

ალბათ, მათთვის მომგებიანია, ჰაერში გამოკიდული დარჩეს — „იქნებ“. ისინიც ხომ ამომრჩეველები არიან. სტატისტიკის მიხედვით მამაკაცების 2,8% და ქალების 1,4% გეებად, ლესბოსელებად და ბისექსუალებად იდენტიფიცირდებიან. უკანასკნელი წლების მანძილზე საყოველთაო რეკლამირების შედეგად მამაკაცების 9,1%-სა და ქალების 4,3%-ს ერთხელ მაინც მიუღიათ მონაწილეობა ერთსქესიანი სექსუალურ აქტში. რატომ მონაწილეობდნენ ფიზიოლოგიური წინაპირობის გარეშე? იმიტომ, რომ მოდამია! ხელი-სუფლებში მოსული ლიბერალების პროპაგანდის წყალობით, ეს პროცენტი დღითიდღე იზრდება.

აშშ სახელმწიფო მდივანმა ჰილარი კლინტონმა მისი ქმრის მიერ 2000 წელს დაარსებული გეებისა და ლესბოსელების თეკსთან დაკავშირებით გამოაქვეყნა სავსებით არაორაზროვანი განცხადება, რომელშიც ნათლად ახასხული სახელისუფლო გეგმები: „დიდად ვაფასებ გეების, ლესბოსელებისა და ბისექსუალების ვაჟკაცობას, რომელიც უკანასკნელი ორმოცი წლის მანძილზე გამოავლინეს და ვთავაზობ მათ მხარდაჭერას იმ მნიშვნელოვან საქმეში, რომელიც ჯერ კიდევ გასაკეთებელი აქვთ“. არც სახელმწიფო დეპარტამენტის მუშაობა დარჩენია უყურადღებოდ: „მადლობას ვუხდით ჩვენს თანამშრომელ ლესბოსელებს, გეებს, ბისექსუალებსა და ტრანსვესისტებს, რომლებიც ვაშინგტონსა და მთელს მსოფლიოში მუშაობენ“. ამ უკიდურესად გულწრფელი განცხადებიდან გამომდინარე, ხელისუფლება მზადაა, ამ ადამიანებს სამყაროს მასშტაბით უმნიშვნელოვანესი საქმეები ანდოს...

მოსახლეობის ორი პროცენტის ინტიმური სექსუალური პრობლემა გლობალური მასშტაბის აქციად გაბერეს. რაში სჭირდებათ ეს ლიბერალებს? პასუხი ისტორიაში ვეძიოთ.

რა არის ნორმა?

იქნებ მსოფლიო მართლაც ძველმოდურია და პროგრესული განვითარებისათვის ბიძგი

სჭირდება? სულ უფრო ხშირად ისმის კითხვა, რა არის სექსში „ნორმა“? რატომ ითვლება ორსქესიანი სიყვარული აბალღებულად და ერთსქესიანი სამარცხვინოდ? იქნებ, ეს მართლაც დისკრიმინაციაა? თუ ადამიანები ასეთებად დაიბადნენ, ეს უკვე ნორმაა...

ბიოლოგიის თვალსაზრისით, ევოლუცია განვითარების პროგრესულ გზას იჩნევს. ევოლუციის შედეგად ვითარდება კაცობრიობისათვის სასარგებლო ნიშნები და უსარგებლოთა მატარებლები იფილტრებიან. მსოფლიოში უამრავი მუტაციაა, ადამიანებიც იბადებიან ოთხი ფეხით, ორი გულით და ასე შემდეგ, მაგრამ ეს ნორმად არასდროს მიჩნეულა. ერთსქესიანი წყვილები არ მრავლდებიან. თუ საზოგადოებაში დაკანონდება ერთსქესიანი ქორწინებები და ისინი კლონირების მეთოდით გამრავლებას არ დაიწყებენ, განვითარებული ქვეყნების მოსახლეობა კატასტროფულად შემცირდება.

შეიძლება ამას განვითარების პროგრესული გზა ვუნოდოთ? ეს ნორმაა? რადიკალი ლიბერალებისათვის — კი. ისინი არა მხოლოდ მისდევენ ერთსქესიანი სექსის კულტურის განვითარების გზას, არამედ ნინა პლანზე აყენებენ პროგრამების სრულ პაკეტს: აბორტი უკონტროლოდ გამრავლებადი დარიბი მოსახლეობისათვის, ადამიანის განაყოფიერებულ კვერცხუჯრედზე ექსპერიმენტები, კლონირება. ამ პროგრამის ყველა მიმართულებას ერთად თუ შევკრებთ, გამოვა, რომ სულ მალე განწდება ახალი რასა, რომელსაც მსოფლიოს ლიბერალური

მმართველობა ახალი ჯიშით გამოიყვანს. მსოფლიოს ნაციონალ-სოციალიზმის საფრთხე ელის.

ფილოსოფიის თვალსაზრისით, ადამიანი მხოლოდ გამრავლების ინსტინქტის მატარებელი არაა. ცხოველისაგან ადამიანი განსხვავდება აზროვნებითა და სულიერებით, რაც ხორციელ ცხოვრებაზე მალა უნდა იდგეს და უნდა მართავდეს მას.

მეცხრამეტე საუკუნის რუსი მწერალი და ლექსიკოგრაფი ვლადიმერ დალი წერდა, რომ ადამიანი არის ნებისმიერი ერთი ხალხიდან, გონებით, ნების თავისუფლებით და მეტყველებით შემკული უმაღლესი მინიერი ქმნილება. გული და გონება მუდმივ კამათშია. ადამიანობის უმაღლესი ხარისხი იქნებოდა იქ, სადაც გონება და ნება შეგნებულად შეერწყმებოდა ერთმანეთს. როგორც ცხოველი განსხვავდება მცენარისაგან ინსტინქტით და ქმნის განსაკუთრებულ სამეფოს, ასევე განსხვავდება ადამიანი ცხოველისაგან გონებით და ნებით, ზნეობრივობით და სინდისით და ქმნის არა ცხოველთა სახეობას, არამედ — ადამიანის სამეფოს. ადამიანი ნიშნავს მწველს, რომელიც იმსახურებს ამ სახელს. ხორციელი ადამიანი ძლივს განსხვავდება ცხოველისაგან, მასში სულ ცხრამეტე საუკუნის რუსი მწერალი და ლექსიკოგრაფი ბუნებრივი ადამიანი მხოლოდ საგნობრივს და სამოქალაქო კანონს აღიარებს, მუდმივზე არ ფიქრობს, ხიბლში ვარდება; სულიერი ადამიანი თავისი რწმენით სიკეთესა და ჭეშმარიტებაშია; მისი მიზანი უმარაველი ოთხი ფეხით, სინდისი, იმარჯვებს ცდუნებაზე. ის თავისი სიყვარულით აღწევს რწმენასა და ჭეშმარიტებას; მისი მიზანი სასუფეველია, კანონი — სულიერი ნინათგრძნობა, სძულს ცდუნება. ეს ადამიანობის ხარისხია, რომელიც ნებით მიიღწევა.

ახლა იმას შეადარეთ, რა ადგილიც ადამიანს აშშ ლიბერალური ხელისუფლების პოლიტიკაში მიუჩინეს.

სამოქალაქო ომი

მიუხედავად მასების წინააღმდეგობისა, ობამას ხელი-სუფლება ჯიუტად მიიღტვის ახალი სექსუალური ურთიერთობების მქონე ახალი რასის შექმნისაკენ. „Gallup“-ის საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებით, ერთსქესიანი ქორწინების წინააღმდეგ ხმა ამერიკელთა 57%-მა მისცა; 40% კი — მომხრეა;

51% აბორტის წინააღმდეგია; 42% — მომხრე. მოსახლეობა ამ საკითხებისადმი დამოკიდებულებას მხოლოდ ოფიციალურ გამოკითხვებში არ აფიქსირებს. 2009 წელს „ამერიკის კერპის“ არჩევნებზე ხმა მისცა მაყურებელთა რეკორდულმა რაოდენობამ — 100 მილიონმა. ასეთი აქტიურობა მნიშვნელოვანი ნიშნად ნომინანტი-გეის გაძევებამ გამოიწვია. მაყურებელი გონებით აფასებდა ადამიანობის მატარებელს, მაგრამ სულის ნებით ხმას კრის აღენს აძლევდა. იგრძნეს რა მაყურებლის დამოკიდებულების მკვეთრი ცვლილება და შემოსავლის შემცირება, საკუთარი არატრადიციული ორიენტაცია უარყვეს შოუ ბიზნესის ისეთი მპროფესიონალებმა, როგორებიც არიან ჯუდი ფოსტერი, სინტია ნიქსონი, ლანს ბასი და სხვანი.

ხელისუფლების ძალისხმევა კი ძლიერდება. ერთსქესიანი ქორწინებების შესახებ უმაღლესი სასამართლოს განაყვეტილებების წინ სასწრაფოდ „წავიდა პენსიაზე“ ერთი შედარებით ახალგაზრდა მოსამართლე, რომლის ადგილზეც პრეზიდენტი ეძებს მას, „ვინც გულის დახმარებით შეძლებს, თავი იგრძნოს მიზარდის დედად, ღარიბ ადამიანად ან ჰომოსექსუალად, ქმედუნაროდ ან მოხუცად“. ცხადია, პრეზიდენტისათვის მთავარი კონსტიტუციის კანონები კი არა მათი პოპულარობის ინტერპრეტაციაა.

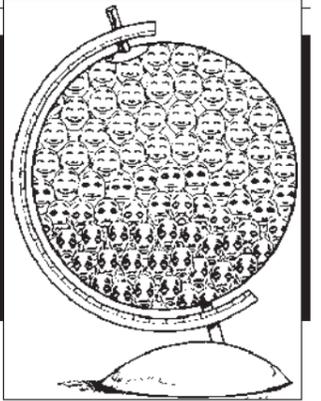
ამ ყველაფრის ფონზე წინასწარ განზრახულად გამოიყურებოდა 31 მაისს ექიმ ჯორჯ ტალიერის მკვლელობა, ექიმისა, რომელიც ამერიკაში ჯერ კიდევ აკეთებდა დაგვიანებულ აბორტებს (წინააღმდეგობის ყოველწლიური ადამიანი ორსულობის გვიანდელ სტადიაზე 60 000-მდე აბორტი კეთდება). ეკლესიაში მომხდარი ამ მკვლელობიდან რამდენიმე საათში გენერალურმა პროკურორმა ერიკ ჰოლდერმა ბრძანა, ქვეყნის ჰოსპიტლებში უსაფრთხოების ახალი ზომები შემოეღოთ. აბორტის საწინააღმდეგო მოძრაობების ლიდერები წუხდნენ, რომ ობამას ხელისუფლება ამ ყველაფრის გამოყენებით ყველა მოძრაობის ექსტრემისტულად მონათვლას ცდილობდა და უმაღლესი სასამართლოში მოსმენისათვის ნიადაგს ამზადებდა. შეიძლება ჩაითვალოს,

რომ ლიბერალური ხელისუფლების ეს კურსი ხელს უწყობს კაცობრიობის პროგრესულ განვითარებას? ლიბერალები ქმნიან ცხოველისაგან ძლივს განსხვავებულ ხორციელ ადამიანს. რისთვის აკეთებენ ამას?

გზის, გაზიარებული თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

გლობალიზაცია — XX საუკუნის უდიდესი აფერა

— იმ დროს, როდესაც თქვენ უკვე მსოფლიო ბანკისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პოლიტიკის წინააღმდეგი იყავით, ჩვენი მოქალაქეების უმეტესობამ ამ ორგანიზაციების არსებობის შესახებაც კი არაფერი იცოდა. რაში მდგომარეობდა თქვენი ბრძოლის არსი?

— 60-იან წლებშივე მადარდებდა „მსოფლიო ეკონომიკური განვითარება“ და მთელი ჩემი მოღვაწეობა გამიზნული იყო ქვეყნების დასათანხმებლად, უარი ეთქვათ მილტონ ფრიდმანის დამაგრებელ კურსზე. მას ცალსახად ფაშისტური ეკონომიკური ხედვა აქვს. მილტონ ფრიდმანის რეცეპტის მიხედვით, ეკონომიკური პოლიტიკა დიქტატურის გარეშე დიდხანს ვერ ძლებს.

70-იან წლებში სიტუაცია კიდევ უფრო დაიძაბა, რადგან საერთაშორისო სავალუტო ფონდმა და მსოფლიო ბანკმა „გლობალიზაცია“ და „თავისუფალ ვაჭრობას“ წოდებულ ფილიალურ დაბრუნება გადანიშნა. განსაკუთრებული ძალით ეს ყველაფერი 1989-1999 წლებში — გერმანიის კავშირის დაშლის შემდეგ — ამოქმედდა. მარგარეტ ტეტჩერმა, ფრანსუა მიტერანმა და ჯორჯ ბუშ-უფროსმა მსოფლიოს ახალი რომის იმპერიის — ლონდონსა და ნიუ-იორკიდან მართული მსოფლიო სახელმწიფოს იდეა მოახვიეს თავს. ვინაიდან მსოფლიოში გლობალიზაციის რეალური წინააღმდეგობა აღარ არსებობდა, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი და მსოფლიო ბანკიც უკვე აღარ მალავდნენ თავიანთ ფაშისტურ არსს. დაიწყეს გენოციდის მსოფლიო პოლიტიკის გატარება — სხვადასხვა ქვეყნის მოსახლეობის განყვება ლოკალური ომების ორგანიზებით, შიმშილით, „ოჯახის დაგვეგვის“ ლოზუნგებზე მოზადობის შემცირებით.

ახალი უტოპიის იდეოლოგია ამოცანა ერთიანი სახელმწიფოს შექმნა, რომელსაც ერთი ცენტრიდან ბანკირები მართავდნენ და ისინი საკუთარი სურვილისამებრ გადაწყვეტენ, ვინ — მოკვდეს და ვინ — იცოცხლოს. სხვაგვარად რომ ეთქვას, ოლიგარქებს მსოფლიო ძალაუფლების მთლიანად ხელში ჩაგდება სურს.

— საიდან გაჩნდა ახალი უტოპიის იდეა?

— მთავარი იდეოლოგები ჰერბერტ უელსი და ბერტრან რასელი იყვნენ. პროექტი ჯერ კიდევ XX საუკუნის დასაწყისში ჩაისახა. თავის დროზე რასელმა და უელსმა შეიმუშავეს ის პრინციპები, რომლებიც შემდეგ თანამედროვე ბირთვულ-ნობელიტიკად გარდაიქმნა. ისინი მივიდნენ ბირთვული იარაღის შექმნის თეორიულ დასკვნამდე და 1913 წელს უელსმა წამოაყენა ბირთვული პოლიტიკის გატარების იდეა განცხადებით, რომ ეს საშინელი იარაღი აიძულებდა ერებს, უარი ეთქვათ დამოუკიდებლობაზე და ძალაუფლება

ლინდონ ლარუში — ამერიკის უმსხვილესი ეკონომისტი, ცნობილი პოლიტიკოსი, ერთ-ერთი პირველთაგანი, ვინც ბრძოლა გამოუცხადა ფინანსურ ოლიგარქიასა და მის ძირითად ინსტიტუტებს — მსოფლიო ბანკსა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდს. მას ფინანსურ-ეკონომიკური პროგნოზების სფეროში ვერავინ შეედრება. მან იწინასწარმეტყველა რუსეთის 1998 წლის დეფოლტი, ერთი წლის წინათ კი მოსკოვში, სახელმწიფო დუმაში გამოსვლისას — მსოფლიო საფონდო ბაზრების ნგრევა. ახლა, როდესაც სულ უფრო და უფრო ხმამაღლა ისმის საუბარი გარდაუვალ გლობალიზაციაზე, ალბათ, უპრიანი იქნება, ამ ადამიანის აზრი გავიგოთ.

ლინდონ ლარუში

მსოფლიო ხელისუფლებებისათვის გადაეცათ. აშშ და ინგლისმა სწორედ მათი რეცეპტის მიხედვით დაიწყეს ბირთვული პოლიტიკის გატარება, ოღონდ მოგვიანებით კი, ვერ ვიტყვით, რომ უინსტონ ჩერჩილის დაუხმარებლად, ატომური ბომბები ხიროსიმასა და ნაგასაკიში ჩამოიყარა. ეს ერთადერთი მიზნით — მსოფლიოს ხალხთა დასაბინებლად გაკეთდა. ომი ისედაც დასასრულს უახლოვდებოდა და ბომბების სამხედრო აუცილებლობა ნამდვილად არ არსებობდა.

მაშინაც და მოგვიანებითაც რასელი ამერიკისა და ინგლისისაგან მოითხოვდა, საბჭოთა კავშირის პრევენციული და-ბომბვისათვის მომზადებულ-ლიყვნენ, რადგან სტალინი შეეწინააღმდეგა გაეროს მსოფლიო მმართველობად გარდაქმნის იდეას, რის შედეგადაც სუვერენული სახელმწიფოები განადგურდებოდნენ. ამის შემდეგ საბჭოთა კავშირთან მალევე წამოწყებული „ცივი ომი“ სწორედ რასელის გეგმის რეალიზებას ემსახურებოდა. იმავე გეგმის მიხედვით უნდა შექმნილიყო ბირთვული იარაღი, რომელიც მსოფლიო მმართველობამდე გაჭრიდა გზას.

სინამდვილეში პოლიტიკური თამაშის ძირითადი არსი იმაში მდგომარეობდა, რომ ამერიკის პრეზიდენტის ფრანკლინ რუზველტის გარდაცვალების შემდეგ ბრიტანული იმპერია და მისი მოკავშირეები, ეგრეთ წოდებული ბრიტანულ-ამერიკულ-კანადური ასოციაციის (ბაკ) წევრები, შეეცადნენ, კვლავ დაპატრონებოდნენ თავიანთ ყოფილ კოლონიას.

ამის მისაღწევად აშშ და სსრკ ერთმანეთს მიუქსიეს. ბაკისავსებით სამართლიანად თვლიდა, რომ შეიარაღების შეჯიბრში ქვეყნები ვერ დასუსტდებოდნენ, შედეგად კი სულაც დაიმსხვრეოდნენ. ასე განთავისუფლდებოდა გზა მსოფლიო ხელისუფლებისათვის, რომელიც მთავარ როლს ბაკს შეფარებული ბრიტანული მონარქია შეასრულებდა.

კურსს აქტიურად უჭერდნენ მხარს ჰენრი კისინჯერი და ზიგნეე ბუჟინსკი. ახლა მას ჯიუტად ახორციელებს ალბერტ გორი.

— კი, მაგრამ ხიშტებზე დიდხანს იმპერია ვერ იარსებებს. იდეოლოგია აუცილებელი...

— დიხ, რა თქმა უნდა, მენტალიტეტის შეცვლა იყო საჭირო. ვიდრე ხალხი თვლის, რომ ერის კეთილდღეობა ფიზიკური ეკონომიკისა თუ წარმოების განვითარებაზე, მეცნიერებასა თუ ტექნოლოგიურ პროგრესში კაპიტალდაბანდებაზე და მოკიდებულია და არა ფინანსურ კაპიტალზე, ის გააფრთხილებს თავის სუვერენიტეტსა და ხელისუფლების ერთეულს ინსტიტუტებს. ჩვენს დროში ასე იქცევა მალაიზია, რომელიც აზიური ვეფხვივით თავგამოდებით იბრძვის თავისი ნაშინის — სოროსისა და გორის — მსგავსი მტაცებლებისაგან გადასარჩენად. მენტალიტეტის შესაცვლელად მსოფლიო ხელისუფლების მომხრეებმა „კულტურული პარადიგმის ძვრების“ ახალი პოლიტიკა შეიმუშავეს. ამისათვის კი მასობრივი „ახალი საუკუნის“ ანტიქრისტიანული იდეოლოგია „New Age“ გავრცელდა.

მთავარ ფიგურებს შორის შეიძლება დასახელებდნენ მადამ ბლავატსკაია და საყოველთაოდ ცნობილი სატანისტი ალისტერ კროული. ჰიტლერის ფაშისტური, ეგრეთ წოდებული კონსერვატიული რევოლუცია — ესეც „New Age“-ს ნაყოფია. „მსოფლიო რელიგიის“ პროექტი, რომელსაც ინგლისის სამეფო სახლის წევრი და ალბერტ გორის თანამოაზრე, ედინბურგის ჰერცოგი ავითარებს, თავის იმით იმავე თეოსოფიური მოძრაობის გაგრძელებაა. „New Age“ მასობრივ ცნობიერებაში წერვაგას წარმოადგინა ადამიანზე, როგორც გარყვნილ ცხოველზე. სწორედ ამიტომ გაუშვეს მასებში ეგრეთ წოდებული „ახალი საუკუნის“ ანტიკრიტიკების კულტურა. სწორედ ამიტომ რომის იმპერიის მაგალითი უტოპიის მომხრეებმა ოკულტიზმის, ნარკომანიის,

პომოსეისუალიზმის... მხარდაჭერა და პროპაგანდა დაიწყეს.

— მაგრამ რატომ არიან საერთაშორისო სავალუტო ფონდი და მსოფლიო მმართველობის სხვა სტრუქტურები ასე შეფუთებული პლატაზე „ზედმეტ ხალხის“ მომრავლებით?

— ოლიგარქები მიჩვეულნი არიან, ხალხს უტყინო საქონელით მოექცენ. მაგრამ XX საუკუნეში ამ „საქონელმა“, ერთი მხრივ, რიგანი განათლება მიიღო, მეორე მხრივ კი, თანამედროვე მედიცინის მიღწევების წყალობით, საგრძობლად გამრავლდა. შედეგად, ოლიგარქების ხელისუფლებას საფრთხე შეექმნა. სწორედ ამის გამო ინერგება დაბალსინჯიანი მასობრივი კულტურა, მთელს მსოფლიოში მცირდება განათლების ნიხი და აღიარდება პოლიტიკის შეზღუდვის პოლიტიკა. 1966 წელს ამერიკაში იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ სახელმწიფოებს, რომელთაც მოსახლეობაც მატულობს, ეკონომიკური დახმარება არ უნდა გაეზარდათ. ამ შემთხვევაში ალბერტ გორის დახმარების გარეშე ინიცირებული იქნა ანტიკრიტიკული იდეოლოგია „New Age“ გავრცელება. ადგილობრივი ახალგაზრდობა შესაძლოა, აჯანყდეს რესურსების არასამართლიანი გაზიდვის გამო. და 1974 წელს გაჩნდა „აშშ-ის ეროვნული უსაფრთხოების შემორანდუმი“. სხვა ქვეყნებისათვის დახმარების განხორციელების მთელი ამერიკული პოლიტიკა ოჯახის დაგვეგვის პროგრამებს მიემა. ასეც რჩება დღემდე.

— რა ელის მსოფლიოს ახლო მომავალში?

— მსოფლიო ისტორიაში უდიდესი ფინანსური კრიზისი დაიწყო. სიტუაციის კონტროლის არანაირ მცდელობას ადგილი არ ჰქონია, ამიტომ, საკონტროლო უნარი მთლიანად ფინანსური კოლაფსის მომენტის და სიტუაცია უმართავი გახდება. აშშ დოლარი მალე, შესაძლოა, ძალიან გაუფასურდება. ნახეთ, რამოპყვევა ამას. უკანასკნელი წლების მანძილზე აშშ ფინანსურ დახმარებას რუსეთიდან, იაპონიიდან, აზიისა და ევროპის სხვა ქვეყნე-

ბიდან იღებდა. ფინანსური კოლაფსის შემთხვევაში ეს აღარ მოხდება. ჩვენ ისტორიის შემობრუნების მომენტთან ვდგავართ და, თუ ახალი ფინანსური სისტემის შექმნას არ ვიჭერებთ, ქაოსი დაიწყება. თანამედროვე ეკონომიკის ნორმალური ფუნქციონირებისათვის ხომ აუცილებელია პოლიტიკური სტრუქტურა, რომელიც კრედიტებისა და ინვესტიციების გაცემას გააკონტროლებს. უამისოდ თანამედროვე ვაჭრობის ორგანიზება შეუძლებელია. ჩვენ ნატურალური მეურნეობის ეპოქაში არ ვართ. ფინანსური გადარჩენისათვის ვაჭრობა აუცილებელი, სხვაგვარად ყველაფერი იგივე პრობლემები აქვს, მაგრამ არც ევროპაში ხდება რაიმე უკეთესი. გერმანია გაკოტრდა! ევროპა მავკოტრდა. ევროპელები მეტწილად გერმანიის ხარჯზე ცხოვრობდნენ, გერმანიის, რომელსაც წარმოებული პროდუქტის 40% დასავლეთ ევროპის სხვა ქვეყნებში გაჰქონდა. გერმანიის ეკონომიკური აყვავების გარეშე ევროპა ცხოვრების ნორმალურ დონეს ვერ შეინარჩუნებს, ყველაფერი დაინგრევა. რა ხდება სამხრეთ ამერიკასა და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში? ჩვენ ცივილიზაციის კოლაფსის ზღურბლზე ვდგავართ.

— რა ვქნათ? შეიძლება რამის გაკეთება?

— რაც არ უნდა პარადოქსული იყოს, კატასტროფაში დადებითი მომენტებიც არის. ვინაიდან ის საბოლოოდ ახდენს ტენიებში გამეფებული მანკიერი იდეების დისკრედიტაციას და ჯანსაღ აზრს უზენის გაზას. ადამიანები მხარს დაუჭერენ ამ ახალ იდეებს, ვინაიდან ისინი გადარჩენის პირობად იქცევა. თუ მონეტარული პოლიტიკა მთლიანად გაკოტრდება, მაშინ ერების მეთაურები, შესაძლოა, შეიკრიბონ და ახალი ფინანსური სისტემა დააარსონ. რა არის საერთაშორისო სავალუტო ფონდი? ეს ხომ ბანკი არ არის? ეს ანგლო-ამერიკული ინტერესებისა და მისივე პოლიტიკის გამტარებელი მაკონტროლებელი მექანიზმი. რა მოხდება, თუ საერთაშორისო სავალუტო ფონდი გაკოტრდება? მოცემული მონეტარული სისტემის ყველა საბანკო სისტემა ევროპაშიც, ამერიკაშიც და ახალი ფინანსური სისტემა დააარსონ. რა არის საერთაშორისო სავალუტო ფონდი? ეს ხომ ბანკი არ არის? ეს ანგლო-ამერიკული ინტერესებისა და მისივე პოლიტიკის გამტარებელი მაკონტროლებელი მექანიზმი. რა მოხდება, თუ საერთაშორისო სავალუტო ფონდი გაკოტრდება? მოცემული მონეტარული სისტემის ყველა საბანკო სისტემა ევროპაშიც, ამერიკაშიც და ახალი ფინანსური სისტემა დააარსონ. რა არის საერთაშორისო სავალუტო ფონდი? ეს ხომ ბანკი არ არის? ეს ანგლო-ამერიკული ინტერესებისა და მისივე პოლიტიკის გამტარებელი მაკონტროლებელი მექანიზმი. რა მოხდება, თუ საერთაშორისო სავალუტო ფონდი გაკოტრდება? მოცემული მონეტარული სისტემის ყველა საბანკო სისტემა ევროპაშიც, ამერიკაშიც და ახალი ფინანსური სისტემა დააარსონ.

— რა პრინციპებს უნდა ეფუძნებოდეს თანამედროვე პოლიტიკა?

— პოლიტიკა ზნეობრივი უნდა იყოს. ჩვენ ვალდებული ვართ, გვასხოვდეს, რომ ადამიანი უფლის სახედ და ხატადა შექმნილი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ არ შეიძლება ამორალური, ამ ხატის საზიანო, ადამიანებისათვის მავნე პოლიტიკის გატარება. არანაირი ეკონომიკა არ ღირს იმად, რომ მას ადამიანთა უნარი-ბოძდნენ.

— რა პრინციპებს უნდა ეფუძნებოდეს თანამედროვე პოლიტიკა?

— პოლიტიკა ზნეობრივი უნდა იყოს. ჩვენ ვალდებული ვართ, გვასხოვდეს, რომ ადამიანი უფლის სახედ და ხატადა შექმნილი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ არ შეიძლება ამორალური, ამ ხატის საზიანო, ადამიანებისათვის მავნე პოლიტიკის გატარება. არანაირი ეკონომიკა არ ღირს იმად, რომ მას ადამიანთა უნარი-ბოძდნენ.

გვარ პოლიტიკას ატარებდა ამერიკის პრეზიდენტი ფრანკლინ რუზველტი. თუ ეს არ გაკეთდება, ახალ ჰიტლერს მივიღებთ. საბანკო წრეებში ჯერჯერობით არ სურთ რეალობის აღიარება და ყოველმხრივ ამავრებენ ლიბერალურ სისტემას. ამიტომ ახლა ყველაზე მეტ საფრთხეს ლიბერალებისგან უნდა ველოდოთ ყველა ქვეყანაში! ლიბერალები მზად არიან, ნებისმიერ ფასად დაიცვან საკუთარი იდეები. ისინი მსოფლიოს ფინანსურ კრახამდე მიიყვანენ.

— რომელი ქვეყანა წინააღმდეგობას უწევს მსოფლიო ხელისუფლების გლობალიზაციას?

— სიტუაციის გააზრების საქმეში პირველი ძვრები შეინიშნება. ზოგიერთი სახელმწიფოს მეთაური თანდათან ხდებდა, რომ მსოფლიო იმპერიას ინგრევა და ყველაზე თანადიან ხალხების გადარჩენას ცდილობენ. იაპონია, ჩინეთი და სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის მთელი რიგი ქვეყნები უკვე იღებენ ზომებს საკუთარი ფინანსური სისტემის გადასარჩენად. ეს კაცობრიობის გადასარჩენად მსოფლიო ოლიგარქიის მბრძანებლობის დამარცხების პოლიტიკაა.

— როგორ უნდა იყოს გავიერო რელი ახალ პირობებში?

— საჭიროა სუვერენული სახელმწიფოების პატივისცემის პრინციპთან დაბრუნება. სახელმწიფოებმა ყველას ინტერესების გათვალისწინებით უნდა ითანამშრომლონ და არა მარტო რჩეული სახელმწიფოების ინტერესებისათვის. გაერო არ უნდა იქცეს ექსკლუზიურ კლუბად, არ უნდა არსებობდეს არავითარი ძალაუფლება ერებზე. დროა, დასრულდეს ნეოკოლონიური სისტემა, ამერიკას აღარ აქვს უფლება, ზესახელმწიფოების პრეტენზია განაცხადოს. სხვაგვარად საქმე საშინელი ომითა და საყოველთაო ქაოსით დასრულდება.

— მაგრამ როგორ მივალ-ნიით ამას?

— აუცილებელია, გავითვლოთ, რომ მსოფლიო მმართველობის მომხრეების ქმედებები შეცდომები და გათვლები კი არა, მილიონობით ადამიანისათვის შეგნებულად ზიანის მიყენებაა. როდესაც ამას ბევრი მიხვდება, ბოროტება შეუძლებელი გახდება. ბოროტება ხომ მხოლოდ იმის ხარჯზე არსებობს, რომ ადამიანთა უმრავლესობა მას სიკეთედ იღებს.

— რა პრინციპებს უნდა ეფუძნებოდეს თანამედროვე პოლიტიკა?

— პოლიტიკა ზნეობრივი უნდა იყოს. ჩვენ ვალდებული ვართ, გვასხოვდეს, რომ ადამიანი უფლის სახედ და ხატადა შექმნილი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ არ შეიძლება ამორალური, ამ ხატის საზიანო, ადამიანებისათვის მავნე პოლიტიკის გატარება. არანაირი ეკონომიკა არ ღირს იმად, რომ მას ადამიანთა უნარი-ბოძდნენ.

უიფუილის უაფიანობა აფუქრისკაფი

დასასრული. დასაწყისი №19-20

განუკულებ აფიქრულად

უამიანობას, ანუ „დიდ დეპრესიას“ ამერიკის შეერთებულ შტატებში თან სდევდა ხელისუფლების მიერ ხელშეწყობილი ისეთი ღონისძიება, როგორც ბანკების ვალდების გამო ფერმერების მიწიდან აყრა იყო, რომელმაც გააღრმავა და გააფართოვა კატასტროფის არეალი.

ეთნიკური ქართველის (როგორც თვითონ ამბობს), რუსეთის ტელევიზიის „კაშკაშა ვარსკვლავის“ ნიკოლაი სვანიძის თავგამოდებული მცდელობის წყალობით, ყოფილ საბჭოთა კავშირში განხორციელებული კოლექტივიზაციის პერიოდში განკულავების შესახებ წარმოდგენილი ჯოჯოხეთური სურათი საქვეყნოდაა ცნობილი.

კომუნისტებმა ორი მილიონი კულაკი გადაასახლეს. საშინელება!

მაგრამ ეს მასა, ე. წ. სპეცგადასახლებულები უზრუნველყვეს მინით, რომელიც გადასახლების ადგილებში მიუზომეს, ან სამუშაო ადგილებით. ამ ფაქტს სვანიძე და ცრუსტორიკოსები გვერდს უვლიან. ხოლო იმ ხუთ მილიონ ამერიკელ ფერმერზე (დაახლოებით ერთ მილიონ ოჯახზე), რომლებიც იმავე პერიოდში თავიანთი მიწებიდან ბანკების ვალდების გადაუხდელობის გამო აყარეს, მაგრამ რომლებიც აშშ ხელისუფლებამ არ უზრუნველყო არც მინით, არც სამუშაოთი, არც სოციალური შეწყობით, არც პენსიით, საერთოდ კრინტს არ ძრავენ.

ხმა რომ ამოიღონ, გაუძნელდებთ ამერიკული დემოკრატიის არგუმენტირებული დაცვა.

რით განსხვავდება ამერიკული აქცია საბჭოთა ღონისძიებებისგან? — გარდა იმ მნიშვნელოვანი მომენტისა, რომელიც ესეა ვახსენეთ, არაფრით.

ეგებ, უარესიცაა!

ფერმერების მიწიდან აყრა, რასაც ამართლებდნენ „სასოფლო სამეურნეო წარმოების გამსხვილების აუცი-

ლებლობით“, საბჭოთა განკულავების სახეებით იდენტურია, რომელიც იმავე წლებში, იგივე მასშტაბებში და იმავე ეკონომიკური გამოწვევების საპასუხოდ ჩატარდა, კერძოდ, ომისწინა პერიოდში სასოფლო სამეურნეო წარმოების ასამაღლებლად, მისი გამსხვილები-სა და მექანიზაციის მიზნით. შიმშილის უამიანობის მსახვრალი ხელი ყელში სწვდა ამერიკელ ფერმერებს. მკვლევარების მტკიცებით, ყოველი მეექვსე ამერიკელი ფერმერი უმიწოდ, უშემოსავლოდ, საკუთარი სახლკარის გარეშე, სრულიად უსახსროდ დარჩა. მომავალი გაურკვეველი იყო, რადგან ქვეყანა მოიცვა უშუშვერობამ, საყოველთაო შიმშილმა და თავშეკვეთლმა ბანდიტიზმმა.

ამ პერიოდში მოსახლეობის უსარგებლო მასის კანალიზატორად (ქართულში ამ ტერმინს ყველაზე უკეთ მიესადაგება პრეზიდენტის საყვარელი სიტყვა „ჩარეცხილები“) წარმოვიდგარეზველტის „საზოგადოებრივი სამუშაოები“. ეს ნიშნავდა არხების (გაიხსენეთ „ბელომორკანალი“), გზების (გაიხსენეთ ჩვენი ხელისუფლების სატრამპო გზების დავება), ხიდების მშენებლობას, ხშირ შემთხვევაში, დაუსახლებელ, ჭაობიან-მალარიიან ადგილებში. ამ სამუშაოებზე, რომლებსაც კურირებდა საზოგადოებრივ სამუშაოთა ადმინისტრაცია (PMA) და სამოქალაქო სამუშაოთა ადმინისტრაცია (CBA), ერთდროულად 3,3 მილიონი ადამიანი იყო დაკავებული. ამერიკული „გულაგის“ საზოგადოებრივი სამუშაოების დოკუმენტში 8,5 მილიონმა ადამიანმა გაიარა. პატიმართა რაოდენობა ამ რიცხვში არ შედის.

თუ რა პირობებში მუშაობდა ხალხი ამ სისტემაში, როგორი იყო სიკვდილიანობა, ჯერ კიდევ შეუსწავლელია. შეისწავლიან კი?

დააკვირდით შეფასებათა ორმაგ სტანდარტს: რუზველტის ძალისხმევა, რომელიც „საზოგადოებრივ სამუშაოებზე“ გარეკა ხალხის აზრით, დადებითი მოვლენაა.

საბჭოთა „გულაგის“ სისტემა, რომელმაც საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომაში ჩააბა პატიმრების მასა, სტალინის დანაშაულისა არაა, მათ შორის სისტემური მსგავსებაა, რასაც, სხვათა შორის, ყურადღება მიაქცევს ორმოციან წლებში რესპუბლიკლებმა, როცა რუზველტს კომუნისტებისთვის აკრიტიკებდნენ.

კარგი იყო თუ ცუდი „ორგანიზებული სამუშაოები“ როგორც ამერიკაში, ასევე სსრ კავშირში, შეიძლება შეფასდეს იმ პერიოდის კრიტიკურით, ისტორიული რეალობის გათვალისწინებით და არავითარ შემთხვევაში — დღევანდელი გადასახედოდან.

ეს აქსიომაა.

მაგრამ როგორც გინდა შეფასდეს, მიდგომა ერთ საფუძველზე უნდა მოხდეს, ერთი სტანდარტითა და საზომით.

მით უფრო, მსგავსება ბევრია და სერიოზული — მკვლევარებმა ყურადღება მიაქციეს საზოგადოებრივი სამუშაოების ადმინისტრაციის (PWA) და „გულაგის“ დემონურ მსგავსებას. პირველს სათავეში თავისებური ამერიკელი ეფოვი ედგა, პრეზიდენტების ფრანკლინ რუზველტისა და ჰარი ტრუმენის ადმინისტრაციებში შინაგან საქმეთა მინისტრი (1933-1946), საზოგადოებრივ სამუშაოთა ადმინისტრაციის დირექტორი (1933-1939) ჰაროლდ ლეკლერ იკესი (1874-1952), რომელმაც 1932 წლიდან დაწყებული უმუშევარი ახალგაზრდობის ბანაკებში დაამწყვდია ორ მილიონამდე ადამიანი (!). საინტერესოა, რომ 30-დოლარიანი ნომინალური ხელფასიდან აუცილებელი დაქვითვა 25 დოლარს შეადგენდა.

ნ დოლარი ერთი თვის კატორღული შრომისათვის „ღირსეული“ ანაზღაურება იყო თავისუფალი ქვეყნის თავისუფალი ადამიანებისთვის. ჰაროლდ იკესი ის კაცი

გახლდა, რომელმაც მოგვიანებით — 1941-1942 წლებში — ამერიკაში მცხოვრები ეთნიკური იაპონელები საკონცენტრაციო ბანაკებში შეყარა. ამ ოპერაციის პირველი ეტაპი 72 საათში ჩატარდა. ბანალურია, მაგრამ მაინც ვიტყვი — ისტორიას ისე უნდა მოექცე, როგორც ისტორიას: იგი დაგვხვდა, ჩვენ არ აგვირჩევიან. კარგია თუ ცუდი, ჩვენია.

უარესი, ვიდრე კალი თიფაზი

რა უნდა იყოს უარესი ძალზე, რომელიც თიფაზის და არც თვითონ ჭამს, არც სხვას აჭმევს? უარესია ძალდი, რომელიც იმ თიფას ანადგურებს, სხვამ რომ არ შეჭამოს მასში, როცა სხვა შიმშილით კვდება.

სწორედ ასე იქცეოდა აშშ მთავრობა, როცა მასობრივი შიმშილისა და „ზედმეტი“ მოსახლეობის ამოწყვეტის ფონზე, გარკვეული

წრეების სასარგებლოდ, კერძოდ, აგრარული ბიზნესლობის გულის მოსაგებად, მნიშვნელოვანი ოდენობით და სისტემატურად ანადგურებდა საკვების მარაგს ქვეყანაში. ანადგურებდნენ სხვადასხვა მეთოდით, მაგრამ ყოველთვის — მასშტაბურად, დიდი გაქანებით. მკვლევარები ირწმუნებოდნენ, რომ ხორბალს წვავდნენ ან ოკეანეში ძირავდნენ. 10 მილიონი ჰექტარი მოსავლიანი ხორბლის ყანები ისე გადახნეს, ვითომც არაფერი.

დახოცეს 6,5 მილიონი ღორი. მიზანი ცხადზე უცხადესია: აგროკაპიტალის სასარგებლოდ ორჯერ და მეტად ფასების გაზრდის უზრუნველყოფა.

ცხადია, ეს არ მოსწონდა მშვიდ მოსახლეობას. გახშირდა „მშვიდი მარშები“ ჰუვერის პრეზიდენტობის პერიოდში და „მარშების“ მონაწილეთა დარბევები, ძალადობა მოსახლეობის წინააღმდეგ აშშ დიდ ქალაქებში ჩვეულებრივ, ყოველდღიურ მოვლენად იქცა.

სიკვდილი, სახელად შიმშილი, მოსავალს იმკიდა. მდიდარი მდიდრდებოდა, ლატაკს სული სძვებოდა.

ასე იყო ჰუვერის დროსაც და ასევე გაგრძელდა რუზველტის ხანაშიც.

„მე არ მექვება ჩვენი ქვეყნის მომავლის, იგი იმედით ბრწყინავს“, — განაცხადა პრეზიდენტმა ჰუვერმა „დიდი დეპრესიის“ კვირაძალს. რა მოჰყვა ამ თავდაჯერებას, ყველასთვის ცხადია.

ამასთან დაკავშირებით ერთ-ერთმა მკვლევარმა შენიშნა: „ჩვენც არ გვექვება შეერთებული შტატების წარსულის — წარმოების ისტორიის ამერიკული ვერსიით — იგი, როგორც კეისრის ცოლი, ყოველთვის ეჭვზე მაღლა დგას“.

იმპერატორის ცოლის წესიერებაზე თვით კეისარი არ დებდა თავს, ჩვენ რატომ უნდა გადავირიოთ?

არამაჰ სანაბლია

გზიზიაროთ, დიდი რვიანი

„დიდი რვიანი“, როგორც ეკონომიკურად ყველაზე განვითარებული ქვეყნების კლუბი, იტალიის ქალაქ აკვილაში დასამარდა. ახლა ფორმატი, რომელიც ეკონომიკური პოლიტიკის სფეროს უხელმძღვანელებს, შემდგომად ფორმულირდება: G8 პლუს G5 — მსოფლიოში ხუთი ყველაზე ძლიერი განვითარებული ეკონომიკა. ჯამში 13 გამოდის, მაგრამ გეოპოლიტიკური მოსაზრებებიდან გამომდინარე, გადამწყვეტი 13-ს დამატებულად ეგვიპტეც როგორც აფრიკული, არაბული და მუსლიმანური ქვეყანა.

მოცემულ ფაქტზე გარკვევით პირველმა საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ განაცხადა: „მსოფლიო მმართველობა უნდა განვითარდეს, როგორ შეიძლება, მსოფლიოს ბედთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღებაში არ ჩაერთოთ მილიარდობით მსახივანი ქვეყანა, მაგალითად ინდოეთი? ჩვენ შევეცდებით, გავაერთიანოთ ორი ჯგუფი — G8 და G5, პლუს ეგვიპტეც, ეს რაც შეიძლება სწრაფად უნდა გადაკეთდეს“.

„დიდი რვიანი“ მიიღო ავტონომიური გადაწყვეტილება, ამ ჯგუფის ფარგლებში 2050 წლამდე 80%-ით შეამციროს ნახშირ-მუხა ვაზის გამოწვეული და მთლიანად G8-სთვის მსოფლიო დონეზე მისი 50%-ით შემცირებისკენ.

მაგრამ რვიანმა ვერ დაარწმუნა ჩინეთი და ინდოეთი, ამ მიზნის მიღწევის ვალდებულება საკუთარ თავზე აეღოთ. გარდა ამისა, აღნიშნული მიზანი ეჭვქვეშ დააყენეს კანადამ, რომელმაც მას „სასურველი“ უწოდა და რუსეთმა, რომელმაც გულგულად განაცხადა, რომ ამის გაკეთება არ შეუძლია.

გაეროს გენერალურმა მდივანმა პან გი მუნმა განაცხადა, რომ არსებული მდგომარეობით უკმაყოფილოა. ყველაზე სერიოზულ დარღვევად მაინც ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის განცხადება იქცა — პეკინი თავს შეზღუდულად არ გრძნობს „დიდი რვიანის“ შეთანხმების გამო. ჩინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე მა დაოსიუი დაახლოებით იმას გულისხმობდა, რომ დასავლეთის ქვეყნებს, რომლებიც ვითარდებოდნენ და მდიდრდებოდნენ გარემოს დაბინძურებით, უფლებას არ აქვთ, დანარჩენ მსოფლიოს, რომელიც, ასევე, საჭიროებს განვითარებას, გარემოს დაუბინძურებლობა მოსთხოვონ.

La Repubblica

ბრიტანელებს ჩხული ბოგადაგეგმვაში აუიანთ

ბრიტანეთის თემთა პალატის თავდაცვის კომიტეტმა ხელისუფლებას მოუწოდა, უფრო მკაცრი რეაგირება მოახდინოს წინასწარი გაფრთხილების გარეშე რუსული სამხედრო თვითმფრინავების ბრიტანეთის საჰაერო სივრცის სიახლოვეს გამოჩენის ფაქტებზე.

პარლამენტარები არ უარყოფენ რუსეთის ფედერაციის უფლებას, გაუშვას თვითმფრინავები შორეულ საჰაერო სივრცეში, მაგრამ, მათი აზრით, ამგვარ გადასრულებებს მეგობრულ ვერ უწოდებ. ამასთან, ეს საფრთხის უქმნის სამოქალაქო ავიაციისთვის და შესაძლოა, „დაძაბულობის ესკალაციამდე“ მივიდეს. უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში 18 ასეთი შემთხვევა დაფიქსირებულია, მათგან ორი — ნელუსს.

The Times

თვითმკვლელები ახუ არმიას

რუსეთის ფედერაციის არმიას სუიციდის შემთხვევათა შემდეგ იმაზე მეტყველებს, რომ თვითმკვლელობა ლომის წილი — 32,5 პროცენტი — ოფიცრებსა და ზემდგომეზ მოდის; 30,7 პროცენტი — ჯარისკაცებსა და კონტრაქტით მომსახურე სერჟანტებზე; ხოლო 36,8 % — სასწრაფო სამსახურის ჯარისკაცებზე.

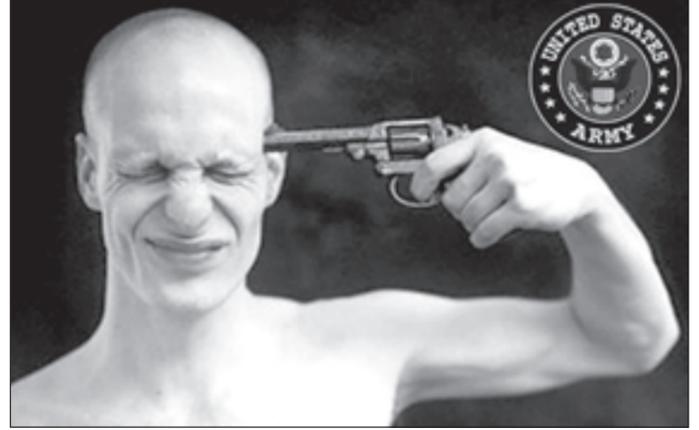
პენტაგონმა გამოაქვეყნა აშშ შეიარაღებულ ძალებში სიკვდილიანობის მონაცემები. აშშ თავდაცვის სამინისტროს მონაცემებით, 2009 წლის პირველ ნახევარში ამერიკის არმიას ადგილი ჰქონდა სუიციდის 88 შემთხვევას, რაც თითქმის მესამედით მეტია 2008 წლის იმავე პერიოდის თვითმკვლელობათა რაოდენობაზე. 2008 წლის განმავლობაში აშშ შეიარაღებულ ძალებში სუიციდის 128 შემთხვევა დაფიქსირდა. ამერიკულ არმიას ეს თვითმკვლელობათა სარეკორდო რიცხვია. თუ ზრდის არსებული ტენდენცია შენარჩუნდება, 2009 წელი ყველა უწინდელ მაჩვენებელს დაჩრდილავს.

ამერიკელი ექსპერტები სუიციდის შემთხვევათა ზრდას ადასტურებენ და ვარაუდობენ, რომ წლის შემდეგებით სუიციდის მსხვერპლთა რიცხვი ენაყსა და ავღანეთში საბრძოლო დანაკარგებს გადააჭარბებს.

პენტაგონში დააზუსტეს, რომ სამხედრო მოსამსახურეთა დასაშვანის 88 შემთხვევიდან 54 უკვე თვითმკვლელობად არის აღიარებული, ხოლო დანარჩენ 34 შემთხვევაზე გამოიძევა გრძელდება. ამერიკული სტატისტიკით, თვითმკვლელობა უმეტესობა 18-დან 27 წლამდე მამაკაცია.

სუიციდის შემთხვევათა ზრდას პენტაგონი სამხედრო მოსამსახურეთა იმ მძიმე ფსიქოლოგიურ ტრავმებს უკავშირებს, რომლებიც მათ ენაყსა და ავღანეთში საბრძოლო მოქმედებებისას მიიღეს. აშშ შეიარაღებულ ძალთა სარდლობა თვითმკვლელობის შესაძლო მიზეზებად სამხედრო მოსამსახურეთა შორის არასანდებო ურთიერთობებსა და პირად ცხოვრებისეულ პრობლემებს ასახელებს.

„თითოეული კონკრეტული თვითმკვლელობა, როგორც წესი, რამდენიმე ფაქტორის შედეგია. ყოველ ჯერზე თითოეული მათ-

განის დადგენას ვცდილობთ,“ — აცხადებს აშშ არმიის თვითმკვლელობათა აღკვეთის სამსახურის ხელმძღვანელი.

2009 წლის თებერვალში აშშ არმიას სუიციდის აღკვეთის პროგრამა ამოქმედდა, რომელიც მოიცავს ფსიქოლოგიურ ტრენინგებს ინტერნეტისა და ვიდეომასალების გამოყენებით, სადაც აქცენტირებულია ადამიანის სუიციდალური საქციელის მიზეზები და ხა-

სათი. გამოქვეყნებული მონაცემები ცხადყოფს, რომ ამერიკულ არმიას სამხედრო მოსამსახურეთა თვითმკვლელობა რუსეთისას აჭარბებს. ოფიციალური მონაცემებით, 2009 წლის იანვრიდან მაისამდე რფ-ის შეიარაღებულ ძალებში არასაბრძოლო დანაკარგმა 158 კაცი შეადგინა, აქედან საკუთარი ნებით სიცოცხლეს 83 სამხედრო მოსამსახურე გამოეთხოვა.

km.ru

ამერიკამ უარი თქვა ჩაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის სისტემის განთავსებაზე

მოსკოვმა, ვაშინგტონმა და ვარშავამ აღმოსავლეთ ევროპაში ამერიკული რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის სისტემების განთავსებაზე იმსჯელეს. პოლონეთი დამფრთხალი და სასწრაფო კვეთილია. ერთ-ერთი პოლონური გამოცემის მტკიცებით, რუსეთმა ბარაკ ობამას ადმინისტრაცია დაიყოლია, უარი თქვა პოლონეთსა და ჩეხეთში რაკეტსანინალმდეგო სისტემების განთავსებაზე. გამოცემამ ამ ცნობის დასტურად ვაშინგტონში ინფორმირებული წყაროები მოიშველია.

ამავე დროს ამერიკული საავტორო დირექტორმა რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის სფეროში, გენერალ-ლეიტენანტმა პატრიკ ო'რაილიმ ენთუზიზმად შეაფასა რუსეთის რადარების გამოყენების შესაძლებლობები აზერბაიჯანის გაბალაში, ანტიირანული რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის სისტემების ასაგებად. შეგახსენებთ: უწინ ამ ვარაუდს რუსეთი ამერიკას სთავაზობდა, მაგრამ ის უარზე იყო, უწინდებურად ვიქნებოთ ორიენტირებული პრეიქტის განხორციელებაზე ჩეხეთსა და პოლონეთში.

დასასრულ, დიმიტრი მედვედევმა მკაფიოდ დაარაზროვნა და განმარტა, რომ, თუ აღმოსავლეთ ევროპაში ამერიკული რაკეტსანინალმდეგო სისტემა განთავსდება, ის გააუქმებს თავის მორატორიუმს კალინინგრადის ოლქში „ისკანდერის“ ზესუსტი სარაკეტო კომპლექსების განთავსებაზე, თუმცა ჯერჯერობით მოსკოვი პაუზას აკეთებს, ისევე, როგორც ამერიკა.

პოლონურმა გამოცემამ კი ეს პროექტი პირდაპირ დაასამარა: გადაწყვეტილება, რომ ევროპაში ამერიკული რაკეტსანინალმდეგო კომპლექსების პროექტი გაუქმდა, მიღებულია, — ირწმუნება გამოცემა. მისი მონაცემებით, ამერიკელები ამჟამად ახალი რაიონების შეთვალეირებით არიან გართული თავიანთი ჰაერსანინალმდეგო თავდაცვის სისტემების განსათავსებლად ევროპის სამხრეთით ან იმ ტერიტორიებზე,

ნეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს პრესმდივანმა.

პატრიკ ო'რაილის განცხადებამ ირიბად დაადასტურა პოლონური გამოცემის ვერსია. თუმცა უწინ ამერიკა ასეთი აღფრთოვანებით არ ლაპარაკობდა რუსული სალოკაციო სისტემების შესაძლებლობებზე, როგორც ეს რაილიმ გააკეთა: „რუსებს ჩინებული შესაძლებლობები აქვთ, სამხრეთ-დასავლეთ აზიიდან ნებისმიერ გაშვებულ რაკეტსა ადევნონ თვალი“, თუმცა გენერალმა იქვე დასძინა, რომ „ერთობლივი მუშაობის შემთხვევაში ეს ძალზე ეფექტიანი სისტემა იქნებოდა.“

ამ ფრაზაში საკვანძო სიტყვებია „ერთობლივი მუშაობა“, საიდანაც გამომდინარეობს, რომ ამერიკელები, გაბალაში სიყვარულით მიუხედავად, ჯერჯერობით არ აპირებენ უწინდელი „თავშესაქცევის“ დაიწყებას — აღმოსავლეთ ევროპაში რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის ობიექტების განთავსებას. ანდა, ისინი ხელგულწოდ ურევენ სიტუაციას, რითაც რუსეთთან მოლაპარაკებებში მანევრირების საშუალებას იქმნიან.

რუსეთის პრეზიდენტისთვის კი კატეგორიულად მიუღებელია ამერიკის რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის პროექტი აღმოსავლეთ ევროპაში. აკი განაცხადა კი-

დეც: „თუ ჩვენ ამ საკითხზე ვერ მოვილაპარაკებთ (რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვა ევროპაში), შედეგები ყველასთვის ცნობილია, — განუცხადა მან ჟურნალისტებს სამიტის შედეგების შეჯამებისას, — ჯერჯერობით სხვა რამ არავის შემოუთავაზებია. ხოლო ის, რაზეც რფ-ს ფედერალურ სათათბიროსადმი მიმართვაში ვილაპარაკე, ჯერ კიდევ იდეად რჩება (საუბარია „ისკანდერის“ განთავსებაზე კალინინგრადის ოლქში).“

„ჩვენი იდეა იმაში მდგომარეობს, — განაგრძო მედვედევმა, — რომ გლობალური რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის სისტემის თანამედროვე გაგებად მივიდეთ. მოსკოვი მზადაა, ამაში მონაწილეობა მიიღოს არა მხოლოდ ინტელექტუალურად, არამედ ჩვენი მატერიალური, მათ შორის რადარული, საშუალებების შემოთავაზების გზით.“

რუსეთის პრეზიდენტმა აღიარა, რომ „ზომიერად პროზოტიურადაა“ განწყობილი ამ პრობლემაზე მომავალი მოლაპარაკებების მიმართ.

„არ ვიცი, ვისი თვალსაზრისი გამიარჯვებს ამერიკის ადმინისტრაციაში, მაგრამ აშშ პრეზიდენტ ბარაკ ობამასთან ამ თემაზე საუბარი ჩემთვის სასაამოვნოა“, — აღიარა მედვედევმა.

ობამას მორიბი ძვირადღირებული ალაფი

ბირთვული შეიარაღების შემცირების პროექტი, რომლითაც ასე ამაყობს ბარაკ ობამა, საუკეთესო შემთხვევაში, უსარგებლოა, უარეს შემთხვევაში კი — ზიანის მომტანი.

ჩვენს დროში შეტყევისათვის განკუთვნილი ბირთვული იარაღის რაოდენობას მნიშვნელობა არ აქვს, სულაც შეწყვეს და თემაზე მოლაპარაკებები და ვიცადოთ რუსებს, იმდენი იარაღი დაამზადონ, რამდენიც მოესურვებათ, სანამ არ გაკოტრდებიან.

მოლაპარაკების პოტენციური მავნეობა იმაში გამოიხატება, რომ დიპლომატიურ სარბიელზე წარმატებისკენ ობამასეულმა სწრაფმა რუსულ მხარეს საშუალება მისცა, დათმობისთვის მიეღწია — თავდასხმით ბირთვული იარაღის საკითხი თავ-

ლის თავდაცვით იარაღთან ურთიერთკავშირია.

ობამამ ისიც განაცხადა, რომ აღმოსავლეთ ევროპულ რაკეტსანინალმდეგო ფარზე გამართება ფართო მოლაპარაკებები რუსეთსა და ამერიკას შორის. ეს იმას ნიშნავს, რომ ნატოს აღმოსავლეთ ევროპული წევრების სუვერენიტეტი შევიწროვდება, რის მიღწევაც სურდა რუსეთს. რაკეტების საკითხზე დაყრდნობით ობამა ცდილობს რუსულ-ამერიკული ურთიერთობის მთავარი პრობლემა დასაშვანდოს. რაკეტების მოსკოვის ჰეგემონიის აღდგენისაკენ კრემლის დაუფარავი მისწრაფებებიდან ყურადღება სხვა საკითხებზე გადაიტანოს.

The Washington Post

საქართველოს ჭიდილში გაყვანილი კოზაკი

ანუ ჩუსთიან დასლოვის პოლიტიკას აუ საპარტიო და უკრაინის ინტერესებს არ ანახვალავს

ლიტერატურათმცოდნეების დაკვირვებით, მსოფლიო ლიტერატურაში სულ რაღაც 5-6 სიუჟეტი, რომლებიც სხვადასხვა ვარიანტითაა წარმოდგენილი კაცობრიობის ისტორიაში შექმნილ შედეგებშიც კი.

პოლიტიკაშიც ასე ყოფილა — დღევანდელი მსოფლიოს გეოსტრატეგიულ სივრცეში არაფერი ისეთი არ ხდება, რაც უკვე არ ყოფილა, რაც ერთი დიდი ჯაჭვის შემადგენელ რგოლებად არ წარმოგვიდგება და რაც ერთი ეპოქიდან მეორეში კასკადის ნაკადით არ გადადინდება.

აქედან გამომდინარე, მსოფლიოს ქვეყნებში დღეს არსებული რეალობის ანალიტიკური აღქმა ნებისმიერი სახელმწიფოს ხელისუფლებისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია, თუ, რა თქმა უნდა, ამ ხელისუფლებას გონიერი მმართველობის პრეტენზია აქვს.

დავხედოთ ევროპის პოლიტიკურ რუკას, დავაკვირდეთ აქ მიმდინარე დინამიკურ

პროცესებს, განსაკუთრებით, ყოფილი იუგოსლავიის გარშემო, რადგან, ჯერ ერთი, ამ ქვეყნის უახლესი ისტორია ერთგვარი „დამხმარე სახელმძღვანელო“ პოლიტიკოსებისთვის და თავისთავად საინტერესოა, მეორეც, შეიძლება აღმოვაჩინოთ მრავლისმეტყველი და ბევრისმიმანიშნებელი პარალელები საქართველოსთან — საცოდნელად და გასათვალისწინებლად, ეს ორმაგად საინტერესოა: ჩვენს სამოქალაქო საზოგადოებას უფლება აქვს, თავად გააანალიზოს ის კურსი, რომლის სისწორეში სურს, დავარწმუნოს დღევანდელმა თავდაჯერებულმა ხელისუფლებამ.

მაშ, ასე: ბალკანეთის მწვენიელადგადართულ მაგიდაზე შეუჩერებლად მიმდინარეობს გეოსტრატეგიული ბანქოს თამაში, ჯიბეხავე მთამაშეები ცდილობენ, უზრუნველყონ საკუთარი გავლენა აღნიშნულ რეგიონში, — წერს ბრაზილიურ გამოცემა „Monitor Mercantil“ — ში პეტროს პანაიოტიდის ბელგრადადან.

გამომდინარე, მის მიერ დაშვებულ შეცდომებს. ამ რესპუბლიკელების ადმინისტრაცია დემოკრატიულმა შეცვალა. შესაბამისად, შეიცვალა გლობალური თამაშის აქცენტები ეროვნული უსაფრთხოების სტრატეგიაში. „უკრაინის საკითხი“ (დაუშვავთ — საქართველოსი) ბარაკ ობამას ადმინისტრაციისთვის მთავარი და შესაძლებელია საკითხად იქცა. უპირველესი ადგილი დაიკავა რუსეთ-ამერიკის დღის წესრიგმა, რომელიც რთული ვაჭრობის ფონზე წარმართება ისეთი პრობლემების გამო, როგორცაა: ევროპაში რაკეტ-საწინააღმდეგო თავდაცვა, ირანი, ჩრდილოეთ კორეა და სხვ. აშშ მზად არ არის რუსეთთან, თავისი დღის წესრიგი შესწოროს უკრაინას (დაუშვავთ — არც საქართველოს გამო შეცვლის რამეს). ამაზე აშკარად მეტყველებს ობამას საკვანძო ფიგურების გამოხატულებები უკრაინის საკითხის მეორეხარისხოვნება. არ უნდა გამოვირიცხოთ ისიც, რომ

გაგრძელება (ნატოსა და ევროკავშირის წევრობა) გამოიწვევს ისედაც შეზღუდული საფინანსო-ეკონომიკური რესურსების გამოფიტვას გლობალური კრიზისის პირობებში და მნიშვნელოვნად შეზღუდავს ქვეყნის საერთაშორისო თანამშრომლობას.

ერთ-ერთი ძირითადი ფაქტორი, რომელსაც ყველაზე ნაკლებ აქცენს ყურადღებას ჩვენი პოლიტოლოგები და სტრატეგები, ევროკავშირის ყველაზე გავლენიანი ქვეყნებისა და რუსეთის ენერჯეტიკული ალიანსის დინამიკური ფორმირებაა XXI საუკუნის ენერჯეტიკული არტერიების მშენებლობის საშუალებით, რაც შეცვლის ევროპის გეოპოლიტიკას და გადაანაცვლებს ძალთა ბალანსს („აღმოსავლეთ-დასავლეთის“ კოორდინატთა ჩარჩოებში), უახლოესი რამდენიმე ათწლეულის მანძილზე. ეს ალიანსი სულ რამდენიმე წელიწადში, ჩემი აზრით, განსაზღვრავს ევროპულ პოლიტიკას, რადგან ნატოსა და ევროკავშირის წევრი სულ უფრო მეტი ქვეყანა უერთდება ამ ალიანსს.

დასავლეთი რუსეთის წინააღმდეგ, სერბეთის როლი, თურქეთის სტრატეგია და ალბანეთის ავტონომია

თურქეთი, რომელსაც აშშ მხარს უჭერს, აქტიურად ცდილობს თავისი სამხედრო და სავაჭრო ურთიერთობების განმტკიცებას ისეთ ქვეყნებთან, როგორც ალბანეთი და ყოფილი იუგოსლავიის რესპუბლიკა მაკედონია. ამასთან, ალბანეთის ნაციონალიზმური და ექსპანსიონისტური ელემენტები თვით ალბანეთში, კოსოვოში, სკოპელსა და სერბეთშიც კი, მუდმივად ეძებენ ურთიერთქმედების ახალ შესაძლებლობებს (უნებურად გაგახსენდებათ აფხაზეთის, ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ასეთივე ელემენტების ერთობლივი ქმედების არა ერთი ფაქტი, რაც საქართველოს მთლიანობის წინააღმდეგ იყო და არის მიმართული). ევროკავშირში სერბეთის ჩაბმა, რაც გაუთავებელ მოლაპარაკებებში იფლანკა, ბრიუსელისა და ვაშინგტონის მიერ არის ბიძგიცული. და საამისოდ, გამოცდილი დიპლომატიის აზრით, ძალიან კონკრეტული მიზეზები არსებობს.

ნათობ და გაზგადამამუშავებელი ენერჯეტიკული პული შესაბამისი სიმძლავრეებითა და საცავებით.

სერბეთმა „გაზრობა“ მიანიჭა უპირატესობა, მიუხედავად იმისა, რომ მანამდე მიღებული ჰქონდა ევროკავშირის წინადადება იმავე პირობებით, როგორცაა რუსეთი სთავაზობდა.

ვარაუდობენ, რომ „ევროპული“ სერბეთი შეიძლება გახდეს შემაკავებელი ფაქტორი ნაციონალიზტურად განწყობილი ბოსნიელი სერბებისთვის მილორად დოდის მეთაურობით, რომელიც განუწყვეტლივ იმუქრება „დედასამშობლოსთან“ გაერთიანებით და არ სურს ცენტრის ძალაუფლების განმტკიცება ბოსნიისა, რაც ასე აუცილებელია ამ ქვეყნის ევროკავშირში ინტეგრაციისათვის. თავისი ეკონომიკის მნიშვნელოვანი განვითარების პირობებში სერბეთი შეიძლება უფრო გაგებთ მიუკიდოს კოსოვოს დამოუკიდებლობის აღიარებას მომავალში.

სიტყვით გამოვიდა თურქეთის პრემიერ-მინისტრი რეჯეპ ერდოღანი. ზეიმში მისი მონაწილეობის ოფიციალური მიზეზი გზის მშენებლობაში თურქეთის ფირმა „Enka“-ს მონაწილეობა იყო. სინამდვილეში კი თურქეთი ალბანეთში ახალი პოზიციების დაკავებისკენ ილტვის, კერძოდ, სამხედრო ყოფნას აძლიერებს. თურქეთის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის გემებს ალბანეთის ნავსადგურ ავლონი შესვლის უფლება მიეცა, თურქეთის სამხედრო-საზღვაო ბაზა შეიქმნა პანორმაში, ასევე, კორცას რეგიონში (სამხედრო არა, მაგრამ ბათუმის აეროპორტის თურქებისთვის გადაცემა, თურქების მიერ თბილისში ავგებული აეროპორტის შენობა მუდმივად სახურავად ექცევილი ან წყალგამტარია სახურავით, ან ბათუმი, როგორც თურქეთის სავაჭრო ქალაქი, დიდად განსვავდება ბალკანეთში ჩვენი სამხრეთელი მეზობლის ყოფნისგან).

ანკარა მხარს უჭერს „დიდა ალბანეთის“ შექმნას — დიდ მაჰმადიანურ ქვეყნად მის გადაქცევას. ხომ არ მოიყოლებს ეს სამუში ჩვენს აჭარასაც?

ნატოსა და ევროკავშირში უკრაინის და საქართველოს მიღება ახლო მომავალში არ იგეგმება

სტრატეგიული ანალიტიკოსისა და პოლიტოლოგის — ევგენი შაროვის მიმოხილვა, რომელიც ევროსტრუქტურებში ამ ქვეყნის მიღების, აშშ-რუსეთის ურთიერთობის ფონზე მისი განვითარების პერსპექტივას აანალიზებს, შეიძლება ითქვას, დიდი დროით საქართველოს პრობლემებსაც ეხება და, ამდენად, საინტერესო უნდა იყოს ჩვენი მკითხველისთვისაც.

უწინარეს ყოვლისა, ეს ეხება ხელისუფლების არაადეკვატურობას ძალების გლობალური და რეგიონული ბალანსის პარამეტრების კარდინალური და დინამიკური ცვლილებების მიმართ და, აქედან

აშშ-რუსეთის ურთიერთობა პირველხარისხის საკითხების გარშემო კამათისა შეიქმნება ისა გავრავლავს, რომ უკრაინა, როგორც ამერიკელების პროტექტორატის ქვე იმყოფება, აღმოჩნდეს სხსსლის წინა ხაზზე, როგორც საქართველოს დაეპარტა.

აშშ იმთავითვე შეუფოთებული იყო რუსეთის გავლენის გაძლიერებით ყოფილი იუგოსლავიის გულისგულში. ასეთი შედეგა, მართალია, ორი ქვეყნის ტრადიციულ მეგობრულ ურთიერთობაზე დაფუძნებული, მაგრამ უფრო მეტად ენერჯეტიკული სექტორითაა განპირობებული.

წლეულს, მაისში ბელგრადის ხელისუფლებამ ხელი მოაწერა შეთანხმებას გახსნად „სამხრეთის ნაკადის“ პროექტში მონაწილეობის შესახებ, რომელიც ევროპულად „ნაბუქოს“ გახსნად რუსეთის პასუხად განიხილება.

რუსეთის „გაზრობის“ კომპანია სერბეთის სახელმწიფო ნავთობკომპანიისგან აქციების 51 პროცენტი გამოიხიდა (გაიხსენეთ საქართველოს ენერჯეტიკორთან, ენგურსთან და სხვ. დაკავშირებული პერიპეტეიები), რაც რუსებს გარანტირებულ საშუალებას აძლევს, ბალკანეთის გულში შექმნან

უკრაინას უახლოეს 10 წელიწადში ნატოში არ მიიღებენ მთელი რიგი მიზეზების გამო. ნატოს 2008 წლის ბუქარესტის სამიტმა, საგარეო საქმეთა მინისტრების დონეზე ალიანსის შეხვედრამ 2008 წლის დეკემბერში საკუთარი ნათლად დაგვანახა, რომ უკრაინა ვერ მიიღებს პროგრამას, რომელიც ნატოში შესასვლელად უნდა გაიაროს (იგივე ითქმის საქართველოზეც). ჩვენს პოლიტიკოსებსა და სტრატეგებს არ სურს, გაიგონ, რომ ალიანსის ევროპულ წევრებს შორის ჩამოყალიბდა გავლენიანი ოპოზიცია უკრაინისა და საქართველოს ნატოში მიღების წინააღმდეგ, რომელსაც შეუძლია გაუძღოს შტაბების დაწოლა.

ნატოს წევრი ვერ გავხდებით, რადგან ევროპულ-რუსული ენერჯეტიკული ალიანსი დაგლობავს ამ საკითხს,

ხოლო შტაბებისთვის ჩვენ დღეს არ ვართ პრიორიტეტული პარტნიორები, ვისთვისაც ვაშინგტონი მილიარდობით დოლარს გაიღებს შიდა სოციალურ-პოლიტიკური სტაბილიზების შესანარჩუნებლად და რუსეთთან გეოპოლიტიკურ დაპირისპირებაში წარმატების მოსაპოვებლად.

2. ან — მოელაპარაკოს ევროპასა და რუსეთს ახალ ენერჯეტიკულ კავშირში შესასვლელად როგორც ევრაზიული ენერჯეტიკული რესურსების ძირითადი სახმელეთო გადამზიდი.

გეოპოლიტიკური პოზიციების დღევანდელ პირობებში რუსეთ-უკრაინის ურთიერთობათა გაუმჯობესებისა და, მით უფრო, განვითარებაზე ლაპარაკი შეუძლებელია.

გვგვ, საქართველოს პოლიტიკოსებსაც და სტრატეგებსაც ფიქრათ ამ მიმართულებით...

მოამზადა
არაჩხ სახანაძე

ფუძნარი და არსალი

თიანეთი

ზოლავის (ფუძნარის) ეკლესიის ნარნარი

ჩვენი გადამღები ჯგუფი უკვე მეორე დღეა, რაც ზოლავის ხეობა დაბანაკებული და ფუძნარის ღვთისმშობლის გუმბათიანი ტაძრის დასავლეთ ფასადს უკირკიტებს. სარკმლებს ქვევით, ქვიშაქვის სამ ფილაზე, არის ოდნავ დაზიანებული ასომთავრული ნარნარი: „ქ. სახელითა მამისა და ძისა და სულისა წმიდისა (აქ სიტყვა არ იკითხება), დედამან დიდმან მწიგნობარის ასულმან ხათუნაყ აღვაშენე“ (აქ ისევ არ იკითხება ორი-სამი სიტყვა) წმიდისა ღვთისმშობლისა სალოცველად სულთა ჩუენთათვის, შეილთა და მომავალთა შეილეთად ჩუენთა (აქ ისევ არ იკითხება სიტყვები) ეკლესია (აქაც აკლია ბოლო სიტყვა)“.

მარტოა, ნარნარი სრულად ვერ იკითხება, მაგრამ აზრი მაინც გასაგებია. გასარკვევი რჩება ეკლესიის აღშენების (აღშენება ხშირად აღდგენა-რეკონსტრუქციასაც გულისხმობდა) თარიღი და ხათუნაყის სოციალური მდგომარეობა.

ტაძრის ხუროთმოძღვრული სტილიდან და ნარნარის პალეოგრაფიული ხასიათიდან გამომდინარე, ჩვენს წინაშეა XIII საუკუნის ნაგებობა. რაც შეეხება ხათუნაყს, მეცნიერთა ერთი ჯგუფის ვარაუდით, იგი შიმონ (სიმონ) ცოველის მოხუცი ასულია. მაგრამ ასეთი განმარტება ბევრს ვერაფერს მატებს ხათუნაყს, რადგან საისტორიო წყაროებით არც ეს სიმონ ცოველია ცნობილი.

როგორც ჟურნალისტ-მაცოდველს მიჩნდება განსხვავებული მოსაზრება, რომელიც დიდ მკრეხელობად არ უნდა ჩამეთვალოს, ალბათ: თუ დაქარაგმებულ „შნ“-ს გავხსნით არა როგორც „შიმონ-სიმონ“-ს, არამედ რო-

გორც „შუშანა-სუსანა“-ს, ნარნარის შესაბამისი მონაკვეთი ასე ნაიკითხება: „დედამან დიდმან შუშანა-ცოველის ასულმან ხათუნაყ აღვაშენე“...

ასეთ შემთხვევაში ჩვენს თვალწინ ერთი ცნობილი ძველი ქრონიკა იშლება. ეს შუშანა-სუსანა ლაშა-გიორგის ხარჭად შერაცხული მეუღლე — დავით ულუს დედა სუსანა ხომ არაა? ამ მოსაზრებას ამაგრებს გამოთქმაც „დედამან დიდმან“, რომელიც არსად არცერთ ლაშა-გიორგის ნარნარში არ გვხვდება და არამც და არამც არ უნდა გვაიგივოთ არც დიდდასთან და არც ოდენ მონაზონ ქალთან. „დედამან დიდმან“ ქალის განსაკუთრებულ მდგომარეობაზე მიგვანიშნებს — იგი არ არის დედოფალი, მაგრამ შეიძლება იყოს სრულიად საქართველოს მეფის ერთადერთი ძის, კანონიერი ტახტის მემკვიდრის მშობელი. თავისებურ ექსორიაში მან, შეიძლება, საეკლესიო ცხოვრება დაიწყო და ერთ დროს მშვენიერ ხათუნას წმიდა ნინოს დედის სახელი სუსანა (შუშანა) შეურჩიეს. სუსანას მამის სახელი „ცოველი“ — ცრალაციტ გვაგონებს მის გვარს — მინობლიძეს, რომელიც იოანე ბატონიშვილის „ისტორიამ“ შემოგვინახა (ინფორმაციისთვის: თრიალეთის ქედის ჩრდილოეთ ფერდობზე, ხაშურის რაიონში დღემდეა შემორჩენილი ნაყოფიერ „მინობის“ ეკლესიის ნაშთები).

მამ ასე: ფუძნარის ტაძრის წინ ჩვენს წინაშე ცოცხლდება ლაშა-გიორგისა და სუსანას სიყვარულის სევდიანი ისტორია.

დღეს ჩვენამდე მოაღწია ლაშა-გიორგის ორნაირმა, ურთიერთსაწინააღმდეგო,

ფსიქოპორტრეტმა. ლაშასდროინდელი მემკვიდრეობაში ნარნარის ძეს ნათელ ფერებში ნარნარის, უამთა-ალმწერელი და ვახუშტი ბატონიშვილი კი — მეტად მუქ ტონებში. ეს უკანასკნელი ლაშას თავაშვებულ ცხოვრებაში ამხელენ, თითქოს. ჩნდე-

ინინჭის „დედამარიამი“

ბა ეჭვები, რომ ამგვარ პორტრეტს საფუძველი დაუდო მონოფიზიტი სომეხი მღვდლების, მეტადრე კი, ვართა-ბედის მიერ გავრცელებულმა ჭორებმა, მაგრამ ჩვენ მოგვეპოვება იოანე ბატონიშვილის დანერული საინტერესო „ისტორიაც“, რომელიც დღემდე მოუღწევს სულ მცირე 7 ისტორიულ წყაროს ეფუძნება (აკად. კორნელი კეკელიძემ ამ თხზულების ანალიზს ცალკე თავი მიუძღვნა თავისი ნარკვევების კრებულში). იოანე ბატონიშვილი არა

ისთავთა შორეული ჩამომავლობის, მაგრამ იმჟამად გალტაკეული ოჯახის ქალიშვილი, უმშვენიერესი სუსანა მინობლიძე, რომელიც, თურმე, ველისციხელ კაცს ნდობებია ცოლად (ძველმა მატინებებმა, სავარაუდოდ, ქალის გვიანდელი სახელი სუსანა შემოგვინახა).

ლაშასა და სუსანას ჯვარი მეფის პირადმა მოძღვარმა — გიორგიმ დასწერა. ამ ქორწინებას კანონიერად აღიარებდა კათოლიკოს-პატრიარქი ეფთვიმე. სულ სხვა საქმეა, რომ სამეფო კარმა და, უწინარესად, ლაშას დამ — რუსუდანმა არ მიიღეს უბრალო ოჯახის ქალი დედოფლად და იგი ხარჭად შერაცხეს.

ლაშა-გიორგიმ სუსანა თბილისის სასახლეში ვერ მიიყვანა, გვირგვინი ვერ დაადგა და კახეთის ძველ ცენტრში — თიანეთის მხარეში დააბინავა.

სავარაუდოა, რომ სამეფო სახლისაგან იგნორირებულმა მინობლიძეთა ქალმა, შვილის ჩამორთმევის შემდეგ, მიაშურა სწორედ ეკლესიას. მას უთუოდ ეციოდნებოდა ამ მხარეში წმიდა ნინოს სამოციქულო მოგზაურობა და ბოდავის ძველი ისტორია, რის გამოც ჯერ ქალიშვილობის სახელი უარყო და წმიდა ნინოს დედის

სახელი — სუსანა (იგივე შუშანა) დანათლა, ხოლო შემდეგ ვითარცა „დედამან დიდმან“ ახალი ტაძრის მშენებლობა დააფინანსა. ასეთია ჩვენი გაბედული ვერსია.

მაგრამ თიანეთის რომელ დაბაში დააბინავა იგი ლაშა-გიორგიმ, სად იყო მისი მონაზვნური სასახლე-სენაკი?

ამ ადგილსამყოფელის ძიებაში თიანეთის სიღრმეში შეგვიყვანა, სადაც კახეთის ერთ-ერთი ცენტრი მდებარეობდა, უაღვეთის შემდეგ.

„ქართლის ცხოვრებაში“ ნათქვამია, რომ გაერთიანებული კახეთ-ჰერეთის პირველმა მეფემ, კვირიკე დიდმა სამეფოს ცენტრი ივრის ხეობიდან ალაზნის ხეობაში გადაიტანა: „ჰყო თელავი სასახლედ და ტახტად კახეთისა და ჰერეთისა“, მაგრამ ამავე დროს „ჰყო სასახლე თიანეთისა სახელოვანი ბოლოვი“. ეს ბოლოვი შემდგომში ბაგრატ IV-ს გადაუწვავს.

ნიკო ბერძენიშვილი 1935 წელს გამოთქვამდა ეჭვს, რომ ეს ბოლოვი დაბა თიანეთთან ახლოს, სოფელ ბადა-ანთან მდებარე ცხრაკარას ნანგრევები შეიძლება ყოფილიყო. მაშინ, თურმე, ცხრაკარაზე თავისუფლად იკითხე-

ფრამენტები. როგორც ირკვევა, ძველი კოშკიც თავისებური სამლოცველო ან სულაც დაყუდებული ბერის საცხოვრისი იყო.

გოჯიანებიდან დულუზაურებამდე დაახლოებით 3 კილომეტრია და ორივე სოფელი ივრის მარცხენა სანაპიროზეა. სწორედ დულუზაურების თავზე, ტყით შემოსილ კლდეზეა აშენებული არხალის ციხე-დარბაზი. ვინ იცის, „სახელოვანი დარბაზი ბოდოჯისა“ სწორედ ეს ციხე იყო და არა ცხრაკარა. მით უმეტეს, რომ სიტყვა „ბოდოჯი“ კლდე გულისხმობს. თიანეთში გადმოყვანილი სუსანა ლაშა-გიორგის, თითქოს, აქ უფრო უნდა დაესახლებინა. საქმე ისაა, რომ ცხრაკარასთან შედარებით არხალი უფრო გამაგრებულ დამოუკიდებელ ალაგზეა. გარდა ამისა, ის ფშავისაკენ მიმავალ გზაზეა, ჩვენ კი ვიცით, რომ ლაშა-გიორგის თხოვნით, სუსანა ფშავში მიიღიოდა ერთხანს აჯანყებული მოსახლეობის დასამშვიდებლად.

არხალის კომპლექსი ცხრაკარაზე უკეთ გამოიყურება. ამჟამად სანახევროდ დანგრეული გალავნით შემოსაზღვრული ტერიტორია ელიფსის ფორმისაა. მის თავსა და ბოლოში კოშკებია ჩასმული. ცენტრში შემორჩენილია სასახლის ნაშთები, რომელიც ორსართულიანი უნდა ყოფილიყო. აქვეა სხვა ნანგრევებიც. ეზოს ჩრდილო-აღმოსავლეთ კუთხეში, ზედ კოშკთან, დგას დარბაზული ეკლესია, რომელსაც სამხრეთისა და დასავლეთის კარიბჭეები აქვს. კარიბჭეები ორივე მხრიდან თაღებით ყოფილა გახსნილი, მაგრამ შემდეგ ამოუშენებიათ. უფრო მეტიც — სამხრეთ კარიბჭიდან მთავარ დარბაზში შემაგალი თაღი ამოუქოლავთ და დამოუკიდებელ სამლოცველოდ უქცევიათ. ყურადღებას იქცევს ამ სამლოცველოს აფსიდის ფორმა. ის წრის მეთხე-დია მხოლოდ. ეკლესია ნაგებია უხეშად გათლილი კლდის ქვისა და შირიმის კვადრების მონაცვლეობით. ამის მიუხედავად, ოსტატს, ასე თუ ისე, მაინც მოუხერხებია ქვათა ნიჟარის პარალელების დაცვა.

ტაძარი ხუროთმოძღვრული გადანწყვეტითა და გეგმარებით განვითარებული შუასაუკუნეებისაა. ეს ძალიან დიდი ფეოდალის ან სულაც კახეთის მეფის ერთ-ერთი რეზიდენციის კარის ეკლესიაა.

როგორც ვიცით, XI საუკუნის დასაწყისში ბაგრატ III „დადგა თიანეს და იწყო შემუსვრად კახეთისა“, ხოლო 2 წლის შემდეგ „ნარახუნა ყოველი ციხენი კახეთისა“ დავით ქორეპისკოპოსისაგან. შესაძლოა, მაშინ მიადგა პირველი ზიანი არხალს, მაგრამ მას რომ აუცილებლად აღადგენდა კახთა პირველი მეფე კვირიკე, ესეც უდავოა. კახეთ-ჰერეთის ამ დიდი სამეფოს გაუქმების შემდეგ რომელი ფეოდალს ეკუთვნოდა არხალის კომპლექსი, ძნელი დასადგენია, მაგრამ ლაშა-გიორგის რომ თავისუფლად შეეძლო თავისი ქვეშევრდომის მამულის გამოყენება სუსანას დასაბინავებლად, რეალობასთან ესეც არ მოდის წინააღმდეგობაში.

სუსანას ნაკვალევზე მოგზაურობას მომდევნო თავში განვაგრძობთ.

გელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

არხალის ეკლესია

იალტის ქალაქის თავი ივანე ანტონის ქე დუბაძე

ორჯერ იქორწინა, ჰყავდა 5 ვაჟი და 2 ქალიშვილი. უფროსი – ალექსანდრე იყო ყირიმის ცხენოსანთა პოლკის როტმისტრი (1918 წელს მოკლეს რევოლუციონერებმა); ანტონი (1887-1948) – სამხედრო მფრინავი, კაპიტანი, რევოლუციის შემდეგ ემიგრაციაში საფრანგეთში წავიდა; გიორგი – ზოგიერთი ცნობით, ასევე, ემიგრაციაში იმყოფებოდა და მეორე მსოფლიო ომში დაიღუპა; ხოლო ვლადიმერი და გავრილი – არაზუსტი მონაცემებით, საქართველოში 1937-ში დახვრიტეს.

იმპერატორის არმიის გენერალ-მაიორები, „ჭეშმარიტად რუსი ქართველები“ იყვნენ, ასევე, ი. ა. დუბაძის ძმები – იოსები, ნიკოლოზი და სამსონი.

1915 წელს გენერალი ავად გახდა. იგი სამკურნალოდ კიევიში გაემგზავრა, სადაც რთული ოპერაცია გაიკეთა. 1916 წელს ჯანმრთელობის გაუარესების გამო მან თანამდებობა დატოვა, მალე 66 წლის ასაკში გარდაიცვალა კიდევ. იგი დიდი პატივით დაკრძალეს.

„ამჟვენიდან წავიდა დიდებული სულის ადამიანი, მეფისა და სამშობლოს ერთგული მსახური, უანგაროდ და სამართლიანი ადმინისტრაციული მოხელე“, – აღნიშნავდა გენერალ დუბაძის შემცველი ქალაქის თავის თანამდებობაზე გენერალი ა. ი. სპირიდონოვიჩი.

საყურადღებოა ისიც, რომ ღვთისმსახური, რომელმაც ი. დუბაძეს წესი აუგო, ასევე, გახლდათ ქართველი – თავრიზისა და სიმფეროპოლის არქიებისკოპოსი დიმიტრი (აბაშიძე), რომელსაც თავისი თანამემამულე უდიდეს ადამიანად, საყვარელ გმირად, თავდადებისა და ერთგულების სიმბოლოდ მიაჩნდა.

მოამზადა დარეჯან ანდრიასიძე

„იმ წლებში მე რომ გვერდით პოლკოვნიკ დუბაძისთანა თუნდაც რამდენიმე კაცი მყოლოდა, ყველაფერი სხვაგვარად წარიმართებოდა“, – აღნიშნა იმპერატორმა ნიკოლოზ მეორემ პეტრე არკადის ძე სტოლიპინთან რევოლუციურ გამოსვლებთან დაკავშირებით საუბარში. ხელმწიფემ ხაზი გაუსვა იმასაც, რომ უწესრიგობანი საერთოდ არ იქნებოდა, „ხელისუფლებაში დუბაძის მსგავსი ენერგიული და მამაცი ადამიანები რომ ყოფილიყვნენ“.

ხელმწიფის ამ გულწრფელ სიტყვებში არაფერია გასაკვირი, რადგან ივანე ანტონის ძე დუბაძეს თვითმპყრობელური მონარქიის არსებობის ბოლო ათწლეულის მანძილზე მთელი რუსეთი იცნობდა. ერთია, რომ ზოგი მისით აღფრთოვანებული იყო, ზოგს კი ბოროტად შურდა ქართველი თავადის.

ივანე ანტონის ძე დუბაძე დაიბადა 1851 წლის 19 იანვარს ქუთაისის გუბერნიაში, ქართველი თავადის ოჯახში. სამწუხაროდ, მამამისის შესახებ ცნობები არ მოგვეპოვება, დედა კი თავად ნაკაშიძეთა ცნობილი გვარის წარმომადგენელი იყო. დაწყებითი განათლება ივანემ ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიაში მიიღო, რომლის დამთავრების შემდეგ ტფილისის იუნკერთა სასწავლებელში ჩაირიცხა. 1872 წელს ის პრაპორშჩიკი გახდა და კავკასიის მე-18 ბატალიონში გაანაწილეს; 1875 წელს ახალციხის 162-ე ქვეითთა პოლკში გადაიყვანეს და ერთ წელიწადში პოდპორუჩიკობა უბოძეს.

მალე რუსეთ-თურქეთის (1877-1878) ომი დაიწყო და 26 წლის ოფიცერი საომარ მოქმედებებში მონაწილეობის მისაღებად გაემშურა, სადაც მალე „თურქეთა წინააღმდეგ ბრძოლაში წარმატებისათვის“ პორუჩიკის წოდება მიიღო, მაგრამ ომი დუბაძისათვის 1878 წელს არ დამთავრებულა. 1879 წელს იგი ბათუმის მხარეში გაიგზავნა რეგიონში ყაჩაღთა ბანდების გასანადგურებლად. 1880 წელს ივანე დუბაძემ შტაბს-კაპიტნის წოდება მიიღო და გამწესებული იქნა გურიის ქვეითთა რაზმში. დაკავებული იყო რაკეტებისა და ბანდების წინააღმდეგ ბრძოლაში მძიმედ დაიჭრა. შტაბს-კაპიტნის საბრძოლო მამაცობა 1882 წელს წმ. ანას მესამე ხარისხის ორდენით, ხმლითა და ზაფთით აღინიშნა, ერთ წელიწადში კი კაპიტნის წოდებაც მიანიჭეს.

1886 წელს მთიულთა მორიგი ბანდის დამარცხების შემდეგ, კაპიტანმა დუბაძემ კანტუზია მიიღო; ამჯერად წმ. ანას მეორე ხარისხის ორდენის (ხმლით) კავალერი გახდა. 1887 წელს ის კავკასიის მესამე რაზმში გაგზავნეს. 1894 წელს დუბაძეს პოდპოლკოვნიკის წოდება უბოძეს, ხოლო ექვსი წლის შემდეგ (1900 წელს) – პოლკოვნიკობა. 1903 წლიდან დუბაძე იმპერატორ ალექსანდრე მესამეს პოლკის მე-16 მსროლელთა დივიზიის მეთაურად დანიშნეს.

1906 წლის შემოდგომაზე, რევოლუციური არეულობის დროს, როცა კურორტ იალტაში განსაკუთრებული მდგომარეობა გამოცხადდა, მთელი იალტის მავრის დაცვის ჯარების უფროსად დაინიშნა და ქალაქის მმართველად დანიშნა ივანე ანტონის ძე, ადამიანი ივანე ანტონის ძე, ადამიანი, რომელმაც არაერთხელ დაამტკიცა თავისი სიმამაცე და გაბედულება.

ტუმი წაუყენეს, დაეტოვებინა თანამდებობა, თორემ მოკლავდნენ. მათ მიერ გამოტანილ სასიკვდილო განაჩენზე ივანე დუბაძემ უპასუხა: „მე უკვე ვაპირებდი გადადგომას და პატაკიც მოვამზადე საამისოდ, მაგრამ ახლა ვრჩები სამსახურში, რათა საქმით დავამტკიცო, რომ მუქარის არ შეშინია და ჩემი ცხოვრების დაარჩენილ დღეებს მეფისა და სამშობლოს სამსახურს მივუძღვნი“.

1907 წლის 26 თებერვალს იალტასთან ახლოს მის ეტლს ზომბი ესროლეს. ქალაქის თავმა მსუბუქი კონტუზია მიიღო. როგორც მოგვიანებით გაირკვა, ო. დუბაძეზე თავდასხმა იმ ჯგუფის წევრმა მოახწყო, რომელმაც შემდგომ სამეფო ოჯახი ამოწყვიტა.

აგარაკი, საიდანაც დუბაძეს ესროლეს, ქალაქის თავის ბრძანებით გადაწვეს. ამბობდნენ, რომ ამ ამბის შემდეგ თავდასხმები იალტაზე შეწყდა. აგარაკის მფლობელმა დუბაძეს მიყენებული ზარალის გამო 60 ათასი რუბლის გადახდა მოსთხოვა. პ. ა. სტოლიპინმა ეს ზარალი ადმინისტრაციული წესით შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახსრებიდან დაფარა. ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ქართველ თავადს დიდი მხარდაჭერა ჰქონდა ხელისუფლებაში ყველაზე მაღალ ეშელონებშიც კი. მის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადაშეცემის აღიარების ნაცვლად, მას 31 მაისს გენერალ-მაიორობა უბოძეს.

„მისი არც მოსყიდვა შეიძლება და არც შეშინება“, – აღნიშნავდა „ზემშჩინა“. დუბაძეს არც კომპრომისზე წასვლა შეეძლო, – „დუბაძე თავად ქმნიდა თავის სამსახურში ამინდს და მის დროს იალტაში სანიმუშო წესრიგი იყო დამყარებული“.

ასეთი სიტუაცია, რა თქმა უნდა, არ აწყობდა არც რევოლუციონერებს და არც ლიბერალებს. ქალაქის თავის თავისუფალ საქმიანობას, მასთან იმპერატორ ნიკოლოზ მეორეს პირადი დამოკიდებულება განაპირობებდა.

1912 წლის ივლისში სამხედრო მინისტრის განკარგულებით მოულოდნელად გადაყენებულ იქნა თანამდებობიდან. როგორც ჩანს, დუბაძის დროებითი წარუმატებლობის მიზეზი გ. ე. რასპუტინთან იყო დაკავშირებული. დუბაძე თვლიდა, რომ რასპუტინი, თავისი მოღვაწეობით სახელს უტყუებდა სამეფო ოჯახს. ამის თაობაზე მან პირადად მოახსენა ხელმწიფეს, რაზეც იმპერატორისაგან მითითება მიიღო – არ ჩარეულიყო იმ საქმეებში, რომელიც მხო-

ლოდ მეფის ოჯახს ეხებოდა. მაგრამ, როგორც ჩანს, „გულმართალმა დუბაძემ“ მაინც დააპირა „თავიდან მოემორებინა რასპუტინი“. შედეგად, თანამდებობიდან გადააყენეს. მოგვიანებით კი იმპერატორის სურვილით კვლავ იალტაში დააბრუნეს. 1914 წლის აგვისტოში „უმნიველსო სამსახურისათვის“ დუბაძე გიორგის ლენტეხე განსაკუთრებული ნიშნით დააჯილდოვეს.

ივანე ანტონის ძე გახლდათ კავალერი მთელი რიგი რუსული და უცხოური (მათ შორის სპარსული და ბერძნული) ორდენებისა.

ი. დუბაძის პირველი მეუღლე გურიელის ქალი გახლდათ (მან შემდგომ კიდევ

არასამთავრობო ორგანიზაცია – „ისტორიული მემკვიდრეობა“ გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებულითა სერია, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიველეს ნაწილს მოკლავს ხეხავს. კრებულითა გამომცემელია აკრძალულითა ფართო წრისათვის, რამეთუ პოლიტიკური კონსენსუსის გარეშე, მსოფლიო ისტორიულ ფაქტობაზე დაყრდნობით ასახავს წარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტობით მანიფესტაციის მზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამომცემა ფრიად დროული და აქტუალურია. მსურველებს კრებულითა შიგნით შიგნით ნიგონის მალაზიებში. დამატებითი ინფორმაციისათვის დარეჯან: 38-41-97.

რედაქციის ელექტრონული ფოსტის მისამართზე მოვიდა ემიგრაციაში მყოფი ჩვენი თანამემამულის ბიორგი მანისურაძის დეტექტივი. ნაწარმოების გაცნობამ მიგვახვედრა, რომ საქმე გვაქვს პროფესიონალ მწერალთან, რომელიც ფსევდონიმს ამოფარა. იმედია, დეტექტივის გამოქვეყნების დასრულებამდე რედაქცია და გაზეთის მკითხველიც შეეცდომება ავტორის ნამდვილ ვინაობას. მკითხველი ნაწარმოებში ბევრ მსგავსებას იპოვის საქართველოში მომხდარ მოვლენებთან, შესაძლოა, კონკრეტული პირებიც ამოიცნოს. თუმცა ავტორი მიგვანიშნებს, რომ ყველა შესაძლო პარალელი მხოლოდ დამთხვევაა.

ბიორგი მანისურაძე

საქართველო

საქართველო აღმოვაჩინა!

დასასრული. დასაწყისი №11-20

უოლტერ რაილის თანამშრომელთა მონაყოლს, თითქოს რაილი ყოველ კვირას უღელტეხილზე ქორების სახანაგად აღიარებდა, ვერ გავიზიარებდი. უოლტერ რაილი დაზვერვის ოფიცერი იყო, მეტად მნიშვნელოვან, საგანგებო მისიას ასრულებდა საქართველოში. ჩვენს საქმიანობაში ემოციებსა და ფლორა-ფაუნით ტკობას ადგილი არ აქვს. რაილი ბოლო სამი თვის მანძილზე იმიტომ აღიარებდა ყოველ კვირა დილას უღელტეხილზე, რომ რაღაც ინფორმაციას ფლობდა. რა უნდა ეძებნა რუსეთისკენ მიმავალ საქართველოს სამხედრო გზაზე სპეციალურ აგენტს? — რა თქმა უნდა, სატრანსპორტო საშუალება, რომლითაც ნარკოტიკები გადაჰქონდათ. უეჭველია, რომ ჩვენთვის უცნობი საინფორმაციო წყაროსგან მან იცოდა მხოლოდ ნარკოტიკების გადატანის დღე — კვირა, და არა რიცხვი, შესაძლოა, მანქანის მარკაც იცოდა. ამიტომაც ადიოდა ყოველ კვირა დღეს დილით უღელტეხილზე და ამის ნამდვილ მიზეზს საკუთარ თანამშრომლებს უნდობლობის გამო არ უხმელდა. გულისამაჩუყებელი, მაგრამ არადაზვერებელი იყო კენტუპური ვისკით „უილიდ ტერკი“ უოლტერ რაილის სხოვნის აღნიშვნა. სპეციაგენტის დოსიეს მიხედვით, უოლტერ რაილი მხოლოდ მოტილანდიურ ვისკის — „ფაიფერს“ სვამდა და ისიც ძალზე ამოვიტყდა. ქართველმა თანამშრომლებმა კი იფიქრეს, რომ კენტუპიმი დაბადებული კაცი კენტუპური ვისკის უნდა სვამდეს. ასე რომ, უოლტერ რაილის თანამშრომელთა სამეფო სიმართლეს რომ არ ამოვხდებოდა, ეს იმთავითვე ნათელი გახდა ჩემთვის.

რა, რომ უღელტეხილიდან დაბრუნების დღესვე კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტის თანამშრომლებმა დააკავეს და ჩემზე სათვალთვალოდ დამუშავეს ჩემი თარჯიმანი არჩილ კამარაული. რა თქმა უნდა, ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქეზე თვალთვალის დანერგვა ვერაფერს ვაბედავდა მინისტრის ბრძანების გარეშე. ჩემდა საბედნიეროდ, არჩილ კამარაული ჭეშმარიტად ღირსეული პიროვნება გამოდგა.

მწყემსებთან შეხვედრამაც ბევრ რამეს მოჰფინა ნათელი. „აპაჩის“ ტიპის ვერტმფრენი დროის იმ მონაკვეთში გამოჩნდა და მიტოვებულ ქვის სამტეხსპორტო საშუალება, როცა უოლტერ რაილი დაიღუპა, ხოლო დამწვარმა „ფორდ ტრანზიტმა“ და მდინარეში ნაპოვნმა ჰეროინით სავსე თუნუქის ქილამ საბოლოოდ დამარწმუნა, რომ ყოველივე ეს კავშირში იყო სპეციაგენტის დაღუპვასთან. „ფორდ ტრანზიტში“ სწორედ ის სატრანსპორტო საშუალება იყო, რომელზეც რაილის ინფორმაცია ჰქონდა და ყოველ კვირა დღეს ელოდებოდა.

ვერტმფრენი საგანგებო ვითარების გამო გამოჩნდა უღელტეხილზე. ასეთი ვითარება კი მანქანის ავარი იყო. ვერტმფრენს „ფორდ ტრანზიტის“ ტვირთისა და მანქანაში მსხდომების ევაკუაცია უნდა მოეხდინა. ვინაიდან მანქანის ვარდნისას ტომატის ქილები მიმოიფანტა, აგროვებდნენ და ამიტომაც შეყოვნდა ქვის სამტეხსპორტო ერთ საათზე მეტ ხანს. სწორედ ის ერთადერთი ქილა ვიპოვე, რომელიც გამოჩნდა, თუმცა საბოლოოდ მაინც გააკვევდნენ, რომ პარტიას ერთი ქილა აკლდა.

გადამწვარი „ფორდ ტრანზიტის“ ძარისა და ძრავის ნომრები ლეპტოპით გადავაკომპიუტერულე. მანქანა ერთ-ერთი აღმოჩნდა იმ პარტიიდან, რომელიც საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გასულ წელს გერმანიაში უშუალოდ „ფორდის“ ქარხანას დაუკვეთა; „აპაჩის“ ტიპის ვერტმფრენიც შინაგან საქმეთა სამინისტროს კუთვნილი აღმოჩნდა.

მეორე დღესვე უოლტერ რაილის ტრაგიკული დაღუპვის ოფიციალური ვერსიის ადგილზე ავედი არჩილ კამარაულით ერთად და სპეციაგენტის ვარდნის სიმაღლე გავზომე, რომელმაც ორმოცდახუთი მეტრი შეადგინა. ჩემთვის აშკარა გახდა, რომ რაილი ამ ადგილზე არ დაღუპულა. ის რომ ორმოცდახუთი მეტრის სიმაღლიდან გადავარდნილიყო, მაიორი სავანელი მის გვამს ჯალაბზრის მემკვიდრე ვერ ამოიტანდა, ვინაიდან „ლენდ როვერის“ ჯალაბზრზე დახვეული

გვარლის სიგრძე მხოლოდ ოცდაათ მეტრს შეადგენს. აქედან გამომდინარე, რაილის სამივე თანამშრომელი ტყუოდა და რახან ყველა ოფიციალურ დოკუმენტში დააფიქსირეს, რომ იმ დილით სპეციაგენტთან მათ გარდა არავინ იყო, ესე იგი, სწორედ ისინი იყვნენ მკვლელობის განმახორციელებლები, თუმცა უოლტერ რაილის ლიკვიდაციას ეს სამეფო საკუთარი ინიციატივით ვერ გაბედავდა და მხოლოდ მათ შეეძლოთ იმ პირის დასახელება ვინც ეს ბრძანება გასცა. საამისოდ ერთ-ერთი მათგანი მაინც უნდა ჩამეგდო ხელი და რახან არჩილ კამარაულის მეშვეობით შინაგან საქმეთა მინისტრმა ჩემი ყოველი ნაბიჯის შესახებ იცოდა, მათი პროვოცირების საშუალება მქონდა. მინისტრმა ხომ ძალზე კარგად იცოდა, რომ ნარკოტიკების პარტიიდან ერთი ქილა დაკარგული იყო და ხომ შეიძლებოდა არ გაუმეპოვა? ასეთ შემთხვევითობას კი ისინი არ დაუშვებდნენ. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ჩემი ლიკვიდაცია ან აყვანა იმავე სამეფოს დაეკისრებოდა, თანაც იდეალურ პირობებში — მიტოვებულ ქვის სამტეხსპორტო. ასეთ შემთხვევას ისინი ხელიდან არ გაუშვებდნენ და ასეც მოხდა. დანარჩენი შენთვის ცნობილია... ახლა კი შენი ჯერია, დიკ, — მიმართა ცოტა ხნის შემდეგ სიდნი როჯერსმა, — რაო, მაიორმა სავანელმა?

სავანელი მაგარი ბიჭი გამოდგა, უკეთესს ვერც ვინატრებდი. როგორც კი განვუმარტეთ, რომ ბრალდების მოწმის სტატუსს მივანიჭებდით და, აქედან გამომდინარე, დაცვის ფედერალური პროგრამის განხორციელება შეგვეძლო მის მიმართ, იმავე წამს დაგვთანხმდა თანამშრომლობაზე.

როგორც სავანელმა გვითხრა, უოლტერ რაილის უღელტეხილზე ყოველკვირულად ასვლამ ისინი, რა თქმა უნდა, დააეჭვა, ვინაიდან სწორედ მაიორი სავანელი, ალბერტ მაისაშვილი და ნიკა შაბურია უზრუნველყოფდნენ ამ ნარკოტრასის უსაფრთხოებას. სავანელს ეჭვი არ ეპარებოდა, რომ რაილიმ რაღაც იცოდა, მაგრამ, კონკრეტულად, რა, ამას მოვ-

დაახლოებით ერთი საათს მოუწინა, და ვერტმფრენი გაფრინდა. სავანელი მინისტრს დაუკავშირდა და „ფორდ ტრანზიტის“ გადაწვის ბრძანება მიიღო.

სიდ, მაიორ სავანელის სახით მეტად ძლიერი და სასტიკი მოწინააღმდეგე გყავდა. შენი ლიკვიდაცია პირადად იპოვიდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს კუთვნილ „ლენდ როვერს“, გამოჩნდებოდნენ „მონტე-ბი“, რომლებმაც დაინახეს, თუ როგორ გადმოსვს და უღელტეხილზე შეიარაღებულმა პირებმა უცხოელი მანქანიდან და მთებისკენ წაიყვანეს. საქართველოს მასმედიაში დაუყოვნებლივ ატყდებოდა მძლავრი კამპანია, ყველაფერი დაბრალდებოდა ჩვენებს, ვაპატივებს და ასე შემდეგ. ერთი სიტყვით, შენი თვითნებობა რომ ასე წარმატებით არ დამთავრებულიყო, ბევრი თავსატეხი გაგვიჩნდებოდა. მაღლობა ღმერთს, რომ ყველაფერი ასე დასრულდა.

— მაღლობა არჩილ კამარაულს! — თქვა სიდნი როჯერსმა.

— ჰო, მართალი ხარ. შენი მოსაზრება გათვალისწინებდა არჩილ კამარაულისთვის ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქის სტატუსის მინიჭების საკითხი დადებითადაა გადაწყვეტილი. იგი რეაბილიტაციის ცენტრიდან ამერიკის მოქალაქედ გაენიშნება. თუ უნდა, თავის ქვეყანაში დაბრუნდეს.

— მერედა უსაფრთხო იქნება მისთვის სამშობლოში დაბრუნება?

— რასაკვირველია, სიდ. შენ ჯერ ხომ არ იცი, მაიორმა

სავანელმა რა სიურპრიზი ჩამოგვიტანა? ამ საქმესთან დაკავშირებით სავანელი მინისტრის ყველა ბრძანებას ინერგა იპაზონურ მაჯის საათში მოთავსებული ციფრული ჩამწერი. როგორც თვითონ განაცხადა, ეს იყო ერთადერთი გარანტია მისი გადარჩენისა და სწორად გათვალა, ვინაიდან იგი ამ შემთხვევაში შემდგომის ბრძანებების შემსრულებელია. მაჯის საათი პირველსავე დაკითხვაზე გადმოგვცა. ერთი სიტყვით, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი მთლიანად „ჩაგვაბარა“. ჩვენი ბებერი ლომი ჯეფრი ჯელტრი დაუყოვნებლივ კონფიდენციალურად შეხვდა საელჩოში მინისტრს, ჩანაწერი მოასმენინა, ჩვენს ხელთ არსებული მისი ბრალდებების დამადასტურებელი ყველა არგუმენტი წარუდგინა და მინისტრი ორმაგ აგენტობაზე, ანუ ჩვენთან თანამშრომლობაზე დაითანხმა. უნდა ითქვას, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი მეტად სანიშნავი რეაბილიტაციას უწყობდა.

— როგორ ფიქრობ, დიკ, რამ აიძულა ქვეყნის შინაგან საქმეთა მინისტრი, პრაქტიკულად, ქვეყნის მთელი პირი, ამ ბიჭს და სახიფათო თამაშში ჩართულიყო?

— ფულმა, დიდმა ფულმა, რომელიც მას და მის პრეზიდენტს სჭირდებოდათ მაშინ, როცა ორივენი პარლამენტის ოპოზიციონერი დეპუტატები იყვნენ, ახალ პოლიტიკურ მოძრაობას ქმნიდნენ და დღედაღამ ხელისუფლების ხელში ჩაგდებაზე ფიქრობდნენ. საქართველოში კი ყოველისმომცველი კორუფციის პირობებში ამის მიღწევა მხოლოდ ფულით იყო შესაძლებელი. ფული სჭირდებოდათ, უპირველესად, მასმედიის

შიზოფრენიის საიდუმლოებაში ამოსხნილია

მნიშვნელოვანი აღმოჩენის წყალობით, შიზოფრენიისა და ბიპოლარული აფექტური აშლილობის სამკურნალოდ ახალი მეთოდები გაჩნდება. აღმოჩნდა, რომ ეს ორი დაავადება ერთი და იგივე გენეტიკური დეფექტის საფუძველზე ვითარდება. მით უმეტეს, რომ ტრადიციული ფსიქიატრია შიზოფრენიასა და ბიპოლარულ აფექტურ აშლილობას ორ სხვადასხვა დაავადებად მიიჩნევს.

დაახლოებით 15 000 დაავადებულ და 50 000 ჯანმრთელ ადამიანზე დაკვირვებით მეცნიერთა სამი აბსოლუტურად დამოუკიდებელი ჯგუფი შიზოფრენიის გენეტიკურად განპირობების ვერსიას განიხილავდა.

შედეგად აღმოჩნდა, რომ დაავადების გაჩენის რისკი დამოკიდებულია ათასობით მიზერულ გენეტიკურ მუტაციაზე (SNP) — ერთეულ ნოდებულ ერთეულს მემორტიკურ პოლიმორფიზმზე. თითოეული მუტაცია შიზოფრენიის რისკს დაახლოებით 0,02%-ით ზრდის, მაგრამ დაავადებულთა დაახლოებით მესამედს მუტაცია აღნიშნება.

ყველაზე უცნაური კი ისაა, რომ SNP-ის ზუსტად ერთნაირი ნაკრები დაკავშირებული როგორც შიზოფრენიას-

თან, ასევე ბიპოლარულ აფექტურ აშლილობასთან (იგივე მანიაკალურ-დეპრესიული ფსიქოზი). „შესაძლოა, ორივე მოშლილობას ტვინის განვითარების ერთი და იგივე დეფექტი იწვევს, მაგრამ მთავარი კითხვა ისაა, თუ რატომ უვითარდება ზოგს შიზოფრენია და ზოგს ბიპოლარული აშლილობა“, — განაცხადა აშშ ფსიქიური ჯანმრთელობის ეროვნული ინსტიტუტის დირექტორმა ტომას ინზელმა, რომელიც ნაწილობრივ აფინანსებდა აღნიშნულ კვლევებს.

შიზოფრენიის თანმდევი გენების ზოგიერთი ვარიანტი, როგორც ჩანს, გენომის იმ ნაწილში ლოკალიზდება, რომელიც იმუნურ სისტემას აკონტროლებს. შესაძლოა,

სწორედ ეს იყოს იმის ასხნა, რომ შიზოფრენიით უფრო ხშირად ზამთარში და გაზაფხულზე დაბადებული ახალშობილები ან იხინი, ვისი დედაც ორსულობისას გრიპით იყო ავად. ასევე, გამოვლინდა კავშირი შიზოფრენიასა და დნმ-ის ვარიაციებს შორის იმ გენებში, რომლებიც თავის ტვინის ნერვული უჯრედების ზრდასა და ტვინის

უჯრედებს შორის სიგნალის გადაცემისათვის აუცილებელი ცილის ფორმირებაზე პასუხისმგებელი. ადრე თუ გვიან შიზოფრენიით ყველა მესამე ადამიანი ავადდება და მათი მკურნალობა ბრიტანელ გადასახადების გადამხდელს წელიწადში დაახლოებით 2 მილიარდი ფუნტი უჯდებათ.

Independent

რატომ უჩნდებათ მდიდარ დედებს ბიჭები, ღარიბებს კი — გოგონები?

ჰოლანდიელმა მეცნიერებმა შეძლეს დედის კეთილდღეობის ხარისხსა და მისი შთამომავლის სქესს შორის დამოკიდებულება დაედგინათ: შეძლებულ ქალბატონებს უფრო ხშირად ვაჟი უჩნდებათ, თანაც, რაც უფრო უარესია ცხოვრების საერთო პირობები მოცემულ საზოგადოებაში, მით უფრო ძლიერია აღნიშნული კორელაცია.

კვლევას საფუძველად დაედო მონაცემთა ბაზა, რომელშიც 95 ათასი რუანდელი დედის შესახებ იყო ინფორმაცია.

ეკოლუციური თეორიის თანახმად, ცხოვრების კარგი პირობების შემთხვევაში ქალს მეტი შანსი აქვს, რომ თავისი ვაჟის საშუალებით საკუთარი გენი მომავალ თაობას გადასცეს, ვინაიდან ასეთ პირობებში დაბადებული ვაჟი ჯანმრთელი იქნება და გადარჩენისათვის ბრძოლაშიც გამარჯვდება. თუ მატერიალური მდგომარეობა, მაინცდამაინც, სახარბიელო არ არის, მაშინ ქალისთვის, ბუნებრივი გადარჩევის თვალსაზრისით, გაცილებით მომგებიანია, გააჩინოს გოგო, რომელსაც თავისთავად მსგავსებთან შეჯიბრი არ მოუწევს.

Daily Mail

ვალენსა მადონას წინააღმდეგ — «სატანისტური პროპოკანსიები»

15 აგვისტოს ვარშავაში Sticky&Sweet Tour-ად წოდებული მსოფლიო ტურნეს ფარგლებში პოპვარსკვლავ მადონას კონცერტი დაგეგმილი, მაგრამ რამდენიმე ულტრაკათოლიკურმა გაერთიანებამ ამ კონცერტის საწინააღმდეგო კამპანია წამოიწყო, რადგან ამ დღეს, 15 აგვისტოს, კათოლიკეები ქალწული მარიამის ამაღლებას აღნიშნავენ.

ამ მოძრაობას შეუერთდა ლეჰ ვალენსაც, რომელიც, უკვე რამდენიმე წელია, პიკეტაჟის საყვარელი „შავ მადონად“ წოდებულ ჩენსტოხოვსკის ღვთისმშობლის მუქ გამოსახულებას არ იშორებს. სწორედ იმ დღისათვის მადონას კონცერტის ორგანიზებას, როდესაც კათოლიკეები ჩენსტოხოვსკის ღვთისმშობლის სასწაულ-

მოქმედი ხატის მოსალოცად „იასნუ გურუსკენ“ მიემართებიან, ნობელის პრემიის ლაურეატმა „სატანისტური პროპოკანსიები“ უწოდა. ამასთანავე, ლეჰ ვალენსამ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მიუხედავად წარსული პროვოკაციებისა („ჯვარცმის სცენა“ რომში, Olimpic-ის სტადიონზე), მას მადონას საწინააღმდეგო არაფერი აქვს.

პოლონელთა უმრავლესობა რწმენისა და ეროვნული ტრადიციების დამცავი კომიტეტისა და კონსერვატიზმის საყრდენი „რადიო მარიას“ განცხადებების ტონსა და პოზიციას, მაინცდამაინც, არ იზიარებს: ვარშავაში, ბემობოს აეროდრომის მოედანზე 20 000-ზე მეტ მაყურებელს ელიან.

კონცერტის მოწინააღმდეგეები კი იმუქრებიან, რომ, თუ 15 აგვისტოს ღონისძიებას ოფიციალური მეთოდებით ვერ ჩააშლიან, მასიურ გამოსვლას მოაწყობენ და ლოცვით შეეცდებიან მადონას ხმის გადაფარვას.

Corriere della Sera

13 საათი ოკეანეში

მოკრძალებული პარიზელი მოსწავლე, რომელიც ავიაკატასტროფას სასწაულებრივად გადაურჩა, ამბობს, რომ 13 საათზე მეტ ხანს ებლაუჭებოდა თვითმფრინავის ნამსხვრევებს ინდოეთის ოკეანეში.

ავიაკომპანია Yemenia Airlines-ის თვითმფრინავი Airbus A310 კომორის კუნძულების რაიონში აეროპორტთან მიახლოებისას ოკეანეში ჩავარდა და ბორტზე მყოფი 153 მგზავრიდან ერთ-ერთმა გადარჩენილია — 13 წლის ბაჰა ბაკარმა მხოლოდ ტრამპები მიიღო.

„დავიხახეთ, რომ თვითმფრინავი წყალში ჩავარდა, წყალში აღმოვჩნდი. ადამიანების ხმები მესმოდა, მაგრამ ვერავის ვხედავდი, ბნელოდა. მამა, ცურვა არ ვიცი და რაღაცას ჩავეჭიდე, არ ვიცი, რა იყო“, — უამბობს მამას — კასიმ ბაკარს სასწაულებრივად გადარ-

ჩენილი ბაჰა. თავად კასიმი შვილს ძალიან სუსტად ნაზ ადამიანად ახასიათებს და მის გადარჩენას „უფლის ნებად“ მიიჩნევს.

The Times

კასპაროვი-კარპოვი 25 წლის წინათ შეწყვეტილი ორთახროლა ბრძოლა

58 წლის კარპოვმა და 46 წლის კასპაროვმა მოილაპარაკეს, რომ კვლავ შეხვედროდნენ ერთმანეთს ორთახროლაში. 25 წლის წინათ ჭადრაკის ჩემპიონის ტიტულისათვის ბრძოლაში გამარჯვებული ვერ გამოვლინდა, სექტემბერში კი ორი უდიდესი მოჭადრაკე თამაშების სერიას სწორედ უძლიერესი გამოსავლენად გამოსათავს.

25 წლის წინათ მატჩი ყველაზე დელიკატურ მომენტში შეწყდა. ორთახროლა ხუთ თვეს გრძელდებოდა. 48 ნათამაშები პარტიდან 40 ფრედ დასრულდა. იმ დროისათვის გამარჯვებასთან უფრო ახლოს უნიჭიერესი აზერბაიჯანელი ახალგაზრდა გარი კასპაროვი გახლდათ, მაგრამ 1985 წლის 25 თებერვალს კრემლმა მატჩის შეწყვეტის ბრძანება გასცა და გამარჯვებულად კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიბიუროს ფავორიტი, „ცივისისხლიანი მკვლელი“ (ასე მას საკუთარი მწვრთნელი ნიკიტინი უწოდებდა) ანატოლი კარპოვი გამოცხადდა.

ამ გადანყვეტილების მიღება მოჭადრაკეთა საერთაშორისო ორგანიზაციის იმდროინდელ პრეზიდენტს კამპომანესს დაბრალდა, მაგრამ ყველას ესმოდა, რომ სინამდვილეში კარპოვი საბჭოთა რეჟიმის ჩემპიონი იყო, კასპაროვი კი — ახალგაზრდა მემბოხე, რომელიც რკინისებურ პარტიულ დისციპლინას საერთოდ არ აღიარებდა. დაუსრულებელმა ორთახროლამ ჭადრაკის სამყარო ორად გახსლია. დავა, იმის შესახებ, თუ ვინ იყო სინამდვილეში უძლიერესი, მუდმივი განხეთქილებისა და კამათის საგნად იქცა.

და აი, როგორც იქნა, 21-დან 24 სექტემბრამდე გამართული 12 თამაში პასუხს გასცემს 25 წლის კითხვას — ვინაა ნამდვილი ჩემპიონი? შეგახსენებთ, რომ ბოლო პერიოდში კარპოვი ოფიციალურ ჩემპიონატებზე იშვიათად გამოდის და მსოფლიო კლასიფიკაციაში მისი რეიტინგი 98-მდე დაეცა. რაც შეეხება პუტინის ამჟამინდელი ოპოზიციონერი გარი კასპაროვს, 2005 წელს მან განაცხადა, რომ ამთავრებს სპორტულ კარიერას და სერიოზულად მოჰკიდებს ხელს პოლიტიკას.

La Repubblica

კალა თალიგაის ბოები გადაყვანა

ამრიკელ ტობის ავღანეთში საოცრება შეემთხვა — მან თალიგაის იმპროვიზირებული ასაფეთქებელი მოწყობილობა შეჭამა. ძალი სასწრაფო დახმარების ვერტმფრენმა კემპ-ბასტიონის ბაზაზე გადაიყვანა. გზაში ტობის კაპიტანი მეთ კლარკი ჟანგბადს საბავშვო სასუნთქი ნიღბით აწვდიდა. „ავადმყოფს“ საჭმლის მომწოდებელ სისტემაში შხამის ნეიტრალიზებისათვის ნახშირიც დააღვინეს და სხვა აუცილებელი ნამდვილი. 24 საათის შემდეგ ძალი თავს ნორმალურად გრძობდა — დამოუკიდებლად ჭამდა და სვამდა.

Daily Mail

მუდვივი დიეტა სისოსსლეს ახანგრძლივებს

ნორმალური წონის ადამიანებმაც კი ნაკლები უნდა ჭამონ! — დაასკვნეს აშშ ჯანდაცვის ეროვნული ინსტიტუტის მეცნიერებმა. კვლევების შედეგად გამოვლინდა, რომ დაბალკალორიულ დიეტაზე მყოფ მაიმუნებში სიბერესთან დაკავშირებული დაავადებების — კიბოს, გულსისხლძარღვთა დაავადებთა და დიაბეტის რისკი ორი მესამედით ნაკლებია, ვიდრე ჩვეულებრივი კვებისას.

ცხოველების ტვინის სკანირებამ აჩვენა, რომ მაიმუნების, რომლებიც ნაკლებ კალორიებს გამოიყენებენ, ტვინის რუხი ნივთიერების უჯრედები გაცილებით ნაკლებად განიცდიან ატროფიას. უფრო მეტიც, ისინი სიბერეშიც ნაკლებად დაუძღვრდნენ და ნაოჭებიც საგრძნობლად მცირე რაოდენობით გაუჩნდათ.

ნული კალორიები სიცოცხლის გახანგრძლივებისა და ჯანმრთელობის შენარჩუნების უტყუარი საშუალებაა, — განაცხადა ტაფტის ინსტიტუტის ადამიანის რაციონისა და დაბერების კვლევის ცენტრის თანამშრომელმა სიუზენ რობერტსმა, რომელიც ზემოთ აღნიშნულ კვლევაში არ მონაწილეობდა, — რაც შეიძლება ნაკლები ავადმყოფობა სიბერეში — ეს სწორედ ისაა, რისკვანაც ყველა მიისწრაფის“.

შეზღუდვა ყველასთვის სასარგებლოა. მან გამოიკვლია ადამიანები, რომლებიც ექვსნახევარი წლის განმავლობაში იცავდნენ დაბალკალორიულ დიეტას და შედეგად დაასკვნა, რომ თითოეული მათგანის გული მათზე 16 წლით ახალგაზრდა ადამიანის გულივით მუშაობდა.

საერთო ჯამში, ნაკლებკალორიულად მკვებავი მაიმუნები ბიოლოგიურად ბევრად უფრო ახალგაზრდულად გამოიყურებიან, ვიდრე ნორმალურად მკვებავი მათი თანატოლები.

ვაშინგტონის უნივერსიტეტის მედიცინის პროფესორი ლუიჯი ფონტანა, თავის მხრივ, ადასტურებს ზემოთ მოყვანილ მოსაზრებებს და ამბობს, რომ „კალორიების

დღეიკალორიების თვლის პრინციპს ეფუძნება. კალორიების საჭირო რაოდენობა კონკრეტული ადამიანის ნორმალური წონის შენარჩუნებისათვის ითვლება და შემდეგ 10-30%-ით მცირდება.

მაშვეს დიეტაზე მყოფი ადამიანები დღეში სამჯერ იკვებებიან. მათი საუზმე ხილისა და ნივრის ფაფისგან შედგება, სადილი ბოსტნეულის დიდი ულუფაა, ვახშამი კი — ხორცი. ხანდახან მსუბუქი ნახევრებსა და პირსუბუქებსაც კი დასაშვებია.

„ეს კიდევ ერთი მტკიცებულებაა იმისა, რომ ორგა-

ბრიტანელი დიპლომატი რუსი მექავების გამო გადადგა

ბრიტანელი დიპლომატი ცივი ომის-დროინდელ კლასიკურ მახეში გაეხა: კამერამ ის ორ რუს მექავთან ერთად სექსის დროს დააფიქსირა.

კადრი სპანდალური ვიდეორეგისტრირდა

საუბარია ჯეიმს ჰადსონზე, რომელიც ბოლო დრომდე ეკატერინბურგში დიდი ბრიტანეთის გენერალური კონსულის მოადგილე გახლდა. ამ „უბედური შემთხვევის“ შემდეგ კი იძულებულია, გადადგეს.

ლახდელ სექსუალურ სცენებს შეიცავს ჯემსის სათვალისანი მამაკაცისა და ორი ქერთაიანი ქალის მონაწილეობით.

ვიდეორეგისტრირებული სცენებიც კი განთავსდა. ახალი ამბების ერთ-ერთ რუსულ საიტზე კი ამ ვიდეორეგისტრირების ინტერნეტმისამართი დევს. თავად ვიდეო საკმაოდ გუ-

ბრიტანეთის ოფიციალურ წრეებში თვლიან, რომ ეკატერინბურგის ერთ-ერთ ბორდელში ეს სცენები ჰადსონის შანტაჟის ან, კიდევ უარესი, ბრიტანეთის დასამცირებლად გადაღებული.

The Times

ბრიტანეთის ხელისუფლებამ კონტრტერორისტული უნარიან ექს-ხელმძღვანელის წიგნი აკრძალა

დიდი ბრიტანეთის გენერალურმა პროკურორმა ლედი სკოტლენდმა კონტრტერორისტული უწყების ექს-ხელმძღვანელის ენდი ჰიგინის წიგნი აკრძალა.

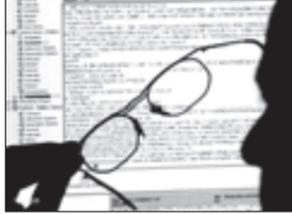
წიგნი („ტერორისტებზე მონადირეები“) აღწერილია ლონდონის 7 ივლისის ტერაქტების, ალექსანდრე ლიტვინენკოს, ჟან-შარლ დე მენეზესის საქმეებისა და სხვა განხილული ფაქტების დეტალები.

ლის სამართლის რომელიმე საქმის ჯერ კიდევ დაუსრულებელ გამოძიებას უკავშირდება. ლონდონის პოლიციის კომისარმა სერ პოლ სტივენსონმა დაიხილა, რომ აღნიშნული წიგნი წინასწარ არ აჩვენებს და ნამოყენა იდეა, პოლიციის მაღალჩინოსანთა მიერ დანერგილი მსგავსი წიგნების გამოცემის აკრძალვის შესახებ.

The Guardian

ჰინდუსთა თავეს აუბ კეზიფინების საიბს?

რასაკვირველია, საუბარია ჰინდუსთა თავესა და მისი მსხვერპლიც 4 ივლისს, დამოუკიდებლობის დღეს, აშშ ხელისუფლების არაერთი საიტი გახდა.

DDoS-ის (Distributor Denial of Service) ტიპის შეტევა იყო, რომლის დროსაც საიტები დავირუსებული კომპიუტერებისგან იმდენად მასობრივად იღებს მონაცემებსა და მოთხოვნებს, რომ ვეღარ ახერხებს ფუნქციონირებას.

ვირუსმა დროებით შეაჩერა თეთრი სახლის, სახელმწიფო დეპარტამენტის, ფინანსთა სამინისტროს, ვაჭრობის სამინისტროს, ნიუ-იორკის ბირჟის და სხვა — სულ 14 ძირითადი სახელისუფლო საიტის ფუნქციონირება. მათ შორის იყო საიდუმლო სამსახურის Secret Service-ის საიტიც, სამსახურისა, რომელიც თავად პრეზიდენტ ბარაკ ობამას დაცვაზე პასუხისმგებელია. შეტევის შედეგების ლიკვიდაციას სამი დღე დასჭირდა, შეტევის დონის გამო კი მას უცხოური სპეცსამსახურების მიზანმიმართულ ქმედებად აფასებენ.

აზღაურს გახდა სულში ატეხილი აურზაურის მიზეზი. იქ შეტევის სამიზნეები სამინისტროებისა და ბანკების საიტები იყო. მაისში სამხრეთ კორეის მასმედია იუნყებოდა, რომ ჩრდილოეთ კორეის კომუნისტურ რეჟიმს აქვს სპეციალური განყოფილება, რომლის მთავარი ამოცანა კიბერომების წარმოება, ამერიკულ და სამხრეთკორეულ სამხედრო ქსელებში ჩინური კომპიუტერების გავლით შეღწევაა. მიუხედავად ამისა, ბოლო დრომდე არ არსებობდა მტკიცებულებები, რომ უკანასკნელი შეტევის ავტორი სწორედ ჩრდილოეთ კორეა იყო.

Die Welt

ჰუსეინს შეერთებულ შტატებთან მეგობრობა სურდა

ამერიკული შეჭრის მოახლოებისას სადამ ჰუსეინი მეზობელი ირანის მხრიდან მოსალოდნელი საფრთხის გამო წუხდა და თუ გაერო თავის სანქციებს მოხსნიდა, შტატებთან უსაფრთხოების ხელშეკრულებასაც გააფორმებდა. ამის შესახებ სიკვდილით დასჯამდე ცოტა ხნით ადრე ერაყის ლიდერმა თავად აუნყა გამოძიების ფედერალური ბიუროს წარმომადგენელს ციხის კამერაში შეხვედრისას.

არაფორმალური შეხვედრებისა და ოცამდე დაკითხვის დროს სადამ ჰუსეინმა გამოძიების ფედერალური ბიუროს წარმომადგენლებს უთხრა, რომ გაეროს სამხედრო ინსპექტორების შესვლას ერაყში კონკრეტული მიზეზის გამო ეწინააღმდეგებოდა: შიშობდა, რომ ისინი ერაყის საბრძოლო მოუზადებლობის შესახებ ინფორმაციას მის მთავარ მტერს — ირანს მიანვდიდნენ.

გამოძიების ფედერალური ბიუროს ანგარიშში, რომელიც ახლახან ეროვნული უსაფრთხოების არქივებს ჩაბარდა, სწორედ ეს და სხვა დეტალებია მოყვანილი ერაყის ყოფილი ლიდერისა და გამოძიების ფედერალური ბიუროს სპეციალური აგენტის ჯორჯ პირის 2004 წლის თებერვალი-ივნისის შეხვედრებიდან. სადამი ირანზე წუხდა, რომ ირანის მიერ ერაყის სამხრეთით მდებარე მიიტურტი ტერიტორიის დიდი ნაწილის ანექსირების საფრთხეს გრძნობდა და თვლიდა, რომ ყველაზე მეტი საფრთხე სწორედ ირანის მხრიდანაა მოსალოდნელი.

2004 წლის 11 ივნისის დაკითხვის ოქმში წერია: „ჰუსეინი ირანზე წუხდა, რომ ირანის მიერ ერაყის სისუსტის აღმოჩენის საფრთხე უფრო ადარდებდა, ვიდრე აშშ რეაქცია ერაყში გაეროს ინსპექტორთა დაბრუნებაზე უარის თქმის გამო“.

ფორმებისთვის იზრუნებდა. პირობათანხმა, რომ ამგვარი ხელშეკრულება ერაყისათვის მომგებიანი იქნებოდა, მაგრამ აშშ მსგავს შეთანხმებზე დაუყოვნებლივ არ დათანხმდებოდა. სადამმა უთხრა პირს, რომ ირანის წინააღმდეგ თავის მოკავშირე შტატებთან ბევრად უფრო მეგობრული ურთიერთობა სურდა, მაგრამ ამერიკას „არ ესმოდა, რას ამბობდა ერაყი“.

The Guardian

მედიცინის ექსპერტთა ჯგუფმა წარმოადგინა დასკვნა, რომელშიც ასახულია თერაპიის მეთოდები და ტექნოლოგიები იმ შემთხვევისთვის, თუ ამერიკულ ქალაქში ხელნაკეთი ბირთვული ბომბი აფეთქდება.

მზად ხართ ხელნაკეთი ბირთვული ბომბის აფეთქებისთვის?

მსგავსი მოწყობილობა ასობით ათას ადამიანს შეიწირავდა, მაგრამ ამ კატასტროფული შედეგების მოსალოდნელი ნარჩენების მიუხედავად, მას მთელი ქალაქის განადგურება არ ძალუძს, დროული რეაქცია კი მრავალი ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენის შანსს იძლევა. რადიოაქტიური ნარჩენების გაჩენის რუკის შედგენისა და რადიაციის მსხვერპლთა მკურნალობის

ახალი ტექნოლოგიები დაზარალებულების გადარჩენის შანსს ზრდის. „ადამიანურ დანაკარგებს, რა თქმა უნდა, ვერ გადავურჩებით, მაგრამ არც უიმედო მდგომარეობაა“, — ირანზე წუხდა მეცნიერებთა ეროვნული აკადემიის მიერ მსგავსი შემთხვევების შესახებ მზადყოფნის შესაფასებლად მოწვეული ექიმებისა და ჯანდაცვის ორგანოების თანამშრომელთა

კომისიის თავმჯდომარე ჯორჯ ბენჟამინი. კომისიამ 10 000 ტონა ტროტლის ეკვივალენტური ბირთვული აფეთქების შესაძლო შედეგები გამოიკვლია. ამგვარი აფეთქება მინათან გაასწორებდა შენობებს და ერთი კილომეტრის რადიუსში სიცოცხლის ყველანაირ კვალს მოსპობდა. მეცნიერებმა ამ ზონას ამიტომაც აუარეს გვერდი და ყურადღება გაამახვილეს მიმდებარე ტერიტორიების მოსახლეობაზე, რომლისთვისაც ძირითად საფრთხეს

რადიაციული ნარჩენები წარმოადგენს. მსგავსი სიტუაციაში ხალხისთვის გაცილებით უსაფრთხო იქნება, თავშესაფარი სახლებსა და მინის ქვეშა სარდაფებში ეძებოს, ვიდრე შემთხვევის ადგილიდან გასაქცევად მანქანებით გადაჭყებულ გზებზე გამაგამოსხვიებისგან აბსოლუტურად დაუცველმა იხეტილოს. მეცნიერთა აზრით, სწორედ ესაა ის უმთავრესი, რის შესახებაც მოსახლეობა წინასწარ უნდა იყოს ინფორმირებული.

New Scientist

„საქართველო და მსოფლიოს“ ორი თანაგზირობელი „ოქროს ფრთით“ დაჯილდოვან

„ოქროს ფრთა“ — ქართული მასმედიის წარმომადგენელთა „ოსკარი“, უკვე მეათედ გადაცათ ცნობილ ჟურნალისტებს, საზოგადო მოღვაწეებსა და ხელოვნების მუშაკებს. ეს პრესტიჟული ჯილდო 2002 წელს ქალბატონმა ეთერ ჯიშკარიანიმ დააარსა და მისი მფლობელი უკვე 100-ზე მეტი გამოჩენილი პიროვნებაა. „ოქროს ფრთის“ წლებულს ახალი დამფუძნებელი შეემატა ცნობილი საზოგადო მოღვაწისა და პუბლიცისტის, ქალბატონი თაკო ჩარკვიანის სახით. რუსთაველის თეატრში გამართულ საზეიმო ცერემონიასაც სწორედ ის უძღვევოდა.

დარბაზში ტევა არ არის, ხალხი ფეხზე დგას. დაჯილდოვებას უამრავი ცნობილი ადამიანი ესწრება. სიამაყით მიიღია, აღვნიშნო, რომ 10 ლაურეატიდან 2 ჩვენი რედაქციის თანამშრომელია და გულისფანცქალით ველი, როდის გამოაცხადებენ მათ გვარებს...

ცერემონია გრძელდება... ქალბატონი თაკო შემდეგ ნომინანტს ასახელებს: ეკატერინე მაიერიან-მიქაძე — საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი იორდანის პამიტიურ სამეფოში, ლიბანის რესპუბლიკაში, საუდის არაბეთში, ქუვეითსა და არაბთა გაერთიანებულ საემიროებში.

დამსწრე საზოგადოება მქუხარე ოვაციებით შეხვდა ქართული ხელოვნების ისეთი პოპულარული წარმომადგენლების დაჯილდოვებას, როგორებიც არიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სახალხო არტისტი, კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ სამხატვრო ხელმძღვანელი რეზო ჩხვიძე და საქართველოს ყველაზე ახალგაზრდა სახალხო არტისტი (39 წლის ასაკში მიენიჭა), კოტე მარჯანიშვილისა და გიორგი შარვაშიძის პრემიების ლაურეატი, „ღირსების ორდენის“ კავალერი დიმა ჯაიანი. „ოქროს ფრთის“ ლაურეატი გახდნენ, აგრეთვე, ამერიკელი ჟურნალისტი ვლადიმერ ვიანი, ტელეკომპანია „მედიასივრს“ ხელმძღვანელი მამუკა ლლორსი და ყველაზე ახალგაზრდა ცნობილი „უცხო“ გიორგი გაჩეჩილაძე. სცენაზე გამოდის პატარა ვირტუოზი პიანისტი ირმა ვიკანი, რომლის სამეგრეო-ლელო ოსტატობაც მსმე-

არამ სანაბლიყა

გიორგი მამაცაშვილი

ნელთა აღფრთოვანებას იწვევს. ეს უნიჭიერესი გოგონა ცნობილი პოეტისა და „ოქროს ფრთის“ ლაურეატის, ბატონ ჯანსუღ ჩარკვიანის შვილიშვილია... ბედნიერი ბაბუა მეორე რიგში ზის და სხვებთან ერთად ტკბება ირმას შემოქმედებით. ბატონ ჯანსუღს „ოქროს ფრთა“ გულზე აქვს დაბნეული და ჯილდოთი ამაყობს.

დადგა ამაღელვებელი მომენტი... თაკო ჩარკვიანმა ჩვენი რედაქციის თანამშრომელი, საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი არამ სანაბლიძე მიიწვია სცენაზე. უნდა აღვნიშნო, რომ ჩემს კოლეგასა და მეგობარს დარბაზი განსაკუთრებული ოვაციებით შეხვდა.

ვაჟა-ფშაველას და კონსტანტინე გამსახურდიას ვაჟები ავტოინსპექტორმა სიმონიანმა სუკის დავალებით დასაჯა

კომუნისტური პარტიის ზეობის ხანაა. ნოდარ დუმბაძე მწერალთა კავშირის თავმჯდომარედ გადაიყვანეს, ჟურნალ „ნიანგის“ მთავარ რედაქტორად კი ცეკას თანამშრომელი, ინჟინერი ენის სპეციალისტი, სუკის ყოფილი ოფიცერი ზურაბ გემუზაშვილი დანიშნეს. მის დახასიათებას არ შეუძლებელი, მხოლოდ ორი სიტყვით მოგახსენებთ: ყოვლად დადებითი პიროვნება გახლდათ. მისი თანაკლასელი და უახლოესი მეგობარი იყო ზვიად გამსახურდიას და თამარი. რედაქციაში ზვიადი მოვიდა პირადად ზურაბ გემუზაშვილთან შემდეგი განცხადებით:

„შურნალ „ნიანგის“ მთავარ რედაქტორს! მე, კონსტანტინე გამსახურდიას შვილი ზვიად გამსახურდიას, და ვაჟა-ფშაველას შვილი ვახტანგ რაზიკაშვილი რუსთაველის პროსპექტზე ჩემი კუთვნილი ავტომანქანით მოვიდი. გაგვარჩერა ავტოინსპექტორმა გარეკ სიმონიანმა. მოძრაობის დროს არავითარ დარღვევას ადგილი არ ჰქონია. საბუთების დათვალიერების შემდეგ დაკვირვებით შემომხედა და მითხრა: „თქვენ საჭეს მძღვრებ მდგომარეობაში მართავთ, რისი უფლებაც არ გაქვთ, ამიტომ მართვის მოწმობა და ავტომანქანა უნდა ჩამოგართვათ“.

თველის გამზირზე, ვაჟა-ფშაველასა და კონსტანტინე გამსახურდიას შვილები ვიღაც სიმონიანმა უსამართლოდ და ყოვლად უკანონოდ დაგვსაჯა. გთხოვთ, შეისწავლოთ ჩემი განცხადება და საქმის ვითარება, დამიბრუნოთ საბუთები, ავტომანქანა და ყოვლად გაუმართლებელი საქციელისათვის ავტოინსპექტორი დასაჯოთ. განმცხადებელი ზვიად გამსახურდიანა“.

მ. დვინსკის ნახატი

გვირფასო მკითხველო! განცხადების შინაარსი ზუსტია, მაგრამ იმის გამო, რომ არქივში მისი დედანი ვერ აღმოვაჩინე, შევეცადე, მეხსიერებაში შემორჩენილი ტექსტი შეძლებისდაგვარად გადმომეცა. მთავარმა რედაქტორმა მიხმო, ბატონი ზვიადი ოფიციალურად გამაცნო როგორც ბატონი კონსტანტინეს ვაჟი და მისი თანაკლასელის — თამარის ძმა, შემდეგ კი დამავალა და პირადად მითხოვა, გულისყურით შემესწავლა აღნიშნული განცხადება და რაც შეიძ-

ლებს წერილობით დადასტურებინა, რომ ვითომ მძღვრებმა ზვიად გამსახურდიამ სახეში მიაყარა საბუთები ავტოინსპექტორს, გალანდა იგი და დატოვა იქაურება. უნამუსობას, არაკაცობასა და უსამართლობას, მართლაც, საზღვარი არ ჰქონდა.

ფურნალისტურმა დაინტერესებამ თავისი ნაყოფი გამოიღო. იმის მტკიცება, რომ წყალს მტვერი ავარდა, ჩაიშალა. ფელეტონმა მწვავე, კრიტიკული და სერიოზული სახე მიიღო. ბურუსი უნდა გაფანტულიყო, ჭეშმარიტებას ნათელი უნდა მოჰფენოდა, ვიღაც უნდა დასჯილიყო. მაგრამ ვი, რომ ის ვიღაც, თურმე, არ იყო დამნაშავე. ერთ მშვენიერ დღეს, თუკი შეიძლება ამ დღეს მშვენიერი დავარქვავთ, მთავრობის ტელეფონმა დარეკა: — სიხარულიძეს სთხოვეთ! — გისმენთ, — ვუპასუხე. — გამარჯობა, ჟანი! — ბატონი ძალზე შინაური ჩანდა. — გაგიმარჯოს! — იყო ჩემი პასუხი.

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: გონდო მინარაშვილი, გიორგი მამაცაშვილი ტექნიკური რედაქტორი ლევან ხანგაშვილი რეალიზაციის მენეჯერი ლეონი ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაკიძე, რეკლამის მენეჯერი მანა გონაშვილი (858 10 25 48) გაზეთის ხელმძღვანელებს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. № 166/5 ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net